

ลำดับการรับรู้ "ทางเข้าหลัก" : ความสัมพันธ์ของมุมมอง การเคลื่อนที่ และสัดส่วนในงาน
สถาปัตยกรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม แผน ก แบบ ก 2 แนวความคิดในการออกแบบ ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ลำดับการรับรู้ "ทางเข้าหลัก" : ความสัมพันธ์ของมุมมอง การเคลื่อนที่ และสัดส่วนในงาน
สถาปัตยกรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม แผน ก แบบ ก 2 แนวความคิดในการออกแบบ ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

SEQUENCE OF PERCEPTION “MAIN ENTRANCE”: RELATIONSHIPS OF VISUAL
BODY MOVEMENT AND PROPORTIONS IN ARCHITECTURE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Architecture (Architecture)
Department of Architecture
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2021
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ ลำดับการรับรู้ "ทางเข้าหลัก" : ความสัมพันธ์ของมุมมอง การ
เคลื่อนที่ และสัดส่วนในงานสถาปัตยกรรม
โดย บรรจงลักษณ์ กัณหาชาติ
สาขาวิชา สถาปัตยกรรม แผน ก แบบ ก 2 แนวความคิดในการออกแบบ
ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อติสร ศรีเสาวนันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัชศักดิ์ เกื้อสมบัติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อติสร ศรีเสาวนันธ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ ดร.วีระ อินพันทัง)

630220008 : สถาปัตยกรรม แผน ก แบบ ก 2 แนวความคิดในการออกแบบ ระดับปริญญา
มหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ทางเข้า, ความหมายและการรับรู้, ลำดับการเปลี่ยนผ่าน, พื้นที่แบ่งเขต

นางสาว บรรจงลักษณ์ กัณหาชาติ: ลำดับการรับรู้ "ทางเข้าหลัก" : ความสัมพันธ์ของ
มุมมอง การเคลื่อนที่ และสัดส่วนในงานสถาปัตยกรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. อติศร ศรีเสาวนันธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการก่อรูปพื้นที่ “ทางเข้า” ในงาน
สถาปัตยกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย, หน้าที่, วิธีการ, รวบรวมเนื้อหาและวิเคราะห์
ความเป็นพื้นที่ทางเข้า เพื่อนำไปสู่การสร้างเครื่องมือในการอ่านพื้นที่ทางเข้าอย่างเป็นระบบ ด้วยการ
ใช้กรณีศึกษาจากสถาปัตยกรรมอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์จำนวน 18 โครงการมาศึกษาวิเคราะห์ โดย
แบ่งเป็น 3 กลุ่มตามประเภทของพิพิธภัณฑ์คือ 1) พิพิธภัณฑ์ประเภทประวัติศาสตร์ 2) พิพิธภัณฑ์
ประเภทศิลปะ 3) พิพิธภัณฑ์ประเภทวิทยาศาสตร์ อย่างละ 6 โครงการมาทำการศึกษาวิเคราะห์
เปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์เพื่อใช้อธิบายสรุปผลของพื้นที่ทางเข้าเฉพาะอาคารประเภท
พิพิธภัณฑ์

ผลของการวิเคราะห์กรณีศึกษาพบว่า การก่อรูปของพื้นที่ทางเข้ามีลำดับของตำแหน่งการ
เน้นย้ำความหมายและการรับรู้จากการเปลี่ยนผ่านที่แตกต่างกัน มีน้ำหนักของปริมาตรที่แตกต่างกัน
มีการสร้างปรากฏการณ์บริเวณพื้นที่ทางเข้า ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อรูปพื้นที่ทางเข้าของ
กระบวนการความคิดทางสถาปัตยกรรมและส่งผลหรือสื่อความหมายเชิงการรับรู้ของมนุษย์ที่แตกต่าง
กันตามการกำหนดกายภาพของพื้นที่ทางเข้า

สรุปผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า “ทางเข้า” ทุกๆประเภทของอาคารพิพิธภัณฑ์ พยายาม
สร้างสัญลักษณ์บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภายในมาวางตำแหน่งพื้นที่ทางเข้า เพื่อขับเน้นย้ำ
ความหมายอีกครั้งก่อนเข้าสู่อาคาร ด้วยการ สร้าง sense ของ “การสกัดกั้น การชะลอช้า การหน่วง
ระยะเวลา” ในพื้นที่ทางเข้า โดยมี จำนวนของ ลำดับ ตำแหน่ง สัดส่วน ปริมาตร ของความซับซ้อนที่
แตกต่างกัน ที่ส่งผลต่อประสบการณ์การรับรู้ ทำให้เกิดความทรงจำ ความประทับใจของสถานที่นั้นๆ
ด้วยการสร้างปรากฏการณ์ของพื้นที่ทางเข้าจากการเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันกับบริบทของสถานที่
นั้นๆ หรือเป็นการตัดขาดสร้างบรรยากาศใหม่จากภายในโครงการ เพื่อสร้างสุนทรียภาพของผู้มา
เยือน

630220008 : Major (Architecture)

Keyword : Entryway, Meaning and perception, Sequence of transition, Threshold spaces

MISS BANCHONGLUCK KANHACHALEE : SEQUENCE OF PERCEPTION “MAIN ENTRANCE”: RELATIONSHIPS OF VISUAL BODY MOVEMENT AND PROPORTIONS IN ARCHITECTURE THESIS ADVISOR : ADISORN SRISAOWANUNT

This thesis is to study the factors affecting the formation of the “entrance” area in architecture. The purpose is to study the meaning, functions, methods, content collection and analysis of the entrance area. To lead to the creation of a tool to systematically read the entrance area by using a case study of 18 museum building architecture projects to analyze, divided into 3 groups according to the type of museum, namely 1) historical museum 2) art museum 3) Museums in science category, each of 6 projects to study, analyze, compare and find the relationship to explain the results of the entrance area for specific building-type museums.

The results of the case study analysis revealed that the formation of the entrance area has a sequence of placement, emphasizing meaning and perception from different transitions. There are different volumetric weights. There was a phenomenon at the entrance area. which is a factor that influences the formation of the entrance area of the architectural thought process and affects or conveys different human perceptions according to the physical designation of the entrance area.

Summarizing the results of the study, it was found that all types of “entrances” of museum buildings Try to create some signs related to the contents inside to position the entrance area. To reinforce the meaning before entering the building by creating a sense of "intercept, slow down, delay" in the entrance area with different numbers, sequences, positions, proportions, volumes of complexity. that affect the perception experience cause a memory impression of that place By creating a phenomenon of the entrance area from being linked to one with the context of that place. Or is it a cut off creating a new atmosphere from within the project? to create the aesthetics of visitors.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อติสร ศรีเสาวนันทน์ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับแรงกระตุ้น, แรงผลักดัน, แรงบันดาลใจในการต่อยอดไอเดีย ด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำต่างๆ บทสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ตกผลิกร่วมกัน รวมไปถึงคำชี้แนะมุมมอง, แง่คิด การตัดสินใจกำหนดเส้นทางของการใช้ชีวิต ที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจอย่างยิ่งมาโดยตลอดการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์ อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้โอกาสได้เข้ามาศึกษาในคณะนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้เปิดมุมมองทางความคิดได้ทำสิ่งใหม่ๆ และได้รับประสบการณ์ที่ดีตลอดช่วงระยะเวลาที่ได้ศึกษา ณ ที่แห่งนี้ รวมไปถึงขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ให้แนวทางข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของการศึกษา ขอขอบพระคุณกำลังใจดีๆจากอาจารย์ พัฒนปกรณ์ ลีลาฤทธิ์ ที่คอยอวยพรตลอดการทำงาน ขอขอบพระคุณคำแนะนำดีๆจาก ศาสตราจารย์ ดร.วิระ อินพินิจ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาร่วมฟังและให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้การช่วยเหลือร่วมกันตลอดมา ขอขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ Simon Unwin และท่านศาสตราจารย์ Till Böttger ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรียนรู้เป็นอาจารย์ทางตำราและได้รับองค์ความรู้ที่ดีที่ใช้ในการอ้างอิงงานศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณพี่ๆหอสมุดวังท่าพระที่คอยอำนวยความสะดวกในการยืมหนังสือได้อย่างยาวนานในช่วงสถานการณ์โควิด ขอขอบพระคุณพี่ๆทีมงานสถาปนิกและลูกค้าที่น่ารัก ที่ยังรอคอยการกลับไปสร้างผลงานร่วมกันดีๆในช่วงเวลา 2 ปีที่ขอมารเรียนต่อ

สุดท้ายขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ครอบครัว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรฐนนท์ ทองสุทธิพิรภาส ที่คอยเป็นแรงใจให้การสนับสนุนตลอดการศึกษาระดับปริญญาโท หวังไว้เป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในเนื้อหาเดียวกันเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้ดียิ่งๆขึ้นไป

นางสาว บรรจงลักษณ์ กัณหาชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญรูปภาพ.....	ฒ
บทที่ 1.....	1
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ขั้นตอนและวิธีการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
แหล่งข้อมูลในการศึกษา.....	4
บทที่ 2.....	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
วิวัฒนาการความหมายของทางเข้า	6
เพื่อการอยู่รอด (Survival).....	7
เพื่อแสดงสัญลักษณ์ พลังอำนาจ (Symbolic, Powerful).....	8
เพื่อแสดงความเชื่อทางศาสนา (Belief, Religious).....	11

เพื่อแสดงสุนทรียภาพและความเป็นปัจเจกบุคคล (Aesthetics, Unique).....	12
เพื่อแสดงหน้าที่ใช้สอย,สร้างประสบการณ์ใหม่ (Functional, New experience).....	13
ทางเข้ากับพื้นที่แบ่งเขต (Entryway and threshold).....	14
วิวัฒนาการของเส้นแบ่งเขต	16
LIFE: การปรากฏตัวของ Thresholds.....	16
DEATH: การหายไปของ Thresholds	16
REBIRTH: การกำเนิดใหม่ของ Thresholds.....	17
ตัวอย่างการศึกษาเส้นแบ่งเขตกับการถอดความสัมพันธ์ของระนาบบ้านญี่ปุ่น	18
พื้นที่แบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่าน.....	19
การวิเคราะห์เส้นแบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่านภาพยนตร์กนิหารนาเนีย	19
ตัวอย่างการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel.....	20
คำกล่าวของ Till Boettger ที่ว่าด้วยความสามารถของมนุษย์ในการแยกพื้นที่แบ่งเขต	24
ประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า	24
1 Sense ที่เกิดจากสัญชาตญาณ การเชื่อเชิง-การปกป้อง	25
การเปรียบเทียบสัญชาตญาณในป่ากับในเมือง	25
The sensual and emotional changes	26
2 Sense ของปรากฏการณ์ผ่านธรรมชาติ	27
โลกภายนอกสู่โลกภายในจากการเปลี่ยนผ่าน	27
ตัวอย่างการศึกษาการเปลี่ยนผ่าน Woodland Chapel, Stockholm	28
Time stands still เวลาหยุดนิ่ง ปรากฏการณ์โลกภายนอก.....	29
3 Sense ของปรากฏการณ์ผ่านการจัดระเบียบโดยมนุษย์	29
ตัวอย่างการศึกษาประสบการณ์ค่อยเป็นค่อยไป Tea house, Japan.....	29
ตัวอย่างการศึกษาการสร้างประสบการณ์ใหม่ Future system.....	31
ตัวอย่างการศึกษาการสร้างประสบการณ์ใหม่ Museum of Graffiti.....	32

การรับรู้กับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม (Perception of element in architecture).....	32
Scale of entry.....	32
Geometry form.....	35
Relationship between position and inside program.....	36
Level, Step, Slope and form of the circulation space.....	37
Axis and approach.....	38
Path space relationship.....	40
Quantity of threshold sequence.....	40
Surface and material.....	41
บทที่ 3.....	43
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	43
1 ขั้นตอนการเลือกกรณีศึกษา.....	43
1.1 การศึกษาอาคารทั่วไปทุกประเภทค้นหาความหลากหลายของทางเข้า.....	43
1.2 เกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษา.....	45
1.3 ประวัติศาสตร์ทางเข้าประเภทพิพิธภัณฑ์.....	46
1.4 การแบ่งกลุ่มประเภทของพิพิธภัณฑ์.....	47
2 องค์ประกอบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา.....	49
2.3 ทฤษฎีประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า.....	50
3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา.....	50
4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา.....	51
บทที่ 4.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 : การวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า 18 กรณีศึกษา.....	52
กรณีศึกษาที่ 1 : Sayamaike : Ando.....	53

กรณีศึกษาที่ 2 : Maritime : BIG	56
กรณีศึกษาที่ 3 : Jewish : Libeskind	59
กรณีศึกษาที่ 4 : Roman Ruins : Zumthor.....	62
กรณีศึกษาที่ 5 : Hokusai : Sanaa	65
กรณีศึกษาที่ 6 : WTC : Snøhetta.....	68
กรณีศึกษาที่ 7 : San : Ando.....	71
กรณีศึกษาที่ 8 : La Congiunta : Markli	74
กรณีศึกษาที่ 9 : Teshima art : Ryue	77
กรณีศึกษาที่ 10 : Nanjing : Holl.....	80
กรณีศึกษาที่ 11 : The Niteroi : Oscar	83
กรณีศึกษาที่ 12 : Guggenheim : Frank.....	86
กรณีศึกษาที่ 13 : Astronomy : Ennade	89
กรณีศึกษาที่ 14 : Ocean and Surf : Holl.....	92
กรณีศึกษาที่ 15 : Art& Science : Safdie	95
กรณีศึกษาที่ 16 : Art& Science : Calatrava.....	98
กรณีศึกษาที่ 17 : Hills Komatsu : Uao	101
กรณีศึกษาที่ 18 : The Whale : Dortemandrup.....	104
ตอนที่ 2 : ผลของการเปรียบเทียบประเด็นของการศึกษา.....	107
บทที่ 5.....	116
สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	116
1 ข้อเสนอของการศึกษา.....	116
2 การอภิปรายข้อค้นพบของการศึกษา	125
3 ข้อเสนอแนะของการศึกษา	127
รายการอ้างอิง	129

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงกรณีศึกษา 6 ประเภทอาคารกับการเชื่อมโยงโลกภายนอก.....	45
ตารางที่ 2 แสดงตารางเครื่องมือการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า	51
ตารางที่ 3 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Sayamaike	55
ตารางที่ 4 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Maritime	58
ตารางที่ 5 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Jewish	61
ตารางที่ 6 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Roman Ruins	64
ตารางที่ 7 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Hokusai	67
ตารางที่ 8 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า WTC : Worldtrade center	70
ตารางที่ 9 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า San art museum.....	73
ตารางที่ 10 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า La Congiunta museum	76
ตารางที่ 11 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Teshima art museum.....	79
ตารางที่ 12 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Nanjing art museum.....	82
ตารางที่ 13 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า The Niteroi art museum.....	85
ตารางที่ 14 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Guggenheim art museum.....	88
ตารางที่ 15 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Astronomy science museum.....	91
ตารางที่ 16 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Ocean ans surf museum	94
ตารางที่ 17 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Art&Science Singapore.....	97
ตารางที่ 18 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Art&Science Spain.....	100
ตารางที่ 19 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Hill Komatsu Japan.....	103
ตารางที่ 20 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า The Whale Norway museum	106
ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ลำดับกับการปรากฏตัวของตำแหน่งปรากฏการณ์	111

ตารางที่ 22	แสดงการวิเคราะห์การรับรู้ตำแหน่งของการเปลี่ยนผ่าน Historical museum	112
ตารางที่ 23	แสดงการวิเคราะห์การรับรู้ตำแหน่งของการเปลี่ยนผ่าน Art museum	113
ตารางที่ 24	แสดงการวิเคราะห์การรับรู้ตำแหน่งของการเปลี่ยนผ่าน Science museum	114
ตารางที่ 25	แสดงความสัมพันธ์การรับรู้กับตำแหน่งปรากฏการณ์อาคาร 3 ประเภท.....	115
ตารางที่ 26	แสดงข้อค้นพบตารางเครื่องมือในการอ่านพื้นที่ทางเข้าอย่างเป็นระบบ	125

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงการอธิบายรูปภาพรวมของงานวิจัย.....	2
ภาพที่ 2 แสดง Diagram หมวดยุคของการทบทวนวรรณกรรม.....	5
ภาพที่ 3 แสดงทางเข้าในยุคก่อนประวัติศาสตร์.....	7
ภาพที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง a) กับ b).....	8
ภาพที่ 5 แสดงสัญลักษณ์ที่ยังมีความหมายถึงตำแหน่งที่ตั้งอาคารกับระบบเวลา	9
ภาพที่ 6 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค The Ancient world (10000BCE-27BCE)	11
ภาพที่ 7 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค The Middle Ages (50CE-1600)	11
ภาพที่ 8 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค Renaissance (1420-1770).....	12
ภาพที่ 9 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค Modern to now (19 th Century - Now).....	13
ภาพที่ 10 แสดงรูปด้าน รูปตัด รูปถ่ายโครงการและแนวคิดที่มาจากโครงสร้าง เปลือกหอย	15
ภาพที่ 11 แสดงเส้นแบ่งเขตทางเข้าวัดญี่ปุ่น, เครื่องกีดกันคนจร, การยกตัวแยกพื้นที่	16
ภาพที่ 12 แสดงการหายตัวของเส้นแบ่งเขต.....	17
ภาพที่ 13 แสดงการกลับมาของเส้นแบ่งเขต.....	17
ภาพที่ 14 แสดงบรรยากาศโรงแรม Artinn CHINA - SHENZHEN.....	18
ภาพที่ 15 แสดง Isometric แยกส่วนเพื่อวิเคราะห์ลำดับเส้นแบ่งเขต.....	19
ภาพที่ 16 แสดง Diagram ถอดลำดับของการเปลี่ยนผ่านภาพยนตร์อภินิหารนาร์เนีย	20
ภาพที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel.....	21
ภาพที่ 18 แสดงการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel.....	22
ภาพที่ 19 แสดงการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel.....	23
ภาพที่ 20 แสดง Diagram Thresholds ความต่อเนื่องกับตัดขาดจากกัน	24
ภาพที่ 21 แสดงการจัดกลุ่ม Diagram ทางเข้าความต่อเนื่องกับตัดขาด	24

ภาพที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบสัญลักษณ์ชาตญาณมนุษย์ ธรรมชาติ a) กับ มนุษย์สร้างขึ้น b)	26
ภาพที่ 23 แสดงปริมาณแสงมุมมองการมองกลับกันของภายนอก-ภายใน	27
ภาพที่ 24 แสดง Diagram ความคิดทฤษฎี Christian Norberg-Schulz	28
ภาพที่ 25 แสดงพื้นที่ทางเข้า Woodland Chapel, Stockholm, Sweden	28
ภาพที่ 26 แสดงปรากฏการณ์ของโลกภายนอก Lindisfarne Holy Island.....	29
ภาพที่ 27 แสดงผังอธิบายพื้นที่ทางเข้าพิธีดื่มชาประเพณีดั้งเดิมของญี่ปุ่น	30
ภาพที่ 28 แสดงพื้นที่ก่อนทางเข้าห้องดื่มชา.....	31
ภาพที่ 29 แสดงพื้นที่ทางเข้าของร้าน FUTURE SYSTEM	31
ภาพที่ 30 แสดงภาพโครงการ Museum of Graffiti France.....	32
ภาพที่ 31 แสดงสัดส่วนของทางเข้า.....	33
ภาพที่ 32 แสดงขนาดทางเข้าห้องดื่มชา.....	33
ภาพที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบความรู้สึกกับกายภาพทางเข้า.....	34
ภาพที่ 34 แสดงข้อสรุปสัดส่วนมนุษย์กับความหมายทางเข้า	34
ภาพที่ 35 แสดงรูปแบบทางเข้าที่แตกต่างกัน	35
ภาพที่ 36 แสดงข้อสรุปรูปแบบทางเข้าที่บ่งบอกของการก่อรูป.....	36
ภาพที่ 37 แสดงตำแหน่งทางเข้าโรงเรียนอนุบาลเทียบกัน 2 อาคาร.....	36
ภาพที่ 38 แสดงข้อสรุปตำแหน่งทางเข้าสัมพันธ์กับโปรแกรมภายใน	37
ภาพที่ 39 แสดงการเคลื่อนที่ทางลาดชันกับบันได	37
ภาพที่ 40 แสดงลักษณะแนวแกนมุมมองการเข้าถึง	38
ภาพที่ 41 แสดงผังเมือง Athens แนวแกนความสัมพันธ์ทางเข้ากับอาคาร.....	39
ภาพที่ 42 แสดงแนวแกนอาคารทางเข้า Propylaea.....	39
ภาพที่ 43 แสดงประเภทของทางเดิน.....	40
ภาพที่ 44 แสดงลำดับ Community centre and senior housing in Stuttgart.....	40
ภาพที่ 45 แสดงพื้นผิวอาคาร.....	41

ภาพที่ 46 Diagram แสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินงานวิจัย.....	43
ภาพที่ 47 แสดงอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ตั้งแต่ 19 th -20 th Century.....	46
ภาพที่ 48 แสดงการวิเคราะห์อาคาร Neue National galleries, Berlin 1968	47
ภาพที่ 49 แสดงวิธีการออกแบบพื้นที่ทางเข้าพิพิธภัณฑ์ 3 ประเภท	48
ภาพที่ 50 แสดง 18 กรณีศึกษาที่เลือกมาวิเคราะห์ในงานวิจัย.....	48
ภาพที่ 51 แสดงข้อสังเกต 3 เรื่องหลังจากการวิเคราะห์กรณีศึกษาเบื้องต้น.....	49
ภาพที่ 52 แสดงการวิเคราะห์กรณีศึกษาจาก 3 ข้อสังเกตเบื้องต้น.....	49
ภาพที่ 53 แสดงเครื่องมือจากทฤษฎีคุณลักษณะองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม	50
ภาพที่ 54 แสดง Diagram ขั้นตอนการวิเคราะห์กรณีศึกษา	51
ภาพที่ 55 แสดงกระบวนการศึกษาบทที่ 4.....	52
ภาพที่ 56 แสดงภาพรวมอาคาร Sayamaike.....	53
ภาพที่ 57 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Sayamaike.....	53
ภาพที่ 58 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Sayamaike.....	54
ภาพที่ 59 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Sayamaike	54
ภาพที่ 60 แสดงภาพรวมอาคาร Maritime.....	56
ภาพที่ 61 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Maritime	56
ภาพที่ 62 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Maritime	57
ภาพที่ 63 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Maritime.....	57
ภาพที่ 64 แสดงภาพรวมอาคาร Jewish	59
ภาพที่ 65 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Jewish	59
ภาพที่ 66 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Jewish	60
ภาพที่ 67 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Jewish	60
ภาพที่ 68 แสดงภาพรวมอาคาร Roman Ruins	62
ภาพที่ 69 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Roman Ruins	62

ภาพที่ 70 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Roman Ruins	63
ภาพที่ 71 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Roman Ruins	63
ภาพที่ 72 แสดงภาพรวมอาคาร Hokusai.....	65
ภาพที่ 73 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Hokusai.....	65
ภาพที่ 74 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Hokusai.....	66
ภาพที่ 75 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Hokusai	66
ภาพที่ 76 แสดงภาพรวมอาคาร WTC : Worldtrade center.....	68
ภาพที่ 77 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า WTC : Worldtrade center	68
ภาพที่ 78 แสดงการวิเคราะห์ Sequence WTC : Worldtrade center	69
ภาพที่ 79 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ WTC : Worldtrade center	69
ภาพที่ 80 แสดงภาพรวมอาคาร San art museum.....	71
ภาพที่ 81 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า San art museum.....	71
ภาพที่ 82 แสดงการวิเคราะห์ Sequence San art museum.....	72
ภาพที่ 83 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ San art museum	72
ภาพที่ 84 แสดงภาพรวมอาคาร La Congiunta museum.....	74
ภาพที่ 85 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า La Congiunta museum.....	74
ภาพที่ 86 แสดงการวิเคราะห์ Sequence La Congiunta museum.....	75
ภาพที่ 87 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ La Congiunta museum.....	75
ภาพที่ 88 แสดงภาพรวมอาคาร Teshima art museum.....	77
ภาพที่ 89 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Teshima art museum.....	77
ภาพที่ 90 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Teshima art museum.....	78
ภาพที่ 91 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Teshima art museum	78
ภาพที่ 92 แสดงภาพรวมอาคาร Nanjing art museum	80
ภาพที่ 93 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Nanjing art museum	80

ภาพที่ 94 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Nanjing art museum	81
ภาพที่ 95 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Nanjing art museum	81
ภาพที่ 96 แสดงภาพรวมอาคาร The Niteroi art museum	83
ภาพที่ 97 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า The Niteroi art museum	83
ภาพที่ 98 แสดงการวิเคราะห์ Sequence The Niteroi art museum	84
ภาพที่ 99 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ The Niteroi art museum	84
ภาพที่ 100 แสดงภาพรวมอาคาร Guggenheim art museum	86
ภาพที่ 101 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Guggenheim art museum	86
ภาพที่ 102 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Guggenheim art museum	87
ภาพที่ 103 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Guggenheim art museum.....	87
ภาพที่ 104 แสดงภาพรวมอาคาร Astronomy science museum	89
ภาพที่ 105 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Astronomy science museum .	89
ภาพที่ 106 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Astronomy science museum	90
ภาพที่ 107 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Astronomy science museum.....	90
ภาพที่ 108 แสดงภาพรวมอาคาร Ocean ans surf museum.....	92
ภาพที่ 109 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Ocean ans surf museum.....	92
ภาพที่ 110 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Ocean ans surf museum.....	93
ภาพที่ 111 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Ocean ans surf museum	93
ภาพที่ 112 แสดงภาพรวมอาคาร Art&Science Singapore.....	95
ภาพที่ 113 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Art&Science Singapore.....	95
ภาพที่ 114 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Art&Science Singapore.....	96
ภาพที่ 115 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Art&Science Singapore	96
ภาพที่ 116 แสดงภาพรวมอาคาร Art&Science Spain.....	98
ภาพที่ 117 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Art&Science Spain.....	98

ภาพที่ 118 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Art&Science Spain.....	99
ภาพที่ 119 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Art&Science Spain	99
ภาพที่ 120 แสดงภาพรวมอาคาร Hill Komatsu Japan	101
ภาพที่ 121 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Hill Komatsu Japan	101
ภาพที่ 122 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Hill Komatsu Japan	102
ภาพที่ 123 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Hill Komatsu Japan.....	102
ภาพที่ 124 แสดงภาพรวมอาคาร The Whale Norway museum	104
ภาพที่ 125 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า The Whale Norway museum	104
ภาพที่ 126 แสดงการวิเคราะห์ Sequence The Whale Norway museum	105
ภาพที่ 127 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ The Whale Norway museum.....	105
ภาพที่ 128 แสดงกระบวนการของส่วนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบ	107
ภาพที่ 129 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วน,ปริมาตร,ลำดับ,ตำแหน่งพิพิธภัณฑ์ประเภทประวัติศาสตร์....	108
ภาพที่ 130 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วน,ปริมาตร,ลำดับ,ตำแหน่งพิพิธภัณฑ์ประเภทศิลปะ	109
ภาพที่ 131 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วน,ปริมาตร,ลำดับ,ตำแหน่งพิพิธภัณฑ์ประเภทวิทยาศาสตร์.....	110
ภาพที่ 132 แสดงโมเดลจำลองแยกพื้นที่ทางเข้าทั้ง 7 ส่วนตามลำดับ.....	117
ภาพที่ 133 แสดงโมเดลจำลองทั้งหมด 7 ส่วนเพื่อประกอบการอธิบายพื้นที่ทางเข้า	118
ภาพที่ 134 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างบริบทกับพื้นที่อาณาบริเวณ.....	119
ภาพที่ 135 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อาณาบริเวณกับพื้นที่ก่อนทางเข้า	120
ภาพที่ 136 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ก่อนทางเข้ากับทางเข้าอาคาร.....	121
ภาพที่ 137 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างทางเข้าอาคารกับพื้นที่หลังทางเข้าอาคาร	122
ภาพที่ 138 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่หลังทางเข้ากับภายในอาคาร	123
ภาพที่ 139 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างภายในอาคารกับทางออก	124
ภาพที่ 140 แสดงลักษณะของพื้นที่ทางเข้าระหว่างบริบทกับขอบเขตแรกของโครงการ	126
ภาพที่ 141 แสดงการจัดกลุ่มตามความสัมพันธ์บริบทกับลำดับตำแหน่งการเน้นย้ำความหมาย.....	127

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

“ทางเข้าหลัก” ในงานสถาปัตยกรรมนั้นเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นของเรื่องราว หากเป็นวรรณกรรมเรื่องหนึ่ง ก็คือบทนำที่พาผู้อ่านเข้าไปสู่เนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องนั้น การศึกษาลำดับการรับรู้พื้นที่ทางเข้าในงานสถาปัตยกรรมจึงมีความสำคัญซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนแรกในงานสถาปัตยกรรม ถ้ามีการคิดออกแบบอย่างมีลำดับมีชั้นเชิงด้วยการสร้างบรรยากาศให้เกิดการรับรู้ของผู้คนได้และให้ความสำคัญเรื่องลำดับการรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้อาคาร จะสามารถสร้างให้เกิดความหมายของพื้นที่ในทุกย่างก้าวของวิถีการเคลื่อนที่ เป็นความประทับใจแรกที่จะเกิดภาพจดจำในอาคารสามารถเพิ่มคุณค่าของอาคารสถานที่นั้นๆได้มากยิ่งขึ้น

การจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้เกิดจากประสบการณ์ผู้วิจัยในการประกอบวิชาชีพที่ตั้งข้อสังเกตว่ารูปแบบของวิธีการออกแบบลำดับความต่อเนื่องจากภายนอกผ่านทางเข้าหลักสู่ภายในอาคาร มีวิธีคิดหรือปัจจัยใดบ้างที่จะสามารถทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกแบบนั้น และปัจจัยต่างๆเหล่านั้น มีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างไร และเราจะสามารถกำหนดรูปแบบให้ผู้คนรู้สึกสิ่งนั้นด้วยวิธีการหรือทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมได้อย่างไรบ้าง ทั้งในแง่ของกายภาพ (Physical), จิตวิทยา (Psychology) หรือแม้แต่ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ (Signification) ที่ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีความสนใจประเด็นการค้นหาแนวทางการออกแบบพื้นที่ทางเข้าที่มีการคำนึงถึงเรื่องลำดับของอารมณ์ความรู้สึก ที่สอดคล้องกับการเคลื่อนที่ทางสายตาพร้อมกับการเคลื่อนไหวร่างกายผ่านพื้นที่ทางเข้าจากโลกภายนอกสู่โลกภายในของอาคาร ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการค้นหาความหมายของสถาปัตยกรรมในบริบทที่แตกต่างไปตามลักษณะของอาคารนั้นๆ ให้เป็นระบบระเบียบและยังจำเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาในเรื่องเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อมุ่งค้นหา ความหมาย หน้าที่ ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการก่อรูปพื้นที่ทางเข้าในงานสถาปัตยกรรม
2. เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์ ศึกษาความสัมพันธ์ของมุมมอง การเคลื่อนที่และสัดส่วนทางสถาปัตยกรรมว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกสิ่งนั้น ที่เชื่อมโยงกับทฤษฎีการออกแบบที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การวิเคราะห์และสังเคราะห์อาคารอย่างเป็นระบบ

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ผ่านกรณีศึกษาประเภทพิพิธภัณฑน์ นำเสนอแนวทางในการออกแบบที่มีความสัมพันธ์ในเชิงการสื่ออารมณ์ความรู้สึก และการสื่อความหมายส่วนพื้นที่ทางเข้าในงานสถาปัตยกรรม

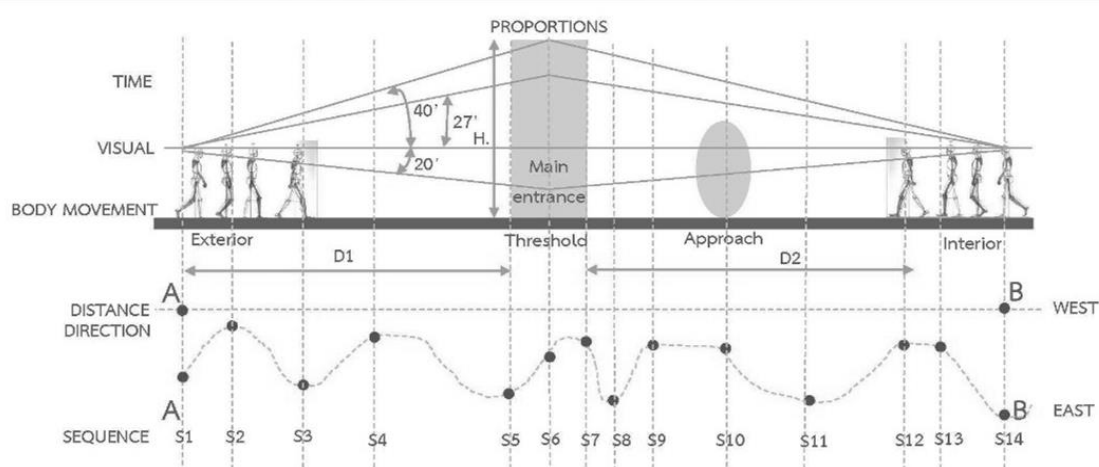
4. เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบ พื้นที่ทางเข้า ที่เป็นส่วนหนึ่งของรอยต่อระหว่าง การออกแบบสถาปัตยกรรมหลักและสถาปัตยกรรมภายในให้มีความสัมพันธ์กันอย่างสอดคล้อง ต่อเนื่องกันทั้งภายนอกอาคารและภายในอาคารอย่างมีความหมาย

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยเชื่อว่า วิธีการกำหนดลำดับประสบการณ์การรับรู้ของพื้นที่ทางเข้ามีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นพื้นที่ส่วนแรกที่คุณคนจะเข้าใช้พื้นที่ของอาคาร

ถ้ามี “เครื่องมือหรือมีการรวบรวมเรียบเรียงหลักการอย่างเป็นระบบ” ในการออกแบบพื้นที่ส่วนนี้ จะสามารถช่วยให้ผู้ออกแบบหรือผู้ที่สนใจศึกษามีทิศทาง, แบบแผนในการออกแบบลำดับความรู้สึกของพื้นที่นั้นๆ ได้อย่างแยบยลมีชั้นเชิงด้วยการสร้างบรรยากาศให้สอดคล้องทั้งในแง่กายภาพ จิตวิทยาและเชิงสัญลักษณ์กับบริบทนั้นๆ ได้

จากรูปภาพที่ 1 เป็นการอธิบายภาพรวมของงานวิจัย โดยหยิบยกทฤษฎีเรื่ององศาการมองของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กับระยะของวัตถุโดยเป็นการอธิบายถึงความสามารถในการมองเห็นของคนสายตาปกติจะเห็นชัดที่สุดที่มุมมอง 27 องศาในความสัมพันธ์ของสัดส่วนความสูงของวัตถุซึ่งในที่นี้หมายถึงทางเข้าหลักกับจุดรวมสายตาบางอย่างที่มีการมองผ่านทางเข้าหลักสู่ปลายสายตาดูที่เห็นประติมากรรมหรือวัตถุบางอย่างที่จะนำพาร่างกายเราให้เคลื่อนที่เข้าไปสู่พื้นที่ภายในอาคารนั้นๆ (Patumanon, 2007, p. 207)

ภาพที่ 1 แสดงการอธิบายรูปภาพรวมของงานวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของการศึกษาคือ พื้นที่ทางเข้า โดยเลือกกรณีศึกษาอาคารที่มีความหลากหลายของความหมายพื้นที่ทางเข้ามากที่สุดมาเป็นเกณฑ์ในการเลือกศึกษา คือ อาคารประภทพิพิธภัณฑ
2. ขอบเขตของมุมมอง ผู้วิจัยเลือกความสามารถของการมองทางสายตามนุษย์ในระยะที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุด เฉพาะพื้นที่ทางเข้า-ออกของทางเข้าอาคารหลักรวมไปถึงบริบทโดยรอบของกรณีศึกษานั้นๆ
3. ขอบเขตของการเคลื่อนที่ ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะการเคลื่อนที่ของมนุษย์สภาวะปกติด้วยการเดิน , หยุด มาเป็นเกณฑ์ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนและวิธีการวิจัย

1. ศึกษารวบรวมข้อมูล จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ตั้งแต่หนังสือ ทฤษฎี บทความวารสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ที่ใกล้เคียง และกรณีศึกษาสถาปัตยกรรม ที่มีวิธีคิดเรื่อง ลำดับการรับรู้พื้นที่ทางเข้า ทั้งในเชิงนิยาม หน้าที่ ประวัติศาสตร์ แนวคิดปัจจุบัน ความหมาย และระบบเชิงสัญลักษณ์ การมีตัวตน และไม่มีตัวตนของ ความเชื่อ ทศนคติ รวมถึงความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่นๆ
2. ศึกษากรณีศึกษา เพื่อถอดวิธีคิด ระบบแปลน รูปด้าน รูปตัด โดยใช้เครื่องมือคุณลักษณะสถาปัตยกรรมในการถอดรหัสลำดับการเข้าถึง ปริมาตร ความลึก ตื้น ความเป็นส่วนตัว ส่วนกลาง และทำการสร้างตาราง Diagram เปรียบเทียบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการออกแบบพื้นที่ทางเข้าอย่างเป็นระบบ
3. การวิเคราะห์ข้อมูล จากการสร้างเครื่องมือ Diagram ควบคู่กับข้อมูลแปลน รูปด้าน รูปตัด ภาพประกอบสถานที่จริง เพื่อทดลองวิเคราะห์และสังเคราะห์หาความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างมุมมอง การเคลื่อนที่ ทิศทาง เวลา สัดส่วน และอื่นๆอย่างเป็นลำดับขั้นตอน นำมาเปรียบเทียบกับกรณีศึกษาทั้งหมดในแง่การรับรู้ความรู้สึกกับวิธีการออกแบบ
4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ นำเสนอผลสรุปที่ได้จากการวิจัยทั้งหมด ทั้งในแง่ของข้อดี ข้อเสีย ปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สำหรับผู้ที่สนใจในหัวข้อการศึกษาครั้งนี้ต่อไป และเสนอแนวทางใหม่ในการออกแบบวิธีลำดับการรับรู้พื้นที่ทางเข้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

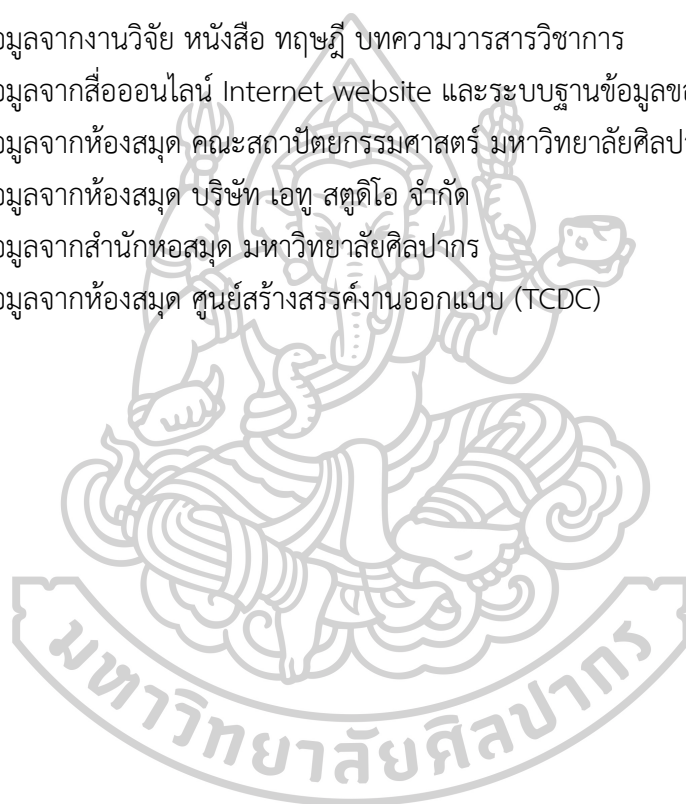
1. เกิดเป็นองค์ความรู้ที่ถูกเรียบเรียงอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับ “ลำดับการรับรู้พื้นที่ทางเข้า” ทั้งในแง่ของกายภาพ (Physical), จิตวิทยา (Psychology) หรือแม้แต่ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ (Signification)

2. ได้ศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์และเรียนรู้ถึงลำดับของพื้นที่ วิธีการจัดการพื้นที่ การหาความสัมพันธ์ของรอยต่อระหว่างพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ภายใน ทั้งในเชิงกายภาพและความสัมพันธ์กับบริบทสภาพแวดล้อม

3. เพื่อสร้างเครื่องมือและแรงจูงใจในการถอดเนื้อหาที่เป็นนามธรรมในแง่ของอารมณ์ความรู้สึกของลำดับการรับรู้มาเป็นรูปธรรมในงานออกแบบสถาปัตยกรรมที่มีความสอดคล้องกัน

แหล่งข้อมูลในการศึกษา

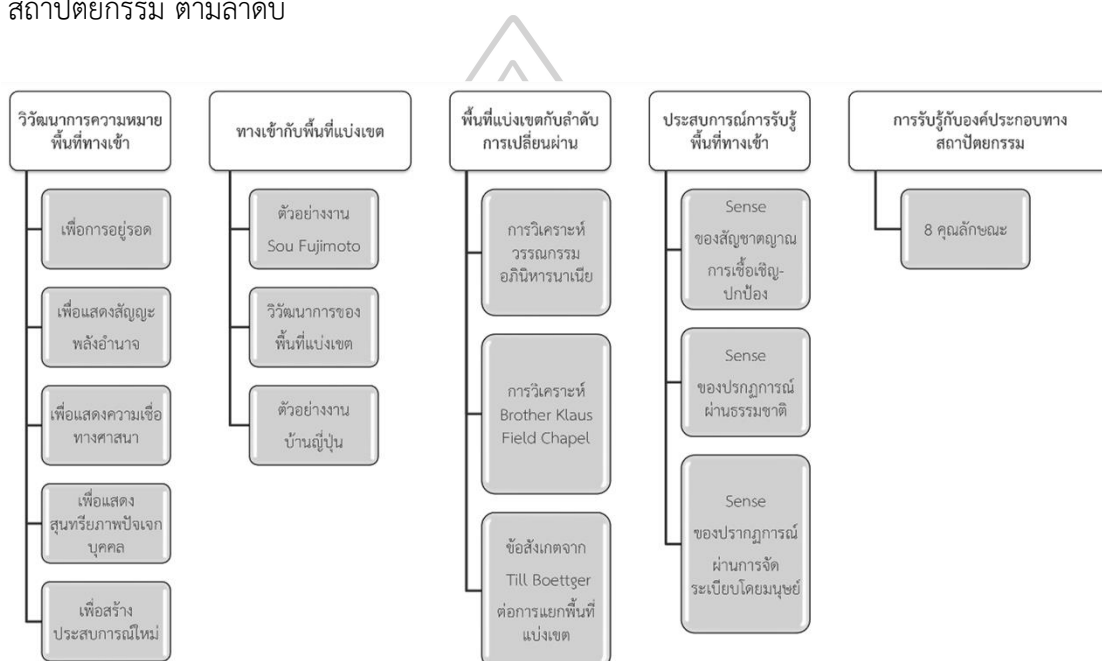
1. ข้อมูลจากงานวิจัย หนังสือ ทฤษฎี บทความวารสารวิชาการ
2. ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ Internet website และระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยศิลปากร
3. ข้อมูลจากห้องสมุด คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ข้อมูลจากห้องสมุด บริษัท เอทู สตูดิโอ จำกัด
5. ข้อมูลจากสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
6. ข้อมูลจากห้องสมุด ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในเนื้อหาบทนี้จากการรวบรวมเอกสารและได้ข้อสรุปของการแบ่งเนื้อหาบททวนวรรณกรรมไว้ 5 หัวเรื่องคือ 1) วิวัฒนาการความหมายของพื้นที่ทางเข้า 2) ทางเข้ากับพื้นที่แบ่งเขต 3) พื้นที่แบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่าน 4) ประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า 5) การรับรู้กับองค์ประกอบสถาปัตยกรรม ตามลำดับ

ภาพที่ 2 แสดง Diagram หมวดหมู่ของการทบทวนวรรณกรรม

ในทุกๆวัน เราข้ามผ่านจำนวนพื้นที่แบ่งเขตมากมายด้วยการเคลื่อนที่จากพื้นที่สาธารณะไปยังพื้นที่ถัดไป และเราใช้อาคารสถาปัตยกรรมเป็นตัวกลางในการเปลี่ยนผ่านบนพื้นฐานของความคลุมเครือเป็นเนื้อเดียวกัน ผ่านการเข้าถึงพื้นที่ทางเข้าและในพื้นที่ใช้สอยที่แตกต่างกัน จนนำไปสู่การรับรู้ปรากฏการณ์ของพื้นที่สถาปัตยกรรม และอาศัยการเรียงลำดับจาก อดีต ปัจจุบัน นำไปสู่อนาคต เมื่อมีการเปลี่ยนผ่านจะเกิดการเปลี่ยนแปลงจากภาวะหนึ่งๆเสมอ (Boettger, 2014, p. 10)

Peter Zumthor เคยกล่าวว่าพื้นที่ทางเข้าอาคารมักจะมีแรงผลักและแรงต้านกันระหว่างโลกภายนอก (Outside) และโลกภายใน (inside) ที่ทำให้เกิดเป็นความประทับใจแรกในเสี้ยววินาทีของความรู้สึกนี้กับทางเข้าอาคาร วิธีที่สถาปัตยกรรมใช้พื้นที่บนโลกในการสร้างอาคารจึงเกิดเป็น

พื้นที่ระหว่างภายในและภายนอก โดยมีพื้นที่แบ่งเขต (Threshold spaces) ลำดับในการเปลี่ยนผ่าน (Sequence of transition) ที่แทบจะไม่ทันสังเกตว่ามันยังคงอยู่ ความรู้สึกของสถานที่ทำให้เราจดจ่ออย่างอัศจรรย์จนรู้ตัวอีกทีก็ถูกโอบล้อมตัวเราให้เป็นส่วนหนึ่งเดียวกันและยึดเราไว้จากพื้นที่สาธารณะภายนอกข้ามผ่านเข้ามายังพื้นที่ส่วนตัวภายใน (Zumthor, 2018, p. 45)

พื้นที่แบ่งเขต (Threshold spaces) เป็นตัวกันสำหรับการเข้าถึงในแต่ละส่วนและนำไปสู่การรับรู้อาคารสถาปัตยกรรมอย่างมีลำดับ (Sequence) เวลาก่อน-หลัง ทำให้เกิดความรู้สึกต้องคาดเดาสถานการณ์ล่วงหน้าในพื้นที่ถัดไปว่าจะเกิดอะไรขึ้น การสร้างพื้นที่แบ่งเขตมักจะเรียกห้องและนำไปสู่พื้นที่ทางเข้าโดยการขยายหรือผลรวมของลำดับ (Sequence) ในการมาถึง โดยมักจะชะลอความเร็วที่เข้าใกล้พื้นที่ทางเข้าที่มีการจัดระเบียบการเปลี่ยนผ่านเพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างภายนอกและภายใน (Boettger, 2014, p. 10)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาความหมายของลำดับการเปลี่ยนผ่านพื้นที่ทางเข้า สถาปนิกมักจะกำหนดตำแหน่งของการสร้างบรรยากาศการขับเน้นความหมายของพื้นที่ทางเข้าที่แตกต่างกันออกไปโดยมีเรื่องของปริมาตร (Volume) ปราบกฎการณ์ (Phenomena) ในการให้ความหมายหรือค่อยๆ เผยให้เห็นถึงเนื้อหาพื้นที่ทางเข้าเพื่อทำให้ทางเข้านั้นเกิดความหมาย, การรับรู้และจดจำเรื่องราวที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

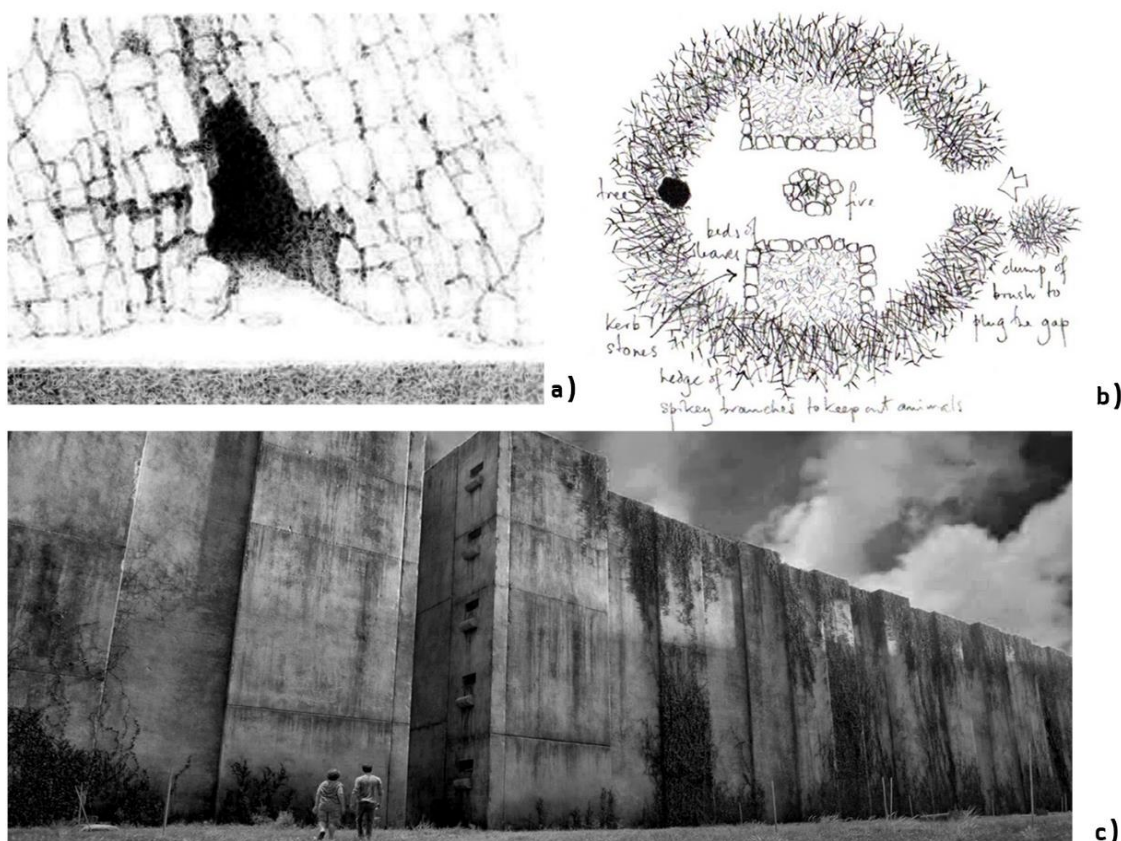
คำนิยามศัพท์เฉพาะ : Threshold spaces คำแปลทั่วไปคือ “พื้นที่แบ่งเขต” Till Boettger ใช้คำนี้ขยายความถึง “พื้นที่เริ่มต้น” ของการถูกกั้นหรือแบ่งขอบเขตจากสภาวะพื้นที่หนึ่งไปสู่สภาวะพื้นที่หนึ่ง

วิวัฒนาการความหมายของทางเข้า

วิวัฒนาการ การสร้างที่อยู่อาศัยของมนุษย์มีมาช้านาน ตั้งแต่การอาศัยร่มเงาของธรรมชาติในลักษณะต่างๆ เช่น ต้นไม้ เฝิงผา ซะโงกหิน ถ้า ก่อนที่มนุษย์จะรู้จักการก่อสร้างที่อยู่อาศัยมาจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งย่อมต้องมีองค์ประกอบของอาคารด้วย เช่น ทางเข้า ประตู เพื่อใช้เป็นทางเข้า-ออก สำหรับอากาศ แสงสว่าง ความชื้น ทั้งในเชิงกายภาพ และจิตใจ ในแง่คติความเชื่อ สัญลักษณ์ ศาสนาต่างๆ ที่มีผลต่อการรับรู้ ประสบการณ์ โดยแบ่งวิวัฒนาการความหมายของทางเข้าเป็น 5 ลักษณะคือ 1) เพื่อการอยู่รอด 2) เพื่อแสดงสัญลักษณ์พลังอำนาจ 3) เพื่อแสดงความเชื่อทางศาสนา 4) เพื่อแสดงสุนทรียภาพและความเป็นปัจเจกบุคคล 5) เพื่อแสดงหน้าที่ใช้สอยสร้างประสบการณ์ใหม่

เพื่อการอยู่รอด (Survival)

วิวัฒนาการแรกของ “ทางเข้า” เดิมทีมนุษย์อาศัยธรรมชาติที่มีอยู่เป็นที่หลบภัยจากสัตว์ร้าย ดังตัวอย่างทางเข้ากับการดำรงซึ่งเผ่าพันธุ์เมื่อยุคก่อนประวัติศาสตร์เริ่มต้นจากปากถ้ำ (The mouth of a cave) ต้นแบบธรรมชาติของประตู (ภาพที่ 3a) จุดเปลี่ยนผ่านระหว่างสองความต่างของสถานการณ์หนึ่งไปอีกสถานการณ์หนึ่ง เช่น โลกภายนอกของถ้ำที่มีแสงสว่างให้ความรู้สึกอันตรายกับโลกภายในถ้ำที่ปิดแสงสลัวมืดมิดให้ความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย ช่องปากถ้ำนั้นเป็นกลไกหรืออุปกรณ์ที่อนุญาตให้ลำเลียงขนส่งจากโลกหนึ่งมาอีกโลกหนึ่ง หรืออาจจะที่อันตรายในที่ราบไปสู่ความปลอดภัยในถ้ำ หรือภัยธรรมชาติให้อาศัย พักพิงได้ในทันที (Shelter) (Unwin, 2007, p. 12)

ภาพที่ 3 แสดงทางเข้าในยุคก่อนประวัติศาสตร์

a) แสดงทางเข้าจากธรรมชาติที่เป็นปากถ้ำ

b) แสดงทางเข้าชาวแทนซาเนีย

c) แสดงทางเข้าจากจินตนาการของมนุษย์วรรณกรรมเรื่อง The Maze runner

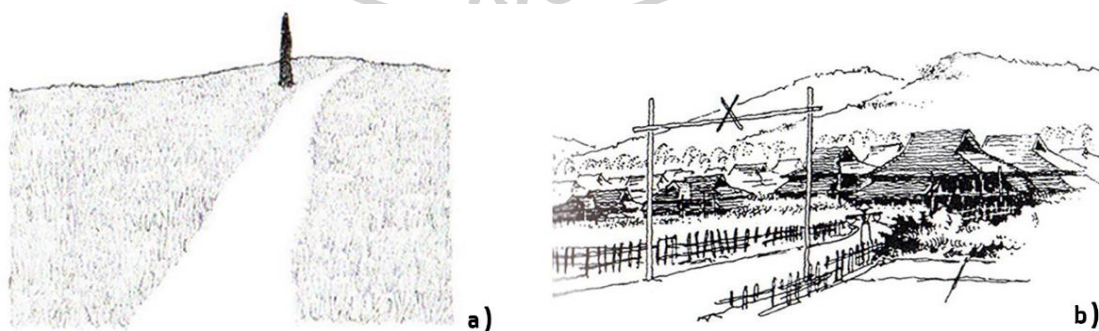
ที่มา : a) (Unwin, 2007, p. 9) , b). (Unwin, 2007, p. 13) , c) <https://bit.ly/3sRvHAh>

ต่อมามนุษย์เริ่มมีความสามารถในการสร้างกลไกเปิด-ปิด แบบไม่ซับซ้อนได้ ดังตัวอย่างทางเข้า Small gap Doorways ชาวแทนซาเนีย Maasai (ภาพที่ 3b) เวลาไปล่าสัตว์จะออกจาก shelter ด้วยก้อนกิ่งไม้อำพรางขนาดเล็กสำหรับเปิด-ปิด เพื่ออำพรางความสนใจจากศัตรูและสัตว์ร้าย ทำหน้าที่ปกป้อง, ป้องกันในขณะที่สามารถควบคุมการเข้าออกได้ (Unwin, 2007, p. 13) เมื่อเปรียบเทียบกับวรรณกรรมปัจจุบันเรื่อง The Maze runner ที่มีการสร้างกลไกของการเปิด-ปิดประตูคอนกรีต (ภาพที่ 3c) ที่ซับซ้อนมากขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียน James Dashner เป็นการเปิดโอกาสให้คนออกจากประตูเพื่อค้นหาทางออก โดยมีช่วงเวลาของการเปิด-ปิด เมื่อถึงตอนเย็นประตูคอนกรีตจะถูกปิดเพื่อป้องกันสัตว์ร้ายที่จะเข้ามาทำร้ายผู้คน รูปแบบยังคงเป็นกลไกการเปิด-ปิดเพื่อความอยู่รอดเช่นเดียวกับชาวแทนซาเนียแต่มีความซับซ้อนมากกว่า

เพื่อแสดงสัญลักษณ์ พลังอำนาจ (Symbolic, Powerful)

พัฒนาการการให้ความหมายของทางเข้าเพื่อแสดงสัญลักษณ์พลังอำนาจ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ สัญลักษณ์แสดงความเป็นเจ้าของพื้นที่ สัญลักษณ์แสดงตำแหน่งที่ตั้งอาคารกับระบบเวลา และสัญลักษณ์ของพลังอำนาจ

“สัญลักษณ์แสดงความเป็นเจ้าของพื้นที่” เมื่อมนุษย์เริ่มอาศัยอยู่ร่วมกันมากขึ้นจนเป็นสังคมขนาดใหญ่ วิวัฒนาการของทางเข้าเริ่มมีการสร้างสัญลักษณ์บางอย่างเพื่อแสดงถึงความเป็นพรรคพวกเดียวกัน ดังสมัยโบราณ การวางหินที่ทางเดินหรือถนน (ภาพที่ 4a) เพื่อเป็นสัญลักษณ์การแบ่งเขตแดนไม่อนุญาตให้คนแปลกหน้าเข้าไป เป็นสัญลักษณ์ของการขับไล่-การเชื้อเชิญ (Unwin, 2007, p. 20) การแสดงตัวตนของเจ้าของพื้นที่นั้นๆ หน้าที่ของประตู เป็น สัญลักษณ์ เป็นตัวแทนการมีตัวตน แสดงความเป็นพื้นที่ส่วนตัว ดังเช่น ประตูทางเข้าของหมู่บ้านชาวไทยลื้อ 12 ปันนา (ภาพที่ 4b) แสดงอาณาเขต สะท้อนคติ ความเชื่อ คุณค่าทางจิตใจของการแบ่งเขตแดนสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และสะท้อนความคิด ความรู้สึกของผู้คน (Jirathatsanakul, 2003, p. 17)

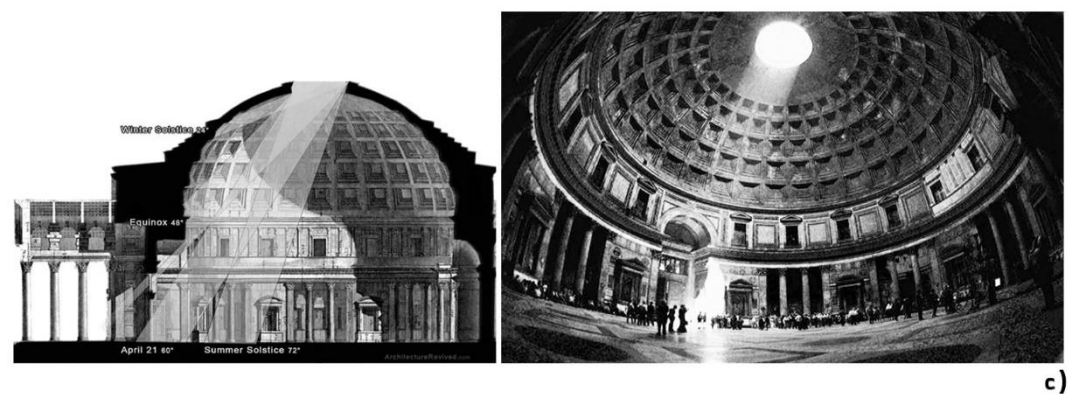
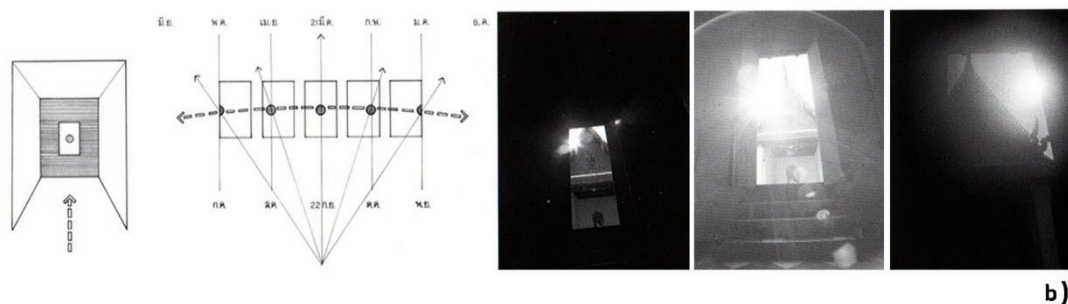
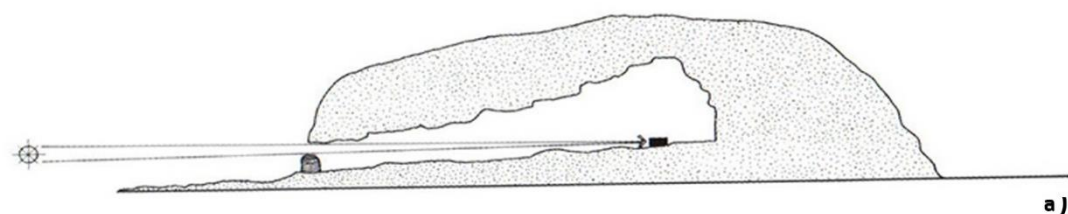
ภาพที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง a) กับ b)

a) แสดงการวางหินเพื่อสร้างสัญลักษณ์ขอบเขตความเป็นเจ้าของ

b) แสดงการสร้างขุมทางเข้าหมู่บ้าน 12 ปันนาเพื่อสร้างสัญลักษณ์ขอบเขต

ที่มา : a) (Unwin, 2007, p. 20) , b) (Jirathatsanakul, 2003, p. 17)

“สัญลักษณ์ที่ยังมีความหมายถึงตำแหน่งที่ตั้งอาคารกับระบบเวลา” แสง ทิศทาง ตำแหน่งการขึ้น-ลงของพระอาทิตย์ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งมาช้านาน โดยเฉพาะวิธีการตั้งสถานที่อาคารต่างๆ ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์เป็นอย่างมาก ทั้งในอียิปต์ กรีก โรมัน อินเดีย ญี่ปุ่น ถือคติเป็นสัญลักษณ์แห่งพลังอำนาจ แสงสว่างแห่งชีวิต แต่ในขณะเดียวกัน ก็เป็นสัญลักษณ์แห่งความมืด ความตายเช่นกันในทุกๆอารยะ มักจะมีความตั้งใจให้ทิศทางของประตูทางเข้าอยู่ทิศตะวันออก เพื่อรับแสงแรกของวัน และในขณะเดียวกัน ตำแหน่งของแสงพระอาทิตย์ที่ผ่านกรอบประตู (ภาพที่5b) ก็เป็นการบอกช่วงเวลา (Massage of times) ไว้สำหรับการอ่านค่าการเปลี่ยนแปลงของ เวลา ฤดูกาล ที่สำคัญ (Jirathatsanakul, 2003, p. 31)

ภาพที่ 5 แสดงสัญลักษณ์ที่ยังมีความหมายถึงตำแหน่งที่ตั้งอาคารกับระบบเวลา

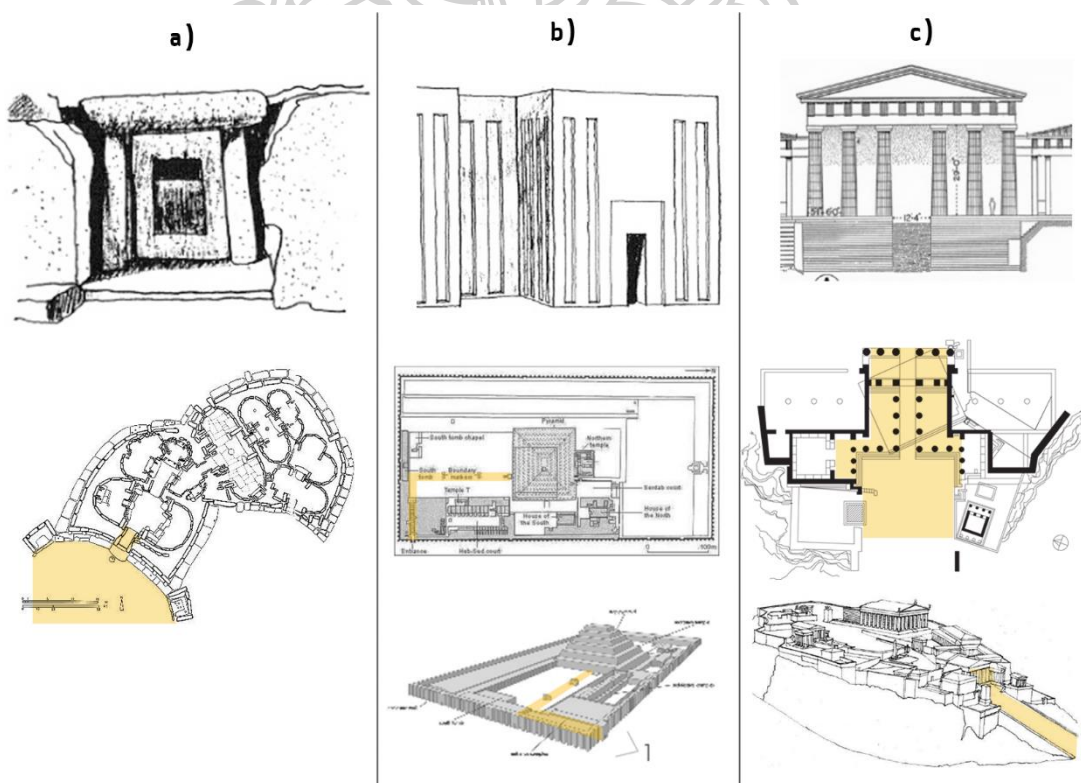
- แสดงช่องเปิดให้ลำแสงอาทิตย์ผ่านศูนย์กลางห้องสุสานของชาว Newgrange
- แสดงตำแหน่งโคจรดวงอาทิตย์ที่ผ่านประตูในแต่ละปี
- แสดงปรากฏการณ์แสงแห่งวิหาร Pantheon

ที่มา : a) (Jirathatsanakul, 2003, p. 15) , b) (Jirathatsanakul, 2003, p. 31) , c)

<https://bit.ly/3KrEzT0>

สัญญาณที่มีความหมายถึงช่วงเวลาเฉพาะกับศรัทธาความเชื่อ นอกเหนือจากสัญญาณระบบเวลาแล้วยังมีเรื่องของความเชื่อ เช่น ความสัมพันธ์ของพื้นที่ทางเข้ากับปรากฏการณ์ลำแสงแห่ง Oculus ของมหาวิหาร Pantheon (ภาพที่5c) ในอดีต เมื่อแสงส่องสว่างพาดมายังประตูทางเข้าลานด้านหน้า กษัตริย์จะประทับให้แสงอาทิตย์อาบไปบนร่างเพื่อแสดงสัญญาณเสมอเทพ ความหมายของพลังอำนาจ สถานภาพของกษัตริย์จะเทียบเท่ากับพระเจ้า ซึ่งจะเกิดปรากฏการณ์ดวงตาแสงสว่างแห่งทวยเทพ ทุกๆวันที่ 21 เมษายน และยังทำหน้าที่บอกฤดูกาลจากลำแสงที่เกิดขึ้นในองศาที่แตกต่างกัน (Tawayuttawong, Apr 2, 2018)

“สัญญาณพลังอำนาจ” ในช่วงยุค The Ancient world (10000BCE-27BCE) มนุษย์เริ่มสร้างกลไกประตูทางเข้า เพื่อทำหน้าที่ควบคุม ปกป้อง เชื้อเชิญ ด้วยประตูรั้วหิน ไม้ หรือประตูตารางเหล็ก (Portcullis) ในปราสาททางเข้าหลักหรือป้อมปราการเมือง (Carol Davidson Craigo 2008, p. 157) สัดส่วนของทางเข้าเมื่อยุคหินจะสร้างขนาดทางเข้าเล็กพอดีตัวมนุษย์ เพื่อปกป้องจากสัตว์ร้าย และเป็นการอำพรางทางเข้า (ภาพที่6a) เมื่อมาถึงยุคอียิปต์ สัดส่วนทางเข้าเริ่มขยายขนาดกว้างและมีความสูงเกินสัดส่วนมนุษย์ เพื่อบ่งบอกถึงพลังอำนาจ การทำหน้าที่เพื่อเดินแห่ขบวนที่ต้องการเปลี่ยนผ่านผู้คนจำนวนมากขึ้น (ภาพที่6b) สืบต่อมายังยุคกรีกและโรมันที่มีการยกตัวเมืองสูงขึ้นเพื่อป้องกันจากการบุกรุก บันไดจึงเริ่มมีบทบาทในการขยับเน้นพื้นที่ทางเข้ามากขึ้น (ภาพที่6c)

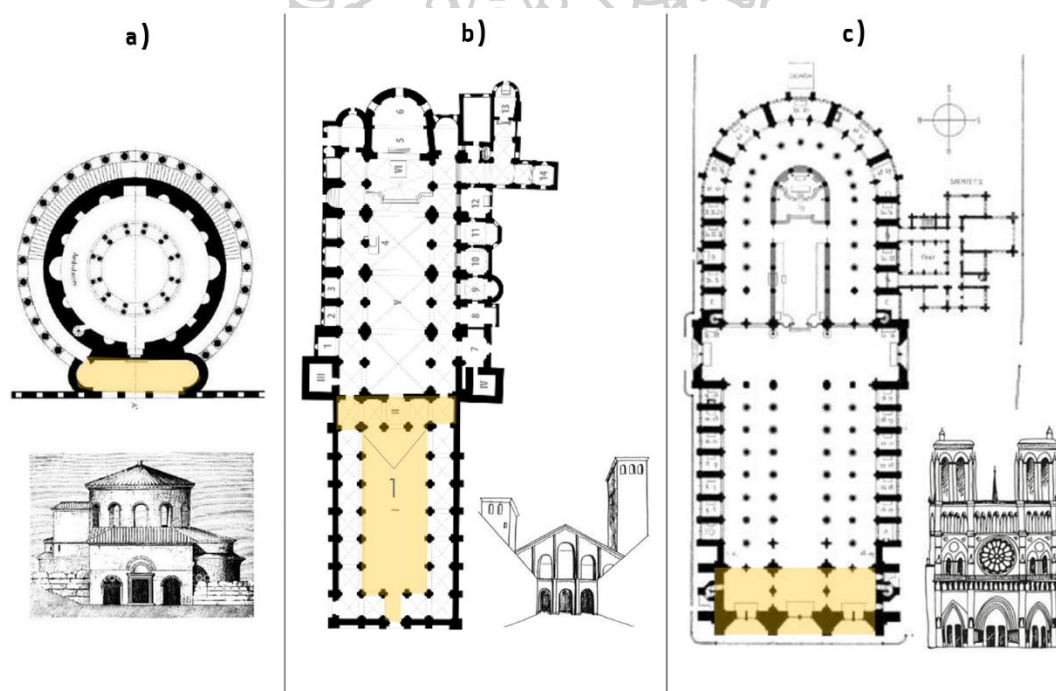
ภาพที่ 6 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค The Ancient world (10000BCE-27BCE)

- a) แสดงทางเข้ายุคหิน Hal Tarxian Temples, Malta
- b) แสดงทางเข้ายุคอียิปต์ Complex of King Zoser. Saggara: C.2750B.C
- c) แสดงทางเข้ายุคกรีก Acropolis. Athen: 400 B.C.

ที่มา : a) <https://bit.ly/3q8Rhi7> b) <https://bit.ly/3tLzgY7> c) (Psarra, 2009, p. 27)

เพื่อแสดงความเชื่อทางศาสนา (Belief, Religious)

ในช่วงยุค the Middle Ages (50CE-1600) เริ่มมีจำนวนผู้คนที่ศรัทธาและเชื่อในศาสนามาใช้อาคารโบสถ์วิหารมากขึ้น พื้นที่ทางเข้าเริ่มมีการขยายขนาดและเพิ่มจำนวนทางเข้าเพื่อจัดระเบียบการเข้าออกของผู้คน โดยขนาดประตูตรงกลางจะเน้นการตกแต่งด้วยการแกะสลักและมีขนาดใหญ่กว่าเพื่อสำหรับทำพิธีขบวนแห่ (Carol Davidson Cragoe 2008, p. 162) รวมไปถึงการขยายโถงพื้นที่ระเบียง (Narthex) ก่อนถึงทางเข้าอาคารเพื่อเชื่อเชิญและเปิดโอกาสให้ผู้คนมานับถือศาสนาคริสต์และเข้าไปร่วมพิธีภายในโบสถ์วิหาร (Carol Davidson Cragoe 2008, p. 157) (ภาพที่7)

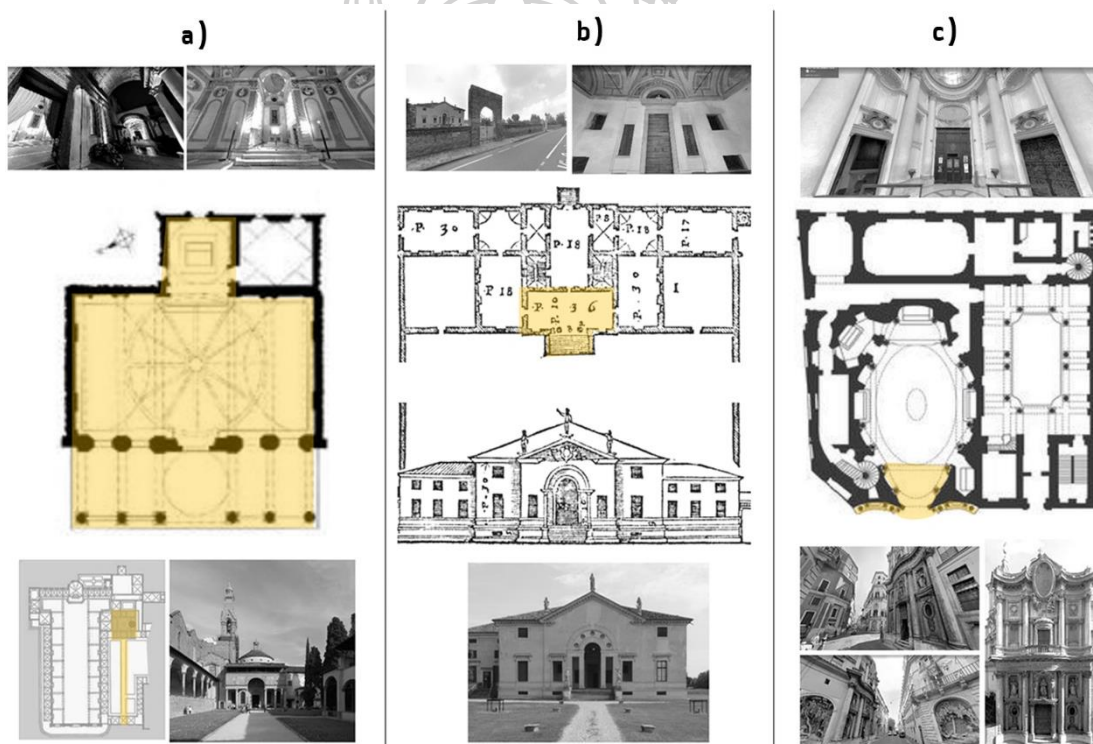
ภาพที่ 7 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค The Middle Ages (50CE-1600)

- a) แสดงทางเข้าช่วง Early Christian and Byzantine St. Costanza Rome, Italy
- b) แสดงทางเข้าช่วง Romanesque St.Ambrogio, Milan, Italy
- c) แสดงทางเข้าช่วง Gothic Notre Dame, Paris C.1200-50

ที่มา : a) <https://bit.ly/3tJO7SN> b) <https://bit.ly/3HYUYgk> c) <https://bit.ly/3MHY1wl>

เพื่อแสดงสุนทรียภาพและความเป็นปัจเจกบุคคล (Aesthetics, Unique)

ในช่วงยุค Renaissance (1420-1770) การทวนกลับคืนของรูปแบบกรีกโรมัน มีผลต่อการออกแบบพื้นที่ทางเข้าด้วยการทำซุ้มประตูเพื่อขับเน้นระดับประตูด้วยปูนปั้นที่มีความลึกซึ้งและซับซ้อนมากขึ้น (Carol Davidson Cragoe 2008, p. 166) เพื่อสร้างศักดิ์นา ความเป็นปัจเจก การแสดงตัวตนของเจ้าของอาคาร การสร้างลำดับชั้นของประตู (Hierarchy of doors) เพื่อสื่อสารศักดิ์นาของเจ้าของอาคาร (Carol Davidson Cragoe 2008, p. 166) รวมไปถึงการขยายความเป็นทางเข้า (Amplified entrance) ด้วยการเพิ่มผนังซ้ายขวาของทางเข้าหลักเพื่อเพิ่มงานประติมากรรมปูนปั้นให้ดูยิ่งใหญ่แสดงออกถึงความร่ำรวย ยศถาบรรดาศักดิ์ (Carol Davidson Cragoe 2008, p. 157) และมีลำดับของการสร้างเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเจ้าของอาคารด้วยปูนปั้นงานแกะสลักประดับส่วนพื้นที่ก่อนเข้าอาคารและโถงต้อนรับหลังทางเข้าอาคาร (ภาพที่8)

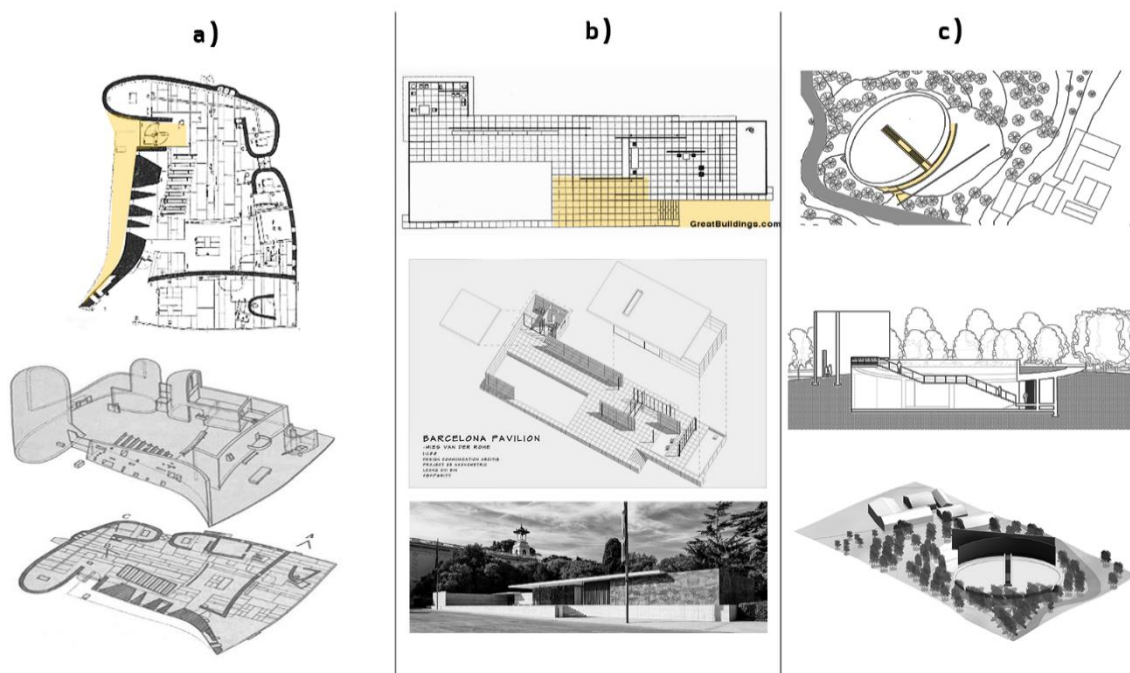

ภาพที่ 8 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค Renaissance (1420-1770)

- a) แสดงทางเข้าช่วง The Renaissance Filippo Brunelleschi. Pizza St. Croce, Florence
 - b) แสดงทางเข้าช่วง The Mannerist Andrea Palladio, Villa Poiana ca. Maggiore, Vicenza
 - c) แสดงทางเข้าช่วง The Baroque Francesco Borromini St. Carlo alle Quattro, Rome
- ที่มา : a) <https://bit.ly/3HYoWAP> b) <https://bit.ly/3CwDkPO> c) <https://bit.ly/3MGXStu>

เพื่อแสดงหน้าที่ใช้สอย,สร้างประสบการณ์ใหม่ (Functional, New experience)

ในช่วงยุค Modern ถึงปัจจุบัน (19th Century – Now) ด้วยความเร่งรีบในการพัฒนาอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดนวัตกรรมเทคโนโลยีที่สามารถผลิตกระจก, เหล็ก ทำให้พื้นที่ทางเข้าเริ่มมีบทบาทของการละลายพื้นที่การเปลี่ยนผ่านด้วยกระจกใสที่สามารถมองเห็นทะลุผ่านพื้นที่ภายในพร้อมที่จะเชื่อเชิญให้ผู้คนเข้าไปใช้อาคาร (Carol Davidson Cragoe 2008, p. 174) การเริ่มมีกิจกรรมที่ซับซ้อนมากขึ้น เกิดเป็นหน้าที่ใช้สอย เช่น การสร้างพื้นที่ทางเข้าสองชั้นเพื่อปรับสภาพอุณหภูมิ, การกรองอากาศ หรือการออกแบบประตูบานหมุน (Revolving door) เพื่อชะลอการเดินทางของผู้คนในการเข้าไปในอาคาร หรือแม้กระทั่งการออกแบบพื้นที่ทางเข้าที่สร้างประสบการณ์ใหม่ทั้งอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ อาคารทางศาสนสถาน ดังตัวอย่างอาคารศาสนสถานผลงานของ Tadao Ando Water Temple (ภาพที่9c) ภายใต้สถาปัตยกรรมวางริ้วมีระดับเป็นหลังคา ผู้มาเยือนต้องเดินลงบันไดกลางใต้สระน้ำ เป็นการออกแบบวิธีการเข้าอาคารที่สืบทอดจิตวิญญาณวัฒนธรรมญี่ปุ่นเสมือนเดินผ่านสวนก่อนถึงห้องตีมาซา (Ando, 2017, p. 190) ด้วยการถูกขยายอาณาเขตและพื้นที่ก่อนทางเข้าอาคารด้วยการพาเดินทอดน่อง (Promenade) ผ่านธรรมชาติในช่วงเวลาที่ยาวนาน เพื่อทำให้จิตใจสงบนิ่งก่อนที่จะค่อยๆเดินลงบันไดเข้าสู่พื้นที่ภายในอาคารอีกครั้ง เป็นต้น

ภาพที่ 9 แสดงภาพทางเข้าอาคารในช่วงยุค Modern to now (19thCentury - Now)

- แสดงทางเข้าช่วง Modern Le Corbusier Notre Dame du Haut
- แสดงทางเข้าช่วง International Mies van der Rohe Barcelona Pavilion
- แสดงทางเข้าช่วง Minimalism Tadao Ando The water temple

ที่มา : a) <https://bit.ly/3639Soq> b) <https://bit.ly/35Esknu> c) <https://bit.ly/3J3jHkK>

จะเห็นได้ว่าวิวัฒนาการของการให้ความหมายพื้นที่ทางเข้านั้น เริ่มแรกมักจะทำหน้าที่ปกป้องในขณะบางช่วงเวลาก็ทำหน้าที่เชื่อเชิญที่เป็นพื้นฐานของการอยู่รอดของมนุษย์ในอดีต เมื่อเวลาผ่านไป มนุษย์เริ่มมีสังคมที่ใหญ่ขึ้น มีการใช้ภาษาด้วยสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกบางอย่าง เช่น ต้องการสร้างศักดินา พลังอำนาจ จนกระทั่งไปสู่การสร้างสุนทรียภาพให้กับตนเองด้วยการสร้างศิลปะ เพื่อแสดงอัตลักษณ์ความเป็นตัวตน รสนิยมจนมาถึงปัจจุบัน และพื้นที่ทางเข้าอาคารเป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นตัวแทนของการสื่อความหมาย ส่งผลต่อการตีความการรับรู้ของผู้คนให้เกิดประสบการณ์และการจดจำในสถานที่

ทางเข้ากับพื้นที่แบ่งเขต (Entryway and threshold)

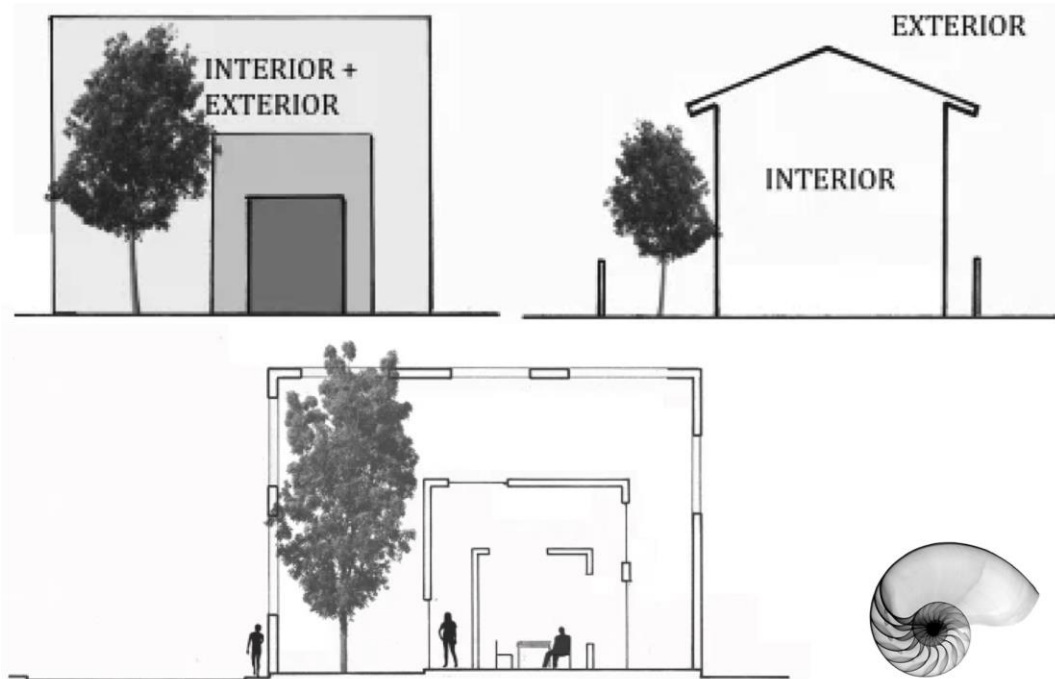
เส้นแบ่งเขตเป็นตัวกำหนดตำแหน่งของการเปลี่ยนผ่านจากสภาวะหนึ่งข้ามไปยังอีกสภาวะหนึ่ง โดยมีการจัดลำดับก่อน-หลังของการเข้าถึง ด้วยการรับรู้ การมอง การเคลื่อนที่ไปตามลำดับ Spatial thresholds คือ การรับรู้ การจดจำ และใช้ในบริบทเชิงพื้นที่ โวล์ฟกัง ไมเซนไฮเมอร์ (Wolfgang Meisenheimer, 1999: p2-5) เรียกว่า “*Tool for architectural choreography*” เครื่องมือการออกแบบท่าทางในงานสถาปัตยกรรม เป็นตัวแยกแยะการเล่าเรื่องในขณะที่เคลื่อนที่ภายใน Threshold spaces ซึ่งมีความสัมพันธ์ในการออกแบบให้มีภาษา การตอบสนองของแต่ละฉากที่เปลี่ยนแปลงไป และจะสามารถจัดการความรู้สึกของร่างกายและกลายเป็นท่าที่สอดคล้องกับการออกแบบพื้นที่ในสถาปัตยกรรม

จุดเปลี่ยนผ่านเชิงพื้นที่ของ Threshold spaces จะมีโครงสร้างการลำดับที่สลับซับซ้อนของการรับรู้ ซึ่งจะเป็นความท้าทายในเรื่องการรับรู้ของมนุษย์ ความหลากหลายฟังก์ชันเหล่านี้ จะสามารถขับเคลื่อนความหลากหลายของอาคารแต่ละประเภทได้แตกต่างกัน โดยเฉพาะการเข้าถึง เช่น ในพิพิธภัณฑ์ ที่ทางเข้าอาคารจะต้องมีฟังก์ชันของ Information ซึ่ง Threshold spaces เหล่านี้อาจจะมีระยะทางที่สั้นลง และมีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน เป็นต้น

ตัวอย่างการศึกษา Sou Fujimoto Architects : House N (2008), Oita, Japan

เป็นการนำเสนอประสบการณ์เชิงพื้นที่ออกแบบความสัมพันธ์ระหว่างบริบทภายนอกกับพื้นที่ภายใน เพื่อให้เห็นคุณค่าทางสังคมด้วยการสร้างสมดุลของขอบเขตภายนอกและภายในด้วยการเปรียบเทียบการจัดการพื้นที่ในรูปแบบของเปลือกหอย เป็นการสร้างผนังกำแพงแยกเป็นลำดับขั้น เพื่อเปิดรับ ปิดบัง ซ่อนตัว เป็นชั้นเชิงของความคลุมเครือความสัมพันธ์มนุษย์และการเปลี่ยนผ่านพื้นที่ โดยมีการลำดับชั้นความเป็นส่วนตัวและเปิดเผยให้เห็นโลกภายนอกที่สมดุลกัน สามารถสัมผัสปรากฏการณ์ทางธรรมชาติจากการเปิดช่องโหว่ให้เชื่อมต่อกับท้องฟ้ามากขึ้น พื้นที่เปลือกนอกสุดจะเชื่อมต่อกับชีวิตพื้นที่สาธารณะที่แตกต่างจากบ้านสไตล์วิกตอเรียนที่ประตูหน้าบ้านตัดขาดจากโลกภายนอก โดยมีลำดับทั้งหมด 3 ชั้น คือ 1) ชั้นนอกสุดถูกเปิดเผยเพื่อเชื่อมต่อกับสภาพแวดล้อม

ภายนอก ธรรมชาติ แสงแดด ฝน หิมะ เสียงของผู้คน รถยนต์ 2) ชั้นถัดมาเริ่มสร้างพื้นที่ภายในและเพิ่มกระจกหน้าต่างต่าง 3) ชั้นในสุดจัดเป็นห้องนั่งเล่นและห้องรับประทานอาหารเป็นเสมือนหัวใจของบ้านหลังนี้และเป็นพื้นที่ส่วนตัวมากที่สุด (Fujimoto, 2008, p. 3) (ภาพที่ 10)

ภาพที่ 10 แสดงรูปด้าน รูปตัด รูปถ่ายโครงการและแนวคิดที่มาจากโครงสร้าง เปลือกหอย
ที่มา : <https://bit.ly/3sUHptU>

จากการศึกษาผลงานของ Sou Fujimoto นี้ทำให้ผู้วิจัยเริ่มตั้งข้อสังเกตถึงการแบ่งพื้นที่ทางเข้าว่าในลำดับนอกสุดที่ถูกเปิดเผยเพื่อเชื่อมต่อกับโลกภายนอกอาจให้ความหมายของ “พื้นที่อาณาบริเวณ” เพื่อเชื้อเชิญให้ผู้คนสนใจที่อยากจะเข้าสัมผัส ส่วนลำดับที่สองเป็น “พื้นที่ก่อนทางเข้า” และในส่วนสุดท้ายเป็น “พื้นที่ทางเข้าของอาคาร” ที่พยายามค่อยๆ ละลายบรรยากาศจากความวุ่นวายของโลกภายนอกสู่สภาวะภายในพื้นที่ส่วนตัว

วิวัฒนาการของเส้นแบ่งเขต

จากการทบทวนวรรณกรรมหนังสือ A History of Thresholds life, death & rebirth ที่ว่าด้วยพัฒนาการของ Threshold spaces ของการมีตัวตนในแต่ละช่วงเวลา ผ่านภาพถ่ายคำบรรยายที่ ถูกนิยามเป็น 3 ส่วนคือ 1) Life การมีตัวตน 2) Death ความไร้ตัวตน 3) Rebirth การกลับมาปรากฏอีกครั้ง โดยกล่าวถึง

LIFE: การปรากฏตัวของ Thresholds

LIFE: การมีตัวตนของ Thresholds ได้ยกตัวอย่างเรื่องการปกป้องไว้ 3 รูปแบบ คือ การสร้าง Thresholds เพื่อปกป้องเชิงจิตวิญญาณด้วยการสร้างปูนปั้นเทพทวารบาลหน้าทางเข้าของวัดญี่ปุ่น เพื่อแสดงอาณาเขตโลกจิตวิญญาณเมื่อข้ามผ่าน Thresholds นี้แล้วจะมีเทพคอยคุ้มครอง (ภาพที่ 11ซ้าย) ตัวอย่างที่สองการสร้าง Thresholds เพื่อป้องกันเชิงหน้าที่ใช้สอยจากสถาปัตยกรรมไม่เป็นมิตร (Hostile architecture) ด้วยการสร้างปุ่มสเทลเลสที่พื้นหน้าทางเข้าอาคารเพื่อป้องกันไม่ให้คนจรมาพักพิงอาศัย (ภาพที่ 11กลาง) ตัวอย่างสุดท้ายคือ Thresholds เพื่อการปกป้องจากโลกภายนอกในขณะที่เดียวกันยังรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ภายในด้วยการยกระดับพื้นก่อนทางเข้าหน้าบ้าน (ภาพที่ 11ขวา) (Studio, 2018, p. 24)

ภาพที่ 11 แสดงเส้นแบ่งเขตทางเข้าวัดญี่ปุ่น, เครื่องกีดกันคนจร, การยกตัวแยกพื้นที่ที่มา (ซ้าย) (Studio, 2018, p. 24) (กลาง) (Studio, 2018, p. 56) (ขวา) a) (Studio, 2018, p. 31)

DEATH: การหายไปของ Thresholds

DEATH: ความไร้ตัวตนของ Thresholds เมื่อเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า วัสดุกระจกใสเริ่มมีบทบาทสำคัญในการใช้ในอาคารมากขึ้น ทำให้สถาปนิกเริ่มละทิ้งความเป็น Thresholds เพื่อเชื่อมต่อหลอหลอมเป็นหนึ่งเดียวกัน (ภาพที่ 12) บวกกับ เวลาที่เร็วมากขึ้น การมี Thresholds จึงไม่จำเป็นอีกต่อไป (Studio, 2018, p. 57)

ภาพที่ 12 แสดงการหายตัวของเส้นแบ่งเขต

ที่มา (ซ้าย) (Studio, 2018, p. 59) (กลาง) (Studio, 2018, p. 71) (ขวา) a) (Studio, 2018, p. 57)

REBIRTH: การกำเนิดใหม่ของ Thresholds

REBIRTH: การกลับมาปรากฏตัวอีกครั้งของ Thresholds เริ่มจากการสร้างงาน Installation ที่เป็นการแทนสัญลักษณ์เขตแดนด้วย Graphic (ภาพที่ 8c กลาง) หรือแม้กระทั่งบทบาทของการทำ Story board ในภาพยนตร์ที่ต้องมีรอยเชื่อมต่อระหว่างซีนและนำมาซึ่งวิธีการเปลี่ยนผ่าน Transition effect เพื่อให้รอยต่อความต่อเนื่องเป็นเนื้อเดียวกัน (ภาพที่ 8c ซ้าย) อีกตัวอย่างของการสร้าง Thresholds ในงานสเกลจริงเพื่อเช็คสัดส่วนการใช้งานจริงว่าเหมาะสมหรือไม่ (ภาพที่ 8c ขวา) (Studio, 2018, p. 109)

ภาพที่ 13 แสดงการกลับมาของเส้นแบ่งเขต

ที่มา (ซ้าย) (Studio, 2018, p. 102) (กลาง) (Studio, 2018, p. 130) (ขวา) (Studio, 2018, p. 109)

อีกหนึ่งตัวอย่างการกลับมาของการใช้เส้นแบ่งเขตใหม่จากการทดลองสร้างบรรยากาศอื่นๆ ของโรงแรม Artinn โดย Zelin Huang Aether ด้วยการใช้ แสง พื้นผิวของผนังเดิม สีขาว ป้ายที่มีคำ และการมีอยู่ของผู้คนเป็นเส้นแบ่งเขตใหม่ โดยเผยให้เห็นถึงการสร้างลำดับการเปลี่ยนผ่านของบรรยากาศแต่ละอัน เสนอความเป็นไปได้ใหม่สำหรับการทดลองกับสถานที่และสถานการณ์ที่เหมาะสม (Studio, 2018, p. 131)

ภาพที่ 14 แสดงบรรยากาศโรงแรม Artinn-CHINA - SHENZHEN
พืมา (Studio, 2018, p. 131)

ตัวอย่างการศึกษาเส้นแบ่งเขตกับการถอดความสัมพันธ์ของระนาบบ้านญี่ปุ่น

จากการศึกษาวิธีการวิเคราะห์ Threshold space ของ Till Boettger ในแง่ของ Functional of transitional space Threshold ด้วยการสร้าง Axonometric แยกส่วนเฉพาะทางเข้าหลักของบ้านพักอาศัยแบบบ้านสมัยใหม่ในประเทศญี่ปุ่นวิธีการถอดร่องเท้าด้านหน้าโถงต้อนรับ ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ระหว่างภายนอกและภายในด้วยเวลาที่พื้นที่ระหว่างภายในต้องการที่ว่างสำหรับการถอดร่องเท้า เก็บสัมภาระคล้ายกับบ้านยุโรปที่ต้องมี Foyer ดังนั้นจึงต้องร่นตำแหน่งประตูทางเข้าให้กระชั้นเสมอกับผนังขอบโครงสร้างของบ้าน (Boettger, 2014, p. 28) (Raising the living space) การยกพื้นขึ้นให้ต่างจากระดับพื้นที่ภายนอก 40 ซม.และปล่อยให้พื้นที่ถอดร่องเท้าอยู่ที่ Ground ทำให้เกิดความสัมพันธ์ของพื้นที่ชัดเจนระหว่างส่วนถอดร่องเท้า ระดับพื้นดิน ระดับบันได และระดับของส่วนห้องนั่งเล่น ซึ่งสามารถนั่งใส่และถอดร่องเท้าได้ บวกกับเตรียมพื้นที่สำหรับเก็บร่องเท้า เช่น ตู้รองเท้า หรือการดันลูกตั้งบันไดเข้าไปลึกกว่าปกติสำหรับสอดเก็บร่องเท้าได้บันได การไล่ระดับของการยกพื้นที่ที่ละเอียดอ่อนจากภายนอกสู่ภายในอาคารนั้น จะมีการปูเสื่อทาทามิส่วนพื้นที่ห้องนั่งเล่น โดยการยกพื้นเช่นนี้เพื่อป้องกันความชื้นจากฝน ส่วนพื้นระเบียงยังคงใช้เป็นวัสดุไม้ และใช้ประตูบานเลื่อนในการขยายขอบเขตพื้นที่ ตามช่วงฤดูกาลที่เหมาะสม (ภาพที่ 15)(Concept, 2013)

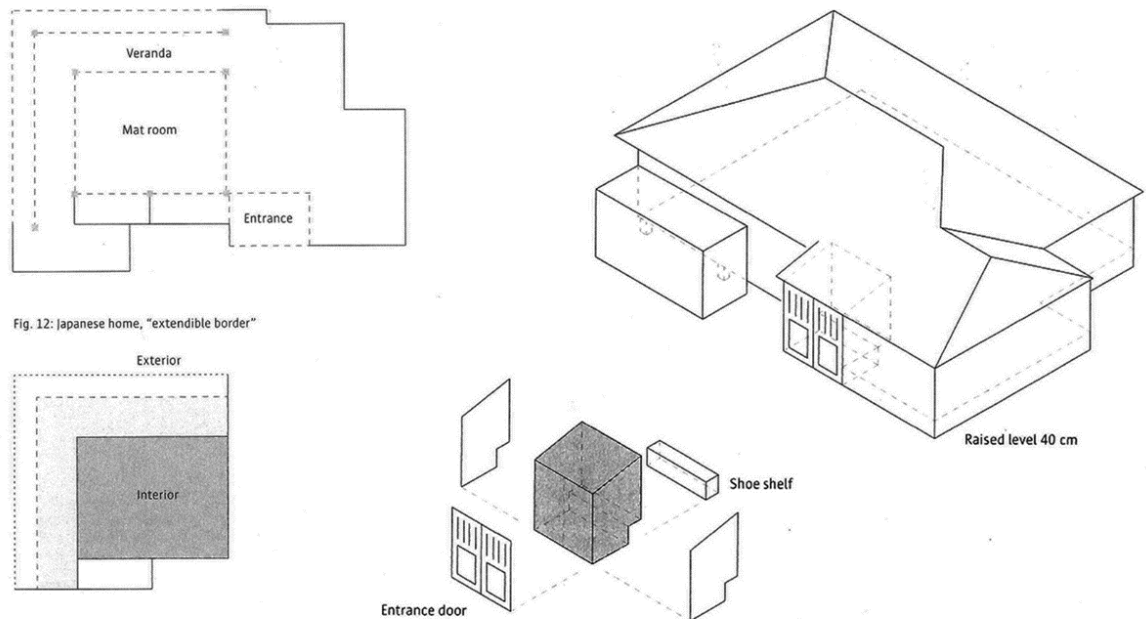

Fig. 12: Japanese home, "extendible border"

ภาพที่ 15 แสดง Isometric แยกส่วนเพื่อวิเคราะห์ลำดับเส้นแบ่งเขต
ที่มา (Boettger, 2014, p. 28)

พื้นที่แบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่าน

จุดเริ่มต้นของวรรณกรรมเรื่อง Alice in wonderland ที่กล่าวถึงฉากหนึ่งในห้องโถงที่เต็มไปด้วยขนาดของประตูอันหลากหลายและเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนผ่านจากโลกแห่งความเป็นจริงไปสู่ดินแดนมหัศจรรย์หรือโลกในอุดมคติ "...Thresholds จึงไม่ใช่เพียงจุดสิ้นสุดของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเท่านั้น แต่เป็นจุดเริ่มต้นของพื้นที่อื่นๆและการเดินทางต่อไปด้วยเช่นกัน" (Panin, 2020, pp. 9,10)

การวิเคราะห์เส้นแบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่านภาพยนตร์อนิเมะนิทานนิยาย

วิธีถอดลำดับความรู้สึกของสถานการณ์ในวรรณกรรมและภาพยนตร์ เป็นตัวอย่างที่ผู้วิจัยสังเกตว่าน่าจะนำมาใช้ร่วมกับการถอดลำดับการรับรู้ของพื้นที่ทางเข้าในแต่ละเส้นแบ่งเขตได้ จึงค้นคว้าตัวอย่างจากวรรณกรรมต่างๆ เช่น วรรณกรรมเรื่อง The Chronicles of Narnia อีกหนึ่งภาพยนตร์ตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์อธิบายลำดับของการเข้าถึง จากโลกแห่งความเป็นจริง (DYSTOPIA) ที่ครอบครัวของลูซี่อพยพลี้ภัยจากสงครามมาอยู่ในบ้านชนบท เมื่อย้ายเข้ามาอยู่บ้านใหม่ ลูซี่เล่นซ่อนหากับพี่ๆ และเข้ามาเห็นตู้เสื้อผ้าไม้แกะโบราณที่ดึงดูดทำให้ลูซี่เปิดประตูและอยากเข้าไปสัมผัสโลกอีกฝั่งหนึ่งซึ่งก็รู้ว่าคืออะไร แต่ด้วยความอยากรู้ ทำหาย จึงลองค่อยๆเดินเข้าไปยังตู้เสื้อผ้า ผ่านจำนวนเสื้อกันหนาวมากมายที่อยู่ในตู้เสื้อผ้า เมื่อเดินเข้าไปสักรัก ลูซี่เริ่มรู้สึกหนาว และทันใดนั้นมือก็ได้ไปสัมผัสกับต้นไม้ที่ปกคลุมไปด้วยหิมะ เมื่อหันมาอีกทีก็เพิ่งรู้ว่าตัวเองได้เข้ามายังดินแดนแห่งโลกจินตนาการไปแล้ว (UTOPIA) (ภาพที่16)

Inside : Dystopia

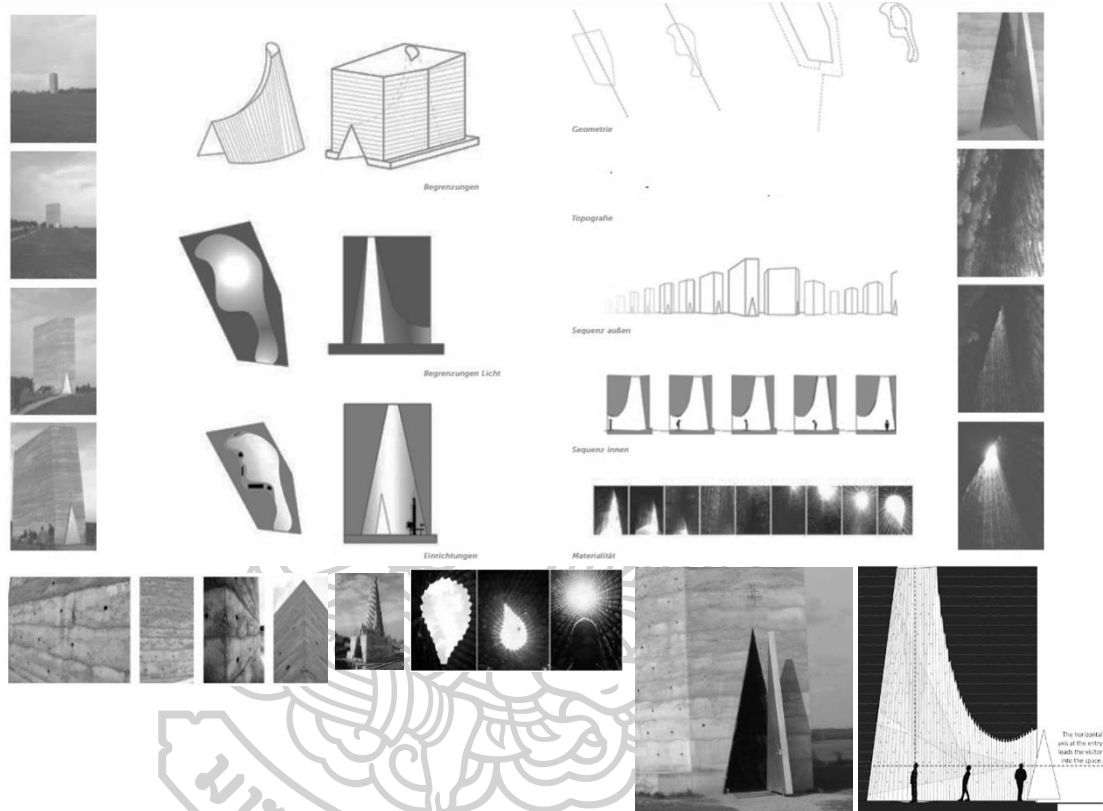
ภาพที่ 16 แสดง Diagram ถอดลำดับของการเปลี่ยนผ่านภาพยนตร์อภินิหารนาร์เนีย
ที่มา <https://bit.ly/3tBTev0>

ตัวอย่างการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel

จากตัวอย่างการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Brother Klaus Field Chapel (ภาพที่12) พื้นที่
สาธารณะสู่พื้นที่อาณาบริเวณที่ต้องเดินผ่านทุ่งนาขนาดใหญ่ เมื่อเรายืนอยู่กลางทุ่งนานั้นจะรู้สึกถูก
โอบล้อมจากบริบทภายนอก ก่อนที่จะค่อยๆเดินไปตามทางเล็กๆที่เป็นมุมมองไปสู่อาคาร พอไปถึง
ประตูทางเข้าด้านหน้า จากความสว่างจ้าสู่แสงสว่างที่ค่อยๆสลัวลง ทำให้สายตาเราปรับความสว่างที่
พอเหมาะในแสงสลัว การเคลื่อนที่ของเราค่อยๆเดินช้าลงด้วยความสำรวมโดยอัตโนมัติ เมื่อเดินผ่าน
ความมืดไปสักระยะก็เริ่มปรากฏแสงสว่างจากช่องด้านบนที่ส่องลงมาภายในโบสถ์ ทำให้สายตาปรับ
สภาพแสงใหม่อีกครั้งเพื่อเห็นพื้นที่ภายในจนค่อยๆปรากฏภาพของแท่นบูชาและบรรยากาศภายใน
“เป็นการสร้างสถานการณ์ของการเปลี่ยนผ่านกับประสบการณ์เชิงพื้นที่ที่ธรณีประตู เรขาคณิต เขต
แดน ลำดับภูมิประเทศ ลำดับนอกขอบเขต ลำดับแสงภายในปรากฏการณ์” (Till Boettger & e,
2014, p. 36)

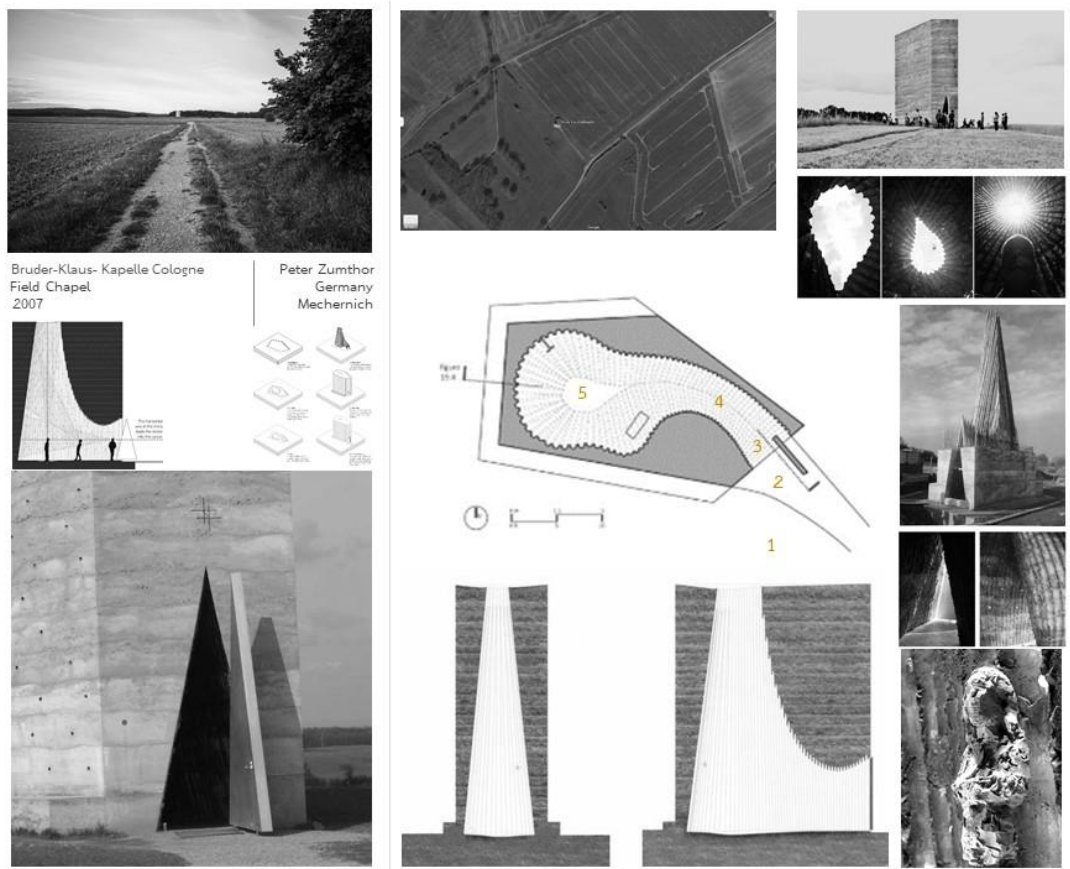
การเคลื่อนที่ไปพร้อมกับการมอง เมื่อผ่านพื้นที่จากบรรยากาศสลัว มองออกไปเห็นลำแสง
เป้าหมายของการเข้าถึงปรากฏชัดขึ้น ปริมาตรระหว่างทางจะถูกเลื่อนกลางเพื่อใจจดจ่อกับลำแสง
ปรากฏการณ์ภายใน ทำให้พื้นที่ภายในนั้นปรากฏขึ้นมาแทนที่ ดังผลงานศิลปะ “ปรากฏ...ไม่ปรากฏ”
ซึ่งให้แนวคิดเรื่องการเปิดเผยว่า “เมื่อสิ่งหนึ่งเลื่อนกลางจางหายอีกสิ่งหนึ่งจะปรากฏและเผยตัว”
(Thongsuthipheerapas, 2021, p. 27) เป็นการเปรียบเทียบการออกแบบชั้นวางบอนไซที่ถูก
รังสรรค์ร่วมกันระหว่างมนุษย์และธรรมชาติที่ต้องการให้ต้นบอนไซสื่อสารเรื่องราวให้ได้มากที่สุดและ

ทำให้ชั้นวางเลื่อนหายไปเพื่อไม่ให้รบกวนเส้นสายความงามลำต้นของบอนไซ จากแนวคิดดังกล่าวทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นเรื่องของการลำดับให้ความเข้มข้นของจังหวะ ,บรรยากาศ,ปริมาตร (Volume) การให้ความสำคัญในแต่ละลำดับของพื้นที่ทางเข้า

ภาพที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel
 ทีมา (Till Boettger & e, 2014, p. 36)

Context (Outside) ตัวอาคารถูกวางในตำแหน่งทุ่งหญ้าที่กว้างใหญ่สุดสายตาปลายท้องฟ้า ทำให้เห็นอาคารนี้โดดเด่นเพียงสิ่งเดียวกลางทุ่งนา การมาเยี่ยมชมของผู้คน หากยังคงมีคนอยู่ภายในอาคารแล้ว จะต้องต่อคิวรอเพื่อเข้าชม เนื่องจากพื้นที่ภายในปริมาตรค่อนข้างเล็ก เพื่อการบีบอัดที่กว้างภายในให้เกิดการระลึกรู้ถึงความสงบ การกลับเข้าไปอยู่ในครรภ์ของมารดาที่จะเห็นลำแสงเล็กๆ รอบผนังรวมถึงแสงสว่างมากที่สุดที่อยู่เหนือโครงสร้างด้านบน การอนุญาตให้ฝน หิมะตกเข้ามาภายในอาคาร เกิดปรากฏการณ์ของการรับรู้สภาวะอากาศ แสงสะท้อนน้ำจากพื้น

ภาพที่ 18 แสดงการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Bruder Klaus Field Chapel
 ที่มา (Till Boettger & e, 2014, p. 36)

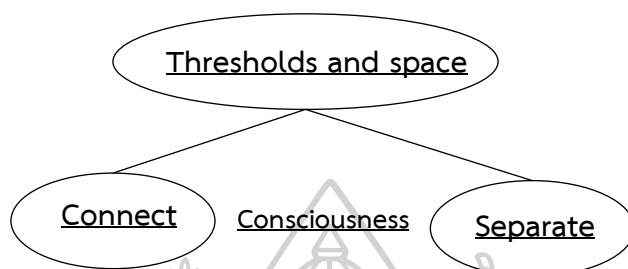
First impression ความประทับใจแรกที่ตั้งตูดสายตาในระยะใกล้ รายละเอียดของวัสดุหิน
 พื้นถิ่น โทนสีที่ดูตัดกับทุ่งนาสีเขียว ทางเดินร่องดินที่เล็กแคบนำไปสู่อาคารอันสูงชะลูด ความกระชั้น
 ของประตูบานเปิดรูปทรงสามเหลี่ยมที่หนาและหนักแรงผลักดันระหว่างเส้นแบ่งเขตภายในและภายนอก
 ที่ทอดยาว สร้างเรื่องราวในระหว่างเดินผ่านจากโลกภายนอกสู่โลกภายใน ด้วยความอ้อยอิ่งในครั้ง
 แรกที่เข้ามาเยี่ยมชมระหว่างทาง

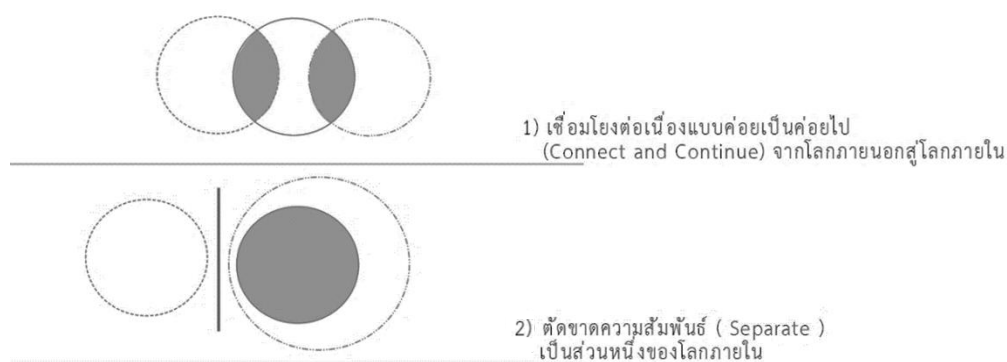
ภาพที่ 19 แสดงการวิเคราะห์ลำดับการเปลี่ยนผ่าน Brother Klaus Field Chapel
ที่มา (Till Boettger & e, 2014, p. 36)

จากลำดับประสบการณ์การรับรู้นี้ ทำให้สามารถตั้งข้อสังเกตถึง “ปริมาตร” ที่เกิดขึ้นของพื้นที่ทางเข้าจากสภาวะภายนอกที่กว้างใหญ่ สู่อการเปลี่ยนผ่านปริมาตรพื้นที่ที่ค่อยๆ เล็กลง และกลับมาที่มีปริมาตรทรงสูงอีกครั้งผ่านปรากฏการณ์แสง ที่เป็นจุดสิ้นสุดของกระบวนการการเปลี่ยนผ่าน

คำกล่าวของ **Till Boettger** ที่ว่าด้วยความสามารถของมนุษย์ในการแยกพื้นที่แบ่งเขต เราสามารถออกแบบการเข้าถึงและทางออกด้วยจำนวนการเปลี่ยนผ่านได้ด้วยการแยกพื้นที่ภายนอกกับพื้นที่ภายใน เพื่อให้เกิดการเคลื่อนที่แบบการรู้สึกตัวชั่วคราว ก่อนที่จะข้ามผ่านไปอีกพื้นที่หนึ่ง (Boettger, 2014, p. 10)

ภาพที่ 20 แสดง Diagram Thresholds ความต่อเนื่องกับตัดขาดจากกัน

ภาพที่ 21 แสดงการจัดกลุ่ม Diagram ทางเข้าความต่อเนื่องกับตัดขาด

จากข้อสังเกตที่น่าสนใจนี้ สามารถแบ่งการเชื่อมโยงของการรู้สึกตัวระหว่างทางเข้ากับโลกภายนอกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) ความรู้สึกอย่างต่อเนื่องแบบค่อยเป็นค่อยไปเป็นส่วนหนึ่งทั้งโลกภายนอกกับโลกภายใน เช่น การเดินบนลานที่โล่งเชื่อมโยงกับบริบทโลกภายนอกค่อยๆ เปลี่ยนผ่านสภาวะต่อเนื่องมาถึงพื้นที่หลังทางเข้าอาคาร 2) การตัดขาดเป็นส่วนหนึ่งของโลกภายใน (ภาพที่ 21)

ประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า

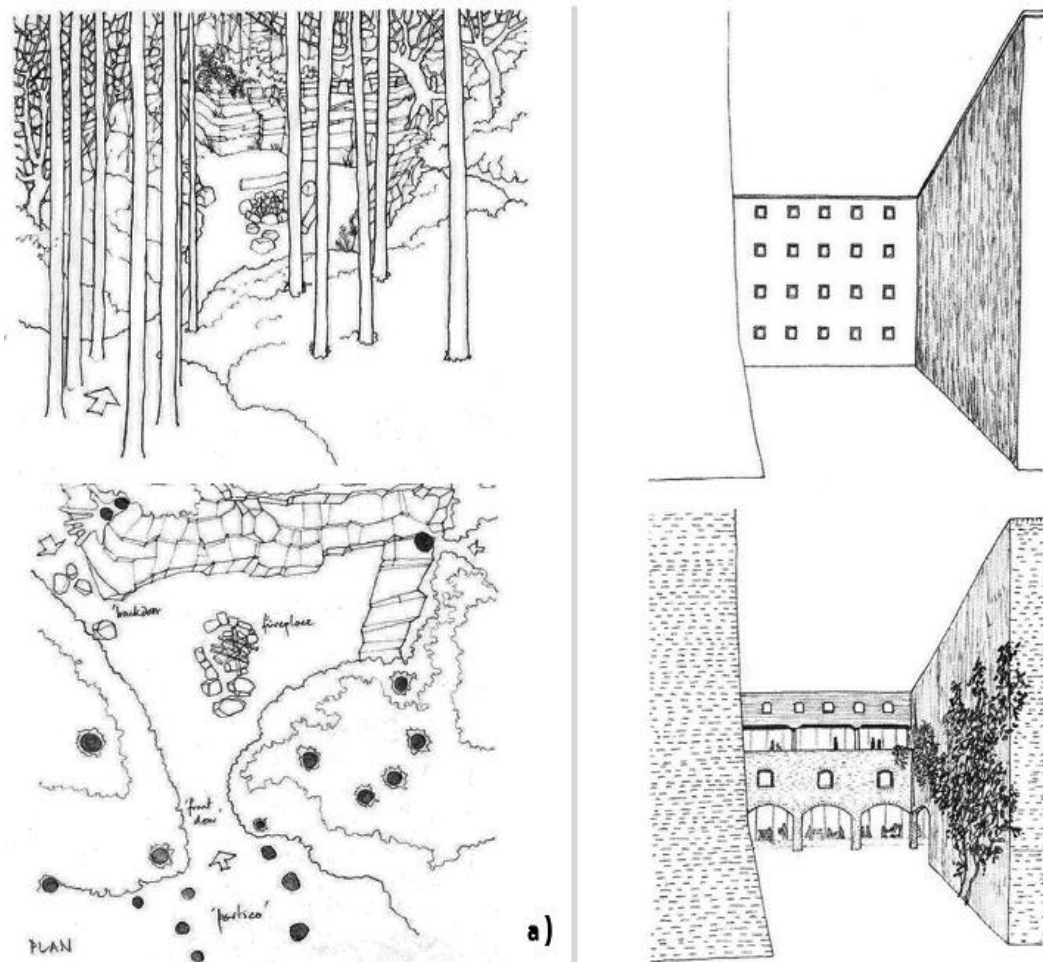
มนุษย์ใช้ความรู้สึก (Sense) ในการตีความหรือทำความเข้าใจความหมายผ่านประสบการณ์การรับรู้ประสาทสัมผัส จากตัวอย่างการศึกษา Sense ของการรับรู้พื้นที่ทางเข้านี้ แบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ Sense ที่เกิดจากสัญชาตญาณการเชื่อเชียว-การปกป้อง, Sense ของปรากฏการณ์ผ่านทางธรรมชาติ และ Sense ของปรากฏการณ์ผ่านการจัดระเบียบโดยมนุษย์การเข้าถึงโครงการ

ผู้มาเยือนจะสามารถรับรู้และสัมผัสตำแหน่งทางเข้าอาคารได้จากการสร้างสัญลักษณ์บางอย่างของการเชื่อเชิญ เช่น การยกพื้นทางเข้าที่สูงกว่าระดับพื้นถนน หรือการใช้บันไดในการขึ้นเนินพื้นที่ทางเข้าให้โดดเด่นเห็นได้ชัด หรือการสร้าง Overhead plan ของพื้นที่ทางเข้า หรือจะเป็นการสร้างสะพานข้ามไปเชื่อมกับอาคารต่างๆ เป็นต้น (Bielefeld, 2018, p. 39)

1 Sense ที่เกิดจากสัญชาตญาณ การเชื่อเชิญ-การปกป้อง

การเปรียบเทียบสัญชาตญาณในป่ากับในเมือง

จากคำกล่าวของ Simon Unwin ที่ยกตัวอย่างความรู้สึกการเดินทาง (ภาพที่ 22a) ขณะที่เราเดินผ่านทุ่ง เราตีความอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะทำความเข้าใจกับพื้นที่ที่เราผ่าน การตามรอยทางเดินเดิม การมองด้วยตาแล้วด้วยเท้าของเรานำพา ทำให้เรานึกถึงโลกรอบๆตัวของการรับรู้สถานที่ที่เราจะหยุดและนั่งพักสักครู่ สถานที่ที่กำบังลม ฝน แดด หรือจุดที่เราทำอาหารได้ และที่พักชั่วคราวนี้ ที่ที่สามารถเป็นห้องและมีประตูทางเข้า การเปลี่ยนแปลงจากโลกภายนอกที่มีดงสัตว์ในป่าใหญ่ผ่านทางเข้าสู่ที่พักชั่วคราว พื้นที่ภายในที่เริ่มสว่างรู้สึกถึงความปลอดภัย (Unwin, 2007, p. 11) เมื่อเปรียบเทียบกับคำกล่าวของ Christopher Day สถาปนิกที่กล่าวถึงสถาปัตยกรรมศิลปะบำบัดถึงการเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของอาคาร 2 รูป (ภาพที่ 14b) ว่าลักษณะใดที่มนุษย์ใช้สัญชาตญาณในการตีความว่ารู้สึกนำไปใช้อาคาร การเชื่อเชิญ หรือลักษณะใดที่ถูกตีความว่าไม่น่าเข้า รู้สึกอึดอัด “...แค่เพิ่มพื้นผิวสัมผัสบนพื้นดิน เช่น ต้นไม้กับเงาของต้นไม้ หรือสระน้ำกับแสงสะท้อนจากสระน้ำ เมื่อเปรียบเทียบกับที่บางแห่งที่ให้ความรู้สึกเหมือนคุก สถานที่แห่งนี้ยอมเชื่อเชิญให้เดินเข้าไป” (Christopher, 2020, p. 308)

ภาพที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะชุมชนมนุษย์ ธรรมชาติ a) กับ มนุษย์สร้างขึ้น b)
ที่มา : a) (Unwin, 2007, p. 12) , b) (Christopher, 2020, p. 308)

The sensual and emotional changes

การเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดจากทางเข้าประตู คือ การเล่าเรื่องที่หลากหลาย ความรู้สึก การถูกกระตุ้นปลายประสาทสัมผัสทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น หู จมูก ผิวกาย รสสัมผัส และการเคลื่อนที่ขา แขน (Unwin, 2007, p. 131) ดังเช่นการเชื่อมโยงโลกภายนอกจากการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่โลกภายใน ผ่านประตู แสงสว่างและความมืด เมื่อมองจากภายนอกเข้าไปข้างในเราจะเห็นความมืด แต่เมื่อเรามองกลับกัน เมื่ออยู่ภายในมองออกมาข้างนอก ดวงตาจะปรับความสว่างสัมผัสอีก บรรยากาศจากภายใน หรือแม้กระทั่งเมื่อเราเข้าโบสถ์หรือห้องสมุดทำไมถึงรู้สึกเงียบ การเดินเข้าห้องน้ำสาธารณะทำไมถึงมีกลิ่นติดในลำคอ หรือการเดินร้านขายปลาตติริมทะเล น้ำลายสอ ผิวกาย

เหนียวตัว หรือการผลึกประตูเบาๆจากคราบของผิวไม้ร่องรอยที่ผ่านการใช้งานมานาน น้ำหนักประตูที่สัมผัสถึงแรงต้าน เมื่อผ่านประตูเข้าไปปะทะกลิ่นหอมฟุ้งกระทบหน้าอย่างสดชื่น (Pallasmaa, 1996) เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกต่างๆของร่างกาย

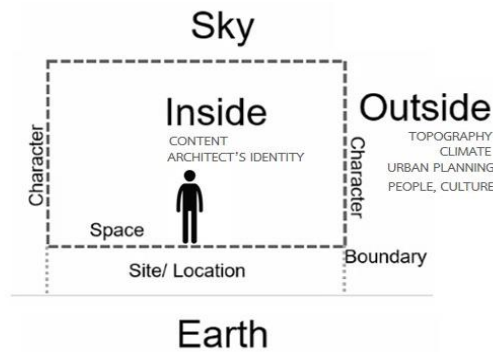

ภาพที่ 23 แสดงปริมาณแสงมุมมองการมองกลับกันของภายนอก-ภายใน
ที่มา (Unwin, 2007, p. 127), (Unwin, 2007, p. 129), (Unwin, 2007, p. 128)

2 Sense ของปรากฏการณ์ผ่านธรรมชาติ

โลกภายนอกสู่โลกภายในจากการเปลี่ยนผ่าน

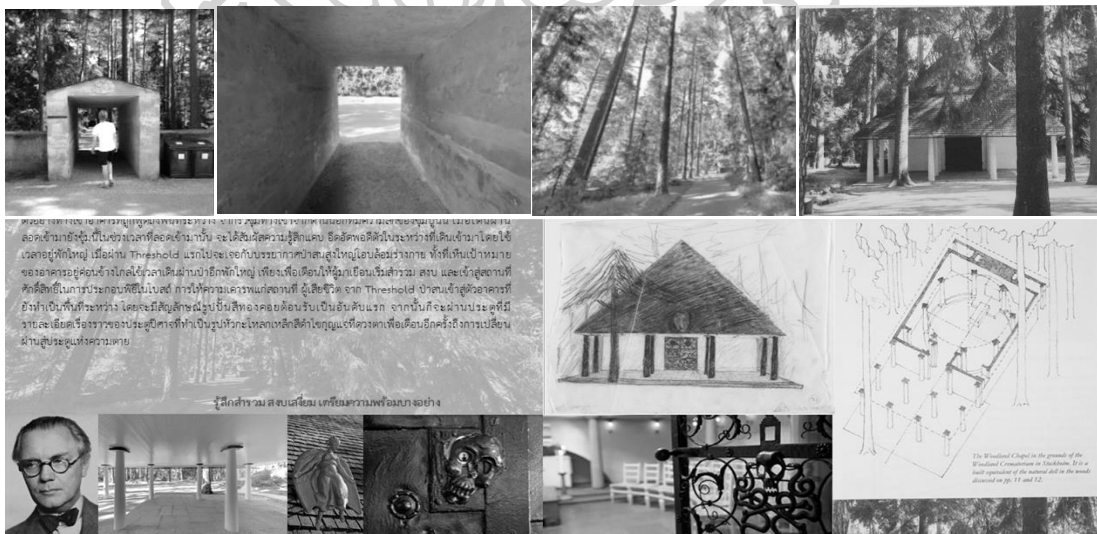
ปรากฏการณ์จากโลกภายนอกสู่โลกภายในอิทธิพลของโลกภายนอก คือ ลักษณะของภูมิประเทศ-ภูมิอากาศ-ผังเมือง-ผู้คน-และวัฒนธรรม ส่วนอิทธิพลของโลกภายใน คือ เนื้อหาหรือ program ภายในที่อยากจะสื่อสาร กับ ความเป็นปัจเจกแนวคิดของสถาปนิก ด้วยความรู้สึกถึงความ เป็นสถานที่เกี่ยวกับความเป็นภายในสู่ภายนอกจากการเคลื่อนไหว น้ำหนัก และความเป็นวัตถุของ พื้น ผืน หลังคา (Srisaowanunt & Inpuntung, 2016, p. 1)

ภาพที่ 24 แสดง Diagram ความคิดทฤษฎี Christian Norberg-Schulz
 ที่มา Srisaowanunt & Inpuntung, 2016

ตัวอย่างการศึกษาการเปลี่ยนผ่าน Woodland Chapel, Stockholm

Erik Gunnar Asplund: Swedish, 1885-1940: Woodland Chapel, Stockholm, Sweden ตัวอย่างทางเข้าอาคารที่ถูกพุดถึงพื้นที่ระหว่าง จากรั้วซุ้มทางเข้าจากด้านนอกที่มีความลึกของซุ้มปูนนี้ เมื่อเดินผ่านลอดเข้ามายังซุ้มนี้ในช่วงเวลาที่ลอดเข้ามานั้น จะได้สัมผัสความรู้สึกแคบ อึดอัดพอดีตัวในระหว่างที่เดินเข้ามาโดยใช้เวลาอยู่พักใหญ่ เมื่อผ่าน Thresholds แรกไปจะเจอกับบรรยากาศป่าสนสูงใหญ่โอบล้อมร่างกาย ทั้งที่เห็นเป้าหมายของอาคารอยู่ค่อนข้างใกล้ใช้เวลาเดินผ่านป่าอีกพักใหญ่ เพียงเพื่อเตือนให้ผู้มาเยือนเริ่มสำรวม สงบ และเข้าสู่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในการประกอบพิธีในโบสถ์ การให้ความเคารพแก่สถานที่ ผู้เสียชีวิต จาก Thresholds ป่าสนเข้าสู่ตัวอาคารที่ยังทำเป็นพื้นที่ระหว่าง โดยจะมีสัญลักษณ์รูปปั้นสีทองคอยต้อนรับเป็นอันดับแรก จากนั้นก็จะผ่านประตูที่มีรายละเอียดเรื่องราวของประตูปีกจิ้งจอกที่เป็นรูปหัวกะโหลกเหล็กสีดำไขกุญแจที่ดวงตาเพื่อเตือนอีกครั้งถึงการเปลี่ยนผ่านสู่ประตูแห่งความตาย (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 25 แสดงพื้นที่ทางเข้า Woodland Chapel, Stockholm, Sweden
 ที่มา (Unwin, 2007, p. 121)

Time stands still เวลาหยุดนิ่ง ปรากฏการณ์โลกภายนอก

Lindisfarne Holy Island ตัวอย่างทางเข้าอาคารที่ลึกลับ ศักดิ์สิทธิ์อีกสถานที่หนึ่ง ด้วยภูมิประเทศอยู่ติดกับทะเล บางช่วงฤดูการจะมีน้ำขึ้น-น้ำลง หิมะปกคลุมเหมือนสถานที่ที่เป็นกับดัก หากผู้มาเยือนอยากจะมาที่นี่ ต้องเดินผ่านพื้นที่ระหว่างจากแนวราบสู่แนวตั้งวนเป็นเขาวงกตเรื่อยๆ ด้วยระยะทางที่ยาวนานจนสามารถค่อยๆ เริ่มสัมผัสอากาศที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากความอบอุ่นที่อยู่แนวราบสู่พื้นที่บนปราสาทที่ราบสูงผ่านสภาพอากาศที่เริ่มหนาวจากลมทะเล เกิดการรับรู้ในระหว่างที่เปลี่ยนผ่าน Thresholds จากแนวราบสู่แนวตั้งและจะกลับไปยังแนวราบอีกครั้งเมื่อถึงส่วนของปราสาททางเข้าอาคารที่อยู่บนภูเขา (ภาพที่ 26)

ภาพที่ 26 แสดงปรากฏการณ์ของโลกภายนอก Lindisfarne Holy Island ที่มา (Unwin, 2007, p. 139)

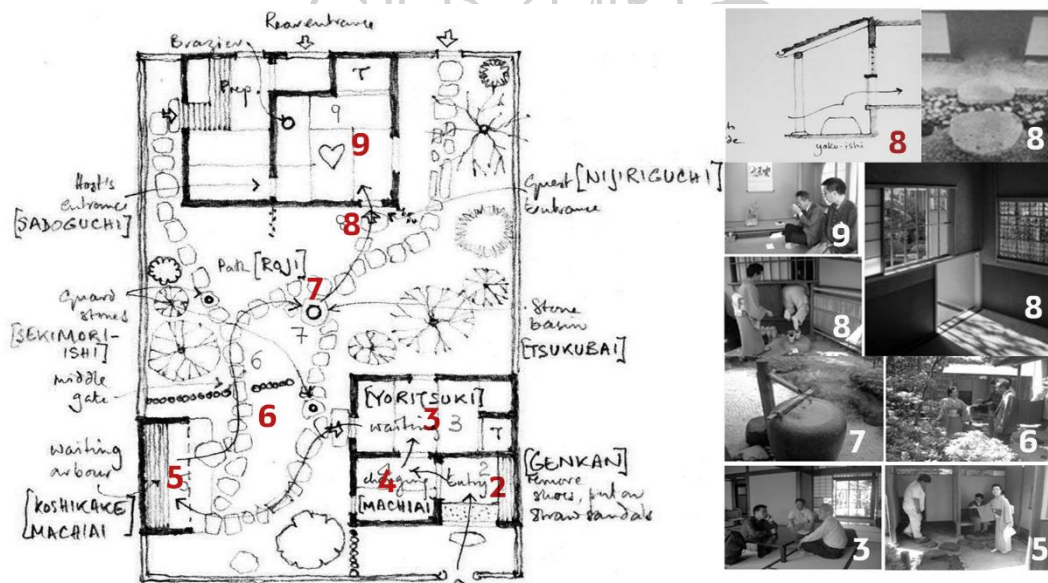
3 Sense ของปรากฏการณ์ผ่านการจัดระเบียบโดยมนุษย์

ตัวอย่างการศึกษาประสบการณ์ค่อยเป็นค่อยไป Tea house, Japan

พื้นที่ทางเข้าของการมาดื่มชาของประเทศญี่ปุ่น เป็นประสบการณ์การต้อนรับที่ใช้เวลานานในการเปลี่ยนผ่านแต่ละ thresholds space ทำให้เกิดความรู้สึกถูกพรากจากโลกภายนอกเพื่อเปลี่ยนผ่านเข้ามายังโลกภายในเพื่อสัมผัสประสบการณ์จิตวิญญาณในธรรมชาติโดยมีลำดับอย่างพิถีพิถันตั้งแต่การเลือกช่วงฤดูกาล การเลือกรสชาติของชาให้เข้ากับบรรยากาศฤดูในช่วงนั้น การจัดดอกไม้โอเคบานะ หรือแม้กระทั่งการเลือกงานศิลปะกับบทประพันธ์ที่ละเอียดอ่อน โดยมีลำดับของขั้นตอนการผ่านพื้นที่ดังนี้

- 1) เข้าสู่ Genkau (Entryway) จุดเริ่มต้นจากการมาถึงพื้นที่รั้วบ้านผ่านซุ้มประตูเข้ามายังพื้นที่อาณาบริเวณของบ้าน
- 2) ถอดรองเท้า Zori (Foyer) เมื่อผ่าน Genkau จะมีเก้าอี้สำหรับนั่งถอดรองเท้าของผู้มาเยือน
- 3) ห้องวางสัมภาระ Yoritsuki (Changing room) ในสมัยก่อนสัมภาระที่มากับผู้มาเยือนจะเป็นดาบ

- 4) นั่งรอ ชื่นชมสวน การตกแต่ง Machiai (Waiting room) เป็นห้องที่ทำหน้าที่ต้อนรับในลำดับแรก เพื่อรอการเตรียมความพร้อมและปรับสภาพจิตใจให้เข้าสู่การเข้าถึงธรรมชาติ
- 5) ออกไปชมสวนที่นั่งด้านนอก Koshikake machiai (Sheltered waiting arbor) จากนั้นเจ้าของบ้านจะพาออกไปเดินนั่งชมสวน
- 6) เดินชมสวนและหิน Roji (Garden path) จากนั้นเจ้าของบ้านจะเริ่มพาเดินชมสวนในบริเวณต่างๆ โดยเดินไปตามทางเดินหินที่เรียงรายนำพาไปสู่เรือนดื่มชา
- 7) ล้างมือและบ้วนปากที่ Tsukubai (Stone water basin) เป็นตำแหน่งที่มีบ่อน้ำเล็กๆเพื่อล้างมือและบ้วนปากให้สะอาดก่อนที่จะเข้าสู่เรือนดื่มชา
- 8) เข้าสู่ห้องชาเดินบนหินคลานเข้าห้อง Nijiriguchi (Guest entrance) การเดินก้าวข้ามหินเพื่อก้มตัวมุดเข้าห้องดื่มชาที่ต้องคลานเข้าเข้าเรือน
- 9) นั่งชมศิลปะการจัดดอกไม้ไอเคบานะ ป้ายปรัชญาเข้าสู่พิธีชงชา ดื่มชา (Tea room) เมื่อเข้ามาในห้องดื่มชาแล้ว การกำหนดตำแหน่งที่นั่งของผู้มาเยือนจะถูกเตรียมไว้ล่วงหน้าตามลำดับศักดิ์ดินา และเข้าสู่พิธีชงชา ดื่มชา ชื่นชมดอกไม้ งานศิลปะร่วมกับบรรยากาศสวนภายนอกเรือน

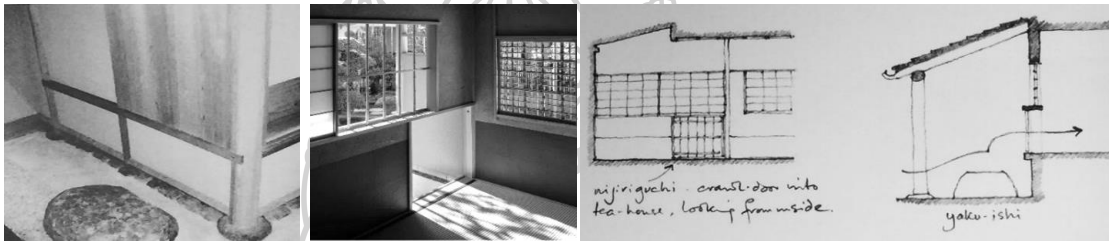

- 1 การมองเห็น : เข้าสู่ Genkau (Entryway) 1
- 2 การสัมผัส : ถอดรองเท้า Zori (Foyer)
- 3 การมองเห็น : การวางสัมภาระ ในสมัยก่อนจะเป็นคาบ Yoritsuki (Changing room)
- 4 การมองเห็น : นั่งรอ ชื่นชมสวน การตกแต่ง Machiai (Waiting room)
- 5 การเคลื่อนที่ : ออกไปชมสวนที่นั่งด้านนอก Koshikake machiai (Sheltered waiting arbor)
- 6 การเคลื่อนที่ : เดินชมสวนและหิน Roji (Garden path)
- 7 การชำระรสชาติ : ล้างมือและบ้วนปากที่ Tsukubai (Stone water basin)
- 8 กิริยาท่าทางสัมผัสทางร่างกาย : เข้าสู่ห้องชาเดินบนหินคลานเข้าห้อง Nijiriguchi (Guest entrance)
- 9 การมองเห็น : นั่งชมศิลปะการจัดดอกไม้ไอเคบานะ ป้ายปรัชญาเข้าสู่พิธีชงชา ดื่มชา (Tea room)

ภาพที่ 27 แสดงผังอธิบายพื้นที่ทางเข้าพิธีดื่มชาประเพณีดั้งเดิมของญี่ปุ่น

ที่มา ที่มา : (Unwin, 2007, p. 134) (武 & Nakagawa, 2019, p. 34)

Seams in experience รอยตะเข็บประสบการณ์ที่ละเอียดอ่อนแบบอย่างบทกวีช่องว่างหิน
 นี้เป็นทางเดินสวนเพื่อเข้าสู่อาคารให้ลำธารเล็กๆเป็นอิสระของการแบ่งช่องว่างและเป็นการเน้นย้ำ
 ประสบการณ์อาณาเขตของอาคาร ให้เราต้องระมัดระวังในการก้าวเท้าอย่างมีสติ และเป็นตัวกำหนด
 ว่าเรากำลังเปลี่ยนถ่ายจากโลกภายนอกสู่โลกภายใน การต้อนรับที่ใช้เวลานานในการเปลี่ยนผ่านแต่
 ละ thresholds space ทำให้เกิดความรู้สึกถูกรากจากโลกภายนอกเพื่อเปลี่ยนผ่านเข้ามายังโลก
 ภายในเพื่อสัมผัสประสบการณ์จิตวิญญาณในธรรมชาติ หินถอดร่องเท้า The tea house crawl
 door แต่ก็มีบางสถานที่ ที่มีทางเข้าเป็นช่องขนาดเล็กเพื่อจูงใจให้ก้มคลานเข้าเข้าพื้นที่ภายใน สำหรับ
 วัฒนธรรมญี่ปุ่น Tea house crawl door ถือเป็นการแสดงท่าทีอย่างอ่อนน้อมถ่อมตน การเคารพ
 โด่งค่านับ การให้เกียรติสถานที่ และความเท่าเทียมกัน โดยประตูทางเข้านี้ เรียกว่า “Nigirizushi” (**武**
武 & Nakagawa, 2019, p. 34)

ภาพที่ 28 แสดงพื้นที่ก่อนทางเข้าห้องตีมาชา

ตีมา (**武** & Nakagawa, 2019, p. 34), (Unwin, 2007, p. 64)

ตัวอย่างการศึกษาการสร้างประสบการณ์ใหม่ Future system

กรณีศึกษาพื้นที่ทางเข้าของร้าน FUTURE SYSTEM เป็นการขยายพื้นที่ทางเข้ากินพื้นที่
 ภายในร้านทะลุเข้ามายังพื้นที่ภายใน เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ใหม่ กระตุ้น ดึงดูดให้ผู้คนเดิน
 เข้าไปสู่โลกภายในด้วยการใช้โลหะอะลูมิเนียมประกอบเสร็จและส่งเรือมาติดตั้ง โดยมีขนาดปริมาตร
 พอดีสัดส่วนมนุษย์ที่ขณะเคลื่อนที่เข้ามาข้างในจะรู้สึกถึงการโอบล้อม กระชับในห้วงเวลาขณะหนึ่ง
 ข้ามผ่านมายังภายในร้าน เป็น Threshold spaces ที่แยกความรู้สึกจากหน้าอาคารสาธารณะกับ
 พื้นที่ภายในร้านอย่างชัดเจน (Slessor, 2002, p. 106) (ภาพที่ 29)

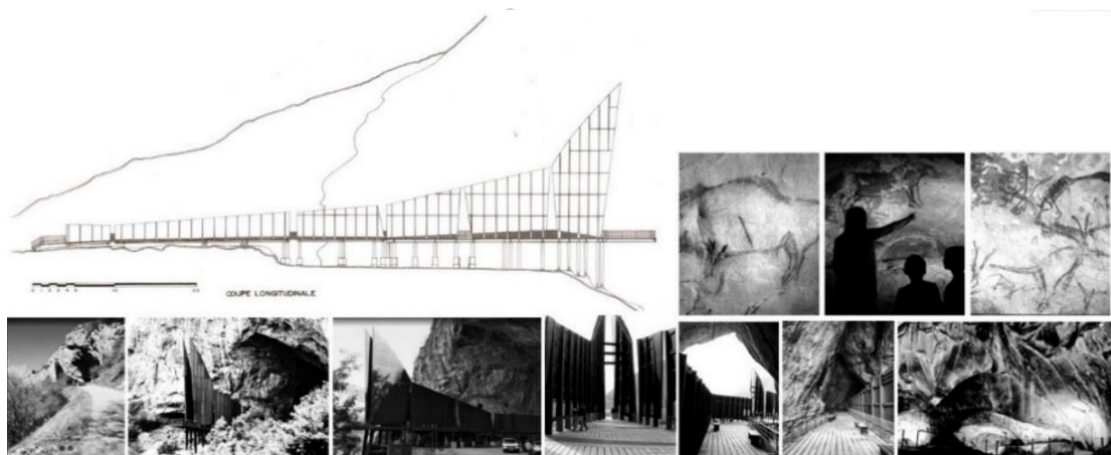

ภาพที่ 29 แสดงพื้นที่ทางเข้าของร้าน FUTURE SYSTEM

ตีมา (Slessor, 2002, p. 106)

ตัวอย่างการศึกษาการสร้างประสบการณ์ใหม่ Museum of Graffiti

Museum of Graffiti : France : Massimiliano&Doriana Fuksas Italian architects : p306-307 Functional : Landmark of gate Shelter การต้อนรับส่วนแรกของการมาเยือน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าไปสู่ภายในพิพิธภัณฑ์ของถ้ำ โดยมีแนวคิดให้ Shelter เป็นตัวแทนของสัตว์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ชนิดหนึ่งที่โผล่ออกมาจากถ้ำ และเปิดปีก เพื่อต้อนรับผู้มาเยือน จุดประสงค์เพื่อให้คล้ายกับการค้นพบทางโบราณคดี จึงใช้วัสดุ Corten Steel ที่ขึ้นสนิมแล้ว มาใช้เป็นตัวห่อหุ้ม Shelter นี้ และเป็นพิพิธภัณฑ์ภาพวาดถ้ำที่มีอายุตั้งแต่สมัย มัคดาเลเนียน 11.000 bC.

ภาพที่ 30 แสดงภาพโครงการ Museum of Graffiti France ที่มา (DAMDI Pupishing House, 2018, p. 306)

จุดเริ่มต้นของทางเข้าด้านหน้ามีการออกแบบเป็นทางเดินยาวต่อเนื่องไปจนถึงปากทางเข้าถ้ำ ที่มีที่นั่งข้างทางวางสลับกันไปเพื่อชะลอ หยุดพิจารณาอะไรบางอย่าง การเดินไปที่ปลายสายตา เป็นจุดชมวิวที่ปีบสัดส่วนของปีกสูงชะลูดเสมือนตัวผู้คนอยู่ในตัวของสัตว์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ (DAMDI Pupishing House, 2018, p. 306)

การรับรู้กับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม (Perception of element in architecture)

จากองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมสู่การรับรู้ที่เกี่ยวกับพื้นที่ทางเข้ามี 8 เรื่องคือ

Scale of entry

Subtleties of scale ขนาดช่องทางเข้าประตู บ่งบอกลักษณะ ศักดิ์ศรี ของสิ่งๆ นั้นแบบ เฉพาะเจาะจง เช่น ช่องลอดประตูแมวเล็กๆข้างประตูที่ใหญ่โตกับสัดส่วนคน แสดงสถานะความเอาใจใส่และความมีศักดิ์ศรีของมัน การจินตนาการถึงสัดส่วนช่องทางเข้าของเล้าหมูที่ต้องคลานต่ำเข้า ออก เป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรี อย่างคนเร่ร่อนใน Zimbabwe ที่กล่าวว่า “ฉันรับไม่ได้ถ้าต้องคลานเข้ามาในที่ที่ฉันอยู่ราวกับงูตัวหนึ่ง ขออ้างสิทธิในฐานะมนุษย์ตนหนึ่งที่จะเดินเข้าไปในบ้านโดยไม่ต้องก้ม

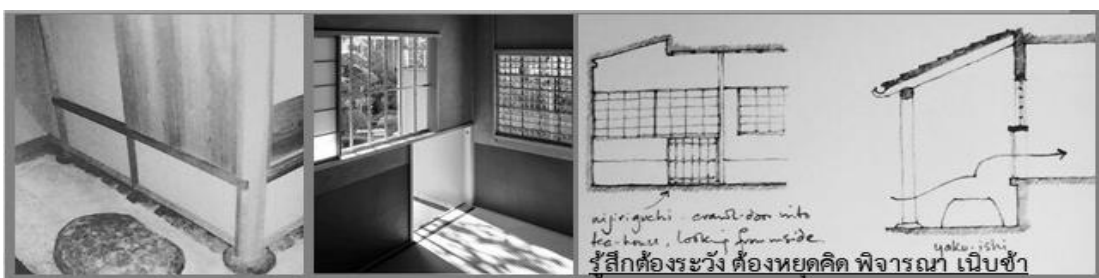
คลาน”ขนาดสัดส่วนของทางเข้าบางอย่าง แสดงถึงหน้าที่ฟังก์ชันของมัน อย่างเช่น บ้าน Igloo เอสกิโมที่จะต้องทำขนาดเล็กเพื่อรักษาอุณหภูมิความร้อนจากพื้นที่ภายในให้คงอยู่ได้นาน

The symbiotic relationship ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน ในเชิงปรากฏการณ์ ระหว่างกรอบประตูและแสงเงาที่เป็นการรอคอยการปรากฏตัว หรือเชื้อเชิญให้มนุษย์ข้ามผ่านธรณีประตูสู่เงาอันยิ่งใหญ่ ดังเช่นการอุปมาอุปไมยของนักบุญที่กำลังเชื้อเชิญผู้คนที่กลับมาจากดินแดนเงาสู่โลกแห่งแสงสว่างและการมีชีวิตคือโลกของการเป็นนักบุญ

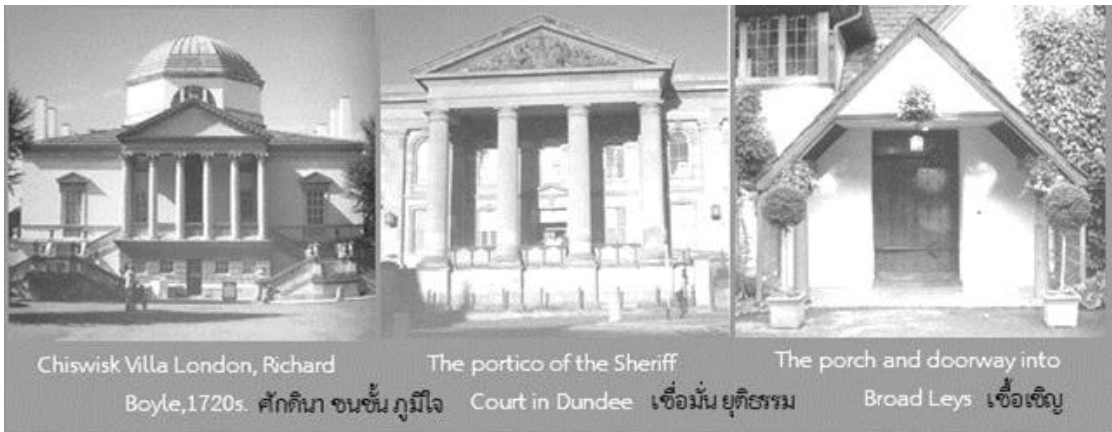
ภาพที่ 31 แสดงสัดส่วนของทางเข้า
 ที่มา (Unwin, 2007, p. 62)

The tea house crawl door แต่ก็มีบางสถานที่ ที่มีทางเข้าเป็นช่องขนาดเล็กเพื่อจงใจให้ก้มคลาน เข้าเข้าพื้นที่ภายใน สำหรับวัฒนธรรมญี่ปุ่น Tea house crawl door ถือเป็นการแสดงท่าทีอย่าง อ่อนน้อมถ่อมตน การเคารพ โค้งคำนับ การให้เกียรติสถานที่ และความเท่าเทียมกัน โดยประตู ทางเข้านี้ เรียกว่า “Nijiriguchi”

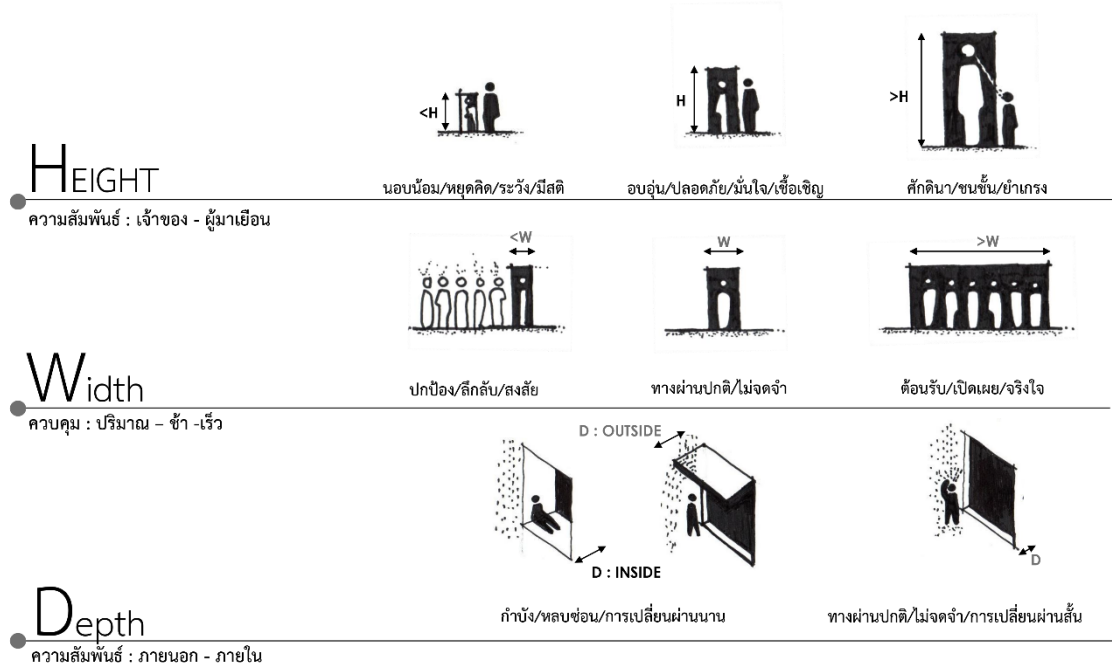
ภาพที่ 32 แสดงขนาดทางเข้าห้องตีมาชา
 ที่มา (Unwin, 2007, p. 64)

The scale of dignity ในขณะที่บางวัฒนธรรม แสดงขนาดของทางเข้าด้วยระดับของการมีศักดิ์ศรี ฐานะ ความยิ่งใหญ่ ทำให้บุคคลนั้นรู้สึกภูมิใจ ด้วยการ ใช้ style roman architecture เป็นสัญลักษณ์ ความสูงส่งของเจ้าของบ้าน หรือเป็นสัญลักษณ์ของการมอบอำนาจของระบบยุติธรรม หรือจนไปถึง สัตว์ส่วนพอเหมาะ แสดงถึงความเอื้ออาทร การต้อนรับ ความมีศักดิ์ดินาอย่างเท่าเทียมกัน

ภาพที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบความรู้สึกกับกายภาพทางเข้า
 ที่มา (Unwin, 2007, p. 66)

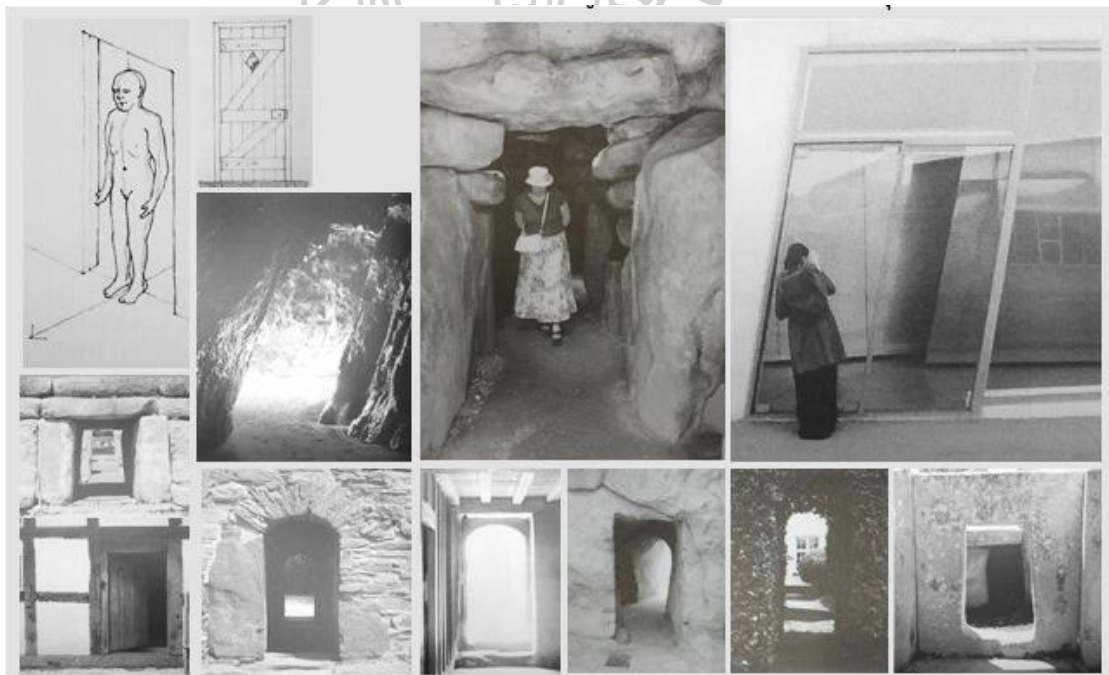
จากการศึกษาดังกล่าว สรุปการขยายขนาดทางเข้ากับการให้ความหมายตามรูปภาพด้านล่าง
 นี้ หากขยายขนาดความสูงจะมีความหมายเชิงความน่าเกรงขามของเจ้าของอาคาร หากขยายตาม
 แนวกว้างจะมีความหมายเพื่อควบคุมปริมาณผู้คน ถ้าขยายแนวลึกจะมีความสัมพันธ์กับบริบทนั้นๆ

ภาพที่ 34 แสดงข้อสรุปสัดส่วนมนุษย์กับความหมายทางเข้า

Geometry form

Tending to the rectangular รูปทรงทางเข้าแนวโน้มของรูปแบบทางเข้าประตู ส่วนมากจะเป็นสัดส่วน 1x2 เมตรจาก Human dimension โดยมีรูปแบบการใช้โครงสร้าง วัสดุที่แตกต่างกันออกไปตามสัดส่วนการเคลื่อนที่ของมนุษย์ Human form and movement โดยมีสัดส่วนพอดีตัว หรือมีมิติมุมฉากของการเป็นอยู่ของมนุษย์เปลี่ยนไปเป็นการเอียงตามรูปแบบของถ้ำที่เกิดจากธรรมชาติ ทำให้การเคลื่อนที่ต้องเดินช้าลง และต้องระมัดระวัง เดินไม่มั่นใจ ไม่สะดวก ถูกบิดเบือนไปจากเดิม หากดูจากงาน Zaha Hadid Vitra Fire station ที่มีการบิดเบือน (Distorted geometry) แกนตั้งฉากของทางเข้า ทำให้การใช้งานไม่สะดวก ไม่มั่นใจเมื่อต้องเร่งรีบ วิ่งผ่าน เนื่องจากเป็นสถานีดับเพลิงของโรงงาน อาคารนี้จึงล้มเหลวในเชิงการใช้สอย จึงถูกปรับมาเป็นพิพิธภัณฑ์ของการโชว์เฟอร์นิเจอร์แทน ที่เป็นฟังก์ชันการใช้งานที่ไม่ต้องมีการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วเหมือนฟังก์ชันแรกที่เป็นสถานีดับเพลิง (Unwin, 2007, p. 27)

ภาพที่ 35 แสดงรูปแบบทางเข้าที่แตกต่างกัน
ที่มา (Unwin, 2007, p. 27)

รูปทรงของทางเข้าอาคารกับการตั้งฉากกับพื้นโลกมักจะให้ความรู้สึกไม่มั่นคง ไม่ปลอดภัย ตามภาพสเก็ตช์รูปด้านล่างนี้ บางครั้ง รูปทรงของทางเข้ามักจะมี ความหมายที่สัมพันธ์กับ Façade หรือ Enclosure เพื่อสร้างความหมายของทางเข้าเป็นสัญลักษณ์บางอย่าง

ชะลอ : ไม่มั่นคง/ไม่ปลอดภัย/พยายามสื่อสารบางอย่าง

เร็ว : มั่นใจ/ไม่จดจำ

ชะลอ : ระวัง/ตระหนัก/มีสติ/แสดงตัวตน

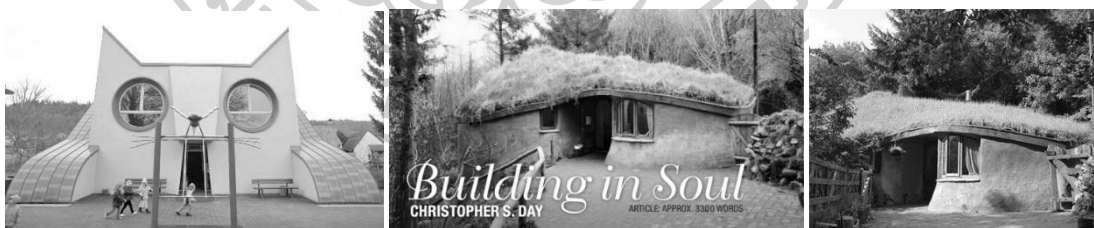
Distorted

ความสัมพันธ์ : ความคิด-ความเร็วในการเคลื่อนผ่าน

ภาพที่ 36 แสดงข้อสรุปรูปแบบทางเข้าที่บ่งบอกของการก่อรูป

Relationship between position and inside program

ความสัมพันธ์ระหว่างทางเข้ากับตำแหน่งการวางผังภายในขึ้นอยู่กับรูปแบบกิจกรรมจาก ภายในอาคารที่จะส่งผลต่อหน้าตาอาคารที่สัมพันธ์กับตำแหน่งช่องทางเข้าว่าจะเลือกให้สมมาตร หรือ อสมมาตร และจะให้ความหมายของรูปด้านอาคารที่แตกต่างกันออกไป (Francis, 1996, p. 239)

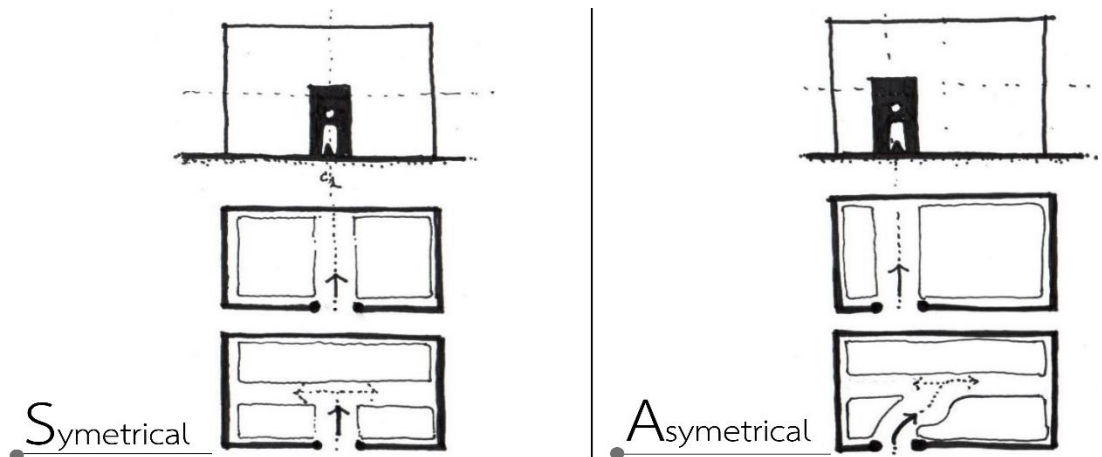

ภาพที่ 37 แสดงตำแหน่งทางเข้าโรงเรียนอนุบาลเทียบกัน 2 อาคาร

ที่มา <http://realmetro.com/อาคารเรียนแมว/> , <https://penina.gumroad.com/VIHaM>

ดังตัวอย่างภาพข้างต้น ตำแหน่งทางเข้าที่สมมาตรบวกกับรูปแบบช่องทางเข้าที่แตกต่างกัน เพื่อสื่อสารความหมาย Character ของอาคารในการตีความเพื่อจดจำได้ง่าย อาคารแห่งนี้เป็นอาคาร ของโรงเรียนอนุบาลตั้งอยู่ในเมืองคาร์ลสรูเออ เป็นเมืองในรัฐบาเดิน-เวือร์ทเทมแบร์ก ตั้งอยู่ทางทิศ ตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศเยอรมนี โดย d'Ayla-Suzan Yöndel สถาปนิกชาวฝรั่งเศส ร่วมกับ Tomi Ungerer รูปร่างที่คล้ายกับแมวของอาคารแห่งนี้ ทำให้เด็ก ๆ อยากรมาโรงเรียนมากยิ่งขึ้นซึ่ง

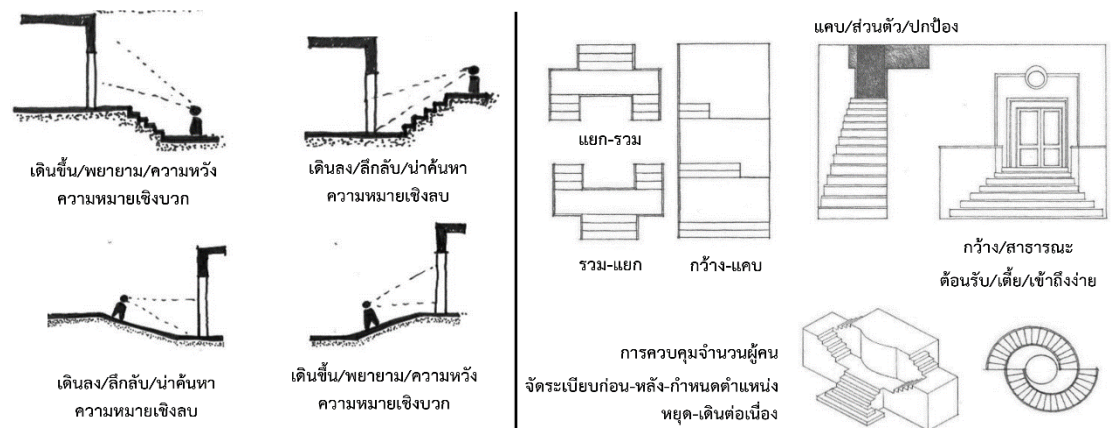
เด็กๆที่เดินทางมาเรียนนั้นก็จะตื่นตาตื่นใจกับห้องเรียนแมวของพวกเขา ส่วนของประตูนั้นจะเป็นส่วนปากของแมว ทำให้พวกเขา รู้สึกว่าถูกแมวกินเข้าไป และมันนั่งเรียนกันอยู่ในท้องของแมวในขณะที่รูปขวามือเป็นโรงเรียนอนุบาล Nant-y-Cwm, แคว้นเวลส์ สถาปนิก Christopher Day ที่แสดงท่าที่ต้อนรับของประตูทางเข้าที่ไม่สมมาตร เป็นการตั้งธรรมชาติ การกตัญญูของอาคารเพื่อแสดงถึงความอบอุ่น (Christopher, 2020, p. 365)

ภาพที่ 38 แสดงข้อสรุปตำแหน่งทางเข้าสัมพันธ์กับโปรแกรมภายใน

Level, Step, Slope and form of the circulation space

ระดับของการเดิน ทางลาดชัน และรูปแบบของการสัญจรพื้นที่ ให้ความหมายของการเคลื่อนที่ที่แตกต่างกันไป เช่น บันไดเป็นการเคลื่อนที่รวดเร็วกว่าทางลาดชัน ลักษณะการเดินขึ้น หรือการเดินลง หรือการเคลื่อนที่ทางลาดชันขึ้นหรือลง มักจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันในห้วงของการใช้ระยะเวลาหรือแม้กระทั่งมุมมองที่ค่อยๆเปลี่ยนไปตามการเคลื่อนที่ของร่างกาย

ภาพที่ 39 แสดงการเคลื่อนที่ทางลาดชันกับบันไดที่มา (Francis, 1996, p. 273)

Axis and approach

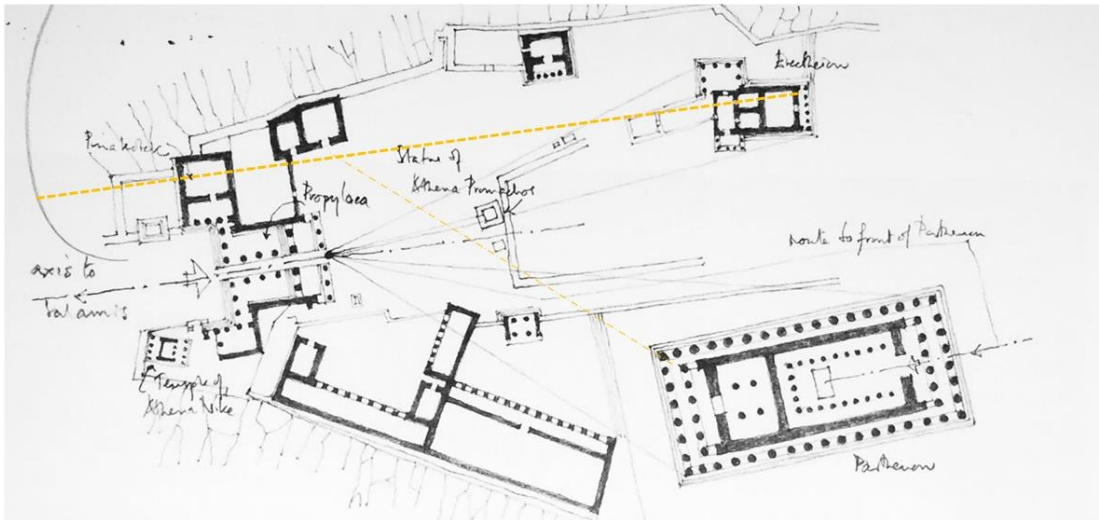
แนวแกนและมุมมองการเข้าถึงแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ 1)แนวแกนตรง ให้ความชัดเจนของการมองเห็นเป้าหมายพาร่างกายเคลื่อนที่ดึงดูดเข้าหาสู่ทางเข้าอาคารโดยไม่ซับซ้อน ตรงไปตรงมา 2)แนวแกนเฉียง การมอบทางเลือกจากการเห็นความหลากหลายของความสนใจ เกิดการชะลอ หยุดคิด เริ่มมีลำดับการมองเห็นก่อนหลัง เพื่อเดินต่อไป และ3) แนวแกนแบบเกลียว มีความซับซ้อน จงใจให้เดินอ้อมเป็นเกลียวเพื่อผ่านบางอย่าง การเดินทอดน่องด้วยระยะทางและเวลาที่ยาวนาน เพื่อเป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่บางอย่าง

ภาพที่ 40 แสดงลักษณะแนวแกนมุมมองการเข้าถึง
ที่มา (Francis, 1996, p. 231)

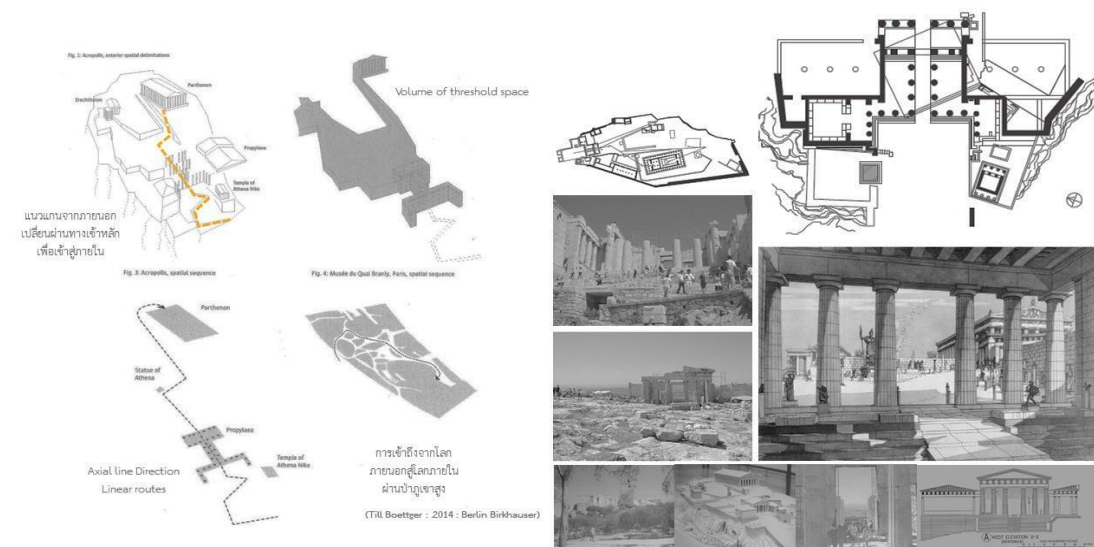
แกนเป็นเงื่อนไขเชิงเส้น จึงมีคุณสมบัติของความยาวและทิศทาง ซึ่งทำให้เกิดการเคลื่อนไหว และส่งเสริมทัศนะการมอง โดยจะมีจุดเริ่มต้น-สิ้นสุด มีการกำหนดขอบเขต ลำดับ การจัดองค์ประกอบรูปแบบพื้นที่ โดยมีแกนเป็นตัวกำหนดทิศทาง

ตัวอย่างของ Propylaea, defensible refuge ประตูสู่การป้องกัน หลบภัยบนยอดเขา การยกตัวสูงชันของเมือง เป็นการลี้ภัยจากการโจมตีเพื่อการเข้าถึงยากขึ้น และเป็นสัญลักษณ์สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเมืองที่มีความสำคัญ โดยซุ้มประตูอาคารทางเข้าของ The Propylaea เป็นแกนหลักสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับอาคารภายในแต่ละส่วน รวมไปถึงแกนภายนอกที่มองผ่านช่องประตูจะเห็นเป็นภูเขา 2 ยอดเพื่อเชื่อมโยงตำนานกรีกโบราณที่เป็นบ้านเกิดของอะธีน่าเชื่อมระหว่างสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของอะธีน่าใจกลางกรุงเอเธนกับสถานที่เกิดอะธีน่าในเชิงความหมายและความทรงจำ

ภาพที่ 41 แสดงผังเมือง Athens แนวแกนความสัมพันธ์ทางเข้ากับอาคาร
ที่มา (Unwin, 2007, p. 69)

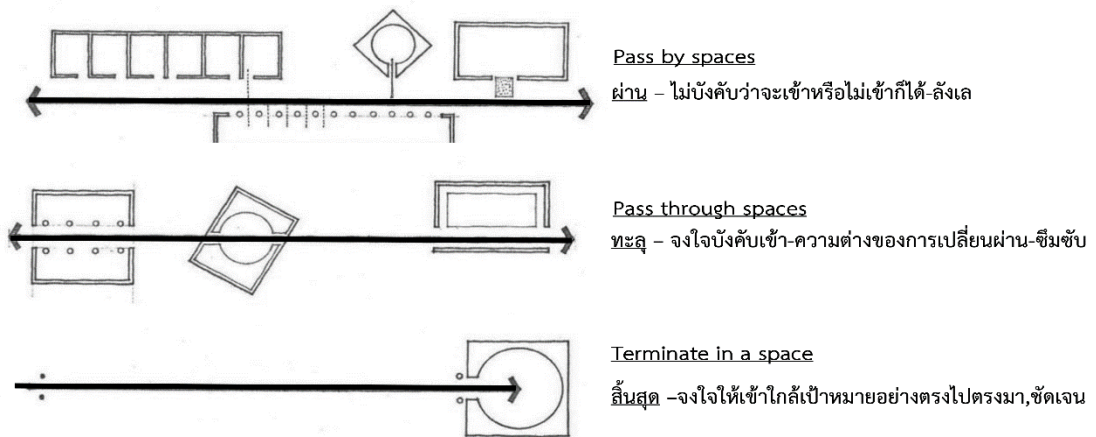
สัดส่วนทางเข้ามีขนาดกว้างใหญ่เพื่อขบวนพระราชพิธีและแทนสัญลักษณ์พลังอำนาจของ
เทพและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยทางเข้า Propylaea จะเป็นการกำหนดมุมมองการเห็นที่ค่อยๆเคลื่อนที่
ผ่านทางเข้า วิหารต่างๆที่อยู่ภายในก็จะค่อยๆปรากฏตัวในมุมมองต่างๆ และทางเข้า Propylaea ยัง
เป็นจุดอ้างอิงที่มีความสำคัญในการ Organize เส้นหลักของพื้นที่ สร้างการเบี่ยงเบนทางสายตาของ
ผู้คนเข้าหาวิหาร Parthenon ทางฝั่งขวาที่มีขนาดใหญ่ โดยวิหารด้านหน้าจะหันไปรับแสงอาทิตย์
ทางตะวันออกเช่นเดียวกับรูปปั้น Athen

ภาพที่ 42 แสดงแนวแกนอาคารทางเข้า Propylaea
ที่มา (Boettger, 2014)

Path space relationship

ความสัมพันธ์ของทางเดินมี 3 รูปแบบคือ 1) ทางเดินแบบผ่าน ไม่บังคับว่าจะเข้าหรือไม่เข้าก็ได้ 2) ทางเดินแบบทะลุ จงใจบังคับเข้า เกิดการสัมผัสของบรรยากาศ 3) ทางเดินแบบมีจุดสิ้นสุด จงใจให้เข้าใกล้เป้าหมายโดยตรงไปตรงมาชัดเจน

ภาพที่ 43 แสดงประเภทของทางเดิน
ที่มา (Francis, 1996, p. 264)

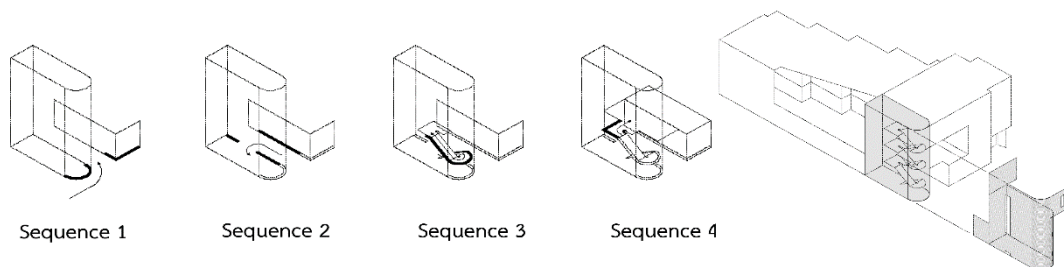
Quantity of threshold sequence

จำนวนการแยกพื้นที่ขอบเขตลำดับขั้นของทางเข้า มีส่วนช่วยให้เราเข้าใจการรับรู้อย่างเป็นลำดับตามการเคลื่อนที่อย่างเป็นระบบ ตัวอย่าง “เครื่องมือ” ในการวิเคราะห์รูปร่างและตำแหน่งบันได การจัดระเบียบการมาถึง การเคลื่อนที่ผ่านเส้นโค้งนูนของตัวบันได นำไปสู่ทางเข้าโดยแยกการลำดับเป็น 2 ส่วนคือ แบบอิสระในการเลือก กกับการบังคับหรือแนะนำให้ไปตามทางที่กำหนด

Community centre and senior housing in Stuttgart

Freely selectable - Guided

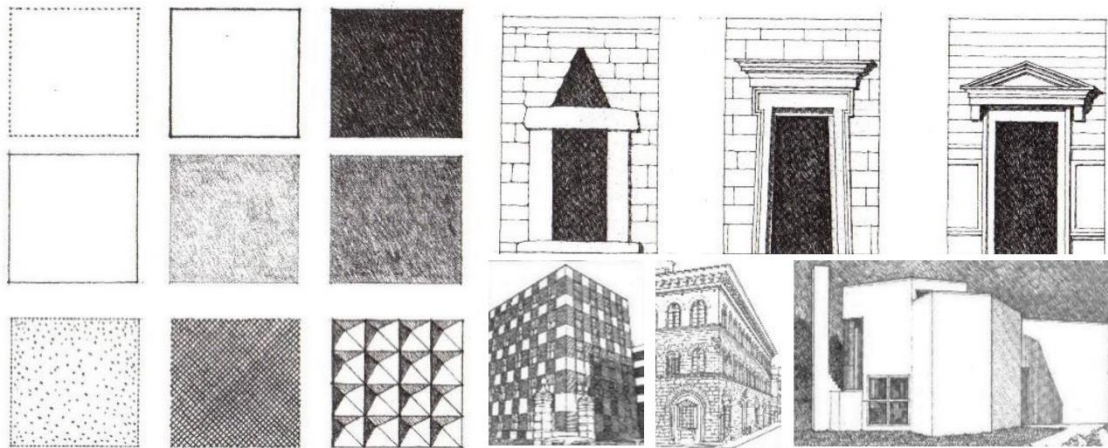

ภาพที่ 44 แสดงลำดับ Community centre and senior housing in Stuttgart
ที่มา (Boettger, 2014, p. 136)

Surface and material

พื้นผิวให้ความรู้สึกหนัก –เบา, ละเอียดย-หยาบ, นุ่ม-แข็ง, การสะท้อนแสงมัน-วาวหรืออาจให้กลิ่น อบอวลเพื่อนึกถึงความทรงจำบางอย่าง แบ่งเป็นวัสดุทางธรรมชาติ กับ วัสดุที่สร้างขึ้นจากมนุษย์เพื่อ สร้างความโดดเด่นลักษณะเฉพาะพิเศษ

Natural - Distinctive

ภาพที่ 45 แสดงพื้นผิวอาคาร
ที่มา (Francis, 1996, p. 86)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของพื้นที่ทางเข้า หน้าที่แรกเริ่ม เกี่ยวข้องกับ 1) การปกป้อง 2) การเชื่อมต่อเป็นหลักเพื่อความอยู่รอด และเมื่อมนุษย์เริ่มมีสังคม ,ศาสนา,หน้าที่ใช้สอย,ความเป็นปัจเจกที่ซับซ้อนมากขึ้น พื้นที่ทางเข้าจึงเริ่มมีบทบาทในการมอบ ความหมายที่มากกว่าการเป็นทางเข้าที่เป็นหน้าที่ใช้สอยแบบทั่วไป

ทางเข้ากับเส้นแบ่งเขต (Threshold) สามารถแยกพื้นที่ทางเข้าได้เป็น 5 ส่วน คือ 1) พื้นที่ ทางเข้าโครงการ มักจะเชื่อมโยงหรือตัดขาดกับบริบท (Context) 2) พื้นที่อาณาบริเวณ ส่วนขยาย ของพื้นที่ภายในเพื่อเตรียมการรับรู้ก่อนเข้าสู่พื้นที่ทางเข้าอาคาร 3) พื้นที่ก่อนทางเข้า ปริมาตรมักจะ มีสัดส่วนมนุษย์เพื่อให้มีสมาธิกับเนื้อหาภายในอาคาร 4) ทางเข้าอาคาร มีประตูกลไกในการควบคุม จำนวนผู้คน 5) พื้นที่หลังทางเข้า รวมไปถึงทางออก โดยในแต่ละส่วนจะมีบทบาท หน้าที่ ความหมายที่แตกต่างกันออกไป การเน้นย้ำการให้ความหมายของพื้นที่ทางเข้า มักจะมีเรื่องปริมาตร (Volume) น้ำหนักของตำแหน่งพื้นที่ทางเข้าแตกต่างอย่างฉับพลันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอย่าง รวดเร็ว หรือค่อยเป็นค่อยไปให้เกิดการจดจำในสถานที่นั้นๆ

พัฒนาการของเส้นแบ่งเขตแรกเริ่มมักจะมีชัดเจนตรงไปตรงมา ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีมีความรวดเร็วมากขึ้น เส้นแบ่งเขตจึงถูกละลาย เกิดความคลุมเครือไม่ชัดเจนเพื่อการเปลี่ยนผ่านที่เร็วขึ้นจนมาถึงปัจจุบันเส้นแบ่งเขตถูกนำไปใช้ในรูปแบบอื่นเช่น ในงานสื่อภาพยนตร์,งานสื่อสิ่งพิมพ์

เส้นแบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่าน การเคลื่อนที่อย่างเป็นลำดับของการเปลี่ยนผ่าน มักจะมีจังหวะ ชะลอ (Slow down) จังหวะเร็ว (Speed) เนื่องจากการสร้างลำดับที่มีเส้นทางให้เลือก (Selectable) มักจะให้ความหมายของ ความอิสระ (Freedom) ที่อาจจะไปรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ส่วนเส้นทางไหนมีชี้นำ (Guideline) มักจะมีความหมายของการควบคุม จำนวนในการสร้างลำดับของการเคลื่อนที่มีผลต่อ จังหวะ และความเร็วในการก้าวเท้าเดินและการเปลี่ยนทิศทาง ข้อสังเกตเรื่องการเน้นย้ำการให้ความหมายของพื้นที่ทางเข้า มักจะมีเรื่องปริมาตร (Volume) น้ำหนักของตำแหน่งพื้นที่ทางเข้าแตกต่างอย่างฉับพลันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็ว หรือค่อยเป็นค่อยไปให้เกิดการจดจำในสถานที่นั้นๆ ประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า จังหวะที่ชะลอ (Slow down) มักจะเป็นตำแหน่งที่ขั้บเน้นความหมายของทางเข้าอีกครั้ง ด้วยการสร้างปรากฏการณ์ เพื่อตรึงการรับรู้ของผู้คนเข้าไว้ แต่ก็จจะวางในตำแหน่งที่แตกต่างกัน

Gradual entryway ทางเข้าแบบค่อยเป็นค่อยไป บางที่ไม่จำเป็นต้องชัดเจนเสมอไป บางครั้งการเปลี่ยนผ่านจากโลกภายนอกเข้าสู่โลกภายในที่ไม่ชัดเจน สามารถดึง ถ่วง หน่วงเวลาเพื่อความทรงจำบางอย่าง กระบวนการที่สมบูรณ์ของทางเข้าจะเป็นชุดของขั้นตอนการผ่านพื้นที่เส้นแบ่งเขต ผ่านประตูนำพาเราจากพื้นที่สาธารณะที่สามารถเห็นพื้นที่ภายในได้ทีละส่วนอย่างเป็นลำดับค่อยๆเพิ่มขึ้นเรื่อยๆของช่วงเวลาของการเคลื่อนที่ที่ต้องรู้สึกเดินอย่างต่อเนื่อง ชะลอช้าลง หยุดชะงัก ครุ่นคิด ระวัง และไปต่อในการค่อยๆอ่านความหมายของพื้นที่ทางเข้า เหมือน Symphony ที่ค่อยๆเพิ่มจังหวะโหมโรงทีละน้อย (Unwin, 2007, p. 198)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในเนื้อหาบทนี้แบ่งเป็น 4 หัวเรื่องคือ 1) ขั้นตอนการเลือกกรณีศึกษา 2) องค์ประกอบที่ใช้วิเคราะห์กรณีศึกษา 3) วิธีการวิเคราะห์กรณีศึกษา และในส่วนสุดท้ายที่ 4) การสร้างเครื่องมือวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า ตามลำดับ เพื่อนำเครื่องมือที่ได้นำไปศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ในบทต่อไป

ภาพที่ 46 Diagram แสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินงานวิจัย

1 ขั้นตอนการเลือกกรณีศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นงานวิจัยจากเอกสารต่างๆที่รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์เกี่ยวกับพื้นที่ทางเข้า โดยมีขั้นตอนการเลือกกรณีศึกษา เริ่มแรกจะศึกษาภาพกว้างของประเภทอาคารต่างๆเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ที่หลากหลายทั้งในแง่ประเด็นต่างๆ การศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ทางเข้า และค่อยๆลงรายละเอียดกรณีศึกษาที่แคบลงจากการศึกษาข้อมูลดังนี้

1.1 การศึกษาอาคารทั่วไปทุกประเภทค้นหาความหลากหลายของทางเข้า

โดยเลือกอาคารมาดูภาพกว้างๆเบื้องต้น 6 ประเภท ได้แก่ 1) Housing 2) Education 3) Hospitalities 4) Healthcare 5) Museum 6) Religious โดยหยิบยกมาอย่างละ 6 กรณีศึกษา คือ

1) อาคารประเภทบ้านพักอาศัย (Housing) ด้วยหน้าที่ใช้สอยของบ้านเป็นที่พักอาศัย ที่ผันไปตามบริบทที่ตั้งว่าจะอยู่ ในเมือง หรือในชนบทที่มีภูมิทัศน์ติด ป่า ภูเขา ทะเล ต่างๆ เป็นต้น พื้นที่ทางเข้าของบ้านพักอาศัย หากบริบทมีความเป็นธรรมชาติก็มักจะอาศัยเชื่อมโยงเข้ามาสู่อาณาบริเวณบ้าน หรือมีการจัดระเบียบเหมือนแบ่งแยกเป็นอีกโลกส่วนตัวที่ตัดขาดจากโลกภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ในขณะเดียวกัน ทางเข้าบางกรณี

เลือกให้เป็นจุดสนใจ (Landmark) เพื่อเป็นที่จดจำได้ง่ายเมื่อมาถึงด้วยการออกแบบ
 จังหวะประตูหน้าต่างให้มีความหมายบางอย่างในการตีความ เป็นต้น

- 2) **อาคารประเภทเพื่อการศึกษา (Education)** ด้วยหน้าที่ใช้สอยสร้างขึ้นเพื่อเป็นแหล่ง
 การศึกษาและให้ความรู้ ตั้งแต่โรงเรียนอนุบาลไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ทางเข้า
 อาคารประเภทนี้ก็ยังคงตัดขาดจากบริบทภายนอก เพื่อเข้าสู่โครงการที่มีความเป็น
 ส่วนตัว โดยจะมีบางอาคารที่พยายามสื่อความหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิด First
 impression ของการอยากเข้ามาเรียนในอาคารระดับอนุบาล เพื่อล่อตาล่อใจเด็กในการ
 กระตุ้นการเรียนรู้ และอยากมาเรียนหนังสือ
- 3) **อาคารประเภทโรงแรม (Hospitality)** เป็นอีกประเภทของอาคารที่มักจะมีการสร้าง
 บรรยากาศความประทับใจแรกของการมาเยือน ด้วยการค่อยๆเผยให้เห็นทางเข้าอย่าง
 เป็นลำดับทั้งวิธีการตัดขาดจากโลกภายนอกหรือเป็นการค่อยๆละลายเชื่อมโยงบริบท
 เข้ามาสู่พื้นที่โครงการ ซึ่งความหลากหลายของการให้ความหมายของทางเข้า ก็ยังคง
 เป็นการโน้มน้ำหนักอารมณ์ของความผ่อนคลายเป็นส่วนใหญ่
- 4) **อาคารประเภทสุขภาพ (Health care)** เป็นอีกประเภทของอาคารที่ต้องการสร้าง
 อารมณ์ผ่อนคลายทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นการ บำบัด บรรเทา การรักษา พื้นที่
 ทางเข้าส่วนใหญ่จึงมักจะถูกตัดขาดจากโลกภายนอก และมักจะสร้างบรรยากาศจาก
 ภายในโครงการให้เกิดความสงบ ร่มเย็น พร้อมทั้งจะบำบัดรักษาลำดับถัดไป
- 5) **อาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ (Museum)** ด้วยหน้าที่ใช้สอยของพิพิธภัณฑ์ จะเป็นแหล่ง
 เก็บรักษา รวบรวม องค์กรความรู้ในอดีต ปัจจุบัน และนำไปสู่อนาคต ของการเรียนรู้
 ดังนั้นในส่วนหนึ่งของพื้นที่ทางเข้าจึงมีการสร้างบรรยากาศเพื่อเชิญ หรือเป็นการบอกใบ้
 บางอย่างเพื่อให้ผู้คนเข้าใจความหมายก่อนที่จะเข้าสู่พื้นที่ภายในอาคารต่อไป และมักจะ
 มีความหลากหลายของการตัดขาดจากบริบท หรือแม้กระทั่งการอาศัยธรรมชาติ
 เชื่อมโยงเข้ามายังพื้นที่ทางเข้าอาคาร ก่อนที่จะรับรู้ในลำดับถัดไป
- 6) **อาคารประเภทศาสนสถาน (Religious)** อาคารทางศาสนสถานหน้าที่ใช้สอยส่วนใหญ่
 จะเป็นการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกสงบจิตสงบใจ การเข้าถึงพระเจ้า หรือ
 แม้กระทั่งการระลึกนึกถึงบุคคลที่ล่วงลับไปแล้ว ดังนั้น พื้นที่ทางเข้าของอาคารประเภท
 นี้จึงให้ความหมายเหมือนกันคือการสื่อสารถึงบรรยากาศที่สงบ การระลึกนึกถึงพระเจ้า
 และมีทั้งการตัดขาดจากบริบทรอบโครงการและการค่อยๆเชื่อมโยงอย่างมีลำดับ

Housing - Urban - Countryside						
Education - Children school - Institute - University						
Hospitality - Countryside - Resort (sea) - Resort (Hill)						
Healthcare - Resort Spa - Therm						
Museum - Historical - Science - Art						
Religious - Temple - Chapel - Tomb - Church						

- เชื่อมโยงต่อเนื่องแบบค่อยเป็นค่อยไปจากโลกภายนอกสู่โลกภายใน
- ตัดขาดความสัมพันธ์ทางเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโลกภายนอกหรือโลกภายใน

ตารางที่ 1 แสดงกรณีศึกษา 6 ประเภทอาคารกับการเชื่อมโยงโลกภายนอก

1.2 เกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษา

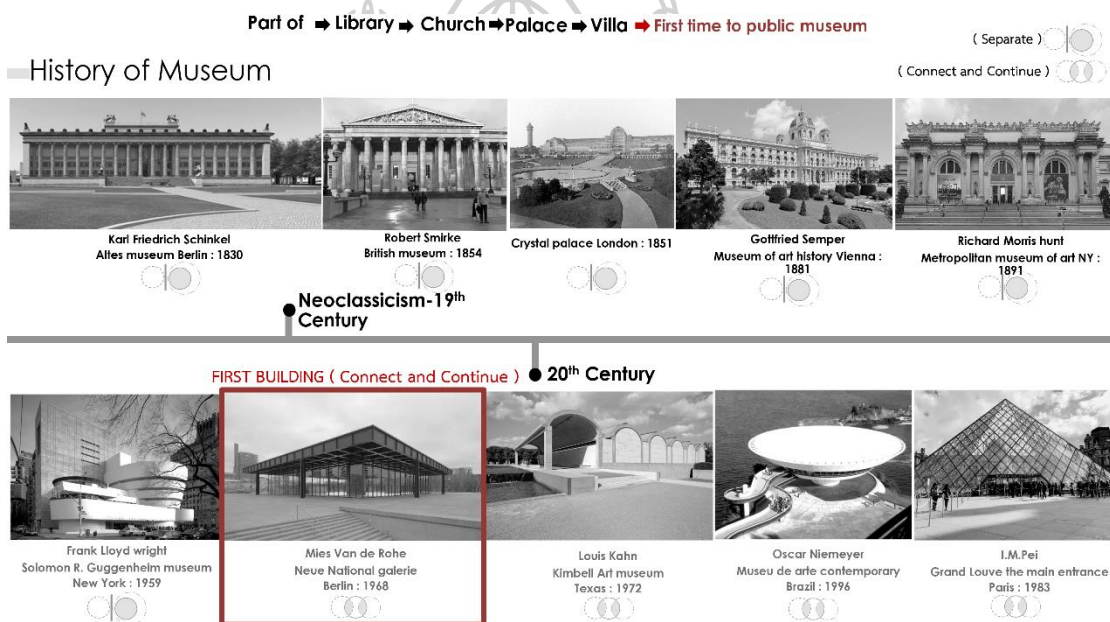
จากตารางข้างต้นการกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกรณีศึกษา คือ **“ต้องการความหลากหลายของวิธีออกแบบพื้นที่ทางเข้า”** จากข้อสังเกตที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องพื้นที่ทางเข้า ที่มีการเชื่อมโยงต่อเนื่องแบบค่อยเป็นค่อยไปกับการตัดขาดความสัมพันธ์พื้นที่ทางเข้า ในการเลือกข้อมูลกรณีศึกษาต่อไป

จากการ review เบื้องต้นพบว่า พื้นที่ทางเข้าอาคารเกือบทุกประเภทยังคงมีลักษณะเหมือนกันคือมักจะออกแบบให้เป็นพื้นที่ส่วนตัวโดยตัดขาดจากโลกภายนอก จะมีอาคารประเภท **“พิพิธภัณฑ์กับอาคารประเภทศาสนสถาน”** ที่เน้นพื้นที่ทางเข้าในการย้ำเตือนและให้ความหมายอย่างมีนัยยะมากกว่าอาคารประเภทอื่นๆ แต่ด้วยเนื้อหาอาคารทางศาสนาที่มีเพียงเรื่องการเข้าถึงบรรลุทางศาสนา เพียงอย่างเดียว จึงทำให้มีความหลากหลายในการวิเคราะห์น้อย ซึ่งอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ ด้วยความที่มีเนื้อหาภายในที่หลากหลายในการสร้างความหมายของพื้นที่ทางเข้ามากกว่า

ผู้วิจัยจึงเลือกกรณีศึกษา “ประเภทพิพิธภัณฑ์” มาทำการวิจัยต่อไป เมื่อเริ่มมีความสนใจที่จะเลือกอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์มาศึกษา จึงค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์พื้นที่ทางเข้าของอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ว่ามีความเป็นมาอย่างไร

1.3 ประวัติศาสตร์ทางเข้าประเภทพิพิธภัณฑ์

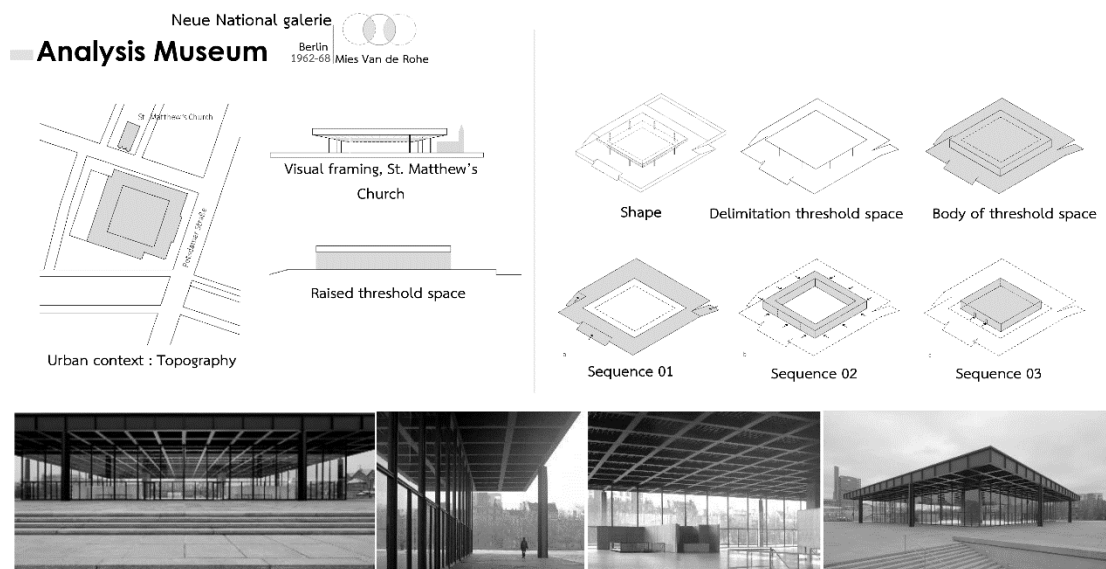
จุดเริ่มต้นของ Museum ยุคโบราณจะเป็นแค่ส่วนหนึ่งของห้องสมุดเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ต่อมาในยุคกลางพิพิธภัณฑ์เป็นส่วนหนึ่งของโบสถ์, มหาวิหาร, พระราชวัง ต่อมายุค Renaissance เป็นส่วนหนึ่งของบ้านขุนนางชนชั้นสูงการสะสมของมีค่าแสดงถึงอำนาจและยุค Modern ถึงปัจจุบันมีการให้ความสำคัญของการเป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อสาธารณะครั้งแรก จึงเริ่มมีการออกแบบทางเข้าอย่างเป็นระบบ และมีการสื่อความหมายเพื่อเป็นการ Introduction ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาภายใน

ภาพที่ 47 แสดงอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ตั้งแต่ 19th -20th Century

ดังตัวอย่างพิพิธภัณฑ์ Neue National galleries, Berlin 1968 ที่ Mies van de Rohe ออกแบบในปี 1968 น่าจะเป็นอาคารแรกที่เริ่มพูดถึงการเชื่อมต่อทางเข้ากับบริบทภายนอกและภายในด้วยวัสดุกระจกใส จากการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้าเบื้องต้นจะเห็นได้ว่าพื้นที่ทางเข้าอาคาร มีการลำดับแบ่งเป็น 3 ลำดับ โดยเริ่มจากการกระจายจากสารทิศทั้ง 4 ด้านของอาคารที่ต้องเดินขึ้นบันไดมาเจอลานโดยรอบอาคารและถูกควบคุมให้เดินผ่านระเบียงกระจกใสโดยรอบมาสู่การรวมทางเข้าอาคารเพียงจุดเดียวที่อยู่เป็นแกนสมมาตรของผนังอาคารทั้งหมด จากการสร้างระเบียง

โดยรอบเพื่อให้เห็นพื้นที่ภายในเชื่อมทะลุกับบริบทภายนอกเสมือนเป็นพื้นที่เดียวกันอย่างต่อเนื่อง (Boettger, 2014, p. 72)

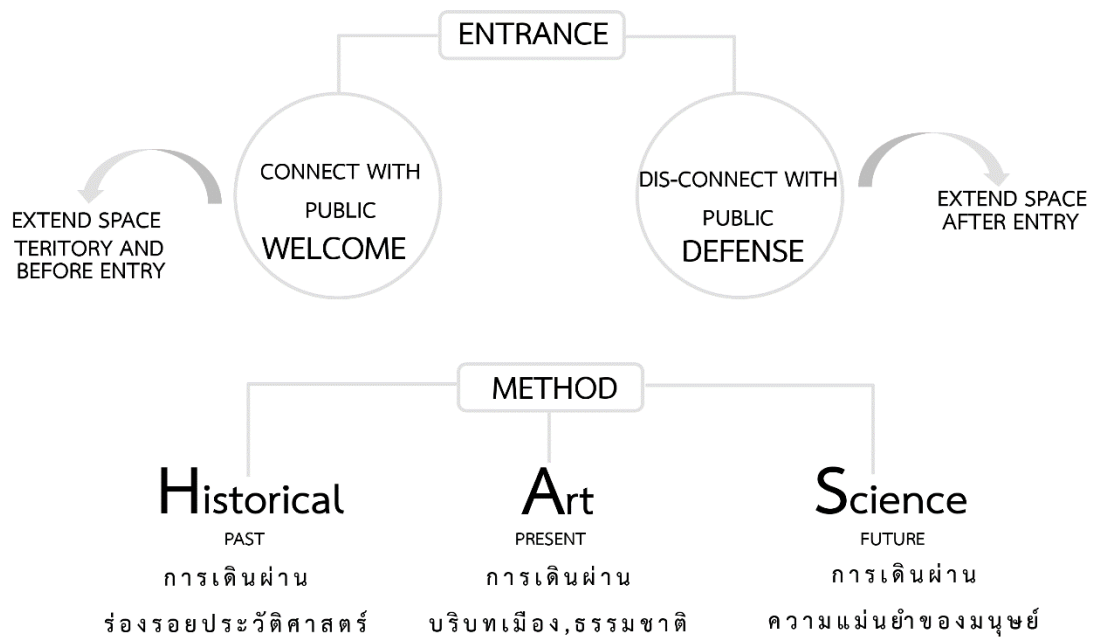

ภาพที่ 48 แสดงการวิเคราะห์ที่อาคาร Neue National galleries, Berlin 1968
ที่มา (Boettger, 2014, p. 72)

1.4 การแบ่งกลุ่มประเภทของพิพิธภัณฑ์

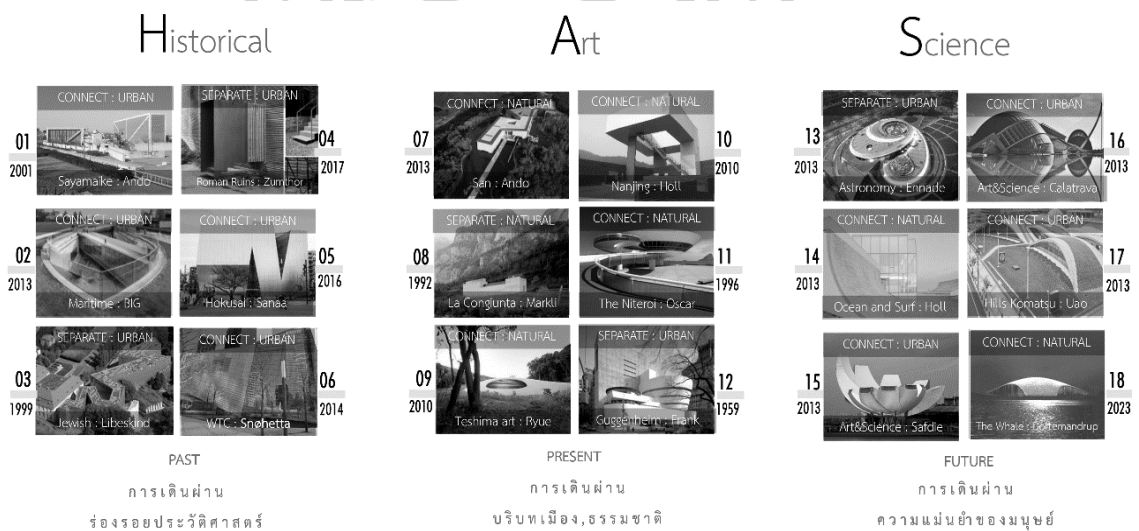
การจำแนกประเภทของอาคารพิพิธภัณฑ์ที่ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและวัตถุที่นำมาจัดแสดง โดยหลักๆที่ผู้วิจัยเลือกมาเป็นกรณีศึกษา แบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์เป็นกลุ่มใหญ่ๆได้ทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ

- 1) Historical museum พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ มักมีความหมายถึงการย้อนรอยอดีตเพื่อนำไปสู่การศึกษาเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมาแล้ว
- 2) Art museum พิพิธภัณฑ์ศิลปะ มักมีความหมายถึงการเป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน การสรรสร้างผลงานของศิลปินต่างๆทุกยุคทุกสมัยเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวจินตนาการของแต่ละศิลปิน
- 3) Science museum พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ มักมีความหมายถึงการก้าวไปในอนาคต การค้นคว้า การวิจัย การสร้างนวัตกรรม หรือการปลูกฝังการเรียนรู้เพื่อต่อยอดไปสู่เทคโนโลยีอนาคต

ภาพที่ 49 แสดงวิธีการออกแบบพื้นที่ทางเข้าพิพิธภัณฑ์ 3 ประเภท

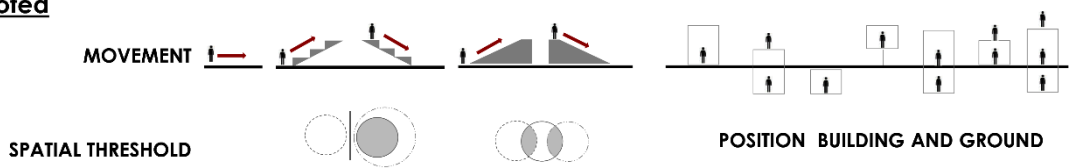
จากภาพข้างต้นเมื่อเริ่มทำการวิเคราะห์ทั้ง 3 ประเภท ผู้วิจัยมีข้อสังเกตในเบื้องต้นว่า ความแตกต่างทั้ง 3 ประเภทมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป โดยมักจะเริ่มมีความหมายของเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต และในความหมายนี้จะเริ่มมีรูปแบบของการออกแบบพื้นที่ทางเข้าที่คล้ายกันบางอย่างเช่น พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์มักจะใช้การเดินลงที่บ่งบอกถึงเรื่องราวในอดีตที่เราต้องก้าวข้ามร่องรอยประวัติศาสตร์ ในขณะที่พิพิธภัณฑ์ประเภทศิลปะมักจะเดินในแนวราบผ่านธรรมชาติ และพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์มักจะเป็นการเดินขึ้นโดยใช้ความแม่นยำของมนุษย์ในการสร้างให้เกิดสภาพปรากฏการณ์ต่างๆที่นำเนื้อหาภายในออกมาเล่าเรื่องอีกครั้ง

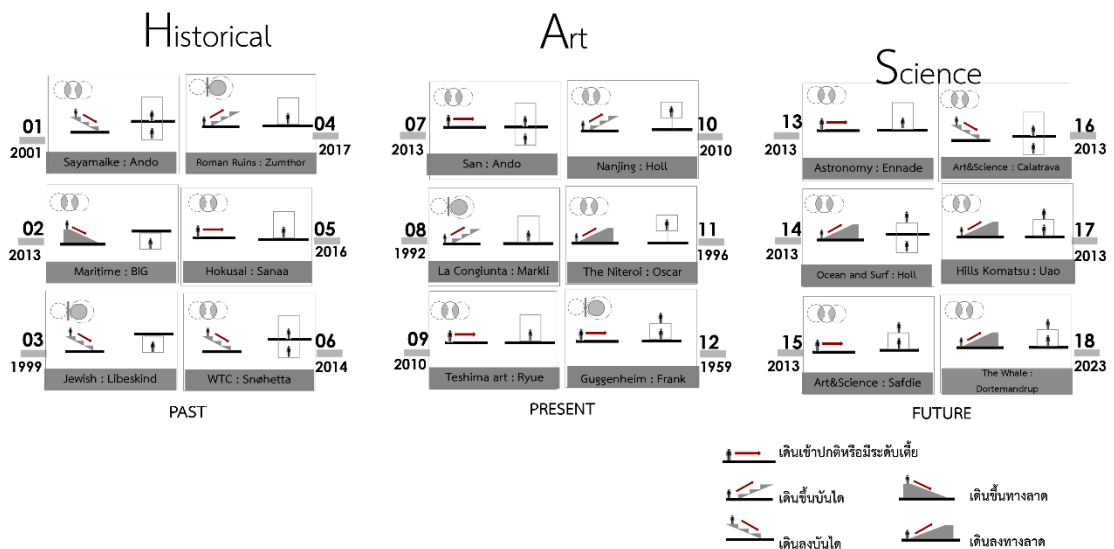
ภาพที่ 50 แสดง 18 กรณีศึกษาที่เลือกมาวิเคราะห์ในงานวิจัย

จากการ Review 18 Case study ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกต 3 เรื่องได้แก่ 1) Movement 2) Spatial threshold 3) Position building and ground อิทธิพลบางอย่างที่มีผลต่อพื้นที่ทางเข้าในเชิงความหมาย และลองถอดสัญลักษณ์ของแต่ละส่วนออกมาในแต่ละกรณีศึกษา ซึ่งเป็นการค้นพบเรื่องที่เคยกล่าวไปข้างต้นถึงลำดับเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแต่ละประเภทของอาคาร

Noted

ภาพที่ 51 แสดงข้อสังเกต 3 เรื่องหลังจากการวิเคราะห์กรณีศึกษาเบื้องต้น

ภาพที่ 52 แสดงการวิเคราะห์กรณีศึกษาจาก 3 ข้อสังเกตเบื้องต้น

2 องค์ประกอบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา

แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) ข้อมูลทั่วไปของแต่ละกรณีศึกษา 2) ทฤษฎีคุณลักษณะองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม 3) ทฤษฎีประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า

2.1 ข้อมูลทั่วไปของแต่ละกรณีศึกษา

การวิเคราะห์บริบทจากภาพถ่ายโครงการการใช้ผัง, รูปด้านอาคาร, ภาพตัด, ภาพสามมิติ, วิธีคิดของสถาปนิก มาประกอบการอธิบาย วิเคราะห์ 18 กรณีศึกษาของแต่ละโครงการ

2.2 ทฤษฎีคุณลักษณะองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

1	2	3	4	5	6	7	8	LITERATURE REVIEW
SCALE	GEOMETRY FORM	RELATIONSHIP BETWEEN POSITION AND INSIDE PROGRAM	LEVEL / STEP / SLOPE AND FORM OF THE CIRCULATION SPACE	AXIS AND APPROACH	PATH-SPACE RELATIONSHIP	QUANTITY OF THRESHOLD&TRANSITION - SEQUENCE	SURFACE AND MATERIAL	D.K.Ching Simon Unwin Thomas Thiis- Evensen Till Boettger Rem Koolhaas

ภาพที่ 53 แสดงเครื่องมือจากทฤษฎีคุณลักษณะองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

เครื่องมือจากทฤษฎีคุณลักษณะองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมมีทั้งหมด 8 เรื่องตามที่ได้กล่าวในบทที่ 3 ของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ Scale, Geometry form, Relationship between position and inside program, Level step slope and form of the circulation space, Axis and approach, Path space relationship, Quantity of threshold& transition sequence, and Surface material. ที่เป็นกายภาพ (Physical) นำไปสู่การสร้าง ความหมายของพื้นที่ทางเข้าในลักษณะที่แตกต่างกัน

2.3 ทฤษฎีประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า

เครื่องมือทฤษฎีประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า ประกอบไปด้วยการอธิบายถึงผัสสะทั้ง 5 ส่วนอันได้แก่ 1) การมองเห็นด้วยปริมาณแสง 2) การสัมผัสด้วยความเข้มข้นของอุณหภูมิ 3) การได้ยินด้วยความดังเบา ก้องกังวานของเสียง 4) กลิ่นและการรับรสบางอย่างที่แสดงออกมา และส่วนสุดท้ายคือ 5) ความสัมพันธ์ของแขนและขาในการเดินจากความเร็ว การชะลอช้า หรือการหยุดเดินในการเคลื่อนไหวร่างกาย

3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา

การวิเคราะห์ทั้ง 18 กรณีศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ 1)การแบ่งพื้นที่ทางเข้า 2)การวิเคราะห์บริบท 3) การวิเคราะห์จาก 8 คุณลักษณะทางสถาปัตยกรรม 4) การวิเคราะห์ประสบการณ์การรับรู้ 5) บันทึกข้อมูล

- 1) Delimitation: เริ่มจากการแบ่งพื้นที่ทางเข้าออกเป็น 5 ส่วนคือ พื้นที่อาณาบริเวณ, พื้นที่ก่อนทางเข้า, พื้นที่ทางเข้าอาคาร, พื้นที่หลังเข้าอาคาร, พื้นที่ภายในรวมถึงทางออก
- 2) Context outside: การวิเคราะห์บริบทบวกกับข้อมูลทั่วไปของแต่ละกรณีศึกษา
- 3) วิเคราะห์จากทฤษฎี 8 สิ่งของคุณลักษณะทางสถาปัตยกรรม
- 4) วิเคราะห์จากทฤษฎีประสบการณ์การรับรู้
- 5) บันทึกเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ประเด็นต่อไป

Step : Outside >> Delimitation >> Divided 5 phases and analysis 8 character

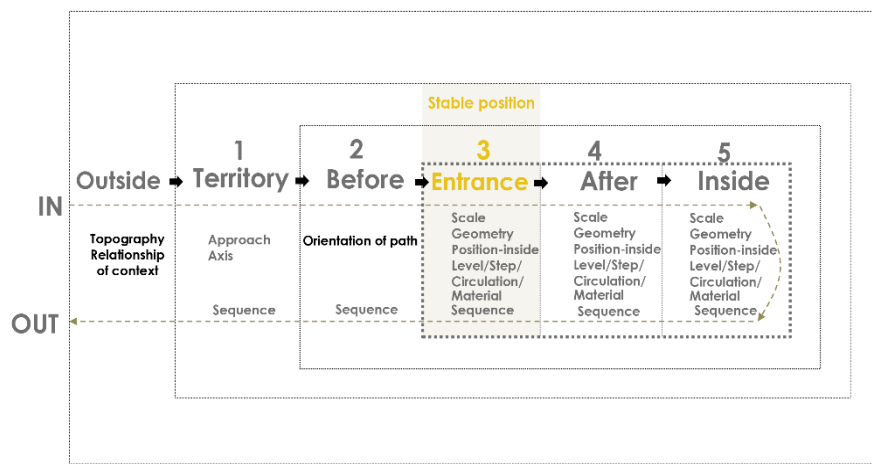
ภาพที่ 54 แสดง Diagram ขั้นตอนการวิเคราะห์กรณีศึกษา

4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลกรณีศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทางเข้านั้น ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือออกมาใน “รูปแบบตาราง” สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นต่างๆในบทถัดไป โดยจะมี “ค่าคงที่” ใน “ตำแหน่งเบอร์ที่ 3 คือทางเข้าอาคาร” (Stable position : สีเหลืองในตารางที่ 2) เพื่อสามารถเห็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องคล้ายคลึงหรือความแตกต่างในการเปรียบเทียบของแต่ละ 18 กรณีศึกษาเชิงปริมาตร (Volume) สัดส่วน (Proportion) การให้ความสำคัญของพื้นที่ทางเข้า

TOOL
 PLANNING
 ELEVATION
 SECTION
 ISOMERIC
 PICTURE

Step : Outside >> Delimitation >> Divided 5 phases and analysis 8 character

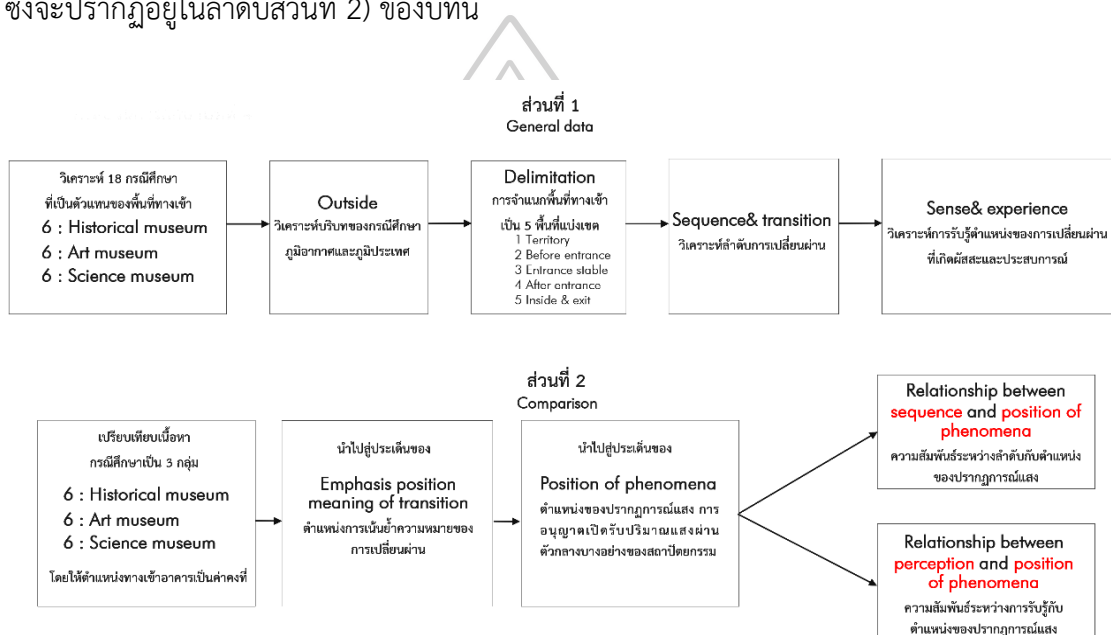

ตารางที่ 2 แสดงตารางเครื่องมือการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1) เป็นการนำเครื่องมือที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 3 มาทำการพิสูจน์เครื่องมือของกรณีศึกษาพื้นที่ทางเข้าทั้ง 18 โครงการ เพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบ การหาความสัมพันธ์ร่วมกันบางอย่าง หรือแม้กระทั่งค้นพบประเด็นอื่นๆที่น่าสนใจ ซึ่งจะปรากฏอยู่ในลำดับส่วนที่ 2) ของบทนี้

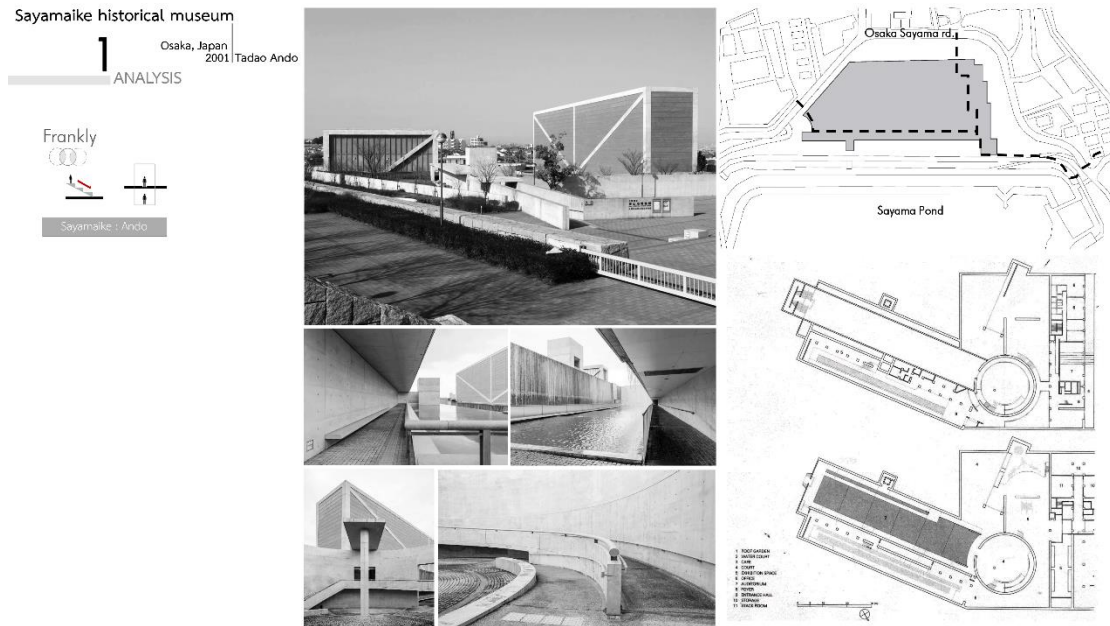
ภาพที่ 55 แสดงกระบวนการศึกษาบทที่ 4

ตอนที่ 1 : การวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า 18 กรณีศึกษา

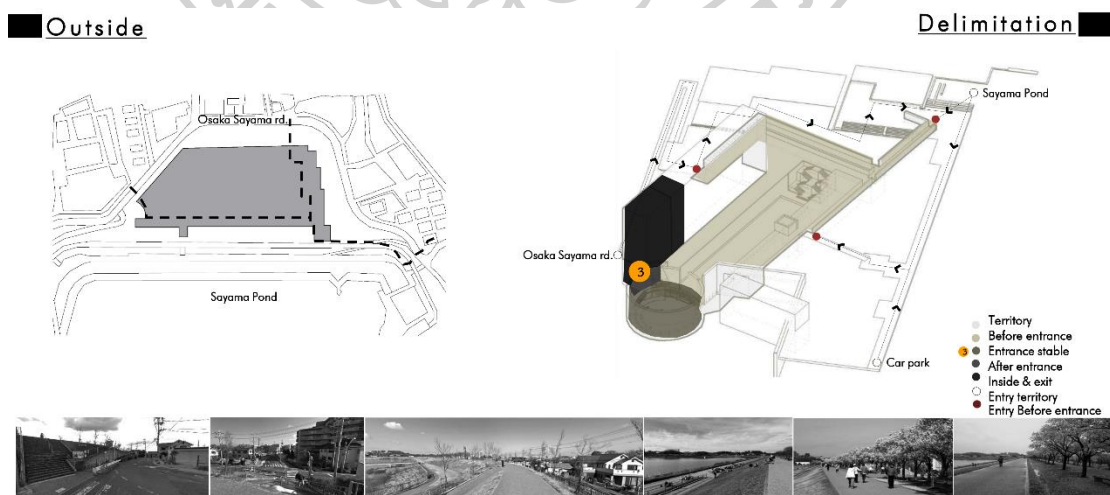
สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนแรกจะเป็นการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้าในลักษณะข้อมูลเชิงประจักษ์ทั่วไปไปตามกายภาพของแต่ละโครงการ โดยแบ่งค่าคงที่ในการวิเคราะห์ที่เหมือนกันตามขั้นตอนที่เคยกล่าวข้างต้นในส่วนท้ายของบทที่ 3 แบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 กรณีศึกษา คือ 1) Historical museum 2) Art museum 3) Science museum รายละเอียดดังต่อไปนี้

กรณีศึกษาที่ 1 : Sayamaike : Ando

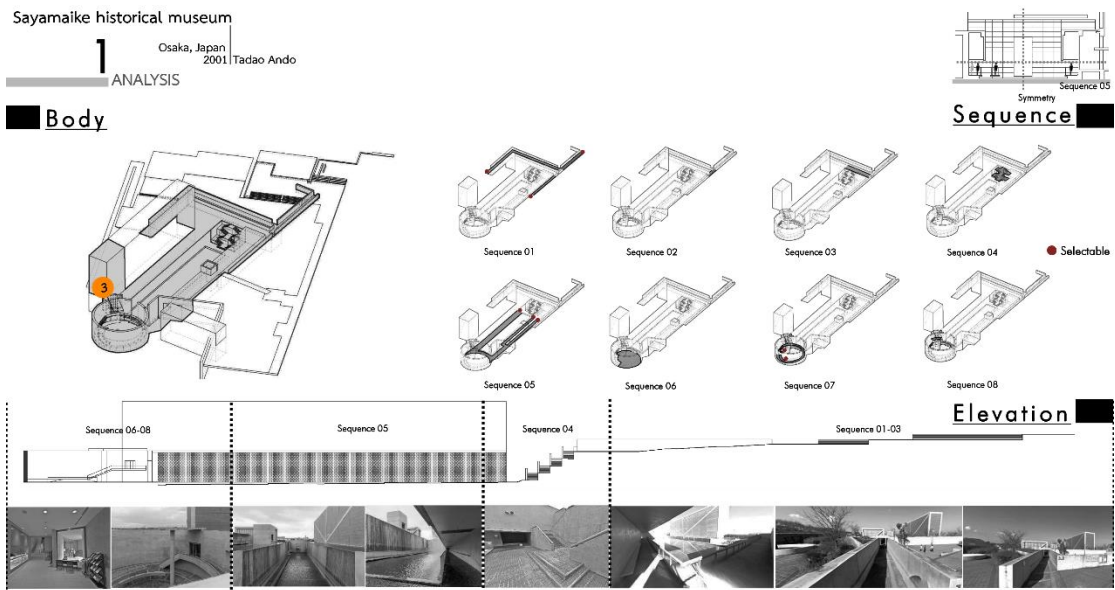
สร้างเมื่อปี 2001 โดยสถาปนิก Tadao Ando สถานที่ตั้งในเมือง Osaka ประเทศญี่ปุ่น เป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์สำหรับเก็บรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับวิศวกรรมการสร้างเขื่อนตั้งแต่สมัยเอโดะเพื่อไม่ให้เกิดอุทกภัย ตัวอาคารอยู่ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำที่มีลักษณะเนินสูงกับเมือง

ภาพที่ 56 แสดงภาพรวมอาคาร Sayamaike

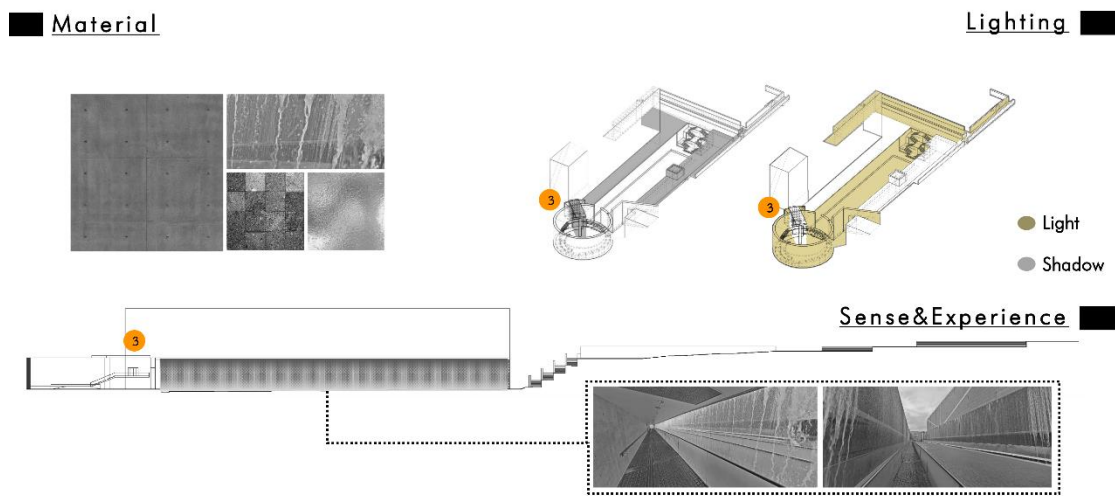

ภาพที่ 57 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Sayamaike

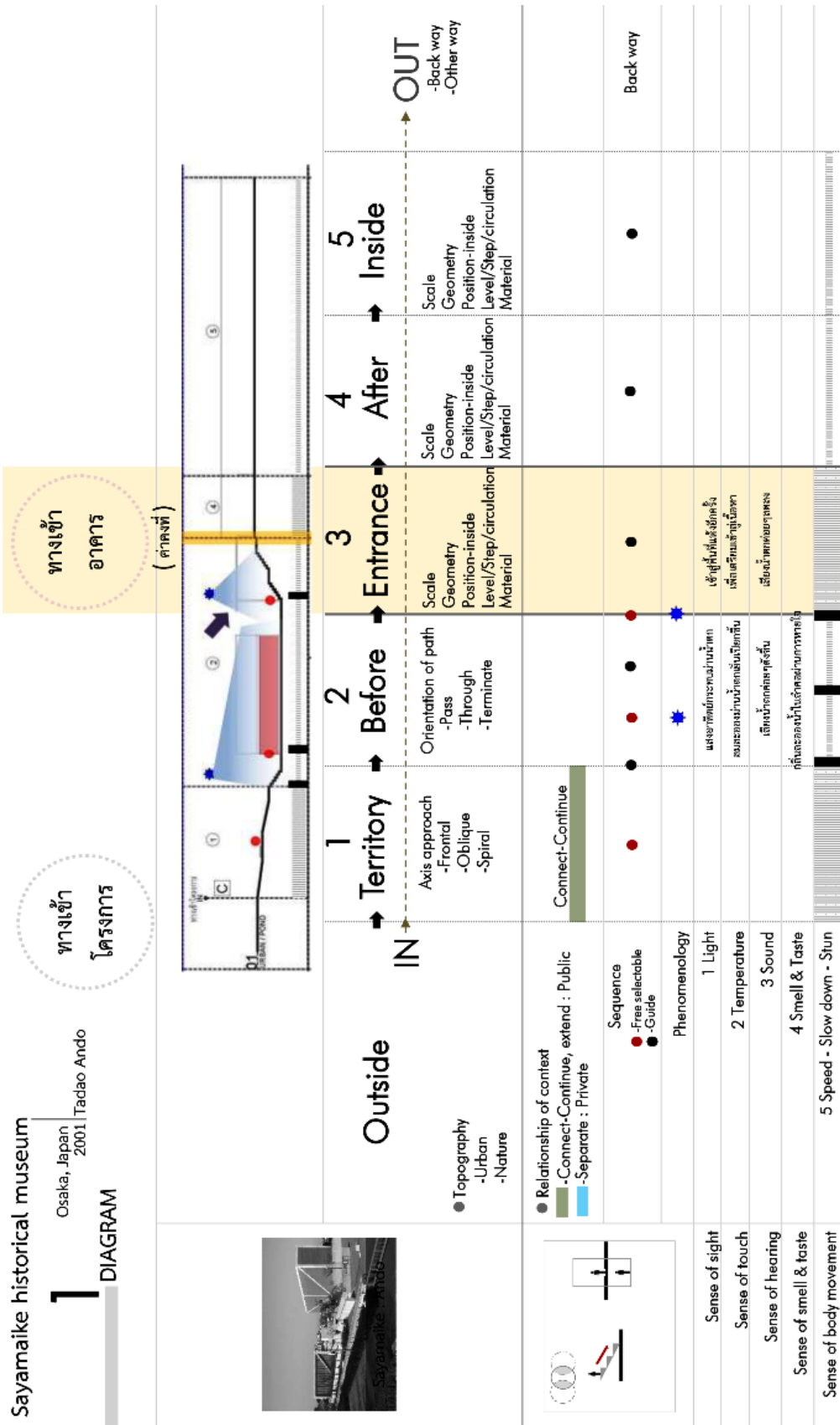

ภาพที่ 58 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Sayamaike

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณานิคมเป็นการกระจายทางเข้าที่ หลากหลายและจะถูกรวบทางเข้าเดียวกันในช่วงพื้นที่ก่อนทางเข้า มีการเปลี่ยนทิศทางขึ้น-ลง ซ้าย-ขวา ที่สลับกันไปมาด้วยทางลาดและบันได การสร้างทางเลือกในช่วงพื้นที่ก่อนทางเข้าเพื่อ เปิดประสบการณ์การสัมผัสใกล้ของการรับรู้ ม่านน้ำตกในห้วงเวลาที่เดินเข้าไปยังอาคารผ่านแสง ธรรมชาติจากที่โล่งสู่ภายในได้ Overhead plain สลับไปมา วัสดุส่วนใหญ่เป็นคอนกรีตที่เกิดความ น้ำผ่านกาลเวลาเป็นการจำลองเขื่อนน้ำตก เปิดประสบการณ์การค้นพบโครงสร้างเขื่อน

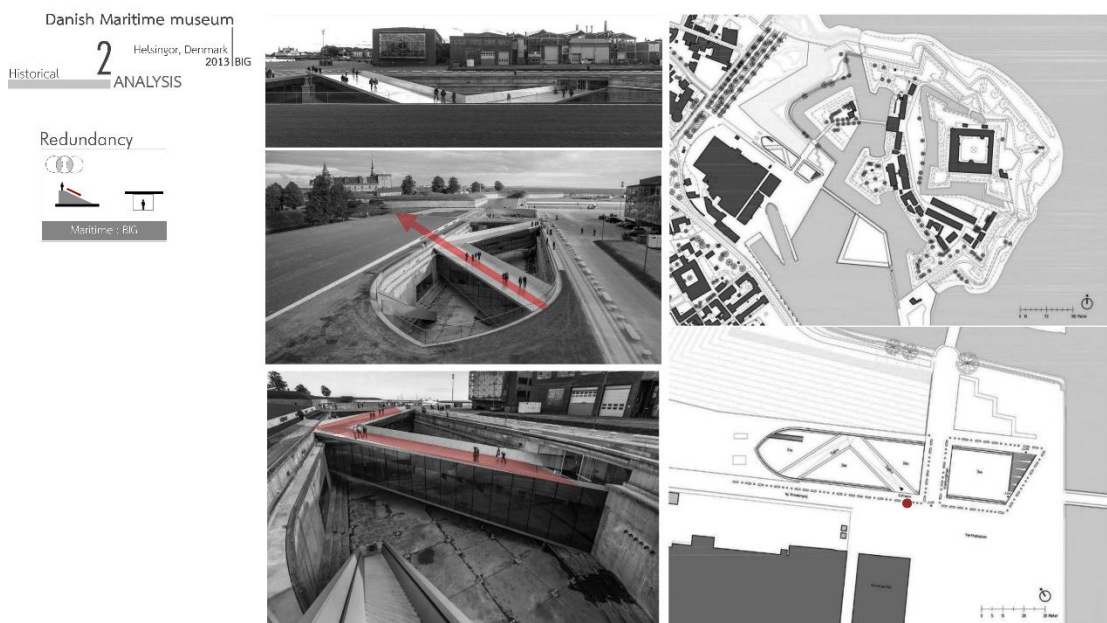
ภาพที่ 59 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Sayamaike

ตารางที่ 3 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Sayamaike

กรณีศึกษาที่ 2 : Maritime : BIG

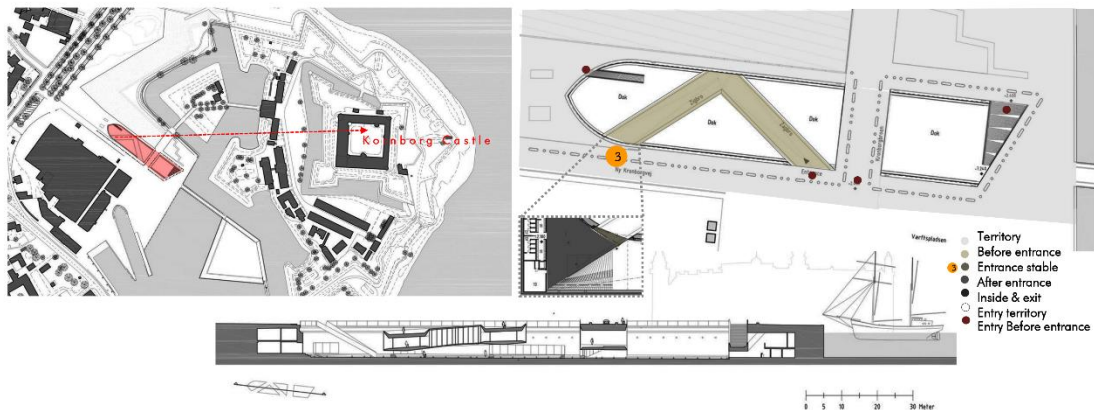
สร้างเมื่อปี 2013 โดยสถาปนิก Bjarke สถานที่ตั้งในเมือง Helsingor ประเทศเดนมาร์ก เป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์การเดินเรือของเดนมาร์กสำหรับเก็บรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการต่อเรือโดยมีความเชื่อมโยงกับปราสาทรอนบอร์ก ตัวอาคารฝังตัวในชั้นใต้ดินไปกับคู่อเรือเก่า ทำให้เห็นทัศนียภาพปราสาทที่เชื่อมแกนเดียวกับทางเข้าของโครงการ

ภาพที่ 60 แสดงภาพรวมอาคาร Maritime

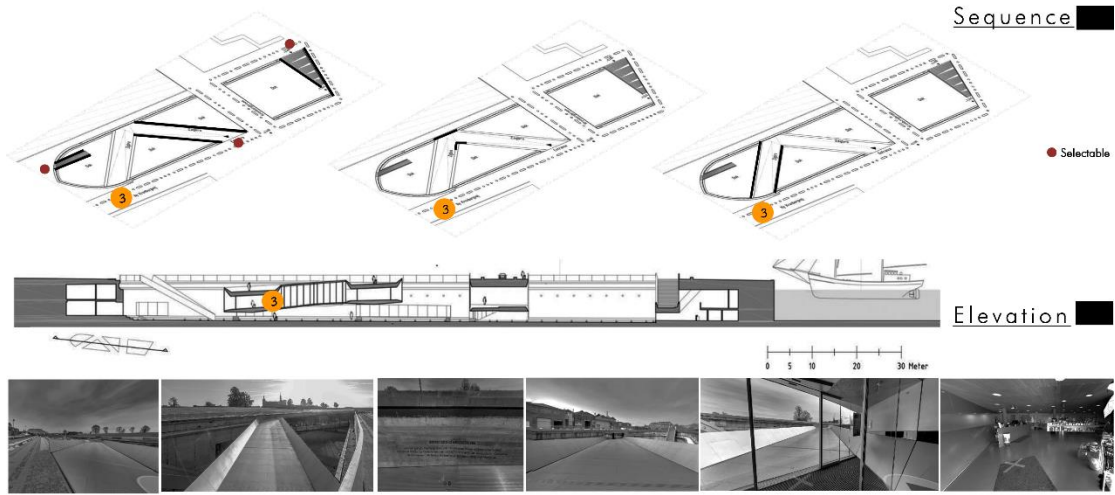
■ Outside

Delimitation ■

ภาพที่ 61 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Maritime

Danish Maritime museum
 2 Helsingør, Denmark
 2013 BIG
 Historical ANALYSIS

ภาพที่ 62 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Maritime

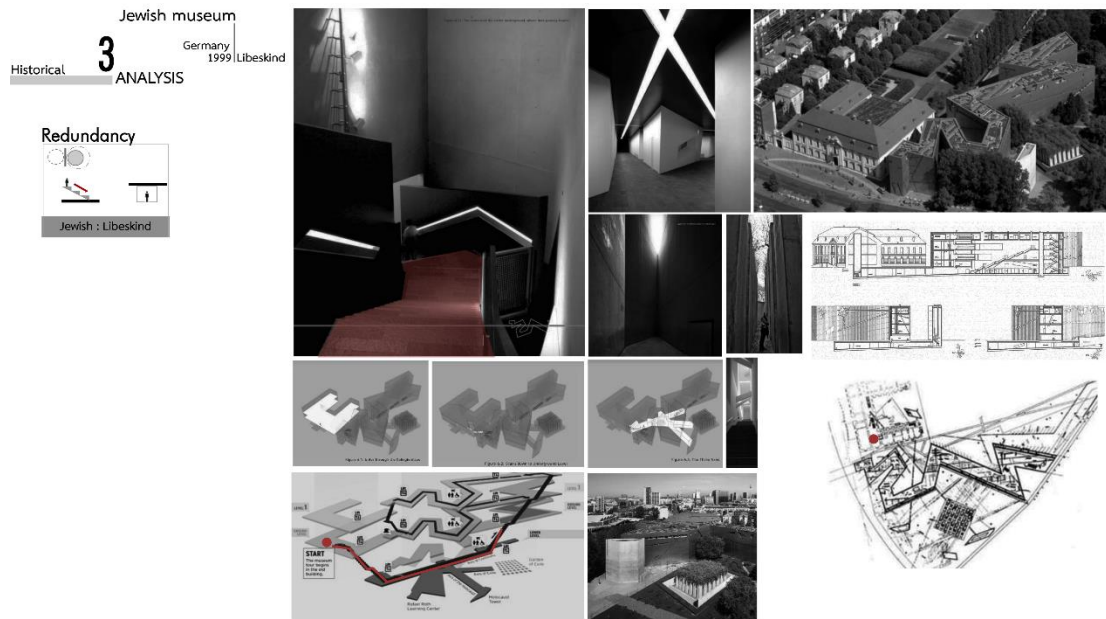
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า เริ่มต้นจากพื้นที่อาณาบริเวณที่มีมุมมองเห็นทางเข้าที่ชัดเจน เมื่อเข้าสู่พื้นที่ก่อนทางเข้าจะเป็นการเดินทางข้ามสะพานลอยทางลาดลง ผ่านร่องรอยของคู่อ้อมเรือเก่าจากการทิ้งร่องรอยการถูกใช้งานในอดีตที่ผนังด้านล่าง มีการเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่จากขวาไปซ้าย หยุดอ่านข้อความที่ผนังคอนกรีตขึ้นสนิมเป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภายในและตรงกับแกนปราสาทครอนบอร์ก จากนั้นกลับมาเดินทางลาดตรงอีกครั้งเพื่อเข้าสู่อาคาร โดยทางเข้าแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของบริบทภายนอกและค่อยๆ เปลี่ยนอารมณ์ความรู้สึกด้วยความต่างระหว่างสะพานสร้างใหม่กับผนังคู่อ้อมเรือเก่าเพื่อเชื่อมปัจจุบันกลับไปเรียนรู้อดีตอีกครั้ง

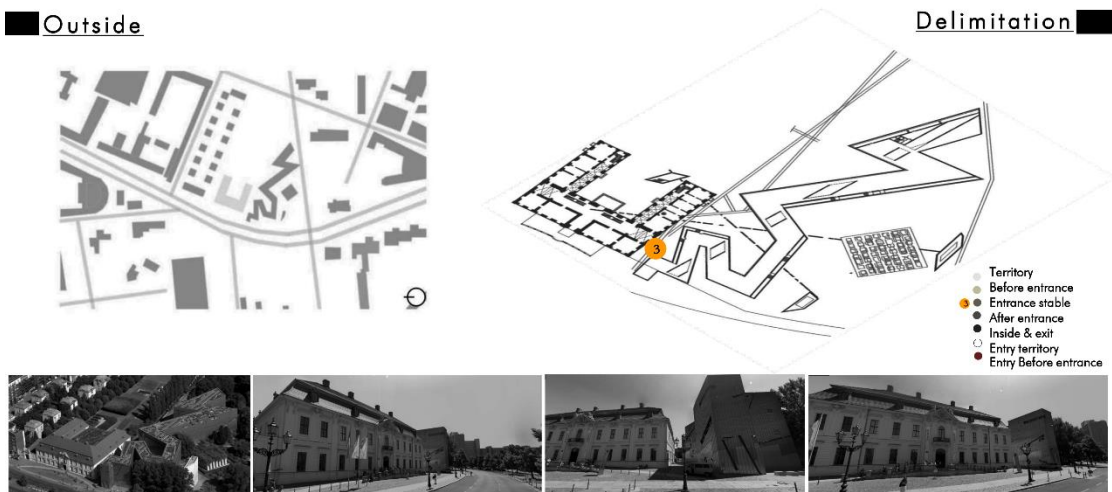
ภาพที่ 63 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Maritime

กรณีศึกษาที่ 3 : Jewish : Libeskind

สร้างเมื่อปี 1999 โดยสถาปนิก Libeskind สถานที่ตั้งในเมือง Berlin ประเทศเยอรมันเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ที่ต้องการสื่ออารมณ์ความรู้สึกวิถีชีวิตของชาวยิวในช่วงเวลาทั้งก่อนและหลังการถูกฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ โดยสร้างอาคารใหม่เชื่อมกับอาคารเก่าในบริบทเมืองเบอร์ลิน

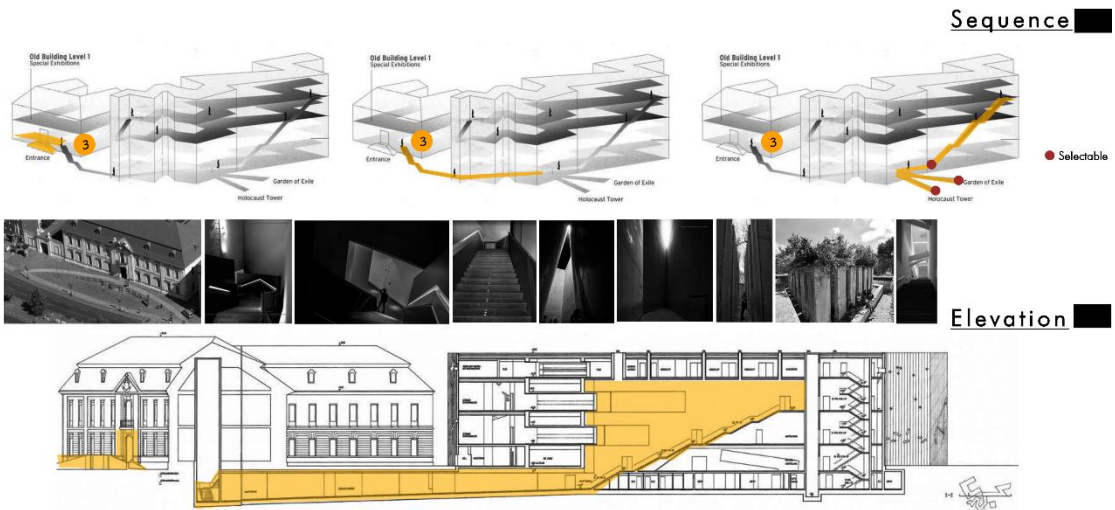

ภาพที่ 64 แสดงภาพรวมอาคาร Jewish

ภาพที่ 65 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Jewish

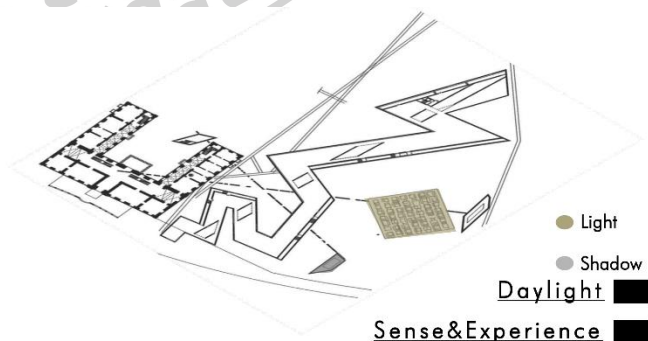
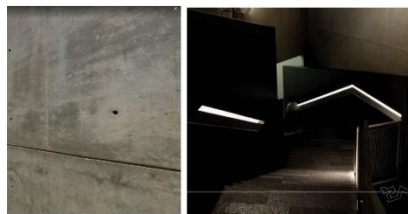
Jewish museum
Germany 1999 Libeskind
Historical **3** ANALYSIS

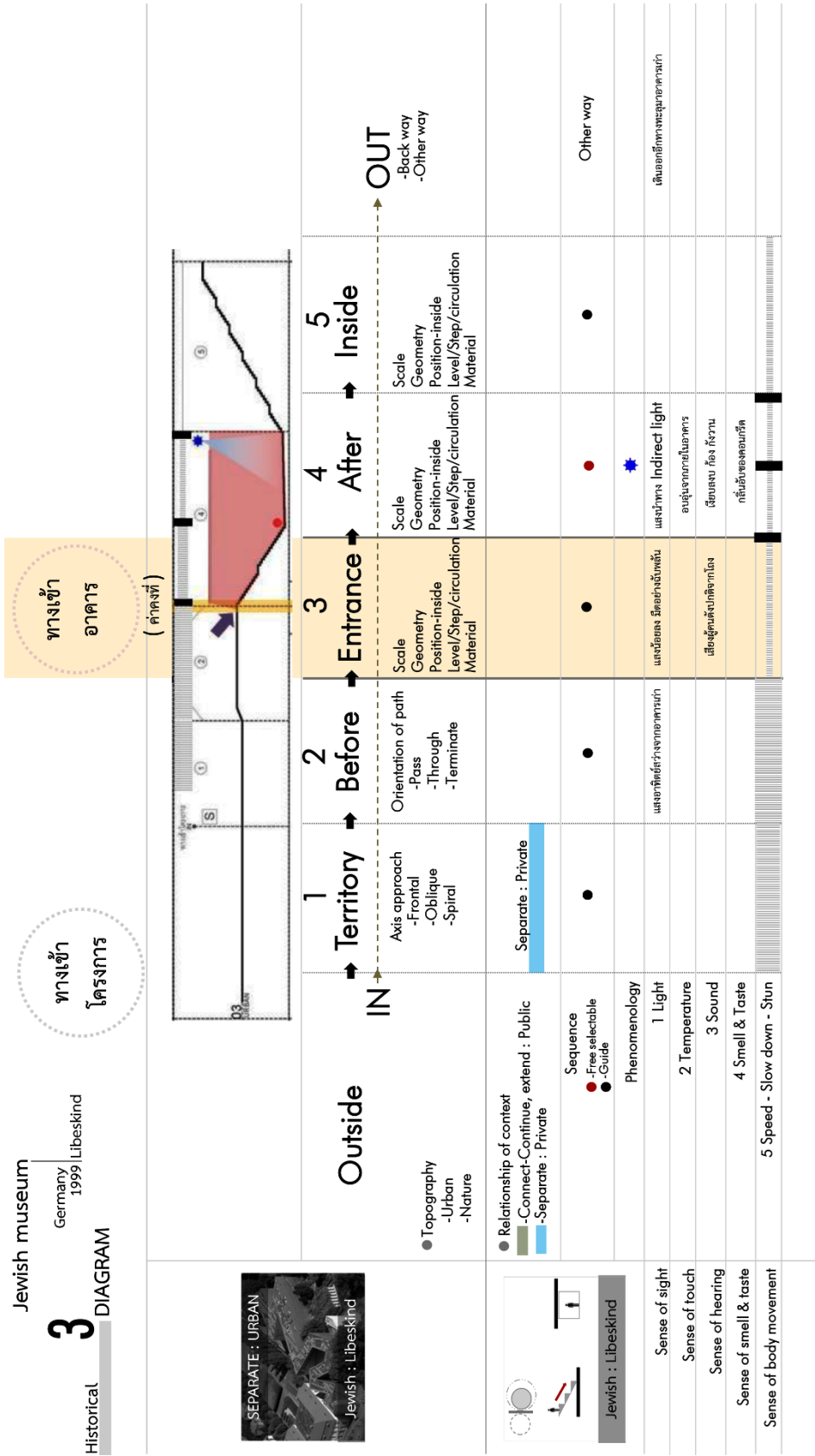
ภาพที่ 66 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Jewish

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า เริ่มต้นจากการเข้าสู่อาคารเก่าชั้นแรกเชื่อมต่อกับทางเข้าอาคารใหม่ของโครงการด้วยการเดินลงบันไดที่ลาดชันอย่างยาวนาน สร้างความรู้สึกไม่มั่นคง น่ากลัว หวาดระแวง จากสภาวะแสงสว่างจากอาคารเก่าก้าวเข้าสู่ความมืดสลัวของอาคารใหม่ที่ต้องเดินผ่านไปตามแสงสลัวที่ซ่อนนำทางไปตามจุดหมายต่างๆ จากนั้นเริ่มเดินไปตามทางลาดเกิดทางเลือก 3 ทางเพื่อหน่วงเวลาในการเปิดประสบการณ์การรับรู้ของแต่ละเส้นทาง ความหมาย ก่อนที่จะกลับเข้าสู่การเดินขึ้นบันไดที่ลาดชันอีกครั้งเพื่อเริ่มเข้าสู่เนื้อหาภายในพิพิธภัณฑ์

Material

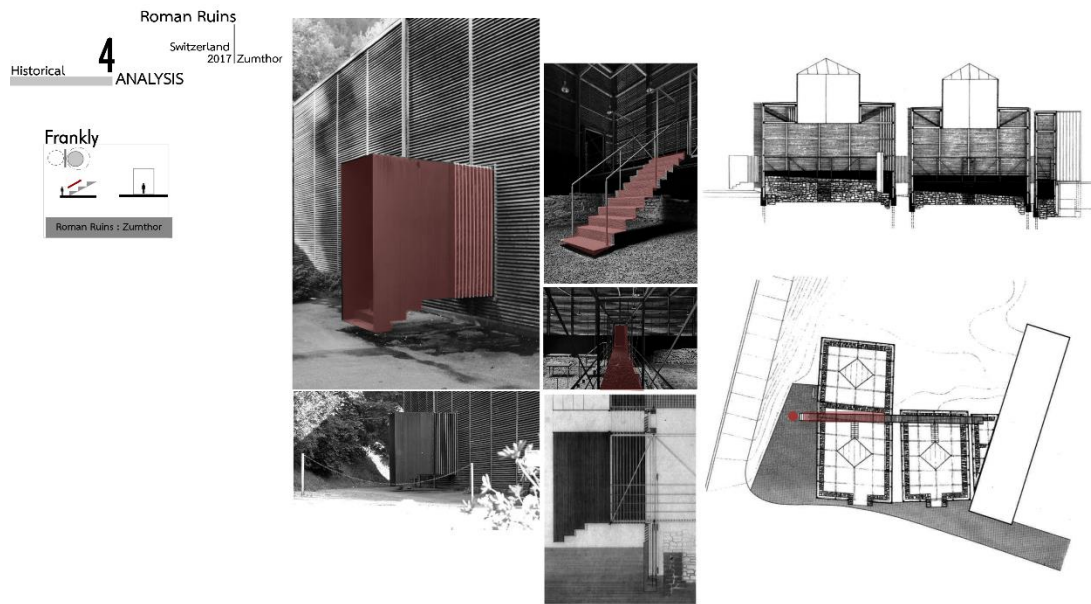
ภาพที่ 67 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Jewish

ตารางที่ 5 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Jewish

กรณีศึกษาที่ 4 : Roman Ruins : Zumthor

สร้างเมื่อปี 2017 โดยสถาปนิก Peter Zumthor สถานที่ตั้งในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อป้องกันการถูกทำลายของฐานรากโครงสร้างอาคารโรมัน 3 หลังที่ยังเหลืออยู่ในภูมิทัศน์เมืองเดิม

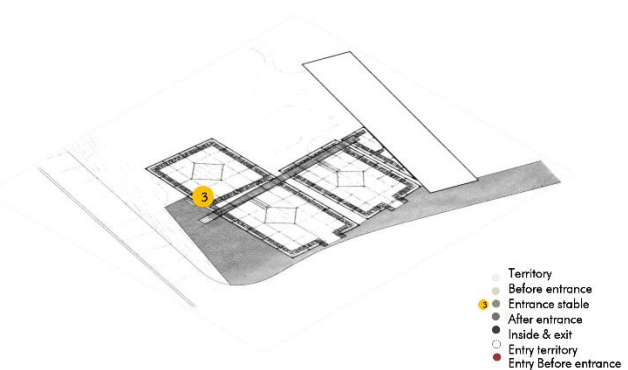

ภาพที่ 68 แสดงภาพรวมอาคาร Roman Ruins

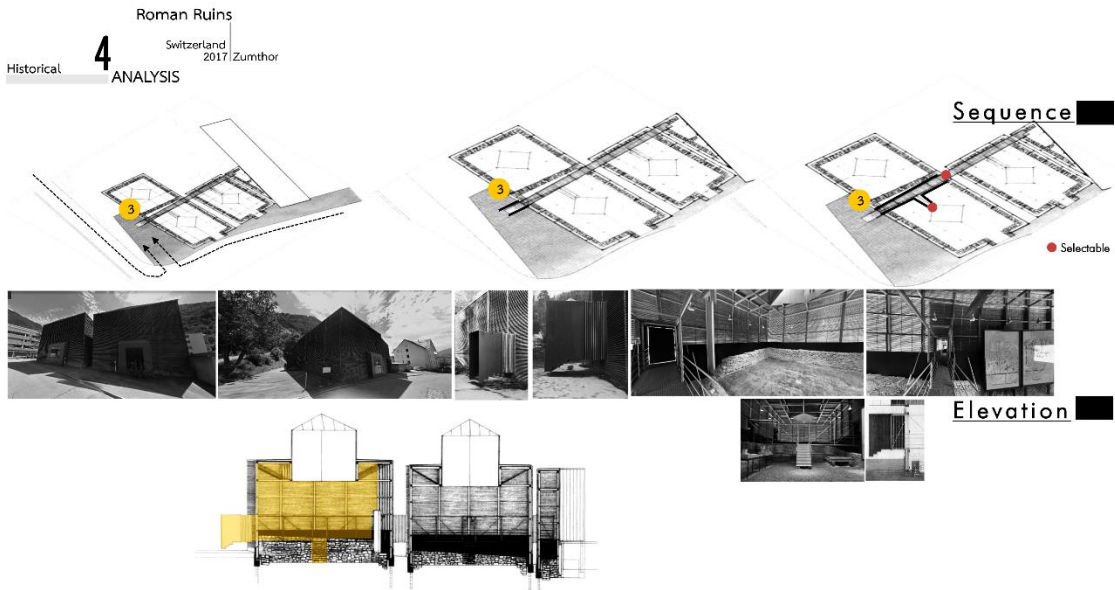
Outside

Delimitation

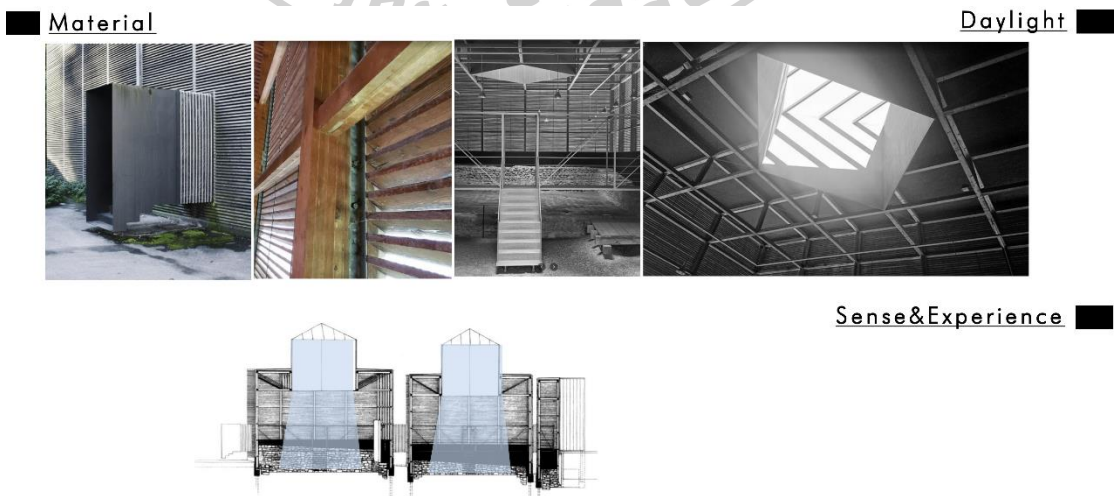

ภาพที่ 69 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Roman Ruins

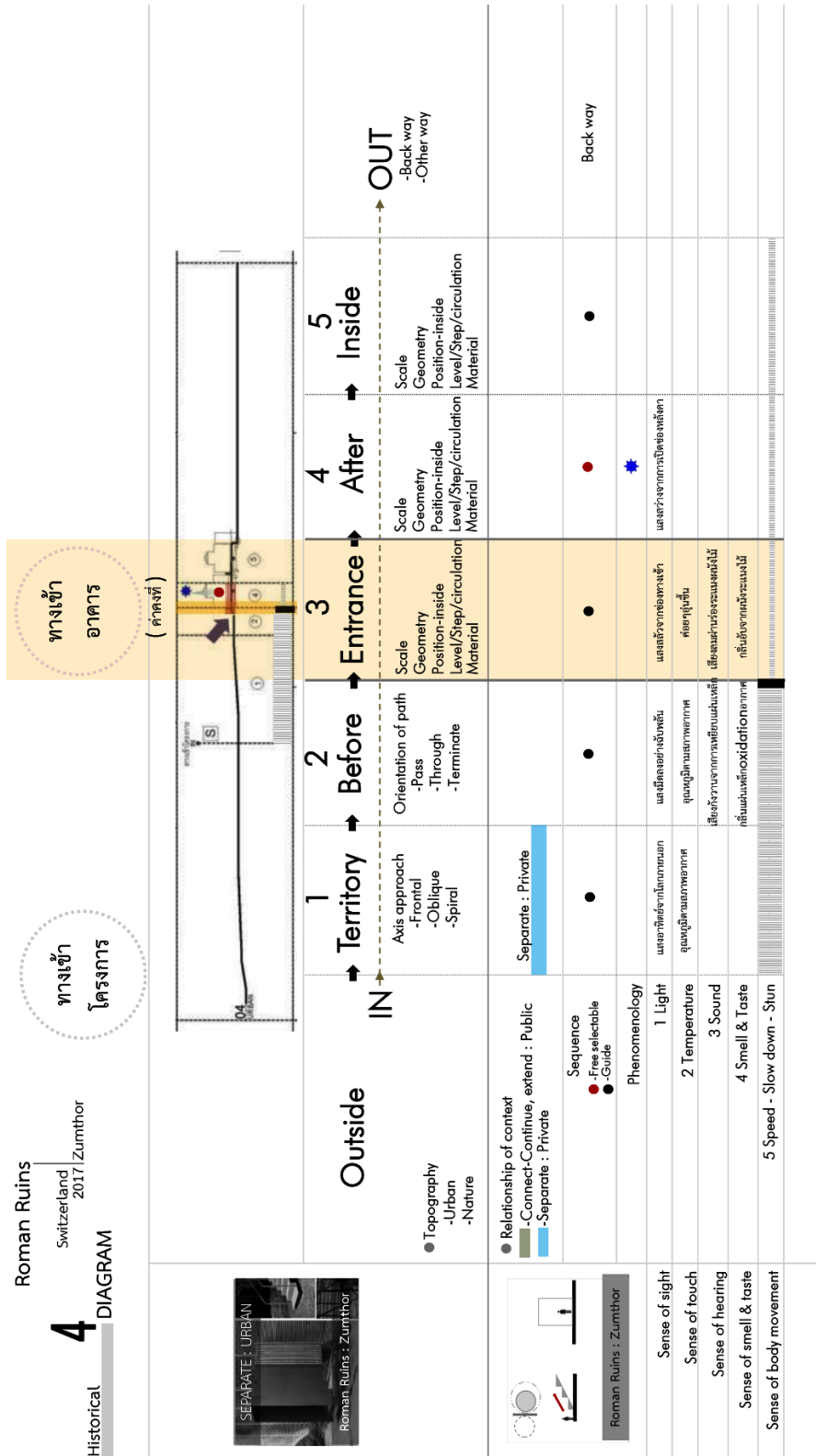

ภาพที่ 70 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Roman Ruins

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า เริ่มต้นจากพื้นที่อาณาบริเวณที่ค่อนข้างเล็ก โดยพื้นที่ก่อนทางเข้าจะถูกออกแบบให้ยกตัวลอยจากพื้นดินเพื่อก้าวข้ามจากโลกปัจจุบันไปสู่โลกในอดีต ด้วยการใช้แผ่นเหล็กอุโมงค์ขนาดสัดส่วนมนุษย์ จากแสงสว่างสู่มืดสลัว เมื่อเดินเหยียบบันไดที่ทำด้วยแผ่นเหล็กจะเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง เสียงดังก้องกังวานจากการเหยียบและสะท้อนไปมา ภายในอุโมงค์ทำให้เกิดความรู้สึกกำลังก้าวข้ามไปอีกโลกหนึ่ง เมื่อเข้ามาถึงพื้นที่หลังทางเข้าความสว่างปรากฏอีกครั้งจากลำแสงหลังคา และแสงที่ผ่านระแนงไม้ มีสะพานเชื่อมต่อแนวแกนเดียวกัน นำสายตาให้พาเดินต่อไปและจะมีทางลงบันไดเพื่อเข้าสู่เนื้อหาของพิพิธภัณฑ์อีกครั้ง

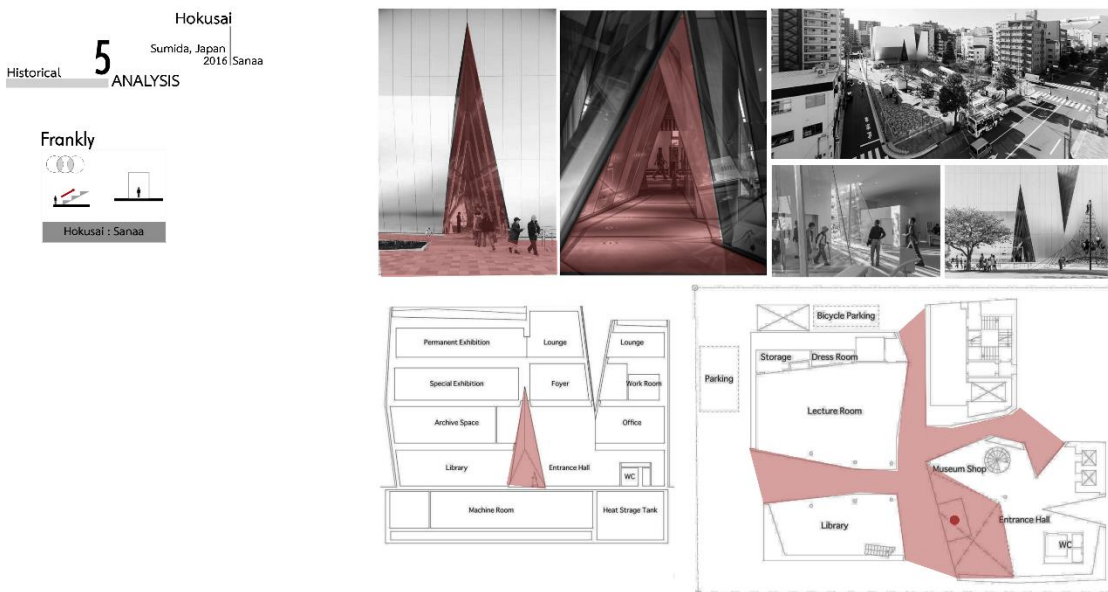
ภาพที่ 71 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Roman Ruins

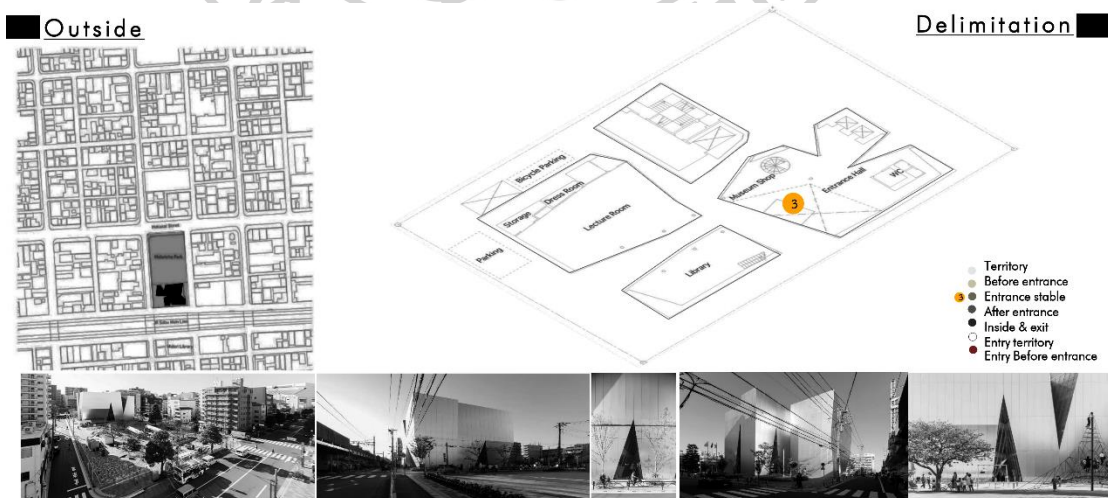
ตารางที่ 6 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Roman Ruins

กรณีศึกษาที่ 5 : Hokusai : Sanaa

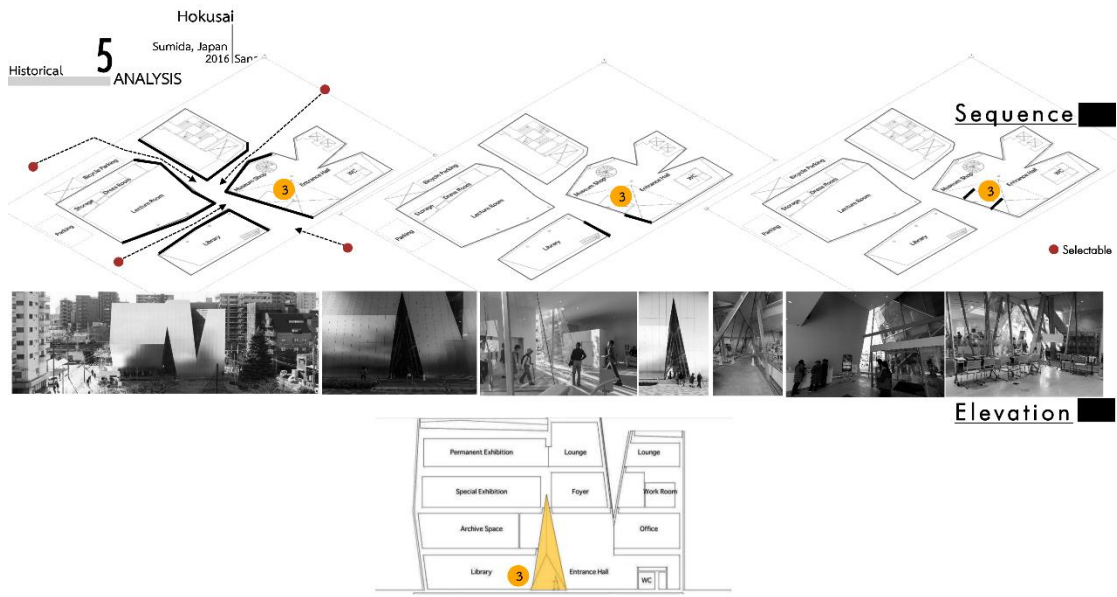
สร้างเมื่อปี 2016 โดยสำนักสถาปนิก Sanaa สถานที่ตั้งในย่าน Sumida เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นบ้านเกิดของศิลปิน พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์แห่งนี้เป็นที่เก็บรวบรวมชีวประวัติและผลงานของศิลปินบุคคลสำคัญ Hokusai ภาพพิมพ์ที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ Red fuji ที่เป็นแรงบันดาลใจในการใช้รูปแบบภูเขาไฟฟูจิมาออกแบบตัวอาคาร

ภาพที่ 72 แสดงภาพรวมอาคาร Hokusai

ภาพที่ 73 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Hokusai

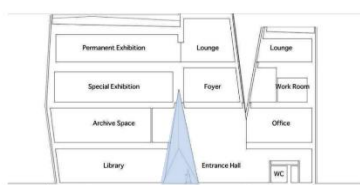
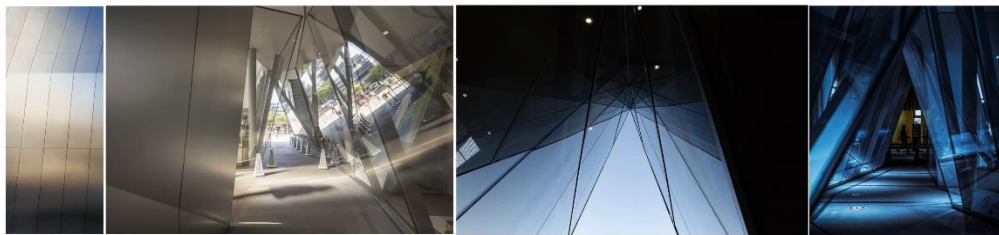

ภาพที่ 74 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Hokusai

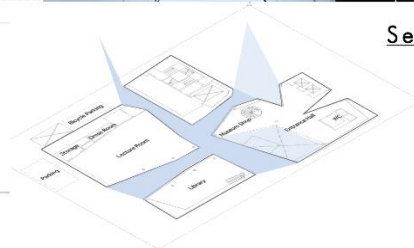
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า เริ่มต้นจากพื้นที่อาณานิคมบริเวณที่เป็นสนามเด็กเล่น ลานโล่งเพื่อต้องการเชื้อเชิญผู้คนที่สามารถเข้าถึงโครงการได้ง่าย จากนั้นต้องเดินขึ้นจากการยกระดับพื้นเมื่อเข้ามาถึงพื้นที่ก่อนทางเข้าจะมีทางเข้า 4 ทิศทางที่หลากหลายและสามารถเลือกได้ว่าไปไปส่วนไหนก่อน ลักษณะทางเข้าจะเป็นการลอดเข้าสู่ถ้ำที่เป็นรอยแยกสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ทรงสูงผ่านวัสดุคลุมมึนย้อมผสมผสานกับกระจกใสที่หักเหแสงไปมาเหมือนผลึกแก้วที่ทำหน้าที่เปิดให้แสงธรรมชาติเข้าสู่ภายในอาคารได้มากขึ้นจากการค่อยๆ เคลื่อนที่ผ่านไปในแต่ละก้าวจะเห็นความแตกต่างของลำแสงที่ผ่านเข้ามาในแต่ละระนาบในช่วงเวลาที่แตกต่างกันไปตามฤดูกาล

Material

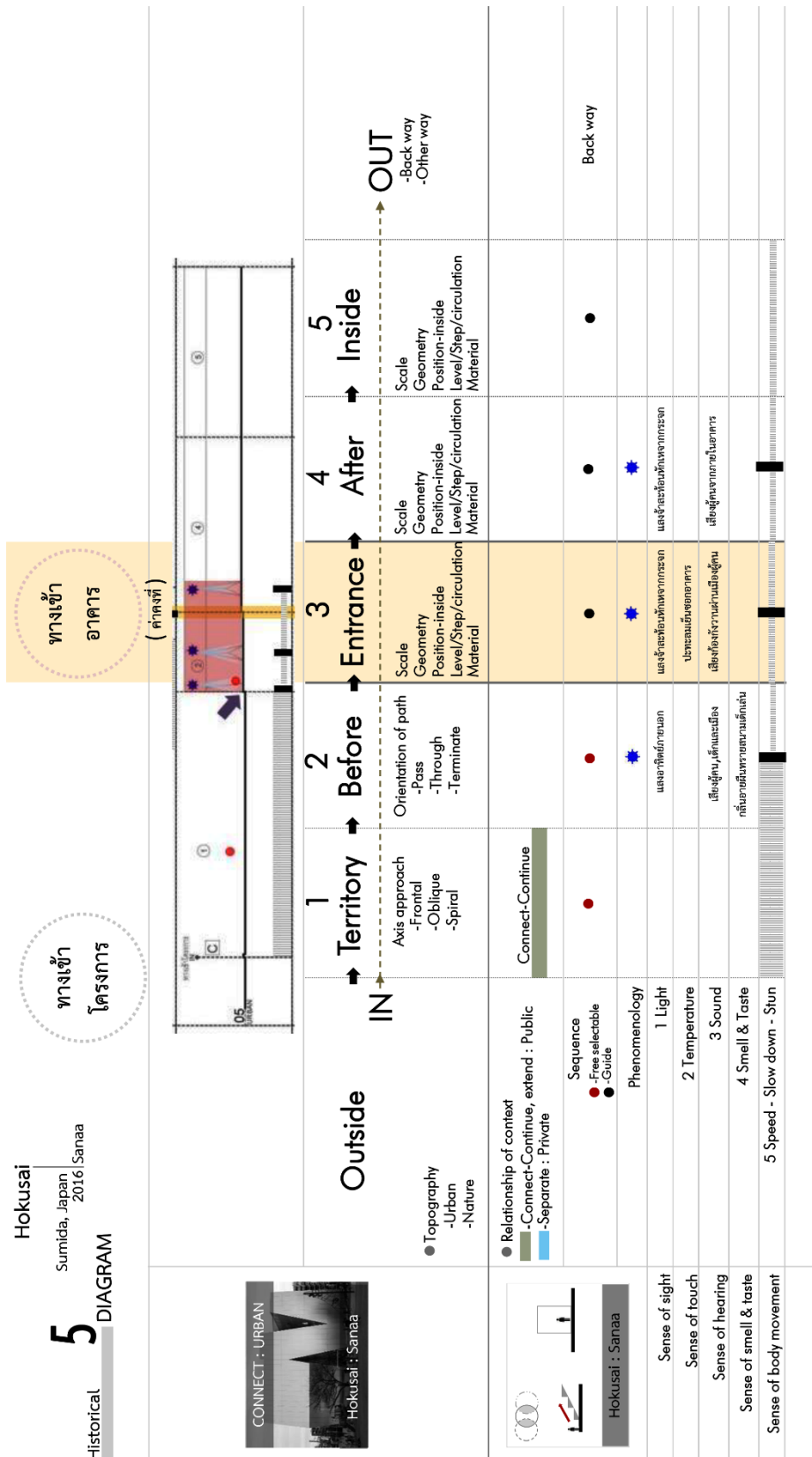
Daylight

Sense&Experience

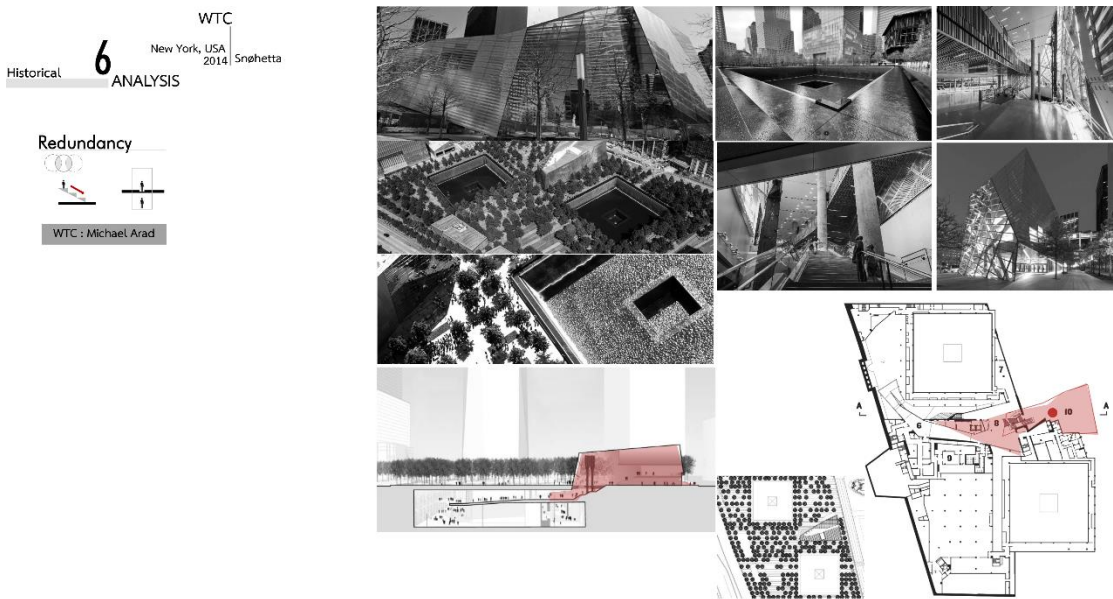
ภาพที่ 75 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Hokusai

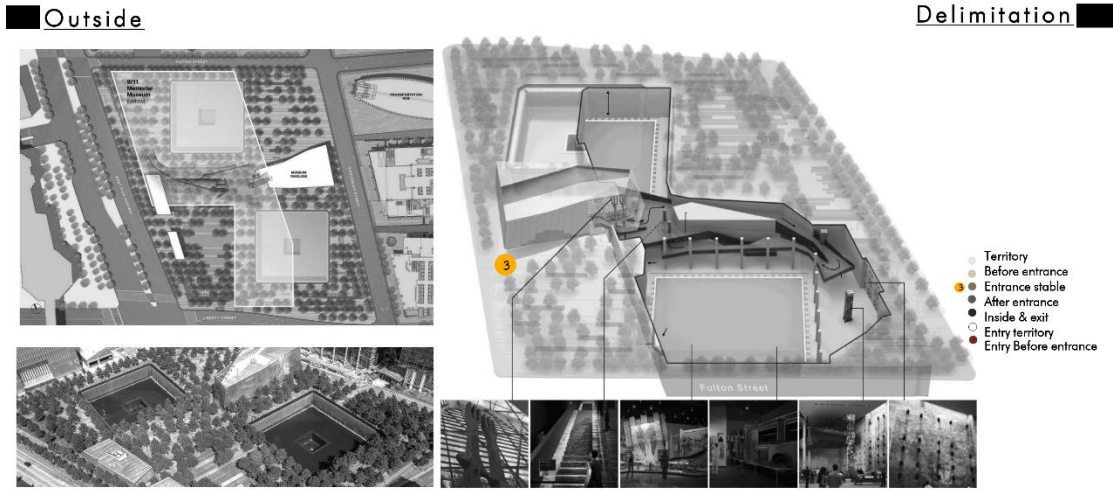
ตารางที่ 7 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Hokusai

กรณีศึกษาที่ 6 : WTC : Snøhetta

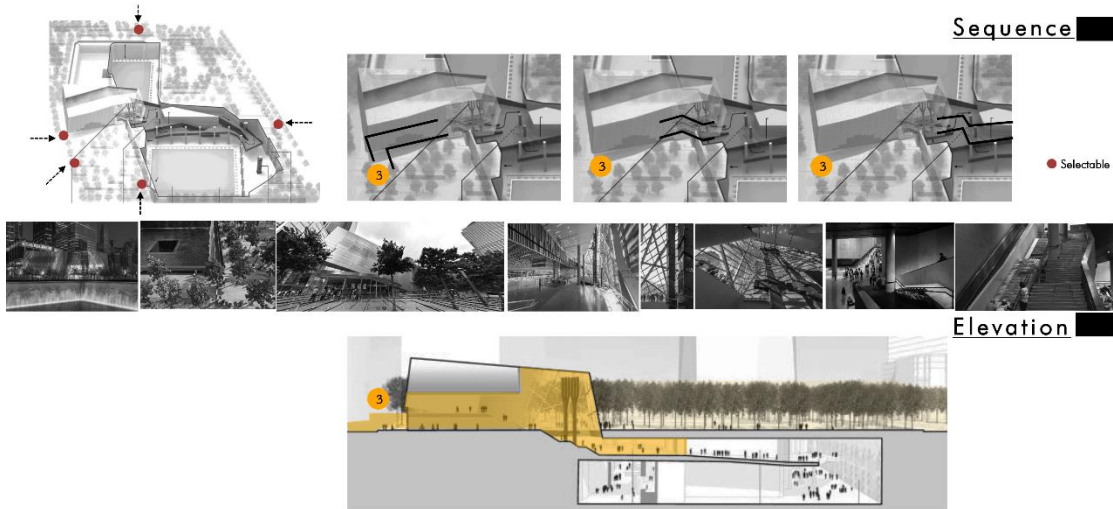
สร้างเมื่อปี 2014 โดยสถาปนิก Snøhetta สถานที่ตั้งในเมือง New York ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์สำหรับเก็บรวบรวมบันทึกเหตุการณ์โศกนาฏกรรมอาคาร World trade center ถล่มจากการก่ออาชญากรรมทำให้ผู้คนบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และเพื่อระลึกถึงถึงจึงสร้างพิพิธภัณฑ์นี้ไว้เป็นอนุสรณ์สถานเตือนใจให้กับคนรุ่นหลัง

ภาพที่ 76 แสดงภาพรวมอาคาร WTC : Worldtrade center

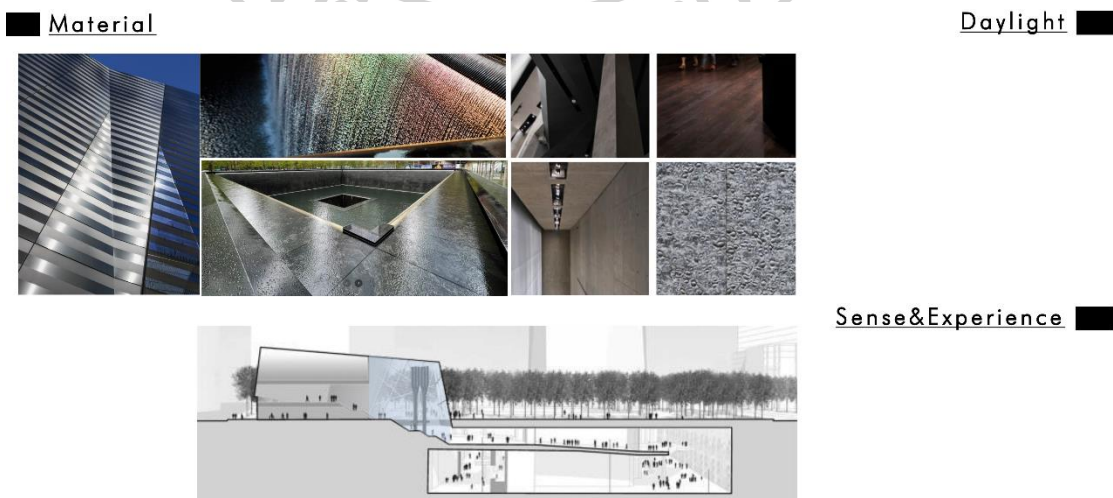

ภาพที่ 77 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า WTC : Worldtrade center

ภาพที่ 78 แสดงการวิเคราะห์ Sequence WTC : Worldtrade center

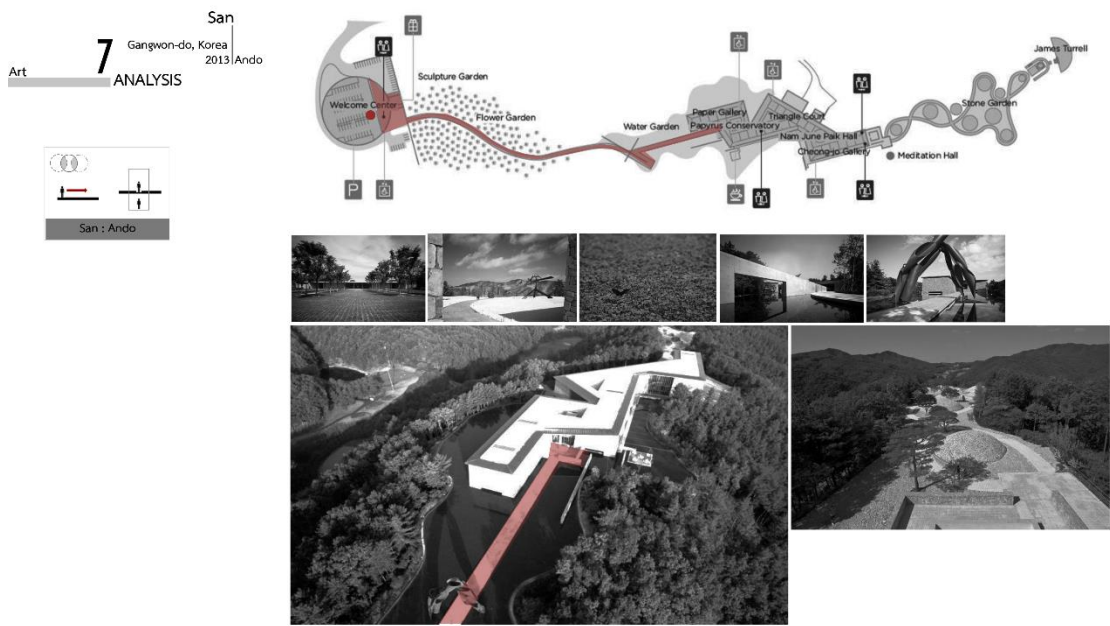
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณานิคมบริเวณเข้าถึงได้หลายส่วน การสร้างความหมายด้วยการทิ้งร่องรอยอนุสรณ์สถานที่เป็นฐานรากเดิมของอาคาร 2 ส่วน บริเวณขอบโดยรอบสลักชื่อผู้เสียชีวิตทั้งหมด มีน้ำตกไหลลงใต้อาคารฐานรากขนาดใหญ่สื่อความหมายถึงน้ำตาความเศร้าโศกของการจากลาผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ครั้งนั้น เมื่อมาถึงพื้นที่ก่อนทางเข้า จะผ่าน Canopy ที่ยื่นออกมาจากตัวอาคารแบบเอียงลงไม่มั่นคงเพื่อผ่านพื้นที่หลังทางเข้าจากการเน้นย้ำความหมายด้วยการหีบเอาโครงสร้างหลักของอาคารที่ไม่ถูกทำลายผ่านแสงธรรมชาติจากการเปิดผนังกระจกใสหักเหียงไปมาให้เกิดการย่ำเตือนเตรียมเข้าสู่เนื้อหาภายในอาคาร

ภาพที่ 79 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ WTC : Worldtrade center

กรณีศึกษาที่ 7 : San : Ando

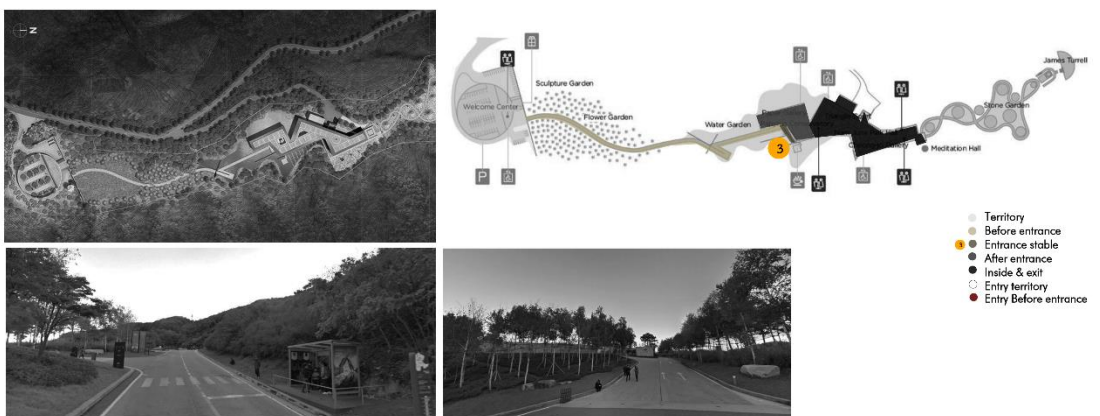
สร้างเมื่อปี 2013 โดยสถาปนิก Tadao Ando สถานที่ตั้งในเมือง Gangwon-do ประเทศเกาหลีเป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อเก็บรวบรวมและแสดงผลงานศิลปะสำหรับบำบัดอาการทางจิตหรือสำหรับการทำจิตใจให้สงบ ด้วยการเข้าถึงธรรมชาติและเข้าใจงานศิลปะ

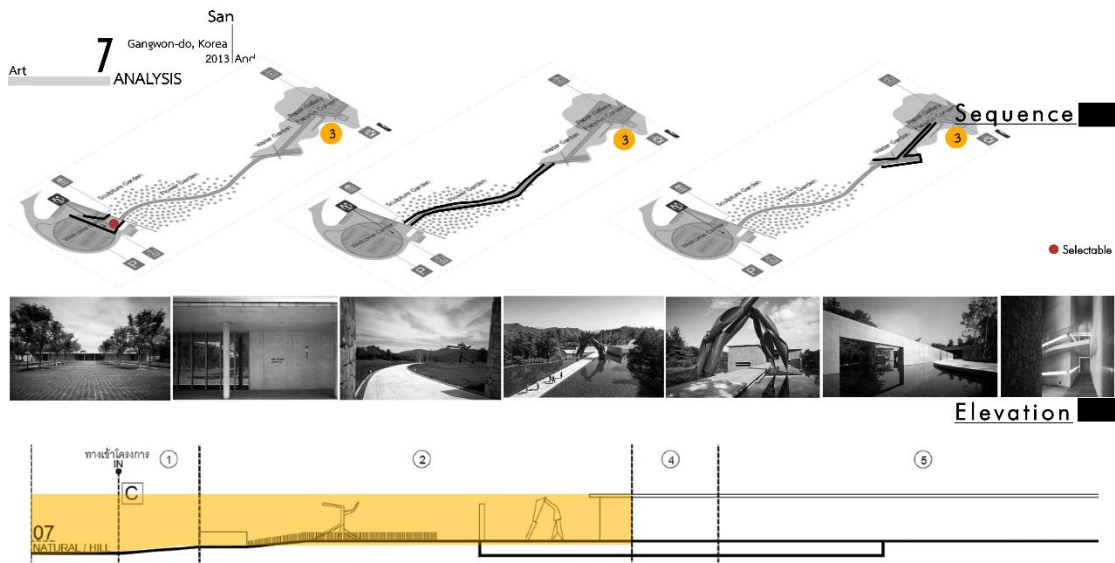
ภาพที่ 80 แสดงภาพรวมอาคาร San art museum

Outside

Delimitation

ภาพที่ 81 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า San art museum

ภาพที่ 82 แสดงการวิเคราะห์ Sequence San art museum

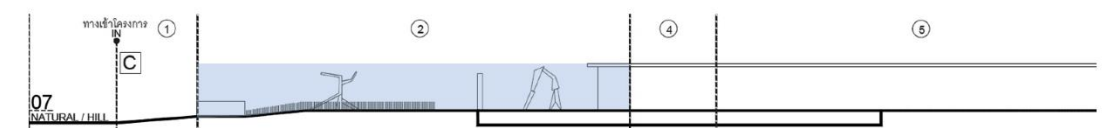
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า เป็นการควบคุมบังคับเดินทะลุพื้นที่เปลี่ยนผ่านต่างๆ เริ่มจากการมาถึงสวนอาณาบริเวณที่ต้องจอดรถด้านหน้า ต้องเดินผ่านอาคารต้อนรับซื้อตั๋วก่อนที่ จะเดินผ่านไปยังพื้นที่ก่อนทางเข้า ที่ถูกแบ่งเป็น 2 ส่วนคือต้องเดินผ่านสวนดอกไม้กับสวนน้ำ จาก ความต่างระหว่างเส้นโค้งอิสระกับเส้นตรงเรขาคณิต ที่ทางเดินสวนดอกไม้ค่อยๆเปลี่ยนผ่านสู่ ลักษณะทางเดินเส้นตรงเมื่อผ่านสวนน้ำ โดยมีการวางประติมากรรมขนาดใหญ่ทั้ง 2 ส่วนเพื่อ สร้างความหมายของการมาถึงทางเข้าอาคาร ในระหว่างการเดินทางที่ผ่านนั้นใช้เวลาตรึงอารมณ์ ความรู้สึกกับบริบทธรรมชาติอย่างยาวนานเพื่อสร้างสภาวะผ่อนคลายก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาภายใน อาคารอีกครั้ง

Material

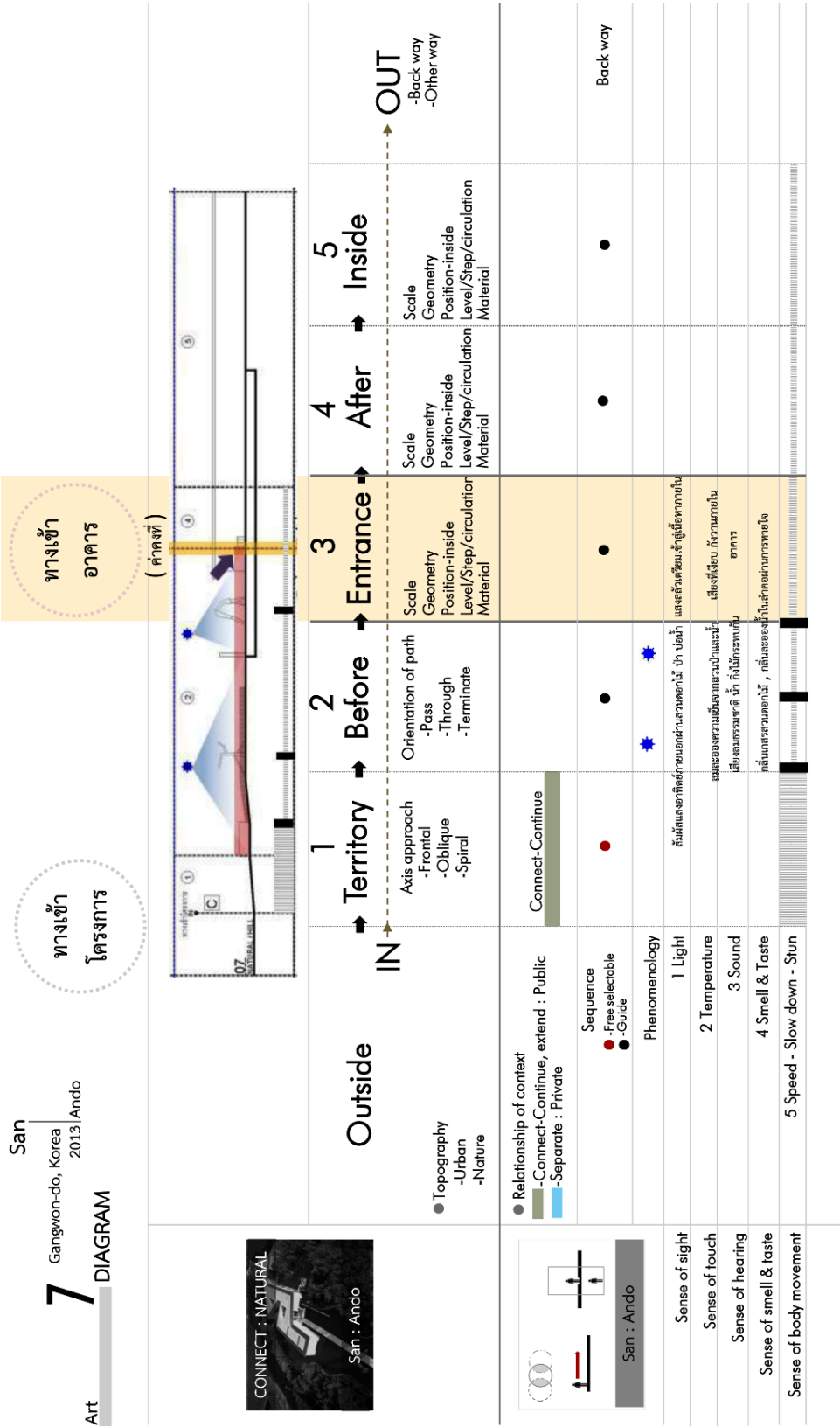
Daylight

Sense&Experience

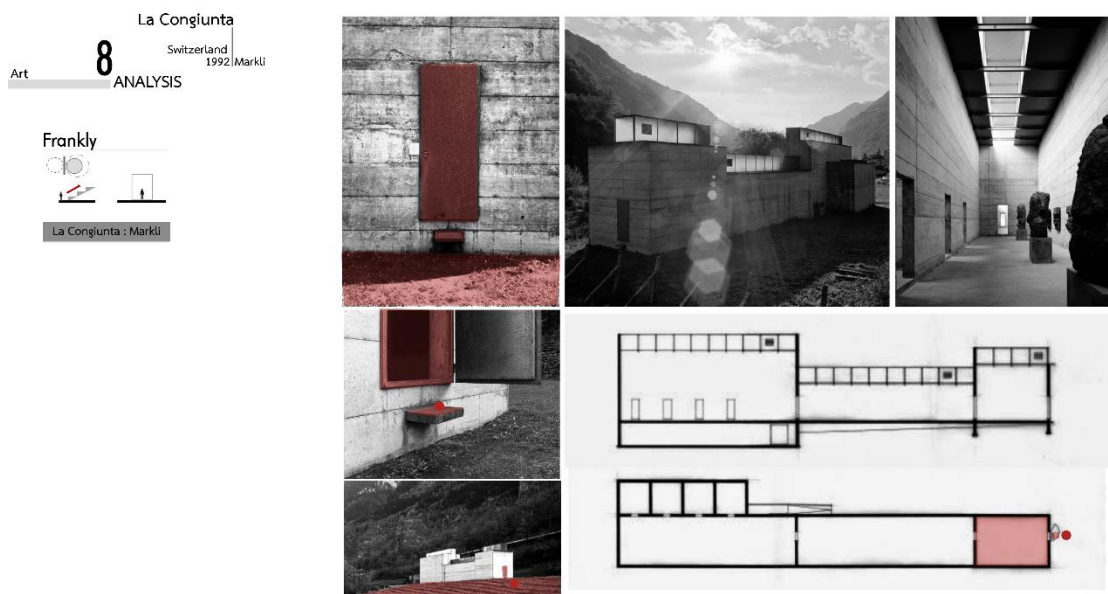
ภาพที่ 83 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ San art museum

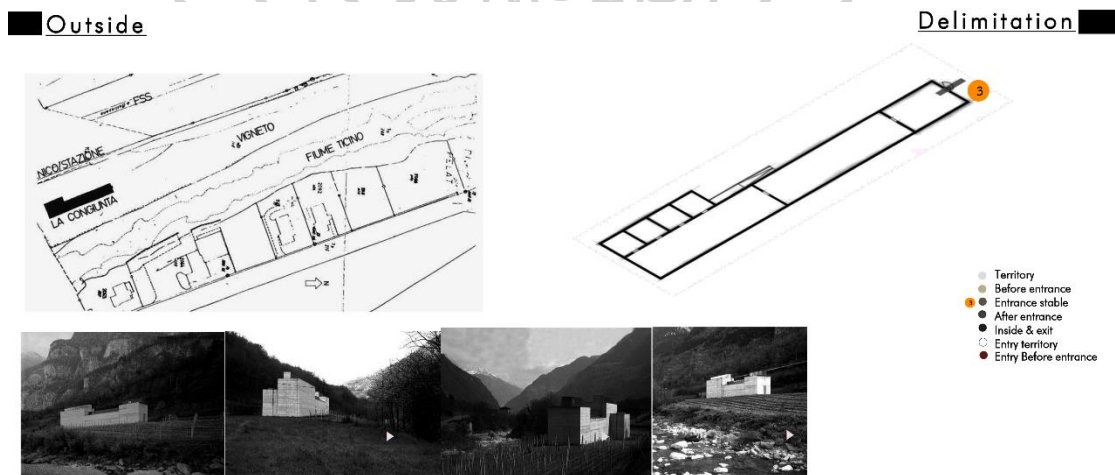
ตารางที่ 9 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า San art museum

กรณีศึกษาที่ 8 : La Congiunta : Markli

สร้างเมื่อปี 1992 โดยสถาปนิก Peter Markli สถานที่ตั้งในหมู่บ้าน Giornico ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ภูมิประเทศติดเทือกเขา เป็นมูลนิธิพิพิธภัณฑ์ศิลปะชุมชนที่ไม่ต้องการให้ระบบทุนนิยมเข้ามาครอบงำศิลปะบริสุทธิ์ ตัวอาคารจึงไม่แสดงออกถึงการเรียกร้องความสนใจใดๆ เป็นการเก็บรักษาประติมากรรมผลงานของ Zurcher Plastikers Hans Josephsohn

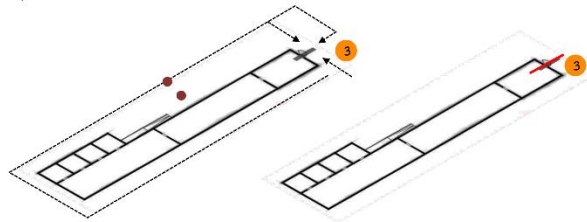

ภาพที่ 84 แสดงภาพรวมอาคาร La Congiunta museum

ภาพที่ 85 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า La Congiunta museum

La Congiunta
Switzerland
1992/Markii
Art 8 ANALYSIS

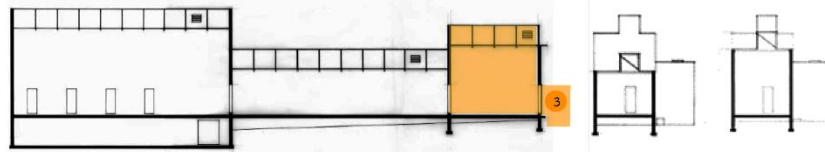

Sequence

● Selectable

Elevation

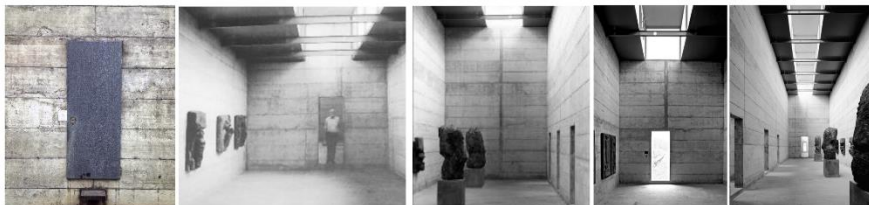

ภาพที่ 86 แสดงการวิเคราะห์ Sequence La Congiunta museum

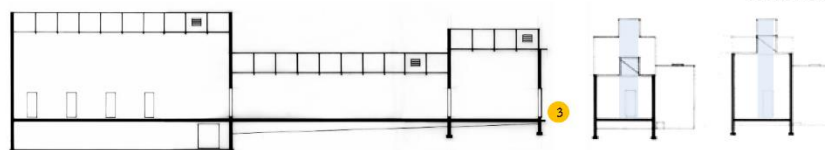
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า มีความกระชั้นอย่างฉับพลัน จากพื้นที่อาณานิเวศที่มีเพียงแปลงปลูกผักฟาร์มของชุมชนในหมู่บ้านจากลานด้านหน้า เมื่อมาถึงส่วนทางเข้า ประตูเป็นวัสดุแผ่นเหล็กสัดส่วนมนุษย์ มีคานปูนขนาด 1 คนเหยียบขึ้นเป็นระดับเพื่อการก้าวข้ามเข้าไปสู่พื้นที่ภายในอย่างกระชั้นฉับพลัน การไม่แสดงตัวตนของอาคารทำให้รูปแบบทางเข้าถูกลดบทบาทลงเพื่อแสดงถึงความนอบน้อม และตัดขาดจากโลกภายนอกด้วยผนังคอนกรีตที่หนาเพื่อรักษาผลงานประติมากรรม เมื่อผ่านพื้นที่หลังทางเข้าจะมองเห็นจุดรวมสายตาร่องว่างของแต่ละส่วนเป็นแกนตรงเดียวกันเพื่อนำพาเดินทะลุผ่านส่วนอื่นๆ และเดินไปตามลำแสงสลัวธรรมชาติที่เกิดจากการเปิดช่องแสงบนหลังคา

Material

Daylight

Sense&Experience

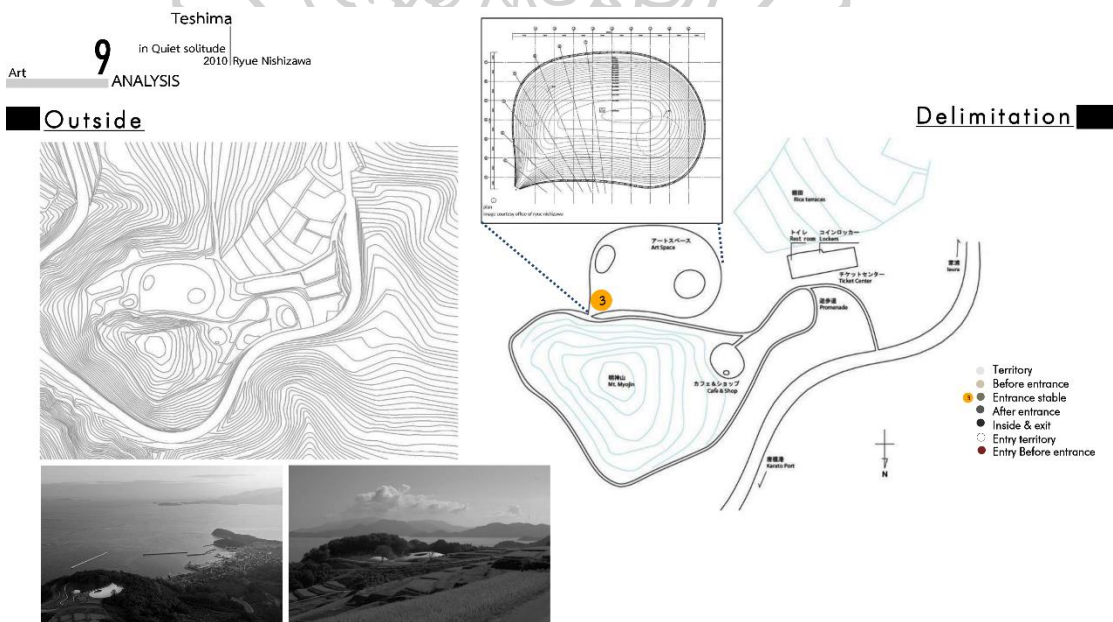
ภาพที่ 87 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ La Congiunta museum

กรณีศึกษาที่ 9 : Teshima art : Ryue

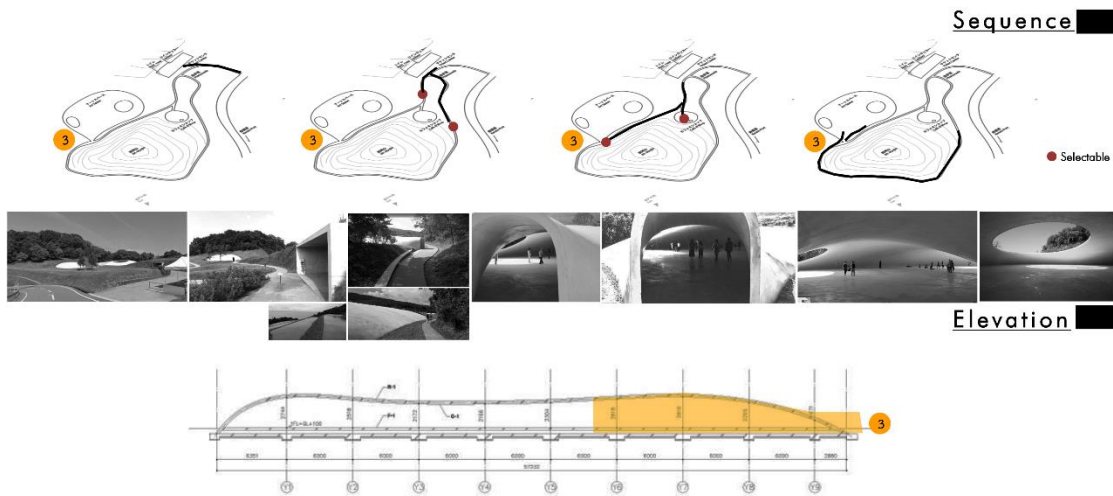
สร้างเมื่อปี 2010 โดยสถาปนิก Ryue Nishizawa ร่วมกับศิลปิน Rei Naito สถานที่ตั้ง Teshima Seto sea ประเทศญี่ปุ่น เป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะบำบัดจิตใจด้วยการเข้าถึงธรรมชาติผ่านงานสถาปัตยกรรมรูปหยดน้ำ ความหมายของตาน้ำ หรือคำว่า แม่ ต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง โครงการตั้งอยู่บนเนินเขาและเห็นวิวทะเลจากที่สูง

ภาพที่ 88 แสดงภาพรวมอาคาร Teshima art museum

ภาพที่ 89 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Teshima art museum

ภาพที่ 90 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Teshima art museum

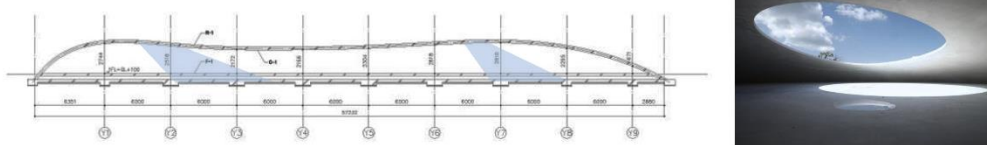
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณาบริเวณแรกเมื่อมาถึงจะต้องผ่านอาคารทรงสี่เหลี่ยมที่ถูกฝังไปกับเนินเขาก่อนสำหรับการเก็บสัมผัสภาวะ การซื้อตั๋วเข้าชม จากนั้นต้องเดินผ่านทางเดินเส้นโค้งที่มีทางเลือกอิสระว่าจะไปส่วนคาเฟ่ก่อนหรืออยากเดินอ้อมอาคารหรืออยากเดินทางลัดตรงสู่อาคารภายใน โดยการเดินผ่านทะเลระหว่างฝั่งซ้ายที่เป็นเนินนาขั้นบันไดจากคนในชุมชนมาปลูกกับฝั่งขวาที่เป็นเนินผนังปูนของเปลือกอาคารรูปหยดน้ำผ่านร่มเงาของต้นไม้สูงจากด้านบนด้วยความกว้างสำหรับหนึ่งคนเดิน เมื่อเดินอ้อมอาคารจะเห็นวิวมุมมองทะเลจากที่สูงไกลออกไป เป็นการมอบโอกาสการเปิดประสบการณ์ใหม่ เมื่อมาถึงพื้นที่ก่อนทางเข้าจะพบที่นั่งสำหรับถอดรองเท้าก่อน เพื่อเดินลอดอุโมงค์ผนังคอนกรีตเส้นโค้งลัดส่วนพอดีตัวเข้าสู่พื้นที่ภายใน และเห็นปลายสายตาเป็นปรากฏการณ์แสงจากการเปิดช่องหลังคา

Material

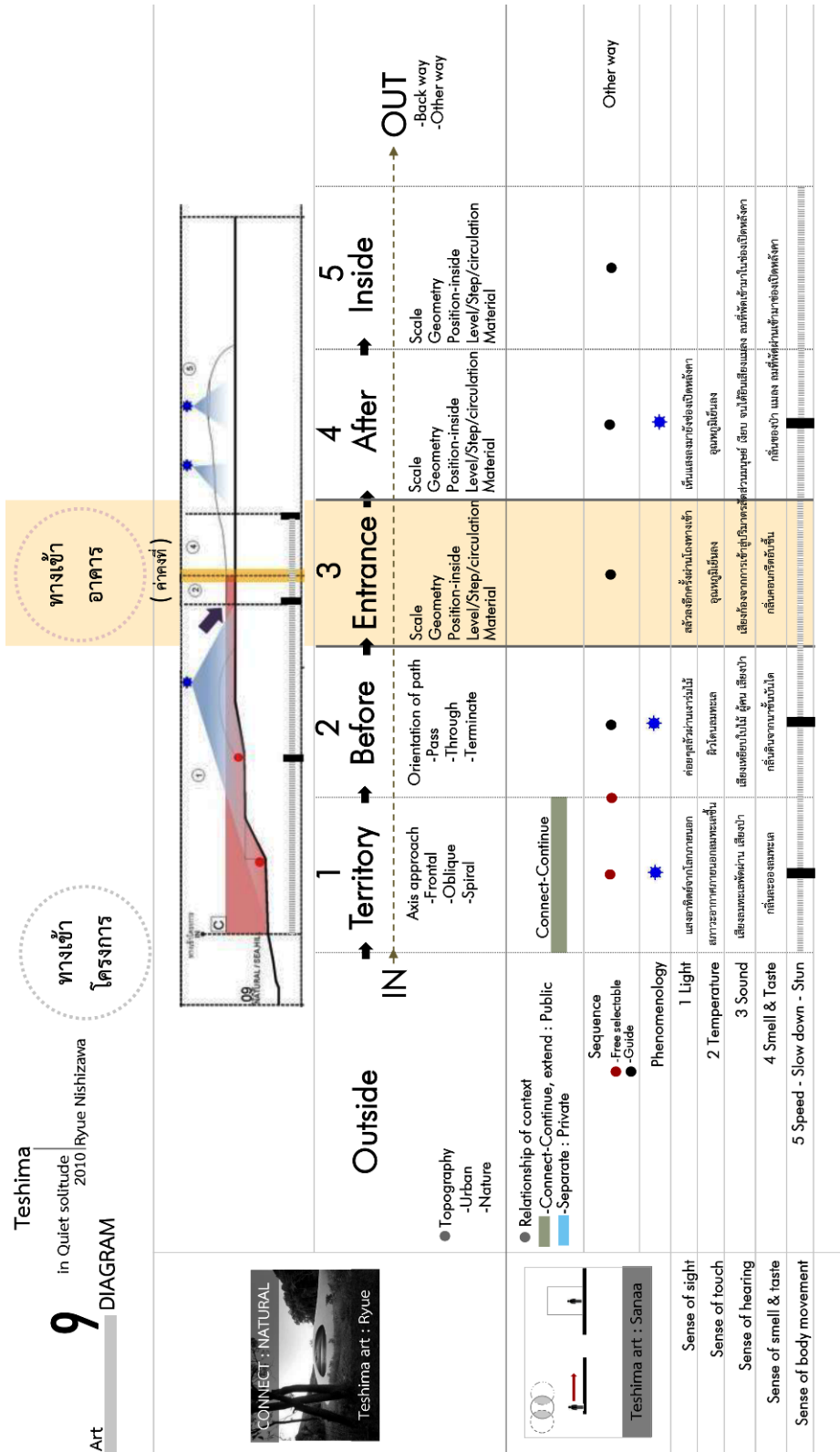
Daylight

Sense&Experience

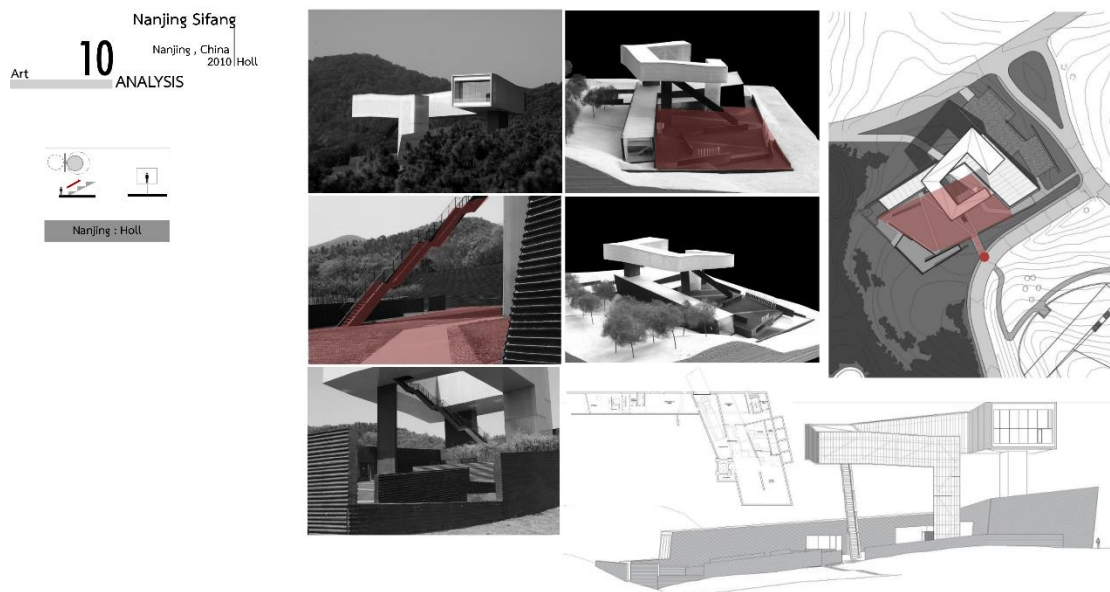
ภาพที่ 91 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Teshima art museum

ตารางที่ 11 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Teshima art museum

กรณีศึกษาที่ 10 : Nanjing : Holl

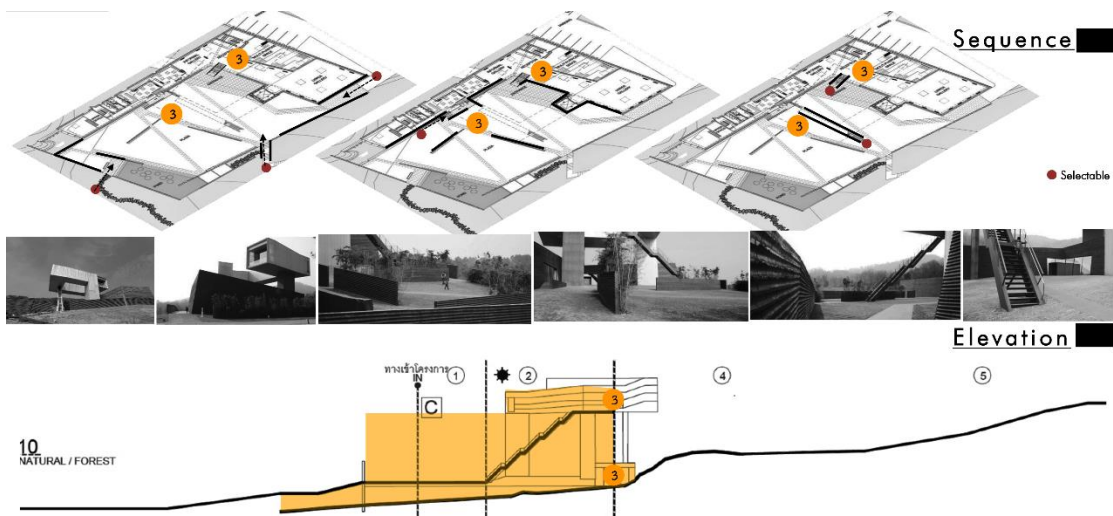
สร้างเมื่อปี 2010 โดยสถาปนิก Steven Holl สถานที่ตั้งในเมือง Nanjing ประเทศจีน เป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยของประเทศจีนใจกลางป่าสวนสาธารณะที่อยู่ใกล้กับเมืองหนานจิง รวบรวมศิลปะร่วมสมัยและมีนิทรรศการหมุนเวียน แนวคิดความต่างของมุมมองศิลปะตะวันออกจากการออกแบบพื้นที่ทางเข้าด้านล่างกับศิลปะตะวันตกตัวอาคารที่ถูยกยกตัวสูงขึ้นที่มาบรรจบกัน

ภาพที่ 92 แสดงภาพรวมอาคาร Nanjing art museum

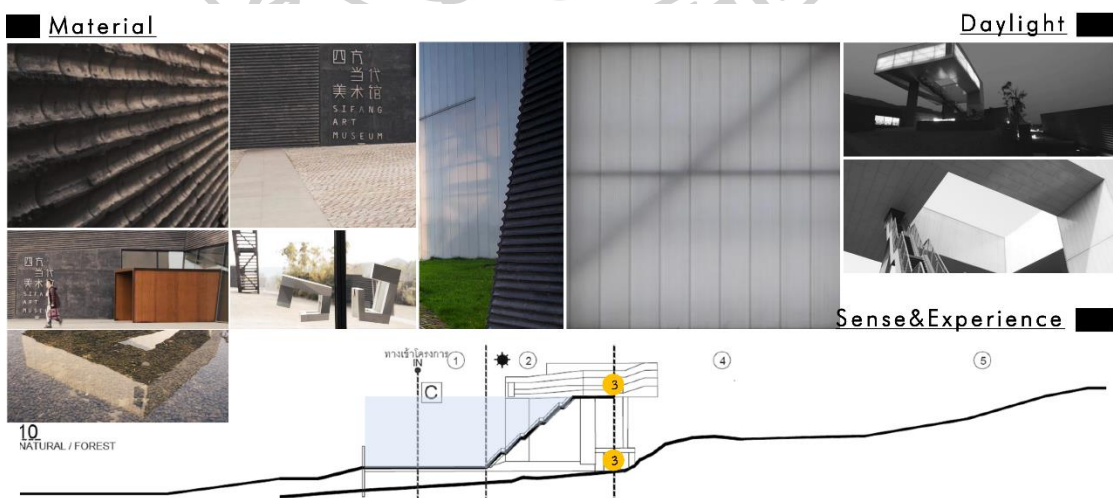

ภาพที่ 93 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Nanjing art museum

ภาพที่ 94 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Nanjing art museum

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณาบริเวณเป็นการกระจายทางเข้าที่ หลากหลายและจะถูกรวบทางเข้าเดียวกันในช่วงพื้นที่ก่อนทางเข้า มีการเปลี่ยนทิศทางขึ้น-ลง ตามทางลาดเอียงที่จงใจให้เกิดมุมมองคู่ขนานเหมือนการอ่านภาพวาดศิลปะจีนสมัยก่อนรูปแบบ สองมิติ และมีการเปลี่ยนจังหวะการเคลื่อนที่จากซ้าย-ขวา ตามแนวแกนกันผนังคอนกรีตปัมเป็น รูปร่องไม้ไผ่เสียดำตัวแทนของวัฒนธรรมจีนเพื่อนำสายตาเข้าสู่ตัวอาคารภายใน และยังมี ทางเลือกเพื่อเปิดประสบการณ์ใหม่จากการเดินขึ้นหรือเดินลงบันไดที่สูงชันยกตัวลอยกับอากาศ กับจังหวะการก้าวเดินที่ค่อยๆเปลี่ยนมุมมองจากด้านล่างสู่มุมมองผืนป่าไปสู่ตัวอาคารทางเข้าที่ ถูกยกตัวสูงขึ้น ปิดท้ายทางออกด้วยการเห็นแกนวิวเมืองหนานจิง ที่เป็นจุดสิ้นสุดของการดูงาน

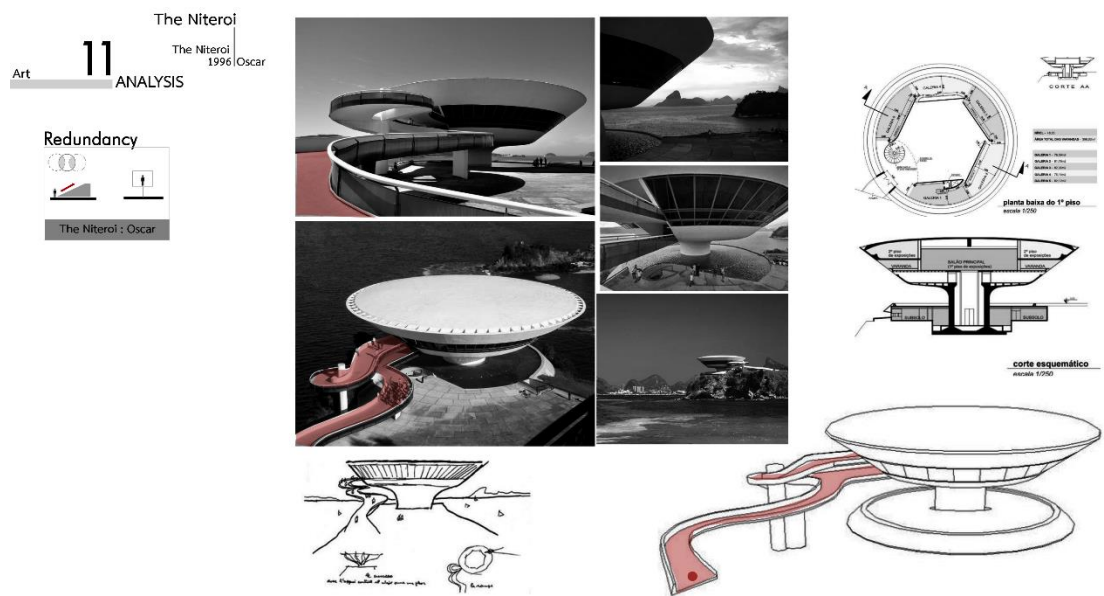
ภาพที่ 95 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Nanjing art museum

ตารางที่ 12 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Nanjing art museum

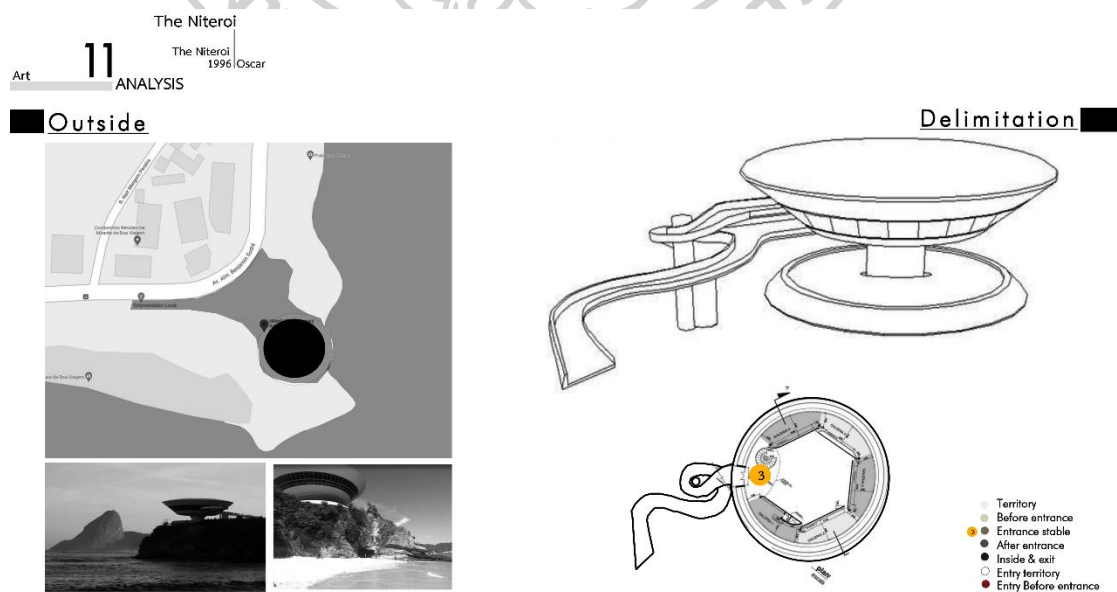
Nanjing Sifang		Nanjing , China 2010 Holt		Art		10		DIAGRAM		
ทางเข้า อาคาร		ทางเข้า โครงการ		(คำคงที่)		10 NATURAL FOREST				
Outside IN → Territory → Before → Entrance → After → Inside → OUT -Back way -Other way	Axis approach -Frontal -Oblique -Spiral	Orientation of path -Pass -Through -Terminate	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	
	● Topography -Urban -Nature	● Relationship of context -Connect-Continue -Separate : Private	Sequence ● -Free selectable ● -Guide	Phenomenology 1 Light 2 Temperature 3 Sound 4 Smell & Taste 5 Speed - Slow down - Stun	Connect-Continue ●	●	●	●	●	●
	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement
	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl	CONNECT : NATURAL Nanjing : Holl
	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement	Sense of sight Sense of touch Sense of hearing Sense of smell & taste Sense of body movement

กรณีศึกษาที่ 11 : The Niteroi : Oscar

สร้างเมื่อปี 1996 โดยสถาปนิก Oscar Niemeyer สถานที่ตั้งในเมือง Rio De Janeiro ประเทศบราซิลเป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะสมัยใหม่ที่รวบรวมศิลปะจากนักสะสมชื่อ Joao Sattamini ที่ตั้งอยู่ติดริมทะเล Boa Viagem แนวคิดของตัวอาคารเป็นรูปดอกไม้ผุดขึ้นกลางทะเล เน้นทางลาดชันของทางเข้าเป็นลักษณะริบบิ้นเส้นโค้งนำไปสู่ทางเข้าอาคารภายใน

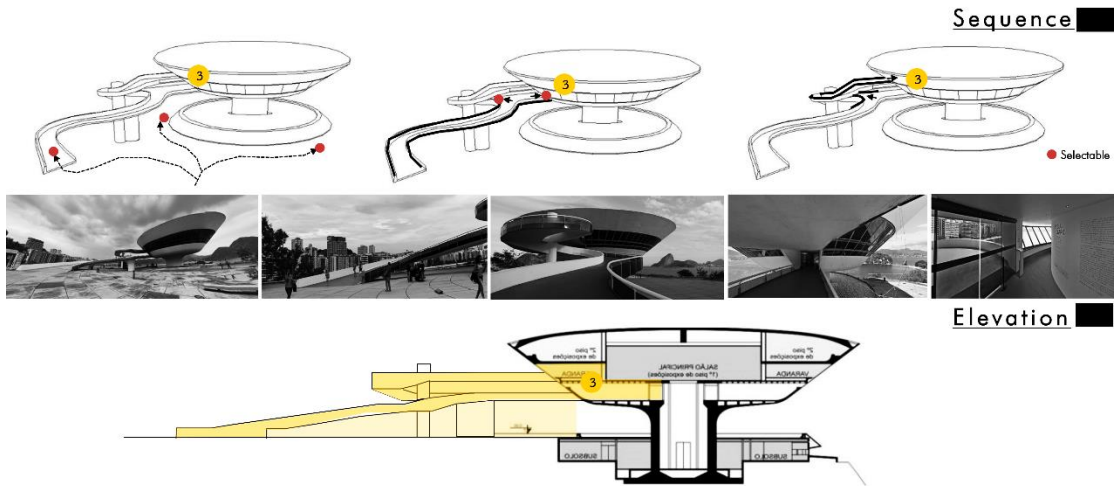

ภาพที่ 96 แสดงภาพรวมอาคาร The Niteroi art museum

ภาพที่ 97 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า The Niteroi art museum

11 The Niteroi
The Niteroi 1996 Oscar
Art ANALYSIS

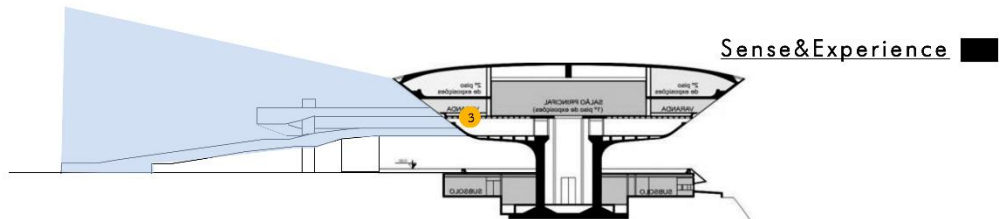

ภาพที่ 98 แสดงการวิเคราะห์ Sequence The Niteroi art museum

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณานิคมเป็นลานปูนโค้งเป็นส่วนหนึ่งของบริบทและสามารถเลือกการเข้าถึงได้อิสระว่าจะเริ่มต้นเดินเข้าหรือจะเลือกเดินลอดใต้อาคารเพื่อสัมผัสวิถีทะเลและวิวเมืองก่อน เมื่อเริ่มต้นเข้าสู่พื้นที่ก่อนทางเข้า จะต้องเดินข้ามผ่านสะพานทางลาดชันที่มีลักษณะโค้งไปมาเพื่อค่อยๆ เปลี่ยนระดับสายตจากวิวเมืองต่ำสู่วิวทะเลที่ค่อยๆ เพิ่มระดับความสูงมากขึ้น เมื่อมาถึงชั้นที่สองสามารถเลือกได้ว่าจะเข้าอาคารเลยหรือจะเดินขึ้นไปต่อชั้นสามที่เป็นทางแยก และเมื่อมาถึงพื้นที่ทางเข้าอาคาร สัดส่วนของทางเข้าจะเล็กลงและลอดใต้พื้นที่ทางลาด จากการนั่งวงเวลาเพื่อตีความกับบรรยากาศวิวที่ยาวนานก่อนเข้าสู่เนื้อหาภายใน

Material

Daylight

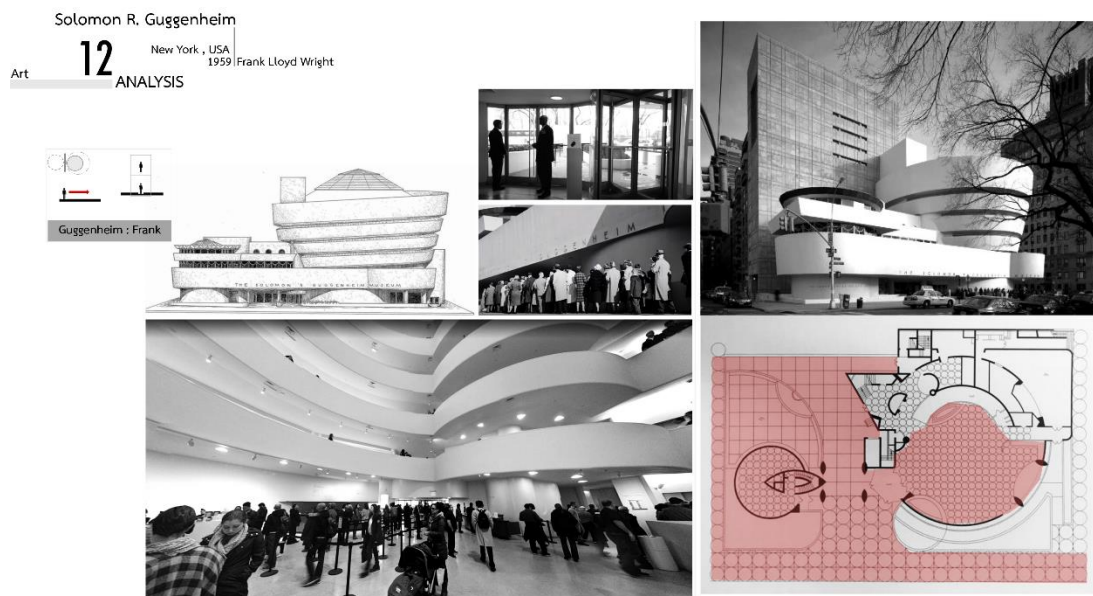

Sense&Experience

ภาพที่ 99 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ The Niteroi art museum

กรณีศึกษาที่ 12 : Guggenheim : Frank

สร้างเมื่อปี 1959 โดยสถาปนิก Frank Lloyd Wright สถานที่ตั้งในเมือง New York ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยที่รวบรวมผลงานศิลปะถาวรและมีการจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน ตัวอาคารถูกสร้างเป็นวงกลมเส้นโค้ง Organic ที่ถูกวางบนฐานสี่เหลี่ยมแนวนอนของช่องลอดทางเข้า โดยรูปทรงอาคารต่างจากตาร่างกริชฝั่งเมืองแมนแฮตตัน

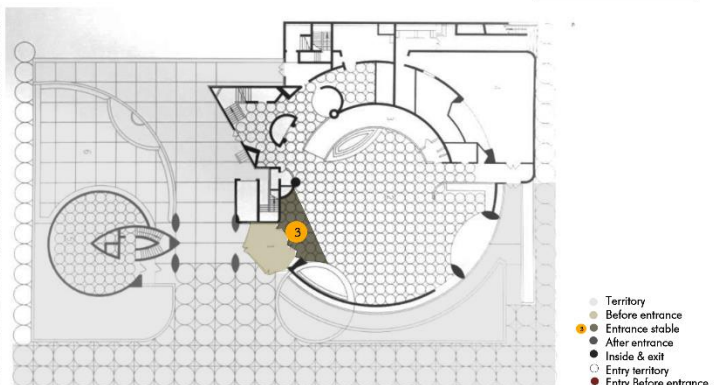
ภาพที่ 100 แสดงภาพรวมอาคาร Guggenheim art museum

Solomon R. Guggenheim
New York, USA
1959 Frank Lloyd Wright
Art 12 ANALYSIS

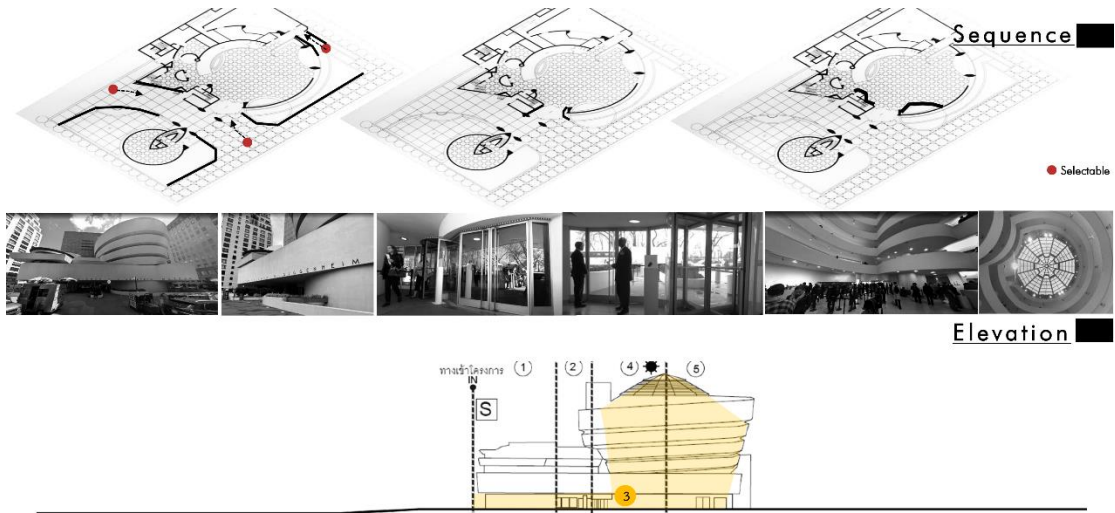
Outside

Delimitation

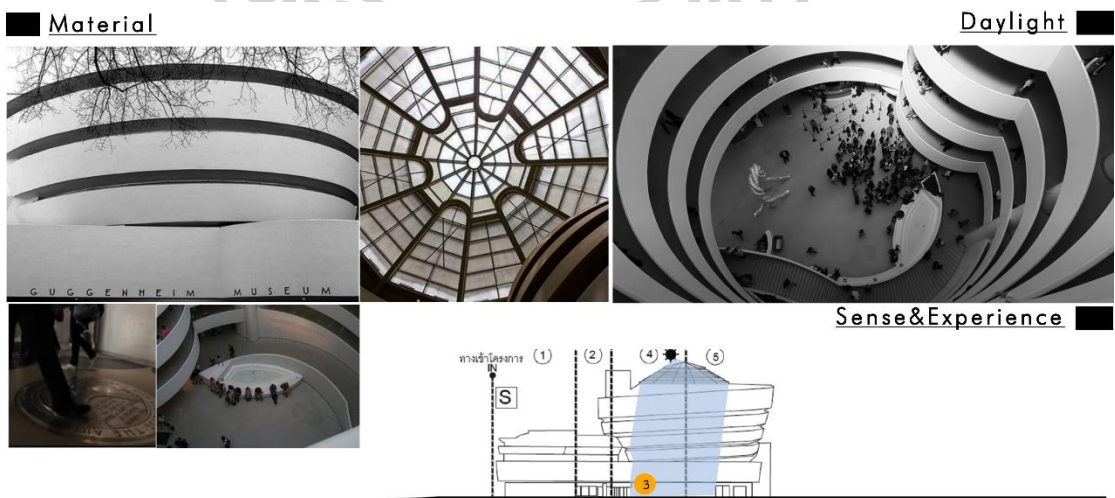

ภาพที่ 101 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Guggenheim art museum

ภาพที่ 102 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Guggenheim art museum

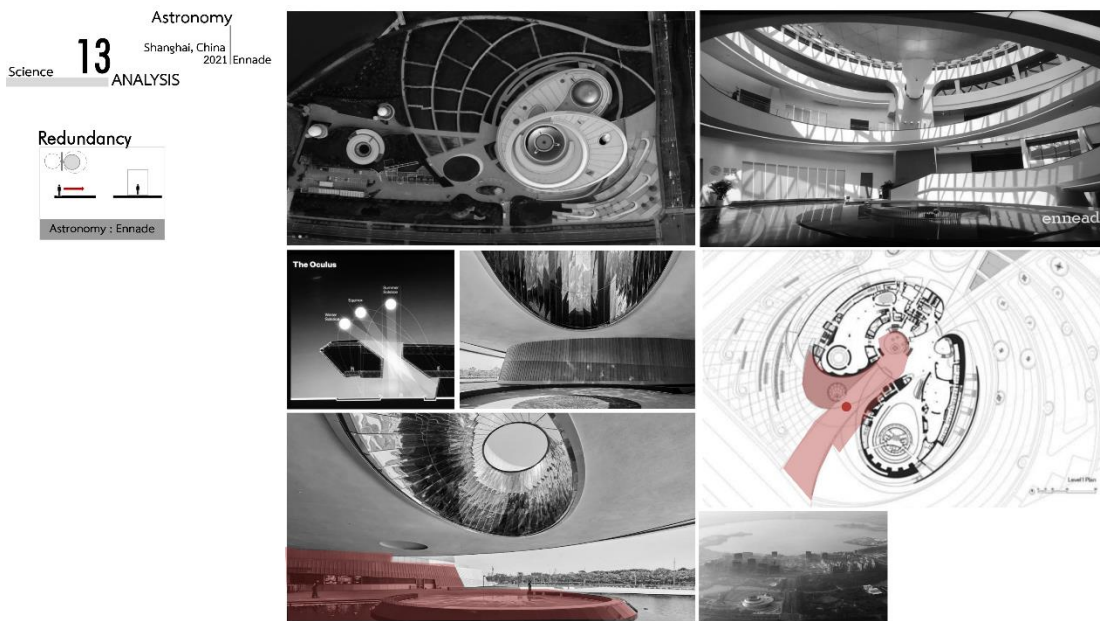
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณานิคมสามารถเข้าได้หลายทางเพื่อถูกรวบเข้ามาในจุดเดียวกันของบริเวณพื้นที่ก่อนทางเข้าอาคาร โดยจะเป็นการเดินลอดใต้อาคารกุดเตี้ยจากแสงสว่างมากในตัวเมืองเริ่มเข้าสู่ปริมาณแสงสลัวจากปริมาตรพื้นที่อาคารที่เตี้ยลง เพื่อให้เกิดการปรับสายตาอารมณ์ความรู้สึกก่อน ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ก่อนที่จะเดินผ่านประตูจุดหมุนในขนาดสัดส่วนมนุษย์และสร้างสัญลักษณ์ที่พื้นที่ก่อนทางเข้าที่มีความหมายเกี่ยวกับเนื้อหาอาคาร เพื่อชะลอปริมาณการเข้าออกของผู้คน เมื่อเข้ามาสู่พื้นที่หลังทางเข้า จะเห็นจุดรวมสายตาโค้งตรงกลางที่มีการเปิด Skylight ด้านบนให้แสงส่องลงมา เสียงผู้คนเริ่มดังก้องกังวาน ก่อนที่จะเริ่มเข้าสู่เนื้อหาภายในอาคารอีกครั้ง

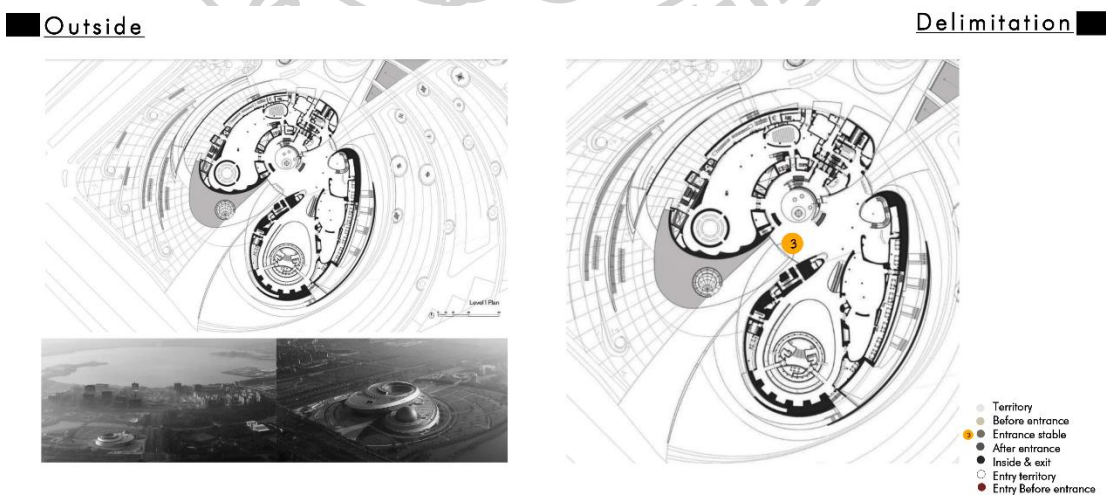
ภาพที่ 103 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Guggenheim art museum

กรณีศึกษาที่ 13 : Astronomy : Ennade

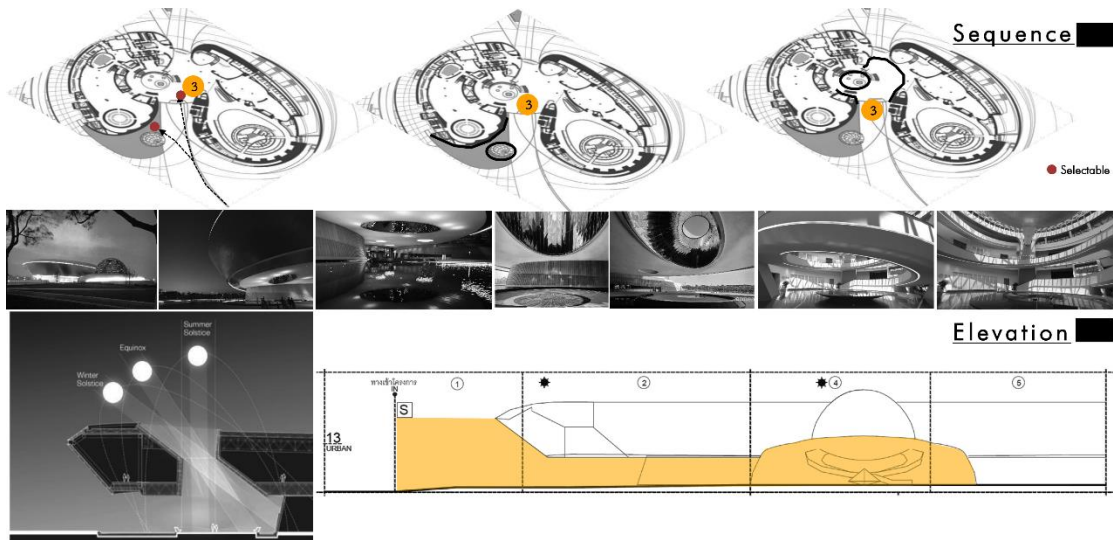
สร้างเมื่อปี 2021 โดยสถาปนิก Ennade สถานที่ตั้งในเมือง Shanghai ประเทศจีนเป็น พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับดาราศาสตร์ จากแรงบันดาลใจหลักการทางดาราศาสตร์การ ออกแบบจึงทำให้เกิดประสบการณ์การเคลื่อนที่ของวงโคจร รูปแบบหลัก สามรูปของอาคาร คือ Oculus, Inverted dome, และ Sphere

ภาพที่ 104 แสดงภาพรวมอาคาร Astronomy science museum

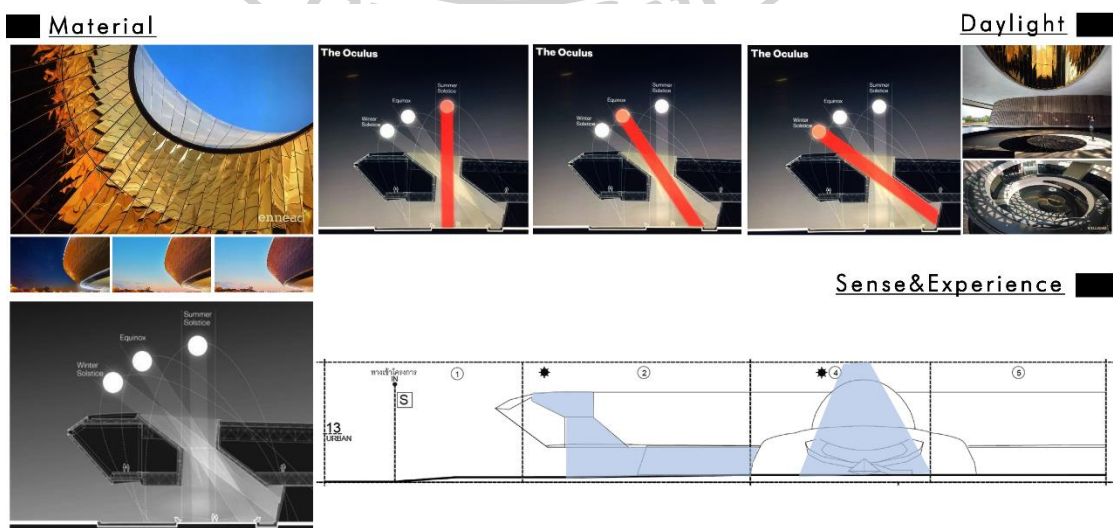

ภาพที่ 105 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Astronomy science museum

ภาพที่ 106 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Astronomy science museum

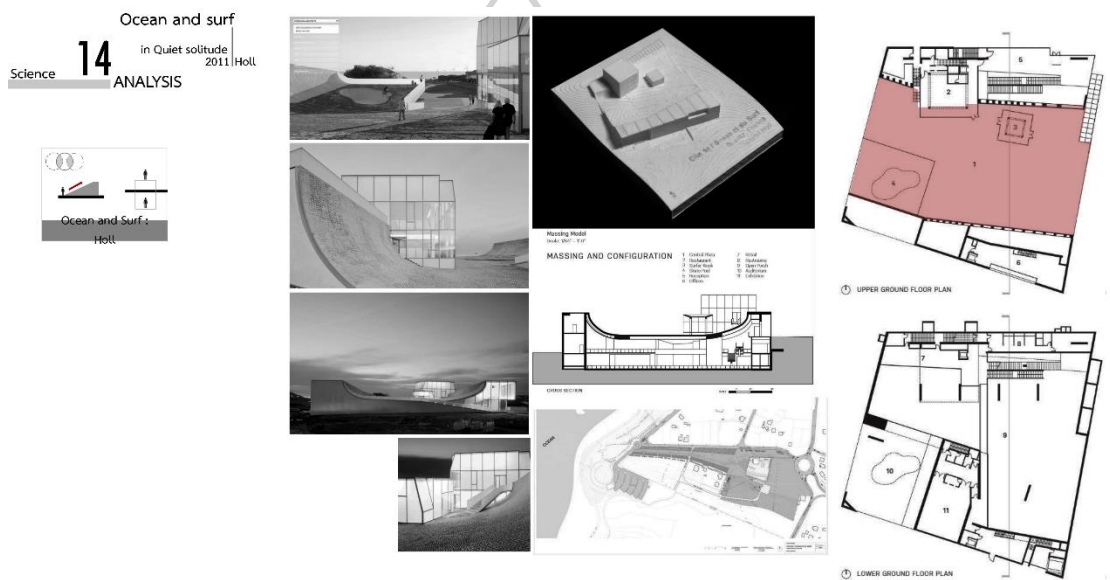
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า ความชัดเจนและความแม่นยำของการเน้นย้ำความหมายด้วยการหยิบเนื้อหาภายในอาคารมาวางในตำแหน่งพื้นที่ก่อนทางเข้า ด้วยแนวคิด Oculus การกำหนดดวงอาทิตย์ส่องแสงที่แม่นยำเพื่อให้แสงผ่านเข้ามาในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เป็นการเน้นย้ำสื่อสารกับผู้คนที่ถึงการเคลื่อนที่ของวัตถุที่จะผันไปตามวงโคจรของดาราศาสตร์ จากการใช้วัสดุแผ่นอะลูมิเนียมสีทองสะท้อนแสงผ่านผนังภายในอาคารและสระน้ำในตำแหน่งที่แตกต่างกันเสมือนนาฬิกาจักรวาล เมื่อผ่านเข้ามาพื้นที่หลังทางเข้า จะพบประติมากรรม Foucault's Pendulum ลูกตุ้มที่แกว่งไปมาตามแรงโน้มถ่วงเพื่อสื่อสารถึงการเน้นย้ำวงโคจรของโลก ผ่านโครงสร้างเงาแดดจากการเปิดช่องแสงด้านบนอีกครั้ง

ภาพที่ 107 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Astronomy science museum

กรณีศึกษาที่ 14 : Ocean and Surf : Holl

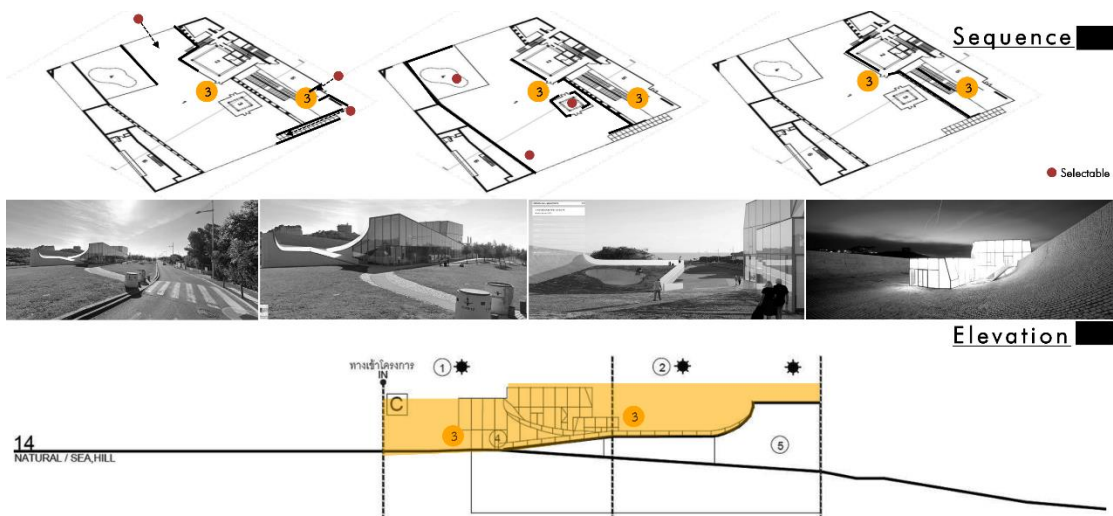
สร้างเมื่อปี 2011 โดยสถาปนิก Steven Holl สถานที่ตั้งในเมือง Biarritz ประเทศฝรั่งเศส เป็นพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่อยู่ติดทะเล แหล่งรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางทะเล ด้วยแนวคิดที่ว่า สถาปัตยกรรมนั้นถูกผูกไว้กับสถานการณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของสถานที่แห่งนี้ ด้วยที่ตั้งโครงการติดกับทะเล จึงใช้แนวคิด “ได้ฟ้าได้ทะเล” ด้วยการสร้างลานลาดชันพื้นผิวโค้งที่มี Dynamic ความสั่นไหวต่อเนื่องเหมือนรูปคลื่นน้ำ

ภาพที่ 108 แสดงภาพรวมอาคาร Ocean ans surf museum

ภาพที่ 109 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Ocean ans surf museum

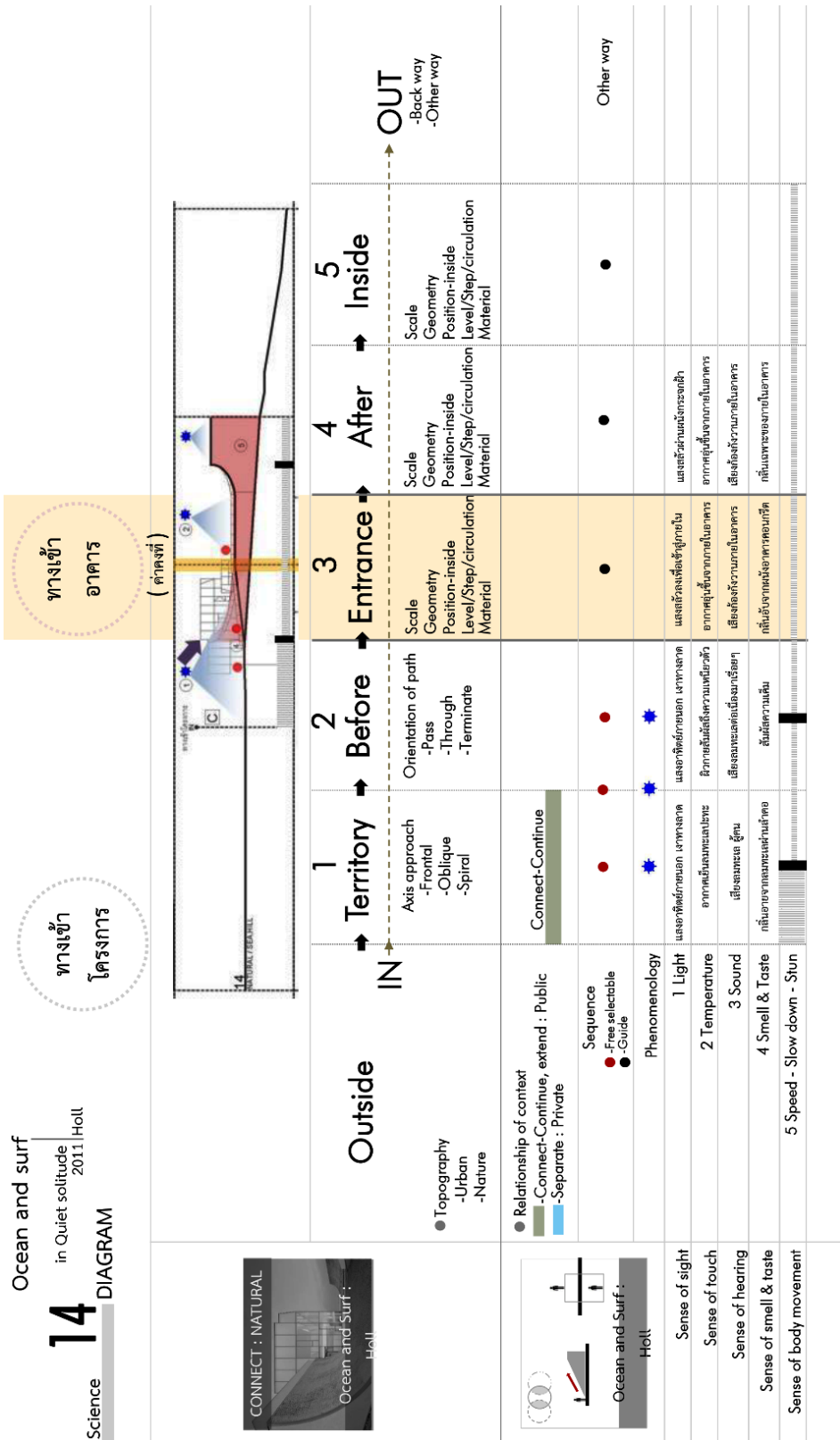

ภาพที่ 110 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Ocean and surf museum

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณาบริเวณเป็นการกระจายทางเข้าที่หลากหลายคือสามารถเข้าจากอาคารด้านหน้า, การเดินบันไดขึ้นมาจากระดับพื้นถนน และเข้าจากลานด้านหน้าชายหาด โดยจะถูกรวบทางเข้าเดียวกันในช่วงพื้นที่ก่อนทางเข้าที่เป็นลักษณะลานโล่งลาดชันพื้นผิวโค้งด้วยวัสดุหินธรรมชาติที่อนุญาตให้พืชสามารถเจริญเติบโตได้ จากพื้นที่ก่อนทางเข้า ยังสามารถมีอิสระในการเดิน เช่น การเดินเข้าคาเฟ่ หรือการไปเดินเล่นลานสเก็ตบอร์ด หรือเลือกเดินชมวิวจากลานโล่งได้อย่างอิสระ เป็นการเชื่อมโยงปรากฏการณ์ช่วงเวลาของประสบการณ์การรับรู้กับบรรยากาศของสถานที่ ณ ช่วงเวลานั้น ให้เป็นส่วนหนึ่งเดียวกันของพื้นที่ทางเข้า ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาภายในอาคารต่อไป

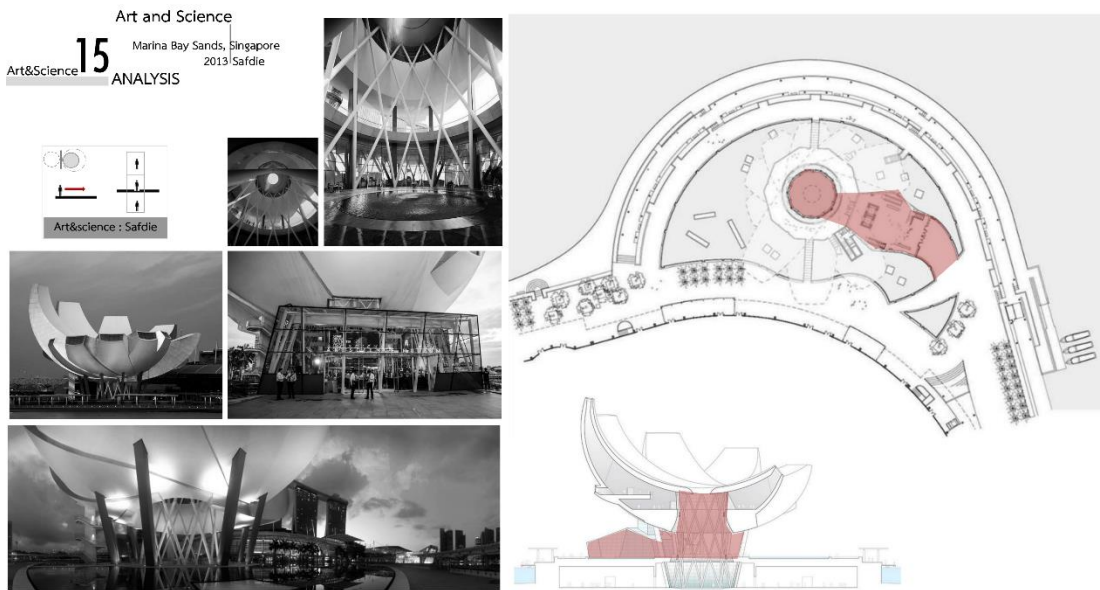
ภาพที่ 111 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Ocean and surf museum

ตารางที่ 16 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Ocean ans surf museum

กรณีศึกษาที่ 15 : Art& Science : Safdie

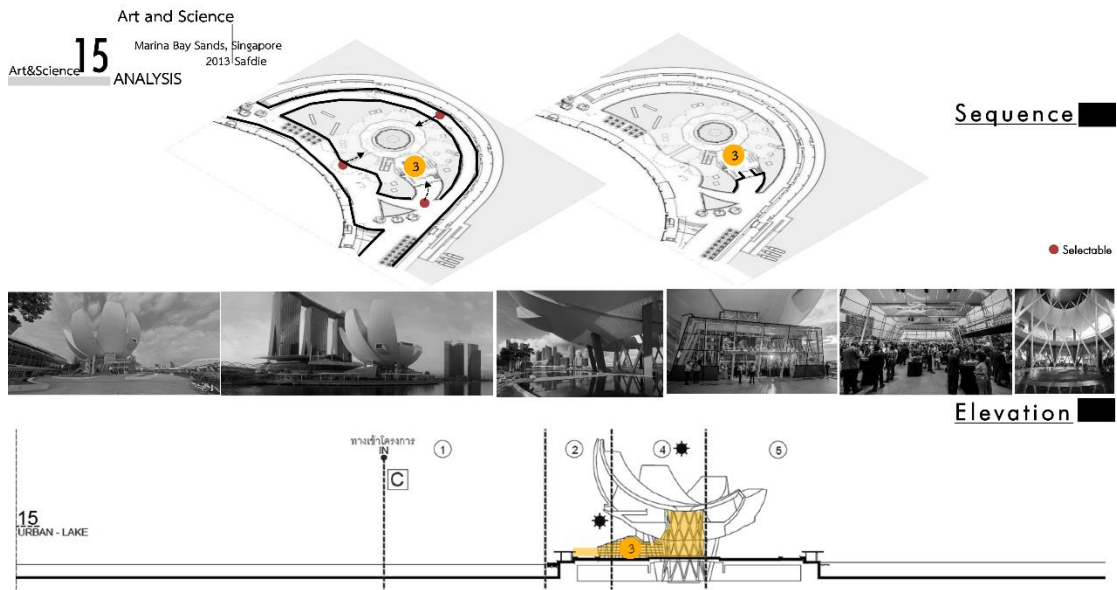
สร้างเมื่อปี 2013 โดยสถาปนิก SafdieArchitects สถานที่ตั้งในเมือง Marina Bay Sands ประเทศสิงคโปร์เป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะผสมผสานกับวิทยาศาสตร์ร่วมสมัยการแสดงผลงานด้วย VR Amination interactive เพื่อเสริมสร้างจินตนาการและองค์ความรู้ผ่านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ภาพที่ 112 แสดงภาพรวมอาคาร Art&Science Singapore

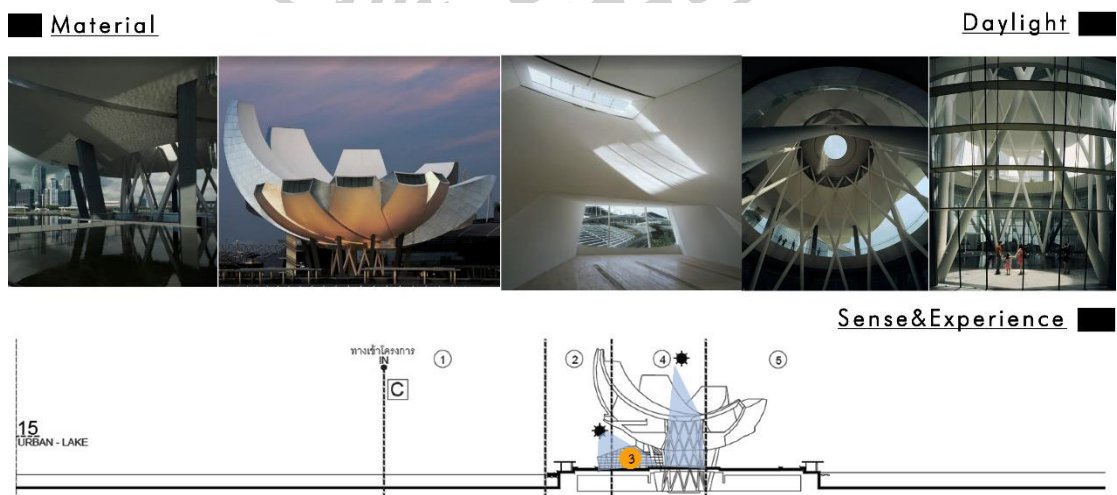

ภาพที่ 113 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Art&Science Singapore

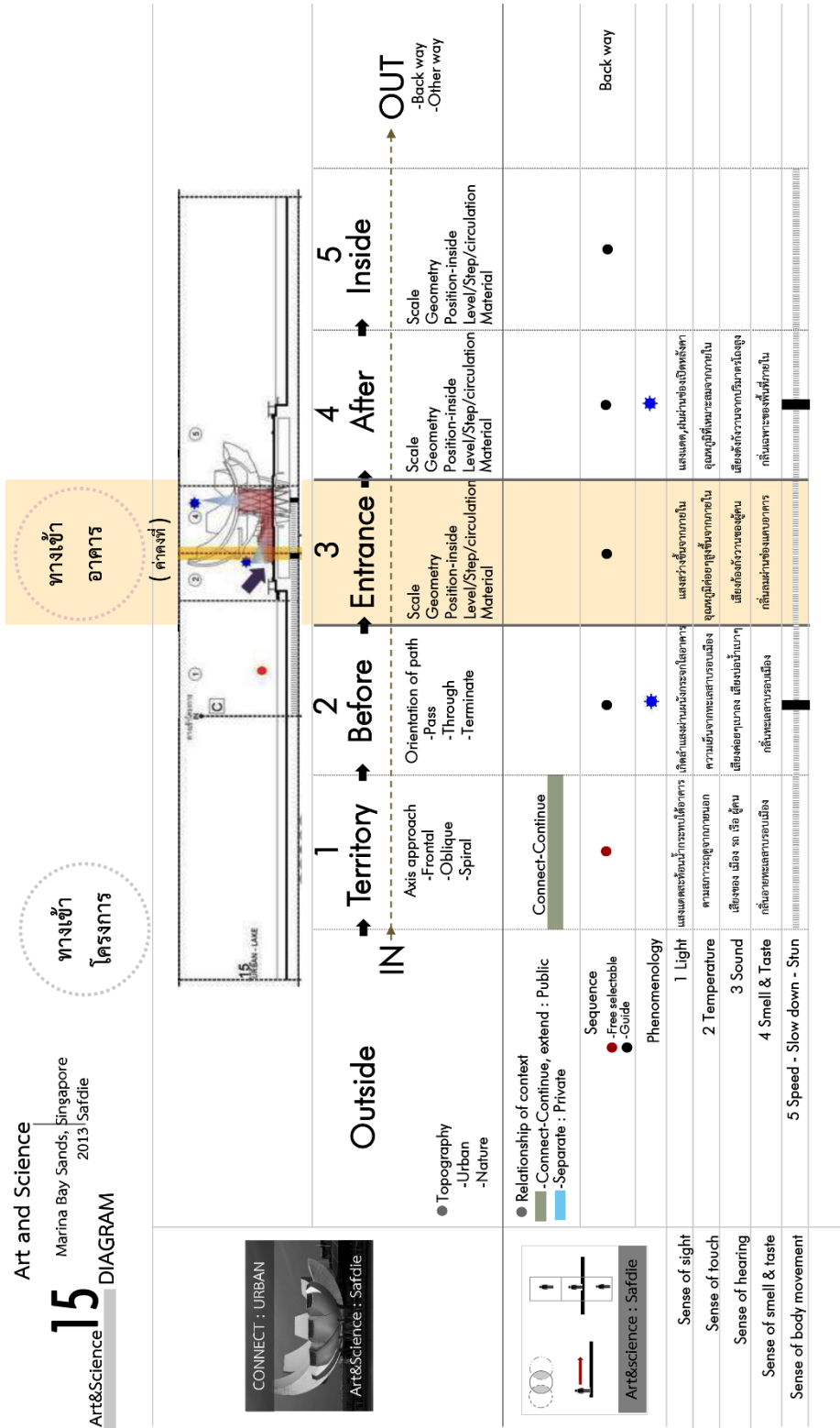

ภาพที่ 114 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Art&Science Singapore

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า ด้วยพีพียกต์แห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการขนาดใหญ่ใน Marina Bay Sands ทำให้สามารถเข้าถึงได้หลากหลายทิศทาง โดยพื้นที่อาณานิเวศจะเป็นการเชื้อเชิญให้ผู้คนเดินอ้อมตัวอาคารเพื่อแสดงถึงการถูกยกตัวขึ้นของอาคารลอยกลางสระบัวได้อาคารที่มีแสงสะท้อนไปที่ผนังคอนกรีตโค้งรูปดอกไม้ตูม เมื่อเดินมาถึงพื้นที่ก่อนทางเข้า จะผ่านกล่องกระจกใสที่เปิดให้แสงผ่านเข้ามาทุกทิศทางที่สร้างขึ้นออกมาจากอาคารปูน เมื่อผ่านพื้นที่หลังทางเข้าจะมีการเน้นย้ำความหมายด้วยการสร้าง Oculus ที่น้ำฝนสามารถกักเก็บและไหลลงผ่านเข้ามาลานสระน้ำกลางอาคาร ผ่านแสงธรรมชาติ ที่จะนำพาเข้าสู่เนื้อหาต่อไป

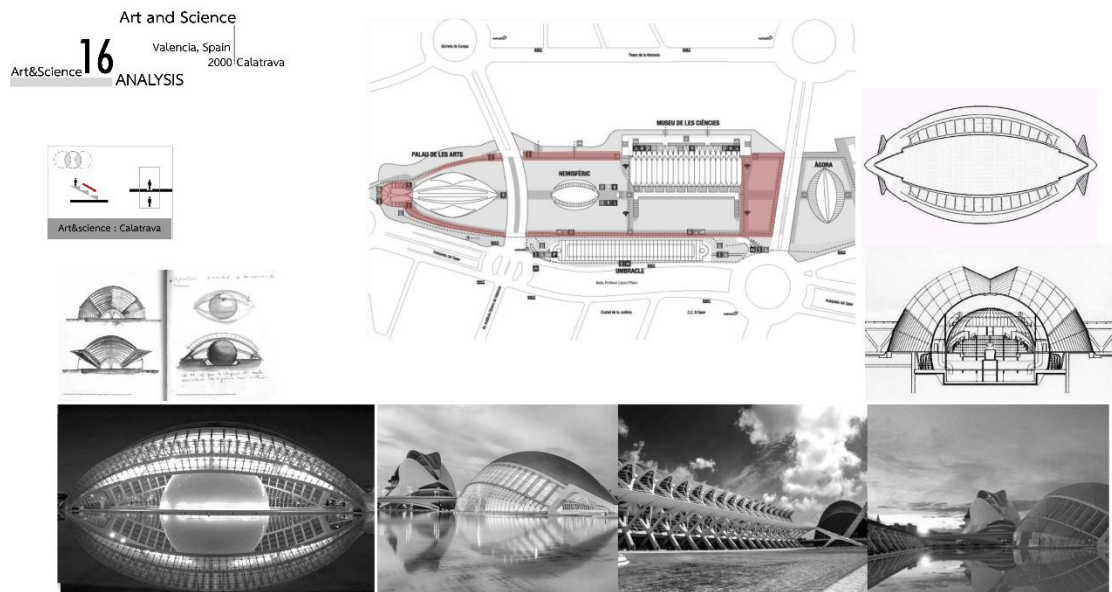
ภาพที่ 115 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Art&Science Singapore

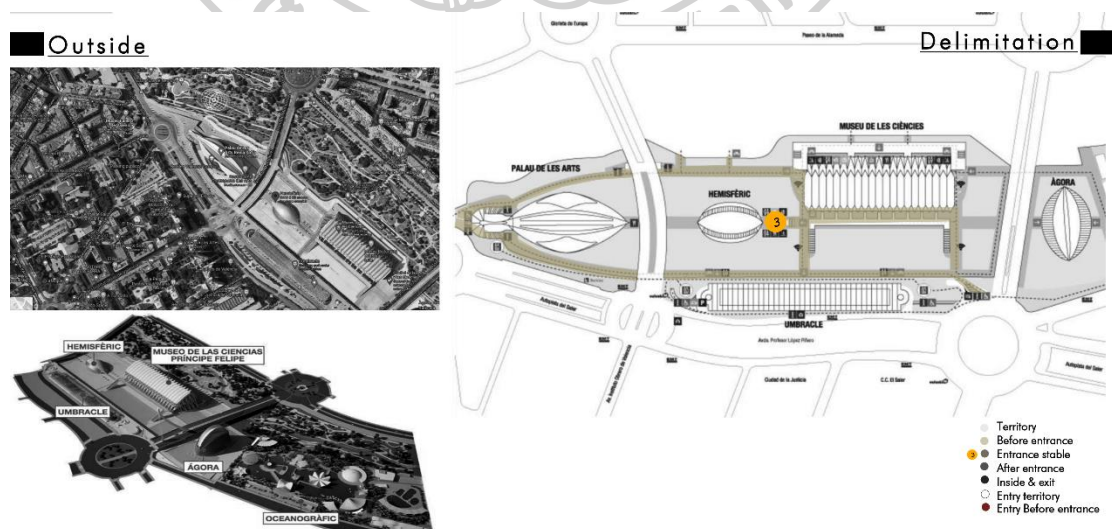
ตารางที่ 17 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Art&Science Singapore

กรณีศึกษาที่ 16 : Art& Science : Calatrava

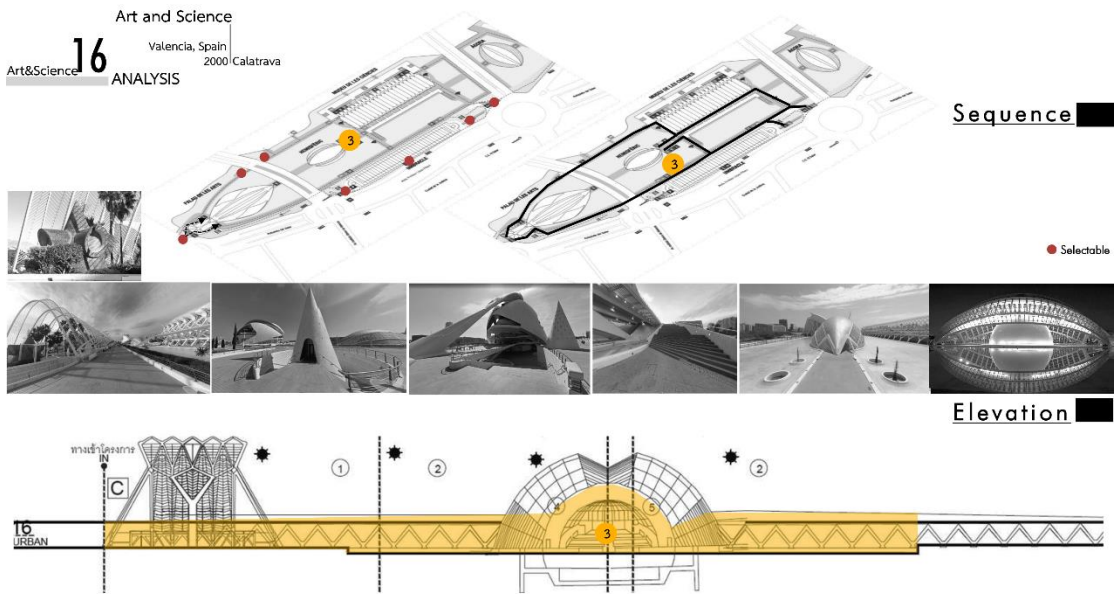
สร้างเมื่อปี 2000 โดยสถาปนิก Calatrava สถานที่ตั้งในเมือง Valencia ประเทศสเปน เป็นเมืองพิพิธภัณฑ์ศิลปะและวิทยาศาสตร์ขนาดใหญ่ มีอาคารหลักทั้งหมด 7 อาคาร โดยกรณีศึกษาที่หยิบยกขึ้นมาครั้งนี้จะเลือกเฉพาะอาคาร *"Hemisferic"* ที่เป็นอาคารหลังแรกในเมืองศิลปะและวิทยาศาสตร์ที่เปิดประตูสู่สาธารณชน เป็นห้องฉายภาพยนตร์ขนาดใหญ่

ภาพที่ 116 แสดงภาพรวมอาคาร Art&Science Spain

ภาพที่ 117 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Art&Science Spain

ภาพที่ 118 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Art&Science Spain

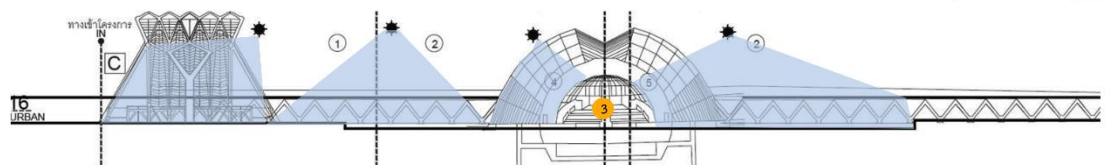
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า ด้วยอาคารนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการขนาดใหญ่ระดับเมือง ที่สร้างกดลงจากระดับพื้นถนน ทำให้สามารถเข้าถึงโครงการได้หลากหลายทิศทางจากพื้นที่อาณาบริเวณ ด้วยการเดินลงบันไดหรือลิฟต์ที่กระจายตัวรอบโครงการ แต่เมื่อผ่านพื้นที่ก่อนทางเข้ามาแล้วจะถูกรวบทางเดินมาเป็นแนวแกนเดียวกันทั้งหมด เพื่อให้เกิดการรับรู้ตัวอาคารในระยะไกลผ่านแสงสะท้อนผิวน้ำที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ ทำให้เกิดความหมายของ “ดวงตา” จากตัวอาคารรูปเปลือกตาครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งถูกสะท้อนกับผิวน้ำทำให้เกิดภาพดวงตาที่สมบูรณ์ และเป็นการสื่อความหมายถึง “ดวงตาแห่งความรู้” ที่เริ่มต้นจากการมองเห็นของมนุษย์

Material

Daylight

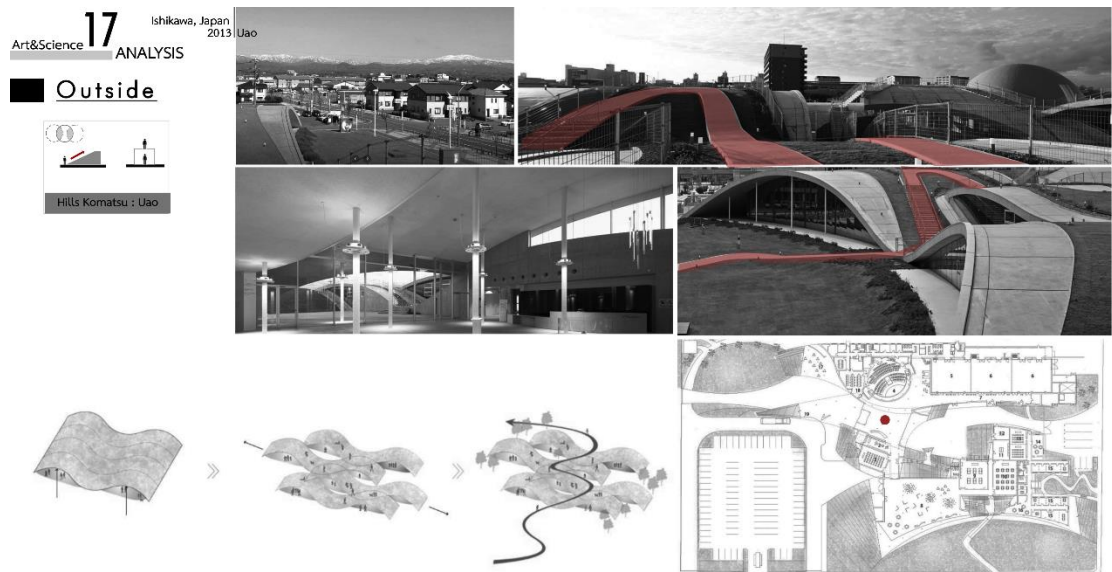
Sense&Experience

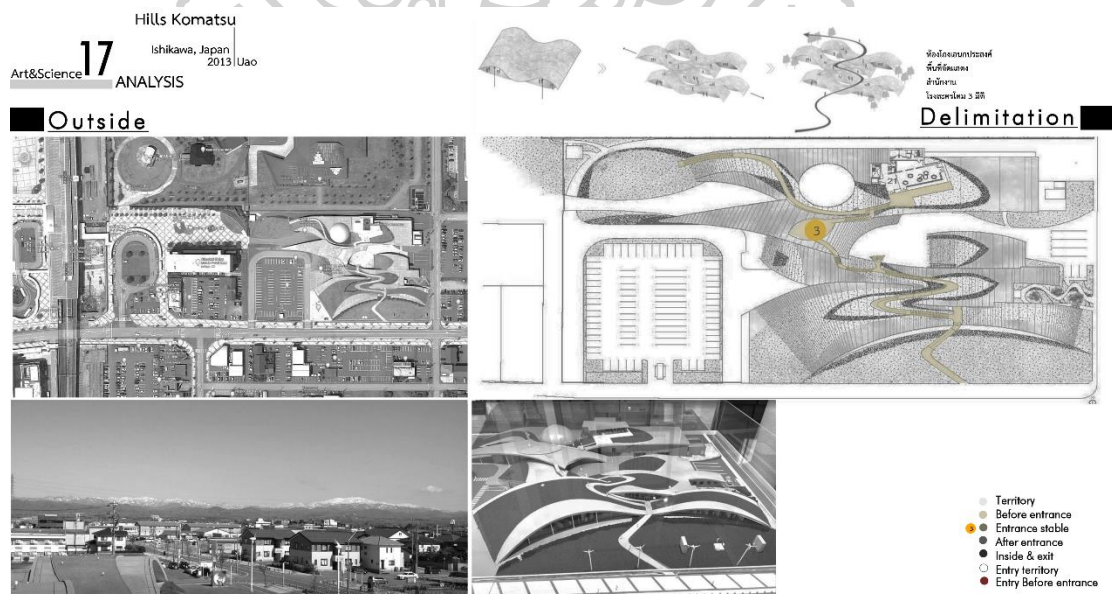
ภาพที่ 119 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Art&Science Spain

กรณีศึกษาที่ 17 : Hills Komatsu : Uao

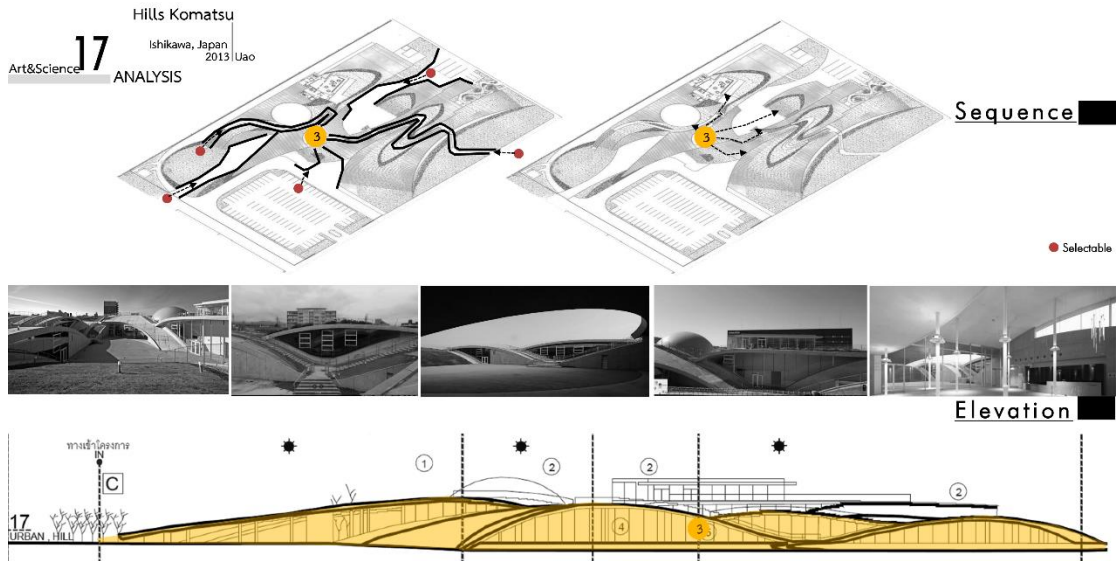
สร้างเมื่อปี 2013 โดยสถาปนิก Mari Ito Uao สถานที่ตั้งในเมือง Ishikawa ประเทศญี่ปุ่น เป็นพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เด็กๆ เป็นนักวิจัยในอนาคต โดยแนวคิดของอาคารมาจาก Form ของเนินเขาและขั้วปลั๊ก ระหว่างแถวเหลี่ยมกันให้เกิดช่องว่างระหว่างเนินเป็นทางลาดเชื่อมต่อถึงกัน

ภาพที่ 120 แสดงภาพรวมอาคาร Hill Komatsu Japan

ภาพที่ 121 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า Hill Komatsu Japan

ภาพที่ 122 แสดงการวิเคราะห์ Sequence Hill Komatsu Japan

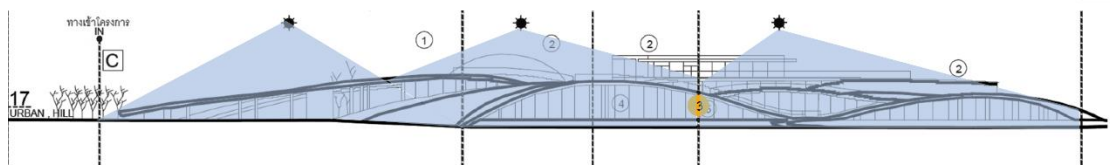
จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า พื้นที่อาณานิคมเป็นการกระจายทางเข้าจากการมาถึงที่หลากหลายทิศทาง เช่น จากสถานีรถไฟ จากการขับรถมาเองจากหลายทิศทาง หรือจากการเดินเข้ามาภายในโครงการโดยตรง ด้วยการเดิน ขึ้น-ลง บันไดลาดลาดฟ้าของแต่ละอาคาร โดยเป็นโครงสร้างหล่อคอนกรีต มีพื้นที่บางส่วนปลูกสนามหญ้า เพื่อทำเป็นพื้นที่สาธารณะ เชื้อเชิญให้ผู้คนในชุมชนสามารถเข้ามาใช้พื้นที่ได้อย่างอิสระ และจะถูกรวบทางเข้าเดียวกันในช่วงพื้นที่ก่อนทางเข้าที่เป็นลักษณะลานพื้นปูน ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาของอาคารภายในอีกครั้ง และยังสามารถมีทางเลือกของการเข้าอาคารก่อน - หลังได้อย่างอิสระ เพื่อสร้างขอบวนการคิด วางแผน และเรียนรู้ จากการเดินผ่านพื้นที่ทางเข้าอาคาร

Material

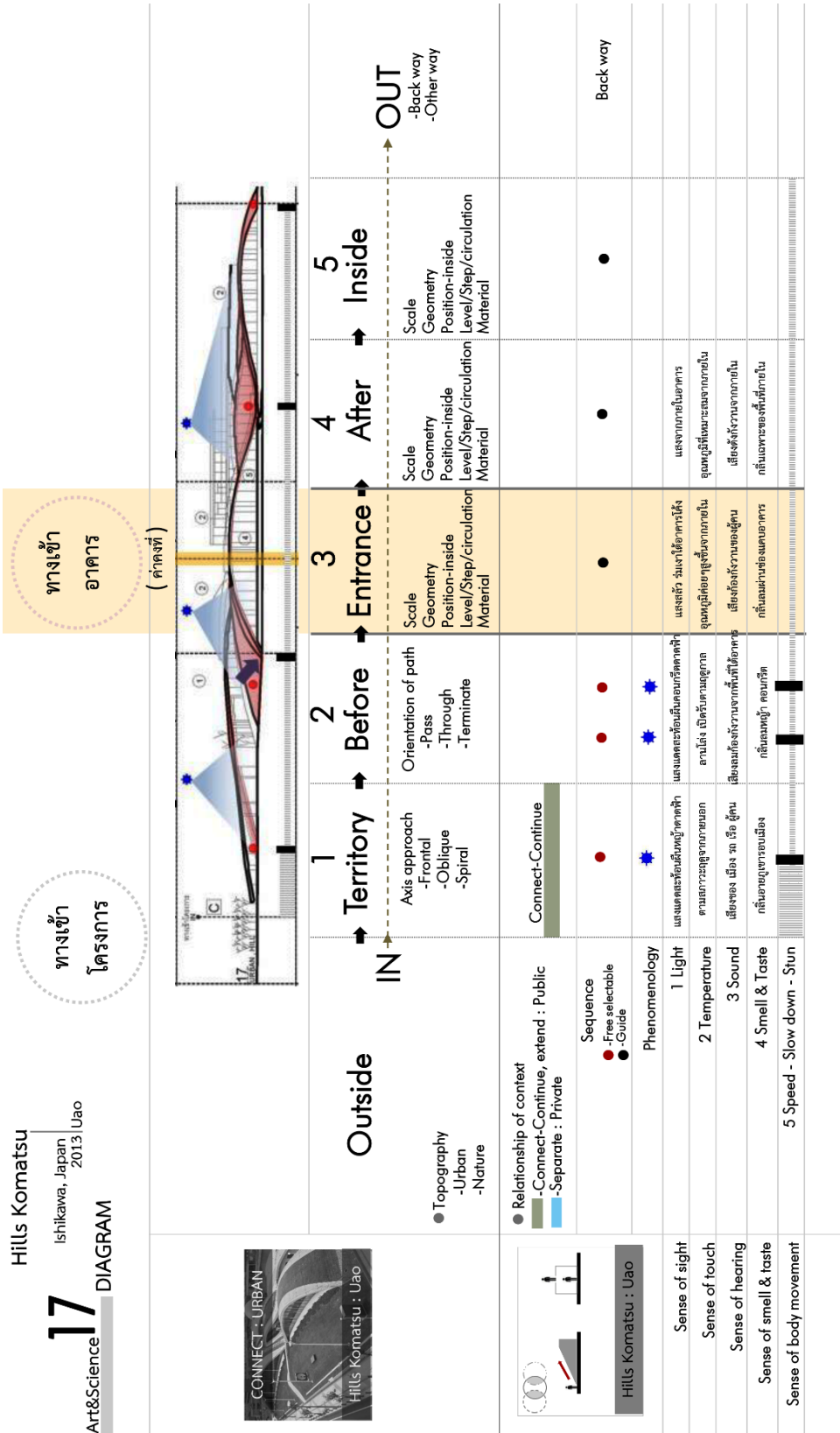
Daylight

Sense&Experience

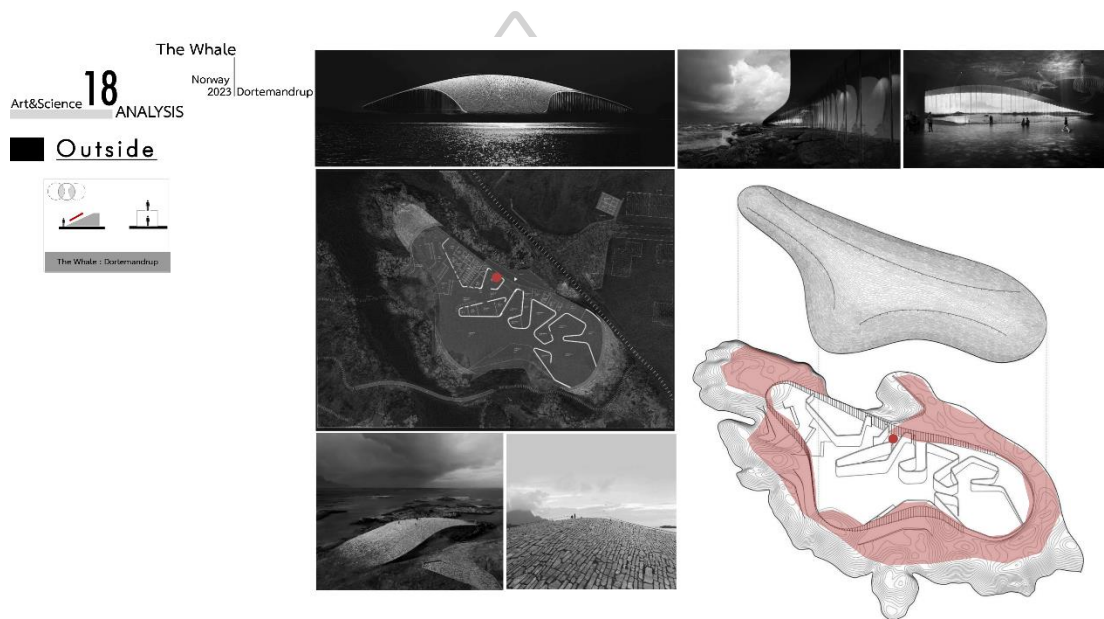
ภาพที่ 123 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ Hill Komatsu Japan

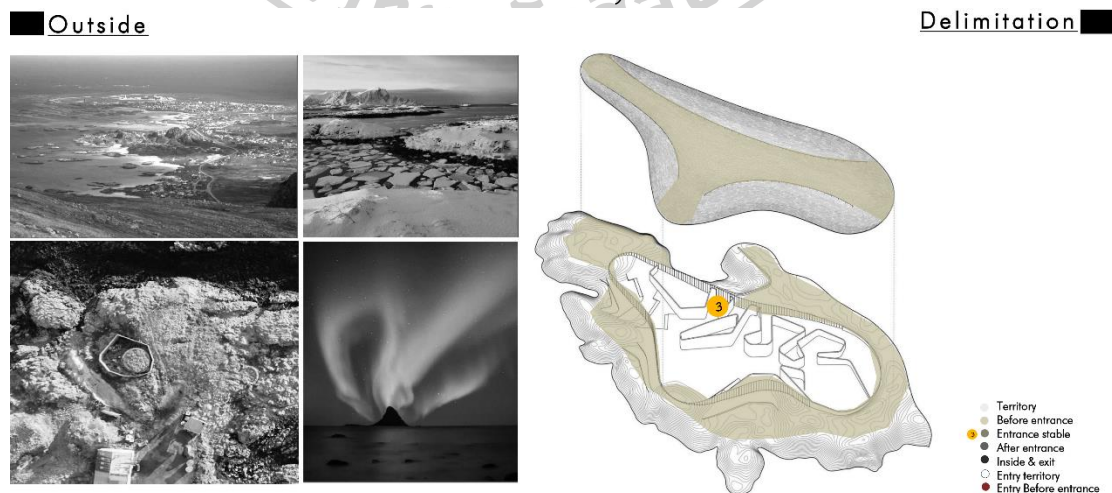
ตารางที่ 19 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า Hill Komatsu Japan

กรณีศึกษาที่ 18 : The Whale : Dortemandrup

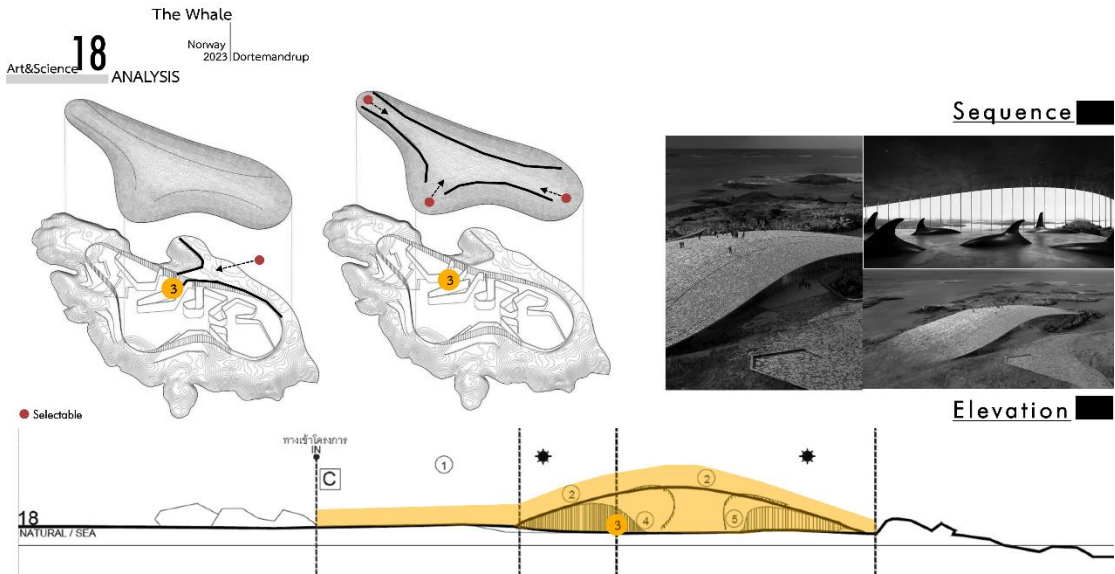
สร้างเมื่อปี 2023 โดยสถาปนิก Dortemandrup สถานที่ตั้งอยู่บนเกาะ Arctic ประเทศนอร์เวย์เป็นพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับปลาวาฬ ซึ่งต้องการสร้างหอสังเกตการณ์พฤติกรรมของปลาวาฬ เพื่อบันทึก และศึกษา เผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับปลาวาฬและเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ทะเล ด้วยเป้าหมายที่ต้องสร้างอาคารที่ไม่เป็นการรบกวนปลาวาฬ จึงเกิดเป็นแนวคิดอาคารที่เป็นลักษณะขีดหินผุดขึ้นมาจาก Form ของหางปลาวาฬ ที่เนียนไปกับบริบทและเป็นส่วนหนึ่งของเกาะกลางทะเล Arctic

ภาพที่ 124 แสดงภาพรวมอาคาร The Whale Norway museum

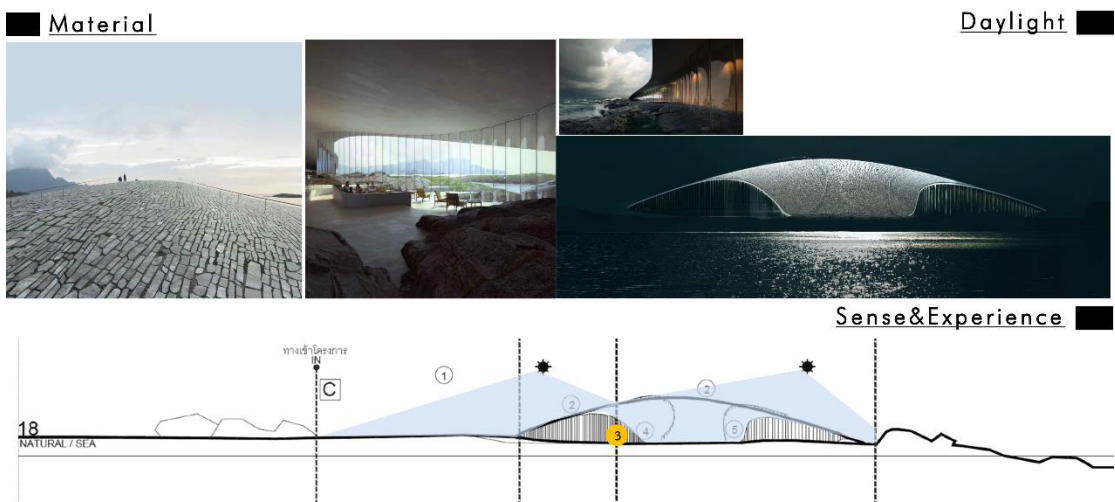

ภาพที่ 125 แสดงการวิเคราะห์บริบทและการแบ่งพื้นที่ทางเข้า The Whale Norway museum

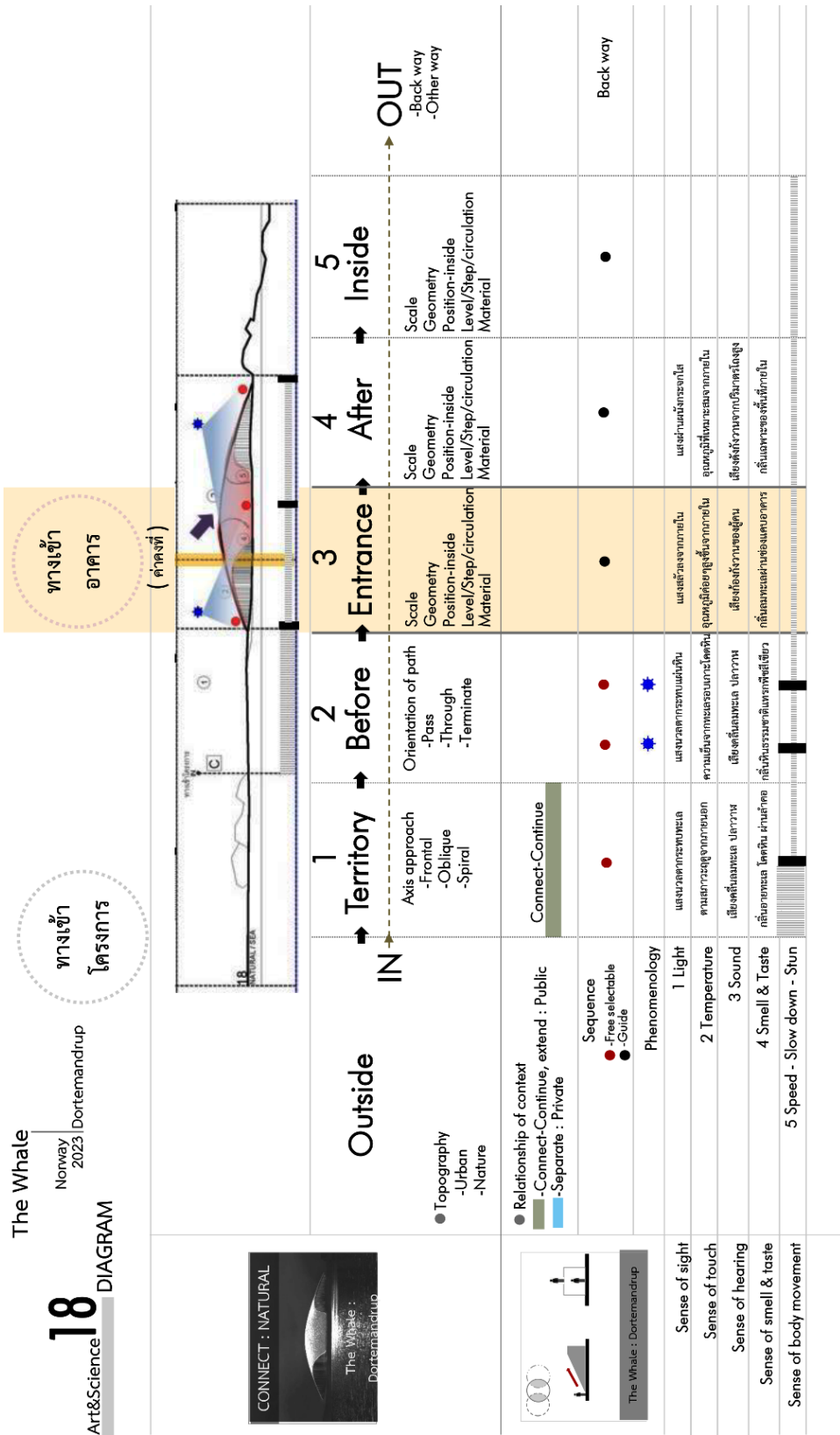

ภาพที่ 126 แสดงการวิเคราะห์ Sequence The Whale Norway museum

จากการถอดลำดับของพื้นที่ทางเข้า เมื่อมาถึงตัวโครงการ สามารถเลือกได้ว่าจะเข้าสู่ตัวอาคารภายในโดยตรงเลย หรือเลือกที่จะเดินดูพื้นที่ก่อนทางเข้าที่ถูกสร้างขึ้นบนลานลาดชันของส่วนบนหาดฟ้าอาคาร ที่สามารถเลือกเดินขึ้นได้ 3 ทิศทางเพื่อเปิดประสบการณ์การรับรู้บรรยากาศของสถานที่แห่งนี้ตามช่วงฤดูกาลที่จะเกิด เช่น ปรากฏการณ์แสงเหนือบนท้องฟ้า สะท้อนผิวน้ำทะเล และเป็นจุดชมวิวและจุดสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มปลาวาฬที่อาศัยอยู่บริเวณนี้ รวมไปถึงการเปิดลานหาดฟ้ากว้างเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้คนเข้ามาใช้เป็นพื้นที่สาธารณะอีกด้วย จากบริเวณดังกล่าวสามารถตั้ง หน่วยงานของผู้คนได้ยาวนานก่อนที่จะเข้าสู่ตัวอาคารภายใน ให้เกิดความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่งของสถานที่

ภาพที่ 127 แสดงการวิเคราะห์วัสดุ แสง ประสบการณ์ The Whale Norway museum

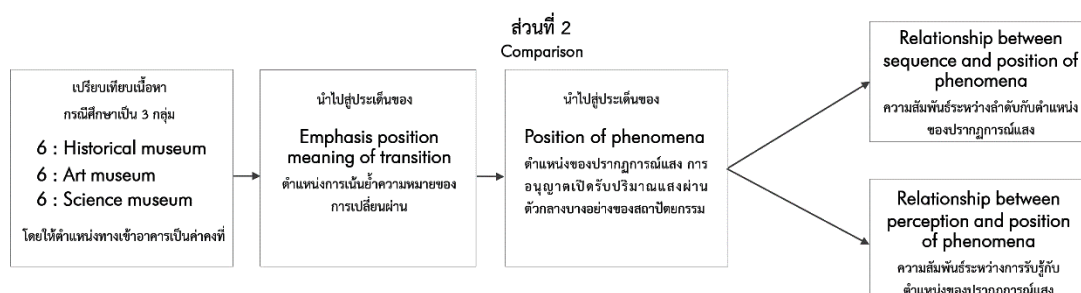

ตารางที่ 20 แสดงตารางการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า The Whale Norway museum

จากการถอดพื้นที่ทางเข้าทั้ง 3 กลุ่ม ได้ข้อสังเกตเบื้องต้นถึงการเลือกใช้วิธีการที่แตกต่างกัน คือ

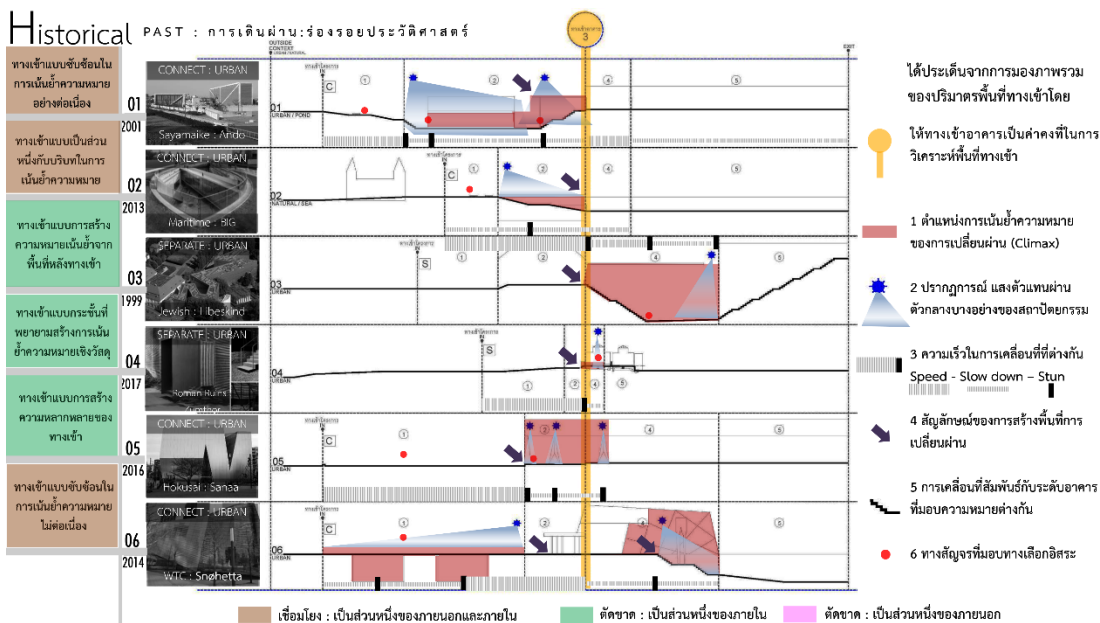
- 1) กลุ่มของพิพิธภัณฑ์ประเภทประวัติศาสตร์ ทั้ง 6 กรณีศึกษา
มักจะเดินผ่านร่องรอยประวัติศาสตร์ของเดิมที่พยายามจะคงรักษาไว้ เพื่อระลึกนึกถึงบรรยากาศ ความทรงจำในอดีต ผ่านวัตถุที่จัดแสดง หรือในสถานที่จริง
- 2) กลุ่มของพิพิธภัณฑ์ประเภทศิลปะ ทั้ง 6 กรณีศึกษา
มักจะเดินผ่านบริบท หรือ ธรรมชาติ เพื่อปรับอารมณ์ความรู้สึกคงที่ก่อนเข้าสู่เนื้อหา
- 3) กลุ่มของพิพิธภัณฑ์ประเภทวิทยาศาสตร์ ทั้ง 6 กรณีศึกษา
มักจะเดินผ่านความแม่นยำของมนุษย์ เพื่อแสดงถึงหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่มนุษย์สามารถควบคุม ทดลอง และเกิดนวัตกรรมการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆได้อย่างแม่นยำ

ตอนที่ 2 : ผลของการเปรียบเทียบประเด็นของการศึกษา

ภาพที่ 128 แสดงกระบวนการของส่วนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบ

จากกระบวนการข้างต้น เมื่อได้ข้อสรุปของการวิเคราะห์ทางเข้าทั้ง 18 กรณีศึกษาแล้ว เริ่มต้นจากการนำกรณีศึกษาทั้ง 3 กลุ่มมาหาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบเพื่อหาประเด็นร่วมกัน เมื่อทดลองนำภาพตัดด้านยาวมาวางเรียงกัน เพื่อดูความสัมพันธ์ร่วมกันในแต่ละกลุ่ม โดยใช้ “ตำแหน่งเบอร์ 3 คือ ตำแหน่งของทางเข้าอาคาร เป็นค่าคงที่” ที่วางในตำแหน่งที่ตรงกัน พบว่า ลักษณะการแบ่งสัดส่วนปริมาตร (Volume) ของพื้นที่ทางเข้าทั้งหมดมีความแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการวางตำแหน่งเน้นย้ำความหมาย ส่วนพื้นที่ก่อนทางเข้าอาคาร (จากภาพที่เป็นพื้นที่สีแดง) ส่วนใหญ่จะขยายกินพื้นที่ก่อนทางเข้ามาด้านหน้าของทางเข้าอาคาร เพื่อยืดระยะทางให้สามารถสร้างสถานการณ์ของการแบ่งลำดับของการเข้าถึงได้ซับซ้อนมากขึ้น ในขณะที่บางอาคารก็ขยายพื้นที่เข้าไปหลังพื้นที่ทางเข้า เพื่อสร้างสถานการณ์ที่ดึงดูดรู้ตัวอีกทีก็ได้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ภายในไปแล้ว เป็นต้น

ภาพที่ 129 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วน, ปริมาตร, ลำดับ, ตำแหน่งพิพธิภัณฑ์ประเภทประวัติศาสตร์

ภาพข้างต้นเป็นการเปรียบเทียบวิเคราะห์อาคารพิพธิภัณฑ์ประเภทประวัติศาสตร์ ที่ได้ประเด็นเพิ่มเติมจากการมองภาพรวมของปริมาตรพื้นที่ทางเข้าทั้งหมด 6 ส่วน คือ

- 1) ตำแหน่งการเน้นย้ำความหมายของการเปลี่ยนผ่าน (พื้นที่แรเงาสีแดง)
- 2) ตำแหน่งปรางค์การณั (พื้นที่แรเงาสีน้ำเงิน)
- 3) ความเร็วในการเคลื่อนที่ที่ต่างกัน (พื้นที่เส้นร่างเส้นตั้ง)
- 4) สัญลักษณ์ของการสร้างพื้นที่การเปลี่ยนผ่าน (สัญลักษณ์ลูกศร)
- 5) ลักษณะการเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับระดับอาคาร (เส้นฐานล่างของภาพตัด)
- 6) ทางสัญจรที่มอบทางเลือกอิสระ (จุดกลมสีแดง)

กรณีศึกษาที่ 1 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบซับซ้อนในการเน้นย้ำความหมายอย่างต่อเนื่อง

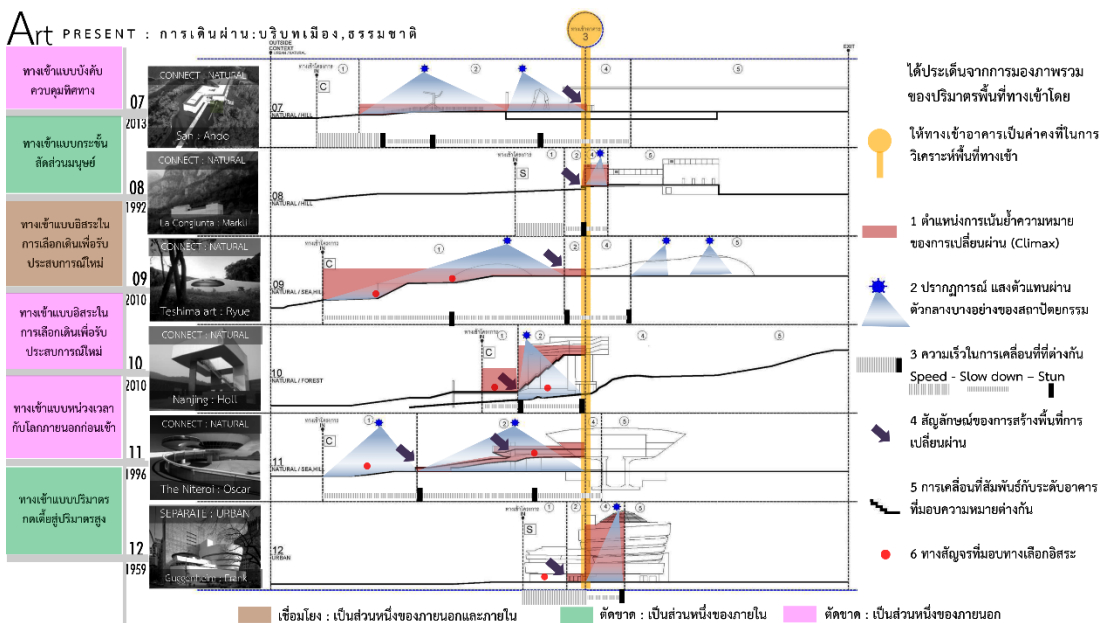
กรณีศึกษาที่ 2 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบเป็นส่วนหนึ่งกับบริบทในการเน้นย้ำความหมาย

กรณีศึกษาที่ 3 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบการสร้างความหมายเน้นย้ำจากตำแหน่งพื้นที่หลังทางเข้า

กรณีศึกษาที่ 4 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบกระชั้นที่พยายามสร้างการเน้นย้ำความหมายเชิงวัสดุ

กรณีศึกษาที่ 5 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบการสร้างความหลากหลายของทางเข้า

กรณีศึกษาที่ 6 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบซับซ้อนในการเน้นย้ำความหมายแบบไม่ต่อเนื่อง

ภาพที่ 130 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วน,ปริมาตร,ลำดับ,ตำแหน่งพีพิจักษณ์ประเภทศิลปะ

ภาพข้างต้นเป็นการเปรียบเทียบวิเคราะห์ท่าอาคารพีพิจักษณ์ประเภทศิลปะ ที่ได้ประเด็นเพิ่มเติมจากการมองภาพรวมของปริมาตรพื้นที่ทางเข้าทั้งหมด 6 ส่วน คือ

- 1) ตำแหน่งการเน้นย้ำความหมายของการเปลี่ยนผ่าน (พื้นที่แรเงาสีแดง)
- 2) ตำแหน่งปรางค์การณั้ (พื้นที่แรเงาสีน้ำเงิน)
- 3) ความเร็วในการเคลื่อนที่ที่ต่างกัน (พื้นที่เส้นร่างเส้นตั้ง)
- 4) สัญลักษณ์ของการสร้างพื้นที่การเปลี่ยนผ่าน (สัญลักษณ์ลูกศร)
- 5) ลักษณะการเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับระดับอาคาร (เส้นฐานล่างของภาพตัด)
- 6) ทางสัญจรที่มอบทางเลือกอิสระ (จุดกลมสีแดง)

กรณีศึกษาที่ 7 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบบังคับควบคุมทิศทาง

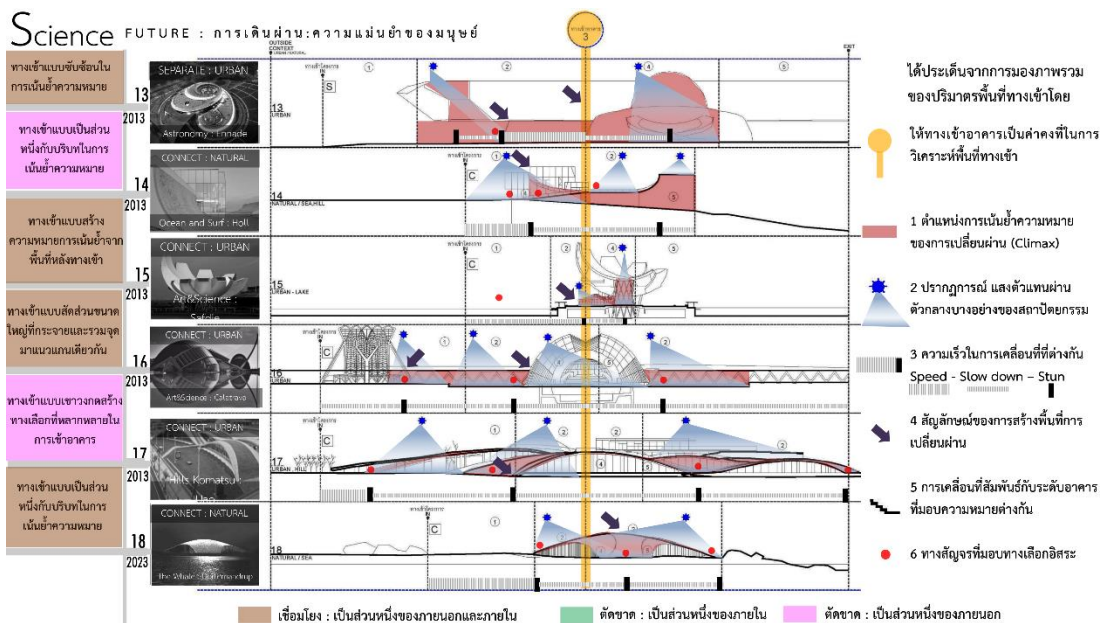
กรณีศึกษาที่ 8 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบกระชั้นสัดส่วนมนุษย์

กรณีศึกษาที่ 9 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบอิสระในการเลือกเดินเพื่อรับประสบการณ์ใหม่

กรณีศึกษาที่ 10 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบอิสระในการเลือกเดินเพื่อรับประสบการณ์ใหม่

กรณีศึกษาที่ 11 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบหน่วงเวลากับโลกภายนอกพื้นที่ก่อนทางเข้า

กรณีศึกษาที่ 12 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบปริมาตรกตเดียวสู่ปริมาตรสูง

ภาพที่ 131 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วน, ปริมาตร, ลำดับ, ตำแหน่งพิพิธภัณฑ์ประเภทวิทยาศาสตร์

ภาพข้างต้นเป็นการเปรียบเทียบวิเคราะห์อาคารพิพิธภัณฑ์ประเภทวิทยาศาสตร์ ที่ได้ประเด็นเพิ่มเติมจากการมองภาพรวมของปริมาตรพื้นที่ทางเข้าทั้งหมด 6 ส่วน คือ

- 1) ตำแหน่งการเน้นย้ำความหมายของการเปลี่ยนผ่าน (พื้นที่แรเงาสีแดง)
- 2) ตำแหน่งปรากฏการณ์ (พื้นที่แรเงาสีน้ำเงิน)
- 3) ความเร็วในการเคลื่อนที่ที่ต่างกัน (พื้นที่เส้นร่างเส้นตั้ง)
- 4) สัญลักษณ์ของการสร้างพื้นที่การเปลี่ยนผ่าน (สัญลักษณ์ลูกศร)
- 5) ลักษณะการเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับระดับอาคาร (เส้นฐานล่างของภาพตัด)
- 6) ทางสัญจรที่มอบทางเลือกอิสระ (จุดกลมสีแดง)

กรณีศึกษาที่ 13 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบซับซ้อนในการเน้นย้ำความหมาย

กรณีศึกษาที่ 14 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบเป็นส่วนหนึ่งกับบริบทในการเน้นย้ำความหมาย

กรณีศึกษาที่ 15 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบสร้างความหมายการเน้นย้ำจากพื้นที่หลังทางเข้า

กรณีศึกษาที่ 16 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบสัดส่วนขนาดใหญ่ที่กระจายและรวมจุดมาในแนวแกนเดียวกัน

กรณีศึกษาที่ 17 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบเขาวงกตสร้างทางเลือกที่หลากหลายในการเข้าอาคาร

กรณีศึกษาที่ 18 : คือตัวแทนของทางเข้าแบบเป็นส่วนหนึ่งกับบริบทในการเน้นย้ำความหมาย

ความสัมพันธ์ของ “ลำดับ” กับ “การปรากฏตัวของตำแหน่งปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนยิ่งยวดความหมายการเปลี่ยนแปลงผ่าน”			
TYPOLOGY OF BUILDING	Historical	Art	Science
PROGRAMMING	สถานที่เก็บหลักฐาน รวบรวมข้อเท็จจริงในอดีต	สถานที่เก็บผลงานศิลปะ	สถานที่รวบรวมองค์ความรู้วิทยาศาสตร์สู่นวัตกรรม
SENSE OF PLACE	สร้างความอยากรู้อยากเห็น ความลึกซึ้ง เชิงอดีต	สร้างความผ่อนคลายก่อนเข้าสู่เนื้อหาภายใน	สร้างความน่าค้นหา ความน่าสงสัย เชิงอนาคต
METHOD	การเดินทาง ร่องรอยในอดีต	การเดินทาง บริบทเมือง ธรรมชาติ	การเดินทาง ความแม่นยำของมนุษย์
พื้นที่เริ่มต้น	ต้องเข้าสู่พื้นที่ก่อนบริเวณก่อนถึงจะปรากฏให้เห็น ตำแหน่งของการเน้นย้ำความหมายของเนื้อหาภายใน	ปรากฏให้เห็นตำแหน่งของการเน้นย้ำความหมายของเนื้อหาภายในตั้งแต่พื้นที่ก่อนบริเวณ	ต้องเข้าสู่พื้นที่ก่อนบริเวณก่อนถึงจะปรากฏให้เห็น ตำแหน่งของการเน้นย้ำความหมายของเนื้อหาภายใน
ENCLOSURE	Open space : connect to outside : ลานกว้าง : การเชื่อมโยงปรากฏการณ์ช่วงเวลาของระบบการรับรู้กับบรรยากาศของสถานที่ (Place) ณ ห้วงเวลานั้น Semi space : connect to outside : ซัดคาดคลุม : การเชื่อมโยงปรากฏการณ์แสงผ่านงานตามตึกกับระบบเวลา Inside space : connect to outside : เปิดผิว/ผนัง : การเชื่อมโยงปรากฏการณ์แสงผ่านความแม่นยำของจังหวะของเปิดหรือปิดที่กลางบางอย่างกับระบบเวลาที่แตกต่างกัน		
SENSE OF BODY MOVEMENT	Speed Slow Speed Stun Continue : Switch : ต่อเนื่องแบบสลับไปมา-หยุดเดิน	Speed Speed Speed Continue : Stable : ต่อเนื่องแบบคงที่	Speed Slow Speed Continue : Switch : ต่อเนื่องแบบสลับไปมา
SIGN OF TRANSITION	การเปลี่ยนทิศทางขึ้น-ลง-ซ้าย-ขวาสลับไปมา นำวัตถุจากเนื้อหาข้างในมาวางตำแหน่งที่ต้องการเน้นย้ำ สร้าง overhead plain เน้นย้ำตำแหน่งทางเข้าอาคาร การใช้วัสดุจากเนื้อหาข้างในมาวางตำแหน่งที่ต้องการเน้นย้ำ	การสร้างคู่เปรียบเทียบระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์สร้างเปลี่ยนผ่านค่อยเป็นค่อยไป รู้ตัวอีกทีก็เข้ามาในอาคารแล้ว การลดปริมาตรผ้าเตี้ยเพื่อรับสายตาค่อยๆเข้าสู่ภายใน ปริมาตรสูงที่เห็นแสงสว่างอีกครั้ง	การเปลี่ยนทิศทางขึ้น-ลง-ซ้าย-ขวาสลับไปมา นำวัตถุจากเนื้อหาข้างในมาวางตำแหน่งที่ต้องการเน้นย้ำ มุมมองเป็นสูงที่ค่อยๆเปลี่ยนวิสัยทัศน์การระดับความสูงสู่การปรากฏตัวของตัวทัศน์
MEANING	การเดินแดง Negative meaning : การย้อนอดีต	การเดินขึ้น Positive meaning : การมุ่งสู่ปัจจุบัน	การเดินขึ้น Positive meaning : การมุ่งสู่นอนาคต
VARIETY OF PATH	อาณาบริเวณ ทางเลือกอิสระที่หลากหลาย พื้นที่ก่อนทางเข้า มีทั้งแบบควบคุมและอิสระ พื้นที่หลังทางเข้า อิสระ		

ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ลำดับกับการปรากฏตัวของตำแหน่งปรากฏการณ์

Historical	Emphasis position meaning of transition	Physical	Perception	Phenomena	Meaning
<p>CONNECT : URBAN</p> <p>01</p> <p>2001</p> <p>Sayamaike : Aoba</p>	<p>02 : พื้นที่เชื่อมทางเข้า</p>		<p>วัสดุคอนกรีต-น้ำ</p> <p>การมองเห็น : sight</p> <p>การรู้สึกสัมผัส : touch</p> <p>การได้ยิน : hearing</p> <p>การได้กลิ่น : smell & taste</p> <p>การเคลื่อนไหว : Speed-Slow down-Sun</p>	<p>มุมด้านข้างจากความสูง 15 ม.</p> <p>ความเย็นของระแนงจากผิวคอนกรีต 50 ซม.</p> <p>เสียงน้ำผ่านชุดเสียงเบา-ดังสลับกันไปมาในเวลา</p> <p>กลิ่นอายของอนุ่นน้ำนำส่งจากทางหายใจ</p> <p>การเดินลงบันไดลิ้นกับการหยุดที่ซันที่ชันและชนิดต่อ</p>	<p>รู้สึกถึงการความยิ่งใหญ่</p>
<p>CONNECT : URBAN</p> <p>02</p> <p>2013</p> <p>Maritime : BIG</p>	<p>02 : พื้นที่เชื่อมทางเข้า</p>		<p>วัสดุคอนกรีต-เหล็ก</p> <p>การมองเห็น : sight</p> <p>การรู้สึกสัมผัส : touch</p> <p>การได้ยิน : hearing</p> <p>การได้กลิ่น : smell & taste</p> <p>การเคลื่อนไหว : Speed-Slow down-Sun</p>	<p>มุมมองโลกกลมกลืน 360 องศา เห็นทางเข้าที่ชัดเจน</p> <p>อากาศตามฤดูกาลผ่านระแนงระยะ 5 ม.</p> <p>บรรยากาศเมื่อผู้ดูระยะ 20 ม., ระยะระยะ 5 ม.</p> <p>กลิ่นอายระแนงผ่านลำคองจากทางหายใจ</p> <p>การเดินลงทางลาดชัน หยุดดูป้าย เดินต่อเข้าอาคาร</p>	<p>รู้สึกได้กว้าง-ปลอดภัย</p>
<p>SEPARATE : URBAN</p> <p>03</p> <p>1999</p> <p>Jewish : Libeskind</p>	<p>04 : พื้นที่หลังทางเข้า</p>		<p>วัสดุคอนกรีต-เหล็ก</p> <p>การมองเห็น : sight</p> <p>การรู้สึกสัมผัส : touch</p> <p>การได้ยิน : hearing</p> <p>การได้กลิ่น : smell & taste</p> <p>การเคลื่อนไหว : Speed-Slow down-Sun</p>	<p>ลำแสงนำทางไปตามทางเดิน</p> <p>ความเย็นจากทิวทัศน์ใบไม้เหล็ก</p> <p>เสียงก้องกังวานของน้ำที่ สลับกับเสียงเสียด</p> <p>กลิ่นอายเคอเทอกรีดคั้นผ่านลำคองจากทางหายใจ</p> <p>การเดินลงบันไดสู่ชั้นระยะไกล หยุดตัดสินใจต่อไป</p>	<p>รู้สึกอึดอัด-ระแวง-ไม่มั่นคง-ไม่ปลอดภัยที่เดินขึ้น</p>
<p>SEPARATE : URBAN</p> <p>04</p> <p>2017</p> <p>Roman Ruins : Zumbach</p>	<p>02 : พื้นที่เชื่อมทางเข้า</p>		<p>วัสดุเหล็กไม้</p> <p>การมองเห็น : sight</p> <p>การรู้สึกสัมผัส : touch</p> <p>การได้ยิน : hearing</p> <p>การได้กลิ่น : smell & taste</p> <p>การเคลื่อนไหว : Speed-Slow down-Sun</p>	<p>ช่องทางเข้าขนาดพอดีกับสัดส่วนมนุษย์ มีคันทัน</p> <p>ความเย็นจากผนังแผ่นเหล็ก ลงที่ผ่านระแนงผนังไม้</p> <p>เสียงก้องกังวานสะท้อนจากทิวทัศน์เขียงแผ่นเหล็ก</p> <p>กลิ่นอายไม้ กลิ่นอายจากไม้ระแนงตามกาลเวลา</p> <p>การก้าวขึ้นบันไดเพียงชั้นเดียว หยุดเดินต่อ เดินอีกครึ่ง</p>	<p>รู้สึกไม่มั่นคง-อึดอัด</p>
<p>CONNECT : URBAN</p> <p>05</p> <p>2016</p> <p>Hokusai : Sanaa</p>	<p>02 : พื้นที่เชื่อมทางเข้า</p>		<p>วัสดุกระจกใส-เหล็ก</p> <p>การมองเห็น : sight</p> <p>การรู้สึกสัมผัส : touch</p> <p>การได้ยิน : hearing</p> <p>การได้กลิ่น : smell & taste</p> <p>การเคลื่อนไหว : Speed-Slow down-Sun</p>	<p>ช่องทางเข้าสูงใหญ่ กระจกใสกับระแนงยิววีวีวี</p> <p>ลมอาคารพัดผ่านช่องแคบทางเข้าเป็นระยะสลับไปมา</p> <p>เสียงเมื่อผู้ดูคน เด็กที่ผ่านเล่นบนตึกสูงหน้าอาคาร</p> <p>กลิ่นอายผิวทราบนวนตึกสูงพุ่มตามซอกทางเข้า</p> <p>การเดินขึ้นทางยกระดับ ซึ่งสูงทางเข้า หยุดเสียงเหล็ก</p>	<p>รู้สึกถึงการ-มั่นคง-หนา</p>
<p>CONNECT : URBAN</p> <p>06</p> <p>2014</p> <p>WTC : Shohettha</p>	<p>01+04 : พื้นที่อาณาบริเวณ+พื้นที่หลังทางเข้า</p>		<p>วัสดุคอนกรีต-เหล็ก</p> <p>การมองเห็น : sight</p> <p>การรู้สึกสัมผัส : touch</p> <p>การได้ยิน : hearing</p> <p>การได้กลิ่น : smell & taste</p> <p>การเคลื่อนไหว : Speed-Slow down-Sun</p>	<p>มุมด้านข้างที่เห็นโครงสร้างซึ่งมีอาคารโผล่</p> <p>สัมผัสความเย็นของระแนงกับเหล็กตามทิศทางลม</p> <p>ใช้กลิ่นเสียงก้องน้ำที่สลับกับไม้ตามเวลา</p> <p>ได้กลิ่นอายของอนุ่นน้ำนำส่งจากทางหายใจ</p> <p>การเดินลงบันไดลิ้นกับการหยุดที่ซันที่ชันและชนิดต่อ</p>	<p>รู้สึกสงบ-หยุด-การระลึกถึงอดีต</p>

ตารางที่ 22 แสดงการวิเคราะห์การรับรู้ตำแหน่งของการเปลี่ยนผ่าน Historical museum

Science	Emphasis position meaning of transition	Physical	Perception	Phenomena	Meaning
13 2013 SEPARATE : URBAN Astronomy : Ennade	ตำแหน่งนี้มีความหมายการเปลี่ยนผ่าน 02+04 : พื้นที่ก่อนทางเข้าพื้นที่หลังทางเข้า		วัตถุประสงค์สื่อ การมองเห็น : sight การสัมผัส : touch การได้ยิน : hearing การลิ้มรส : smell & taste การดมกลิ่น : Speed-Slow down-Sun	แสดงการแบ่งแยะแสดงสื่อของปรากฏการณ์แสงกับตามฤดูกาล ความอ่อนของแสงเงาตาม ผ่านโครงสร้างอาคาร เสียงน้ำตกเบา เสียงดังลั่นกังวามเมื่อผู้คน กลับมือของพัดน้ำใบระเดินขึ้นทางลาดชัน หยุด ดินเมื่ออาคาร หยุดดูสิ่งประดิษฐ์	ความนิ่งอยู่-น้ำคันทนา
14 2013 CONNECT : NATURAL Ocean and Surf : Holl	01 : พื้นที่ก่อนบริเวณ		วัตถุประสงค์สื่อ การมองเห็น : sight การสัมผัส : touch การได้ยิน : hearing การลิ้มรส : smell & taste การดมกลิ่น : Speed-Slow down-Sun	แสงและสื่ออื่นที่นิยามเกิดขึ้นได้ไม่แยกขาด สมประยพจน์นิยามภายนอกฤดูกาล เหมือนชีวิต สมประยพจน์ ผ่านทางเข้าอาคาร เสียงกังวาม กลิ่นอายทะเลผ่านลำคลองจากทางรถไฟ การเดินขึ้นบันได ทางลาดชันที่ไม่มีคน หยุดดูวิวทะเล	รู้สึกถึงวังง-ปลอดภัย
15 2013 CONNECT : URBAN Art&Science : Safiie	01+04 : พื้นที่ก่อนบริเวณพื้นที่หลังทางเข้า		วัตถุประสงค์สื่อ การมองเห็น : sight การสัมผัส : touch การได้ยิน : hearing การลิ้มรส : smell & taste การดมกลิ่น : Speed-Slow down-Sun	เงาไม้และสื่ออื่นที่นิยามเกิดขึ้นได้ต่างจากสื่ออื่นที่นิยามเกิดขึ้นของสื่อที่ทะเลสาบ เมื่อผู้คน น้ำตกเบา น้ำตกจากที่สูงกระเด็นน้ำ กลิ่นอายทะเลสาบผ่านช่องอาคาร ดินไปรอบๆอาคารเป็นวงกลม ขึ้นจากที่ขยกระชั้น	ความนิ่งอยู่-น้ำคันทนา
16 2013 CONNECT : URBAN Art&Science : Calatrava	01 : พื้นที่ก่อนบริเวณ		วัตถุประสงค์สื่อ การมองเห็น : sight การสัมผัส : touch การได้ยิน : hearing การลิ้มรส : smell & taste การดมกลิ่น : Speed-Slow down-Sun	เห็นอาคารสื่ออื่นที่มี จินตนาการเป็นภาพเคลื่อนไหว สื่อถึงความแข็งของสื่ออื่นที่วงรอบอาคาร เมื่อผู้คน รอบนต และกังวามอีกครั้งเมื่อเข้าอาคาร กลับมือของพัดน้ำใบระเดินทางเดิน การเดินไปรอบๆอาคารโครงสร้างสื่ออื่นที่มีไม้	ความแข็งอยู่-น้ำคันทนา
17 2013 CONNECT : URBAN The Whale : Komatsu Ugo	02 : พื้นที่ก่อนทางเข้า		วัตถุประสงค์สื่อ การมองเห็น : sight การสัมผัส : touch การได้ยิน : hearing การลิ้มรส : smell & taste การดมกลิ่น : Speed-Slow down-Sun	แสงสะท้อนมีพัดและคอมกรีต แสงสลับได้อาคารคอมกรีต ความนิ่งจากวงรับ สมัยจากนิมิตงูชูเงาในฝั่ง เมื่อผู้คน และกังวามอีกครั้งเมื่อเข้าอาคาร กลับมือพัดขึ้นพัดน้ำ	รู้สึกถึงวังง-หยุดยั้ง-หลงทาง-น้ำคันทนา
18 2023 CONNECT : NATURAL The Whale : Subhmanudup	02 : พื้นที่ก่อนทางเข้า		วัตถุประสงค์สื่อ การมองเห็น : sight การสัมผัส : touch การได้ยิน : hearing การลิ้มรส : smell & taste การดมกลิ่น : Speed-Slow down-Sun	แสงและสื่ออื่นที่นิยามเกิดขึ้นได้ต่างจากสื่ออื่นที่นิยามเกิดขึ้นนิยามภายนอกฤดูกาล เหมือนชีวิต สมประยพจน์ ผ่านทางเข้าอาคาร เสียงกังวาม กลิ่นอายทะเลผ่านลำคลองจากทางรถไฟ การเดินขึ้นทางลาดชัน หยุดดูวิวทะเล กลับเข้าอาคารอีกครั้ง	รู้สึกถึงวังง-น้ำคันทนา-เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ

ตารางที่ 24 แสดงการวิเคราะห์การรับรู้ตำแหน่งของการเปลี่ยนผ่าน Science museum

ความสัมพันธ์ของ “การรับรู้” กับ “การปรากฏตัวของตำแหน่งปรากฏการณ์ที่ใช้เป็นยาคความหมายการเปลี่ยนแปลง”																			
TYPOLOGY OF BUILDING PROGRAMMING SENSE OF PLACE METHOD CASE STUDY NO.	Historical					Art					Science								
	สถานที่เก็บหลักฐาน รวบรวมข้อมูลเรื่องราวในอดีต สร้างความอยากรู้อยากเห็น ความลึกซึ้ง เชิงตีความ การเดินทางผ่าน ร่องรอยในอดีต	สถานที่เก็บหลักฐานศิลปะ สร้างความผ่อนคลายก่อนเข้าสู่เนื้อหาภายใน การเดินทางผ่าน บริบทเมือง ธรรมชาติ	C01	C02	C03	C04	C05	C06	C07	C08	C09	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17
การมองเห็น	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
การเคลื่อนไหว	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
การได้ยิน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
การได้กลิ่นและรับรส การสัมผัส (วัสดุ)	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Method	การใช้เนื้อหาที่เป็นร่องรอยหลักฐานในอดีต มาใช้ในการเน้นย้ำความหมาย การใช้ตำแหน่งที่ตั้งดั้งเดิม โครงสร้างเดิม	การใช้เนื้อหาที่เป็นธรรมชาติ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศมาใช้ในการเน้นย้ำความหมาย ทะเล เป็นเขา ป่า เมือง	การใช้เนื้อหาที่เป็นแสงเงา สถาปัตยกรรมมาใช้ในการเน้นย้ำความหมาย การสะท้อน-หักเหวัสดุ การส่องทะลุที่ที่กำหนด	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Physical	- มักเปิดพื้นที่โล่งเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ - มักเปิดโล่งหลังคาให้แสงผ่านลงมาที่ทางเข้า - มักเปิดผนังกระจกใสให้แสงผ่านวัสดุ	- มักเปิดพื้นที่โล่งเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ - มักเปิดหลังคาให้แสงผ่านลงมาที่ทางเข้า - มักเปิดหลังคาให้แสงผ่านลงมาที่ทางเข้า	- มักเปิดหลังคาให้แสงผ่านลงมาที่ทางเข้า - มักเปิดพื้นที่โล่งที่คาดไม่ถึง - ใช้แสงเป็นตัวกลางผ่านและสะท้อนผิวผนังทำให้เกิดภาพสะท้อนกับอาคาร	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Situation of entryway	ทางเข้าที่สร้างสถานการณ์การรับรู้ลักษณะ สะเทือนอารมณ์	ทางเข้าที่สร้างสถานการณ์การรับรู้ลักษณะ ผ่อนคลายปรับอารมณ์ให้คงที่	ทางเข้าที่สร้างสถานการณ์การรับรู้ลักษณะ เกิดข้อสงสัย ต้องค้นหาพิสูจน์	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์การรับรู้กับตำแหน่งปรากฏการณ์อาคาร 3 ประเภท

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาในบทนี้แบ่งเป็น 3 หัวเรื่องคือ 1) ข้อสรุปของการศึกษา 2) การอภิปรายข้อค้นพบของการศึกษา และในที่สุดท้ายจะเป็น 3) ข้อเสนอแนะของการศึกษาสำหรับผู้สนใจจะศึกษาต่อไป

1 ข้อสรุปของการศึกษา

เป็นการทบทวนสรุปย้อนกลับไปบทที่ 1 ถึงจุดประสงค์ของการศึกษา สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงทฤษฎี “ความหมาย” ของการลำดับประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า
- 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อรูปพื้นที่ทางเข้า
- 3 สังเคราะห์ความรู้เพื่อสร้างเครื่องมือและวิธีการในการอ่านพื้นที่ทางเข้า

สมมติฐานของการศึกษา

หากมี “เครื่องมือในการอ่านพื้นที่ทางเข้า” ที่เป็นหลักการอย่างเป็นระบบ จะสามารถช่วยทำความเข้าใจความหมายและกำหนดทิศทางการออกแบบการรับรู้พื้นที่ทางเข้าได้ดีและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

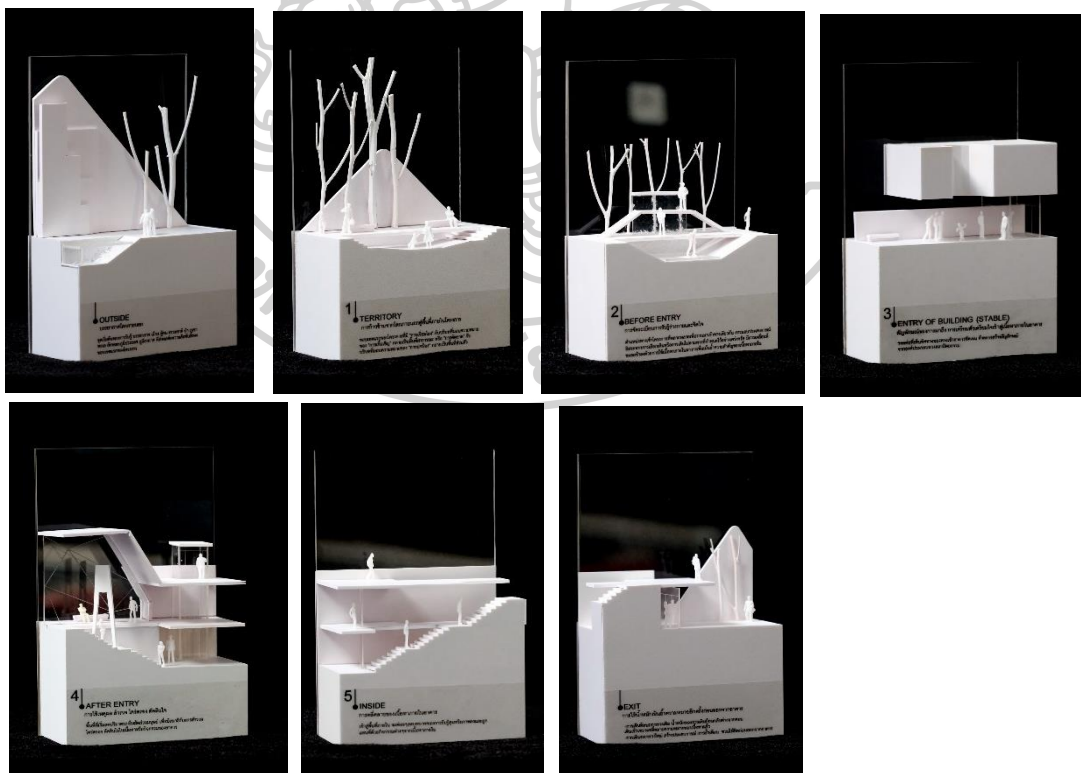
วิธีการศึกษา

- 1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูล
- 2 เลือกกลุ่มศึกษาจากอาคารพิพิธภัณฑ 18 กรณีศึกษามาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพื้นที่ทางเข้า
- 3 สังเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์เชื่อมโยง
- 4 บทสรุปเป็นเครื่องมือวิธีการอ่านพื้นที่ทางเข้า

ผลของการศึกษา

จากการศึกษาผ่านกรณีศึกษา “ทางเข้า” ทุกๆประเภทของอาคารประเภทพิพิธภัณฑ พยายามสร้างสัญลักษณ์บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภายในมาวางตำแหน่งพื้นที่ทางเข้า เพื่อขบเน้นย้ำความหมายอีกครั้งก่อนเข้าสู่อาคาร โดยมี ลำดับ ตำแหน่ง จำนวน สัดส่วน ปริมาตร ของความซับซ้อนที่แตกต่างกัน ที่มีผลต่อประสบการณ์การรับรู้ เพื่อให้เกิดความทรงจำ ความประทับใจของสถานที่นั้นๆ ด้วยการสร้างปรากฏการณ์ของพื้นที่ทางเข้าจากการเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันกับบริบทของสถานที่นั้นๆหรือเป็นการตัดขาด สร้างบรรยากาศใหม่จากภายในโครงการ เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกของผู้มาเยือน โดยผลของการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

- 1) ความหมายของพื้นที่ทางเข้า จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของพื้นที่ทางเข้า หน้าแรกที่เริ่มเกี่ยวข้องกับ 1) การปกป้อง 2) การเชื่อเชิญเป็นหลักเพื่อความอยู่รอด และเมื่อมนุษย์เริ่มมีสังคม, ศาสนา, หน้าที่ใช้สอย, ความเป็นปัจเจกที่ซับซ้อนมากขึ้น พื้นที่ทางเข้าจึงเริ่มมีบทบาทในการมอบความหมายที่มากกว่าการเป็นทางเข้าที่เป็นหน้าที่ใช้สอยแบบทั่วไป และเปลี่ยนจากการปกป้องเป็นการ สร้างความรู้สึกสลับกลับ นำค้นหา การหน่วงเวลา หรือการสกัดกั้นบางอย่างให้ชะลอช้าลง แทนความรู้สึกถึงการปกป้องเชิงประจักษ์
- 2) พื้นที่ทางเข้ากับเส้นแบ่งเขต 7 ส่วน สามารถแยกขอบเขตของทางเข้าเป็น 7 ส่วน คือ
 - 1) ทางเข้าโครงการ จุดเริ่มต้นของขอบเขตพื้นที่
 - 2) พื้นที่อาณาบริเวณ การก้าวข้ามจากโลกภายนอกสู่โลกภายในโครงการ
 - 3) พื้นที่ก่อนทางเข้า การจัดระเบียบการรับรู้ของร่างกายและจิตใจ
 - 4) ทางเข้าอาคาร สัญลักษณ์ของการมาถึง การเตรียมตัวเตรียมใจเข้าสู่เนื้อหาของอาคาร
 - 5) พื้นที่หลังทางเข้า การสำรวจ, ไตร่ตรอง, ตัดสินใจเพื่อเข้าสู่เนื้อหาของอาคาร
 - 6) พื้นที่ภายใน การคลี่คลายของเนื้อหาของอาคาร
 - 7) ทางออก การให้น้ำหนักเน้นย้ำความหมายอีกครั้งก่อนออกจากอาคาร

ภาพที่ 132 แสดงโมเดลจำลองแยกพื้นที่ทางเข้าทั้ง 7 ส่วนตามลำดับ

ภาพที่ 133 แสดงโมเดลจำลองทั้งหมด 7 ส่วนเพื่อประกอบการอธิบายพื้นที่ทางเข้า

โดยในแต่ละส่วนจะมีบทบาท หน้าที่ ความหมายที่แตกต่างกันออกไป การเน้นย้ำการให้ความหมายของพื้นที่ทางเข้า มักจะมีเรื่องปริมาตร (Volume) น้ำหนักของตำแหน่งพื้นที่ทางเข้าแตกต่างอย่างฉับพลันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็ว หรือค่อยเป็นค่อยไปให้เกิดการจดจำในสถานที่นั้นๆ

เส้นแบ่งเขตกับลำดับการเปลี่ยนผ่าน การเคลื่อนที่อย่างเป็นลำดับของการเปลี่ยนผ่าน มักจะมีจังหวะ ชะลอ (Slow down) จังหวะเร็ว (Speed) เนื่องจากการสร้างลำดับที่มีเส้นทางให้เลือก (Selectable) มักจะให้ความหมายของ ความอิสระ (Freedom) ที่อาจจะไปรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ส่วนเส้นทางไหนมีชี้แนะ (Guideline) มักจะมีความหมายของการควบคุม จำนวนในการสร้างลำดับของการเคลื่อนที่มีผลต่อ จังหวะ และความเร็วในการก้าวเท้าเดินและการเปลี่ยนทิศทาง ข้อสังเกตเรื่องการเน้นย้ำการให้ความหมายของพื้นที่ทางเข้า มักจะมีเรื่องปริมาตร (Volume) น้ำหนักของตำแหน่งพื้นที่ทางเข้าแตกต่างอย่างฉับพลันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็ว หรือค่อยเป็นค่อยไปให้เกิดการจดจำในสถานที่นั้นๆ ประสบการณ์การรับรู้พื้นที่ทางเข้า จังหวะที่ชะลอ (Slow down) มักจะเป็นตำแหน่งที่ขบเน้นความหมายของทางเข้าอีกครั้ง ด้วยการสร้างปรากฏการณ์ เพื่อตรึงการรับรู้ของผู้คนเข้าไว้ แต่ก็จะวางในตำแหน่งที่แตกต่างกัน

3) ความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่แบ่งเขตของพื้นที่ทางเข้า ในลักษณะรอยต่อร่วมกัน คือ

1) ความสัมพันธ์ระหว่างบริบทกับพื้นที่อาณาบริเวณ

การก้าวข้ามจากโลกภายนอกสู่พื้นที่แรกของโลกภายในโครงการ จากบริบทที่เป็นเมืองหรือธรรมชาติในป่า ทะเล ภูเขา แม่น้ำ ขึ้นอยู่กับว่าจะเลือกให้ตัดขาดหรืออนุญาตให้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่อาณาบริเวณ เป็นจุดเริ่มต้นของการอนุญาตให้เปิดเป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อเชื้อเชิญ หรือตัดขาดพื้นที่ส่วนตัวเพื่อปกป้องไม่อนุญาตเข้า และเมื่อการเดินทางจากโลกภายนอกที่ยาวนาน เมื่อมาถึงพื้นที่แรกนี้อาจเป็นความประทับใจแรกของการมาถึง รู้สึกตื่นเต้น และเตรียมตัวเพื่อเรียนรู้ในส่วนถัดไป

ภาพที่ 134 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างบริบทกับพื้นที่อาณาบริเวณ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อาณาบริเวณกับพื้นที่ก่อนทางเข้า

จากพื้นที่อาณาบริเวณส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการจัดระเบียบสิ่งของต่างๆ เช่น ที่จอดรถ สวนสาธารณะ ร้านกาแฟหรือที่จำหน่ายตัวก่อนเข้าชม ที่มีการทับซ้อนกับพื้นที่บริบท ทางผ่านต่างๆ ที่มีจำนวนทางเข้ามากกว่าหนึ่งทางเพื่อรวบรวมเข้าทางเดียวกันในส่วนพื้นที่ก่อนทางเข้า เราอาจจะยังไม่เห็นทางเข้าอาคารภายในที่ชัดเจน แต่มักจะได้รับประสบการณ์จากการจัดระเบียบการรับรู้ของร่างกายและจิตใจในพื้นที่ส่วนนี้ และเป็นรอยต่อที่มักจะมีประสบการณ์อิสระจากการเลือกเดินหรือการเดินทางไปตามทางที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดเพื่อให้ผ่านหรือพบเจอประสบการณ์ที่ผู้ออกแบบได้สร้างสถานการณ์นั้นไว้แล้ว

ภาพที่ 135 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อาณาบริเวณกับพื้นที่ก่อนทางเข้า

3) ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ก่อนทางเข้ากับทางเข้าอาคาร

จากพื้นที่ก่อนทางเข้าสู่ทางเข้าอาคาร รอยต่อนี้ เรามักจะเริ่มเห็นทิศทางของทางเข้าอาคารที่ชัดเจนมากขึ้น ด้วยการสร้างสัญลักษณ์บางอย่างให้เป็นที่โดดเด่น น่าสนใจ เช่น การทำ Canopy การทำ Overhead plain หรือการสร้างสถานการณ์บางอย่างให้เกิดความ Contrast กันอย่างโดดเด่น เช่น การเลือกใช้เส้นโค้งอิสระตัดรอยต่อกับเส้นเรขาคณิตตรงไปตรงมา เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการมาถึงเพื่อเตรียมตัวเตรียมใจเข้าสู่เนื้อหาของอาคาร

ภาพที่ 136 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ก่อนทางเข้ากับทางเข้าอาคาร

4) ความสัมพันธ์ระหว่างทางเข้าอาคารกับพื้นที่หลังทางเข้าอาคาร

จากทางเข้าอาคารสู่พื้นที่หลังทางเข้าอาคาร ส่วนใหญ่จะถูกลดสัดส่วนปริมาตรลงในสัดส่วนมนุษย์ เพื่อต้องการให้มีสมาธิกับการสำรวจ ไตร่ตรอง ตัดสินใจในการเข้าสู่เนื้อหาของอาคาร ความสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะเป็นฟังก์ชันของการต้อนรับ การปรับสภาพอากาศจากภายนอกเข้าสู่ภายในอาคาร บางอาคารเมื่อเข้ามาแล้ว ก็อาจจะยังไม่ถึงทางเข้าของเนื้อหาภายในจริงๆ ที่ต้องค้นหาและเดินต่อ ดังตัวอย่างของพิพิธภัณฑ์ยิวที่สถาปนิกใช้วิธีขยายพื้นที่หลังทางเข้า เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการมาถึงพิพิธภัณฑ์และยังสร้างความหมายเน้นย้ำที่ซับซ้อนจากการให้อิสระในการเลือกอีกครั้ง เป็นต้น

ภาพที่ 137 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างทางเข้าอาคารกับพื้นที่หลังทางเข้าอาคาร

5) ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่หลังทางเข้าอาคารกับภายในอาคาร

รอยต่อของความสัมพันธ์พื้นที่หลังทางเข้ากับภายในอาคาร ส่วนใหญ่จะเริ่มละลายเป็นเนื้อเดียวกัน และจะหยุดสร้างอารมณ์ความรู้สึกในส่วนนี้ โดยถูกแทนที่ด้วยกิจกรรมจากเนื้อหาภายใน ต้องใช้ความเข้าใจในการเข้าถึงส่วนต่างๆภายใน เป็นการคลี่คลายของเนื้อหาภายในที่สอดคล้องกับกิจกรรมฟังก์ชันของพื้นที่หลังทางเข้า

ภาพที่ 138 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่หลังทางเข้ากับภายในอาคาร

6) ความสัมพันธ์ระหว่างภายในอาคารกับทางออก

จากการคลี่คลายเนื้อหาภายในอาคารทั้งหมดแล้ว เมื่อเดินออก น้ำหนักของความรู้สึกทางออกจะแตกต่างจากน้ำหนักทางเข้าอาคารเสมอ และแบ่งทางออกเป็น 2 ลักษณะคือ 1) ทางออกที่ต้องเดินผ่านเส้นทางเดิมที่เดินเข้ามา กับ 2) ทางออกที่เป็นเส้นทางใหม่ แต่จะวกกลับสู่ทางเข้าหรือจะทะลุออกไปอีกทาง จากกรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์การเดินเรือที่เดนมาร์ก สถาปนิกได้เน้นย้ำความหมายอีกครั้งเมื่อเดินออกทางเดิม โดยมุมมองทางออกที่มองย้อนกลับทางเข้ามานั้น จะเห็นวิวปราสาทครอนบอร์กเป็นแกนแนวเดียวกับโครงการ เพื่อเน้นย้ำ หรือเตือนใจถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่อยู่ตรงหน้าอีกครั้ง หรือกรณีศึกษาของพิพิธภัณฑ์ศิลปะหนานจิงประเทศจีน ที่สถาปนิกให้การเดินทางออกจบด้วยวิวเมืองบรรยากาศหนานจิงอีกครั้ง และด้วยความรู้สึกของการเดินขึ้นบันไดสูงชันของการมากับการเดินลงบันไดที่สูงชันทางออกทางเดิม ก็จะได้มุมมองย้อนกลับไปมาที่แตกต่างเช่นกัน

ภาพที่ 139 แสดงโมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างภายในอาคารกับทางออก

2 การอภิปรายข้อค้นพบของการศึกษา

จากผลของการวิจัยได้ข้อค้นพบแบ่งเป็น 4 หัวข้อดังนี้

1) วิธีการสร้างความหมายของพื้นที่ทางเข้าในอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์

- 1) การเน้นย้ำ ชับเน้นซ้ำๆ ของความหมาย ด้วยการหยิบยกเนื้อหาภายในออกมาวางในตำแหน่งของทางเข้า ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาภายในอีกครั้ง
- 2) ใช้วิธีการกำหนด ลำดับ, จำนวน, ตำแหน่ง, ของปรากฏการณ์ในการจับเน้นความหมายของเนื้อหาภายในตำแหน่งพื้นที่ทางเข้า
- 3) วิธีการจากการเคลื่อนที่ผ่านตัวกลางบางอย่าง คือ
 - Museum ประเภท Historical: การเดินผ่านร่องรอยประวัติศาสตร์
 - Museum ประเภท Art : การเดินผ่านบริบทเมือง ธรรมชาติ
 - Museum ประเภท Science : การเดินผ่านปรากฏการณ์จากความแม่นยำมนุษย์

2) เครื่องมือในการอ่านพื้นที่ทางเข้าอย่างเป็นระบบ

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดได้จำแนกและรวบรวมทั้งการแบ่งพื้นที่และวิธีการวิเคราะห์ทางเข้าจากทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมทั้งเชิงกายภาพและการรับรู้ประสาทสัมผัสต่างๆ ทั้ง 5 ลักษณะ นำไปสู่ตารางเครื่องมือในการวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้าอย่างเป็นระบบโดยให้ทางเข้าอาคารเป็นค่าคงที่ในการวิเคราะห์ ดังตารางด้านล่างนี้

TOOL		ทางเข้า โครงการ	ทางเข้า อาคาร (ค่าคงที่)					OUT -Back way -Other way
		Outside	1 Territory	2 Before	3 Entrance	4 After	5 Inside	
		IN	Axis approach -Frontal -Oblique -Spiral	Orientation of path -Pass -Through -Terminate	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	Scale Geometry Position-inside Level/Step/circulation Material	
		● Topography -Urban -Nature						
		● Relationship of context -Connect-Continue, extend : Public -Separate : Private						
		Sequence ● Free selectable ● Guide						
Perception		Phenomenology						
Sense of sight		1 Light						
Sense of touch		2 Temperature						
Sense of hearing		3 Sound						
Sense of smell & taste		4 Smell & Taste						
Sense of body movement		5 Speed - Slow down - Stun						

ตารางที่ 26 แสดงข้อค้นพบตารางเครื่องมือในการอ่านพื้นที่ทางเข้าอย่างเป็นระบบ

3) **เลนส์ในการอ่านพื้นที่ทางเข้า** การเริ่มต้นออกแบบพื้นที่ทางเข้าหรือการเริ่มต้นวิเคราะห์พื้นที่ทางเข้า แบ่งการอ่านได้ 3 ลักษณะ คือ

1) *Over view: Proportions, Delimitation of entryway*

การอ่านระดับภาพรวม : ของขนาดปริมาตรพื้นที่ทางเข้าทั้งหมด เพื่อแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ทั้ง 5 ส่วนว่าพื้นที่ไหนมากน้อยแค่ไหน

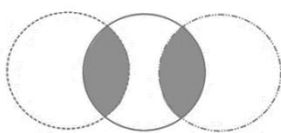
2) *Focus: Position emphasize, Phenomena of entryway*

การอ่านจุดสนใจ : ในการวางตำแหน่งปรากฏการณ์ การลำดับก่อน-หลัง และจำนวนที่ตำแหน่ง โดยเลือกทำให้ตำแหน่งนั้นตัดขาดหรือเป็นส่วนหนึ่งของโลกภายนอก หรือการเลือกให้มีอิสระในการเคลื่อนที่หรือจะเป็นการควบคุมในการเข้าถึง

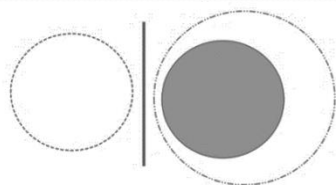
3) *Detail: Perception: Sequence: Speed / Slow down / Stun of entryway*

การอ่านระดับรายละเอียด : การรับรู้กับการห้วงเวลาในตำแหน่งปรากฏการณ์ทั้ง 5 ส่วนเป็นอย่างไร การรับรู้ตำแหน่งนั้น ให้ความหมายอย่างไร และทางออกนั้นจะกลับทางเดิมหรือทางใหม่ แล้วสร้างความหมายด้วยทิศทางตรงกับบางอย่างเพื่อเน้นย้ำการย้อนกลับทางเดิมอีกครั้งหรือไม่

4) **ลักษณะของพื้นที่ทางเข้าระหว่างบริบทกับพื้นที่โครงการที่เป็นขอบเขตแรกของรอยต่อทางเข้า** แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะของการเชื่อมโยงแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างต่อเนื่อง (Connect and continue) จากข้อสังเกตด้วยการดึงบริบทตั้งแต่ภายนอกค่อยๆ เชื่อมต่อเข้ามาสู่พื้นที่ภายในทางเข้าอาคาร เช่น พิพิธภัณฑ์เชียน Sayamaike หรือ พิพิธภัณฑ์ศิลปะ Teshima เป็นต้น 2) ลักษณะของการตัดขาดความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของภายใน จากข้อสังเกตงานพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ Jewish ที่ไม่ได้ใช้บริบทเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของทางเข้าแต่เป็นการสร้างบรรยากาศจากภายในอาคาร เป็นต้น

1) เชื่อมโยงต่อเนื่องแบบค่อยเป็นค่อยไป (Connect and Continue) จากโลกภายนอกสู่โลกภายใน

2) ตัดขาดความสัมพันธ์ (Separate) เป็นส่วนหนึ่งของโลกภายใน

ภาพที่ 140 แสดงลักษณะของพื้นที่ทางเข้าระหว่างบริบทกับขอบเขตแรกของโครงการ

เชื่อมโยง : เป็นส่วนหนึ่งของภายในและภายนอก ตัดขาด : เป็นส่วนหนึ่งของภายใน ตัดขาด : เป็นส่วนหนึ่งของภายนอก

ภาพที่ 141 แสดงการจัดกลุ่มตามความสัมพันธ์บริบทกับลำดับตำแหน่งการเน้นย้ำความหมาย

3 ข้อเสนอแนะของการศึกษา

1 หากในฐานะเป็นผู้ออกแบบมีความจำเป็นที่ต้องใช้ “ความเข้าใจเรื่องประสาทสัมผัสเป็นพื้นฐานในการกำหนดลำดับสถานการณ์” การเปลี่ยนผ่านการรับรู้พื้นที่ทางเข้า ที่จะมอบความหมายได้อย่างลึกซึ้ง

2 การศึกษาเรื่องการรับรู้เชิงพื้นที่ ควรมี “ประสบการณ์ตรงจากการสัมผัสสถานที่จริงก่อน” เพื่อคาดการณ์สถานการณ์ ดีความ จากจินตนาการภาพจบล่วงหน้า ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ต้องพยายามค้นคว้าความรู้สึกร่วมมาประกอบการออกแบบร่วมกับการก่อรูปพื้นที่ทางเข้า

3 การศึกษาบริบทโลกภายนอก มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการออกแบบพื้นที่ทางเข้า เพราะเป็นส่วนแรกที่เป็นรอยต่อระหว่างโลกภายในและโลกภายนอก ที่จะอนุญาตให้ละลายต่อเนื่องหรือตัดขาดจากกันมากน้อยแค่ไหน

4 การกำหนดลำดับตำแหน่งของการเน้นย้ำความหมายในพื้นที่ทางเข้า มีความสัมพันธ์กับการห้วงเวลาในตำแหน่งนั้นๆที่ผู้ออกแบบสามารถกำหนดให้เกิดก่อน-หลังเข้าอาคาร อาจตั้งค่านิ่งถึงปริมาตรพื้นที่ที่คาดการณ์ว่าผู้คนจะหยุดเดินในจำนวนมากน้อยและตำแหน่งการเน้นย้ำของพื้นที่นั้นเพียงพอต่อความไหลต่อเนื่องของทางเดินหรือไม่

5 แนวโน้มในอนาคต สำหรับการออกแบบพื้นที่ทางเข้า พื้นที่ส่วนแรกคือ พื้นที่อาณานิคม ในสมัยอดีตมักจะปิดกันด้วยรั้วกำแพง แต่พอมาถึงปัจจุบันมักอนุญาตให้ผู้คนเข้ามาใช้เป็นพื้นที่ สาธารณะกันมากขึ้น เพื่อต้องการแชร์พื้นที่ เชื่อเชิญผู้คน ให้มีส่วนร่วมบางส่วนก่อนที่จะตัดสินใจเข้าไปใช้พื้นที่ในอาคาร และส่วนใหญ่อาคารปัจจุบันมักจะลดบทบาทลงด้วยการกวดอาคารฝั่งเดียวลง พื้นดิน เพื่อไม่ให้บดบังทัศนียภาพของแต่ละบริบทพื้นที่นั้นๆ

6 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปกับผู้ที่สนใจในหัวข้อนี้ อาคารประเภท พิพิธภัณฑ์ เป็นเพียงอาคารประเภทหนึ่งของงานสถาปัตยกรรมที่นำมาใช้อธิบาย “ทางเข้า” หากมีการศึกษาอาคารประเภทอื่นเพิ่มเติมของการวิเคราะห์ “ทางเข้า” ก็จะขยายขอบเขตขององค์ความรู้ ได้มากยิ่งขึ้น

พื้นที่ทางเข้าในงานสถาปัตยกรรมเป็นมากกว่าการเชิญ-การป้องกัน หรือ การควบคุม การเข้าออก ดังที่ได้ศึกษามาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยหวังว่าเนื้อหาในการวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ และสร้างความหมาย องค์ความรู้ที่เป็นระบบในการอ่านพื้นที่ทางเข้า หรือการนำไปใช้เป็นแนวทางเบื้องต้น สำหรับการออกแบบลำดับการรับรู้พื้นที่ทางเข้าและเห็นถึงความสำคัญของพื้นที่รอยต่อเริ่มต้น ระหว่างการออกแบบสถาปัตยกรรมหลักกับการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในให้มีความสัมพันธ์อย่าง สอดคล้องต่อเนื่องกันในพื้นที่ในลำดับถัดไปได้อย่างมีสุนทรียภาพและมีความหมาย

รายการอ้างอิง

- Ando, T. (2017). *Tadao Ando: Endeavors*, **安藤忠雄展 : 挑戦**, Tadao Ando Exhibition Committee, and The National Art Center, Tokyo, eds. *Tadao Ando: Endeavors. Tadao Ando Exhibition Committee*, 2017. International Printing Publishing Laboratory Co.,Ltd: Tadao Ando Exhibition Committee (Japan).
- Bielefeld, B. (2018). *Basics Architectural Design* (N. Reangkrua, Trans.). Amarin printing and publishing: LI-ZENN PUBLISHING LIMITED.
- Boettger, T. (2014). *Threshold Spaces*. Birkhäuser Verlag GmbH, Basel, P.O. Box 44,4009 Basel,Switzerland Part of Walter de Gruyter GmbH, Berlin/Boston: Birkhäuser.
- Carol Davidson Cragoe, H. P. (2008). *How to read buildings a crash course in architecture*. Great Britain
- Christopher, D. (2020). *Places of the Soul: Architecture and Environmental Design as a Healing Art* (S. Kunthiworapong, Trans. Vol. 1). PabPim Company: SuanNguenMeeMa Publishers.
- Concept, A. (2013). *The Language of Luxe, The work of AB Concept*. ORO editions, China: Publishers of Architecture, Art, and Design Gordon Golff.
- DAMDI Pupishing House. (2018). *Architectural Element 1 ENTRANCE* (J. Na Ed.). 2F, 79, Samgaksan-ro, Gangbuk-gu, Seoul, 01036, Korea: Kyongwon Suh.
- Francis, D. K. C. (1996). *Architecture Form, Space, & Order* (Vol. 2). Simultaneously in Canada.
- Fujimoto, S. (2008). *The Impact of Threshold in Phenomenological Architecture The Impact of Threshold in Phenomenological Architecture :House N* (2008), Oita, Japan : Sou Fujimoto Architects.
- Jirathatsanakul, S. (2003). *Kati Sanyaluck Lae Kwammaikhong "Shumphatoo-Natang" Thai (In Thai)* Amarin printting and publishing Co.,Ltd. 65/16 Chaipruck road., Khet Talingchan, Bangkok 10170 Faculty of Architecture Silphakorn university, Wangtapha, Napralan road., Khet Pranakorn, Bangkok, 10200.
- Pallasmaa, J. (1996). *The eyes of the skin architecture and the senses*. Wiley-Academy, adivision of John Wiley & Sons Chichester, 2005.
- Panin, T. (2020). *ART-I-FACT*. Amarin printing and publishing .co.,ltd: Li-zen.
- Patumanon, T. (2007). *Jitawittaya Satapattayakum Sawaddee (In thai)*. Chulalongkorn university Publishing: Lizen.
- Psarra, S. (2009). *Architecture and narrative the formation of space and culture meaning*. 2 Park Square, Milton Park, Abingdon, OX14 4RN: Routledge Taylor &

Francis Group.

Slessor, C. (2002). *Contemporary Doorways Architectural entrances, Transitions and Thresholds* (P. Warren Ed.). 2-4 Heron Quays, Docklands, London E14 4JP: Octopus Publishing Group Ltd 2002.

Srisaowanunt, A., & Inpung, V. (2016). Concept of Place and Phenomenology in the study of Vernacular Architecture. *Academic Journal: Faculty of Architecture, Khon Kaen University*, 15(1), 20.

Studio, S. C. (2018). *A History of Thresholds life, death & rebirth* (B. M. L. Oliver Waine, Trans.). Jovis Verlag GmbH Kurfurstenstrabe 15/16 10785 Berlin: Jovis Verlag GmbH.

Tawayuttawong, C. (Apr 2, 2018). 9 Things You Must Know: The Pantheon. *Gypzy world Civilization*. Retrieved from <https://bit.ly/3KrEzT0>

Thongsuthipheerapas, N. (2021). *Appear...disappear*. In. O.S.Printinghouse: Faculty of Decorative Arts, Silpakorn University, Thailand.

Till Boettger, a., & e, e.-u. i. e. d. l. (2014). *analysen & entwürfebauhaus-universitätinkooperationmits i e d l e*. Retrieved

Unwin, S. (2007). *Doorway*. 2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon, OX14 4RN: Routledge Taylor & Francis Group London and Newyork.

Zumthor, P. (2018). *PETER ZUMTHOR ATMOSPHERES Architectural Environments, Surrounding Objects. A lecture delivered on 1 June 2003 at the (Kunstscheune), Wendinghausen Castle, (Wege durch das land) Festival of Literature and Music in East-Westphalia-Lippe* (W. Lain Galbraith, Trans.). Birkhauser Verlag GmbH, Basel P.O. Box 44, 4009 Basel, Switzerland Part of Walter de Gruyter GmbH, Berlin/Boston: Birkhäuser.

武, 中., & Nakagawa, T. (2019). *THE JAPANESE HOUSE: IN SPACE, MEMORY AND LANGUAGE (THAI EDITION)* (C. Isavorapant, Trans.). BKK, Taweewat publishing.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	บรรจงลักษณ์ กัณหาชาติ
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2548 : สำเร็จการศึกษาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบภายใน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เกียรติคุณอันดับหนึ่ง พ.ศ. 2563 : ศึกษาต่อระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต หลักสูตรสถาปัตยกรรม ศาสตร์ สาขาแนวความคิดในการออกแบบ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 9 (309/327) ซอยพัฒนาการ 55 ถนนพัฒนาการ แขวงประเวศ เขตประเวศ กทม.10250

